

**Káraşjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi
Kontrollutvalget i Karasjok kommune**

K O N T R O L L U T V A L G S M Ø T E

Møtestart: 20.05.2026 kl. 09:00
Møtested: Rådhuset, Formannskapssalen

Saksliste:

- 15/26 Godkjenning av innkalling
- 16/26 Godkjenning av saksliste
- 17/26 Oppsummeringsbrev årsavslutning 2025 Káraşjoga gieldda/ Karasjok kommune
- 18/26 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2025 for Káraşjoga gieldda/ Karasjok kommune
- 19/26 Godkjent møteprotokoll fra forrige møte
- 20/26 Orientering om sikkerhet og beredskap Káraşjoga gieldda/ Karasjok kommune
- 21/26 Rapport fra forvaltningsrevisjon om valgordning i Káraşjoga gieldda/ Karasjok kommune
- 22/26 Tilpassing av ressursramme for forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter
- 23/26 Statusrapportering - forvaltningsrevisjon av kompetansekrav rekruttering og tilsetninger - Káraşjoga gieldda/ Karasjok kommune
- 24/26 Budsjetjustering 2026 - kontrollarbeid i Káraşjoga gieldda / Karasjok kommune
- 25/26 Oversikt over status saker sendt fra kontrollutvalget til kommunestyret i Káraşjoga gieldda/ Karasjok kommune
- 26/26 Referater møte 2-26

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdegoddi:	Kárášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02577

Sak 15/26

GODKJENNING AV INNKALLING

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 20. Mai 2026

Saksopplysninger:

I henhold til vedtatt reglement for kontrollutvalget skal godkjenning av innkalling og saksliste, skal være faste saker på kontrollutvalgets saksliste.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget godkjenner innkalling til møte 20. mai 2026.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkksitanlávdegoddi:	Karáşjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune	J.nr:	KUSEK02578
Møtedato:	20. mai 2026		

Sak 16 /26

GODKJENNING AV SAKSLISTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 20. mai 2026

Saksopplysninger:

I henhold til vedtatt reglement for kontrollutvalget skal godkjenning av innkalling og saksliste, skal være faste saker på kontrollutvalgets saksliste.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget godkjenner saksliste til møte 20. mai 2026.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi
SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdegoddi	Kárášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02570

Sak 18/26

OPPSUMMERINGSBREV ETTER UTFØRT REVISJON 2025 KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Brev datert 4.5.2026 fra KomRev NORD om tilbakemeldinger etter utført revisjon 2025

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar revisors tilbakemeldinger etter utført revisjon til orientering.

Kontrollutvalget ber kommunedirektøren sende kopi til kontrollutvalget av sitt svarbrev til revisor innen 30. juni 2026.

Saksopplysninger:

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor har gitt tilbakemeldinger til Karasjok kommune v/kommunedirektøren etter revisjon av kommunens årsregnskap for 2026.

I brevet kommenterer revisor forhold som er avdekket under revisjonen. Disse forholdene har ikke fått konsekvens for revisors konklusjon i revisjonsberetningen, men revisor anbefaler at kommunen benytter merknadene som grunnlag for forbedringer i regnskapsarbeidet for 2026.

Revisors kommentarer gjelder følgende:

- Tidspunkt for avskrivninger
- Valg av avskrivningstid
- Nedskrivninger

- Inntektsføring av spillemidler
- Avstemming av «Investeringer i varige driftsmidler» og aktivering i balanse og anleggsmodul
- Overvurdering av kundefordringer
- Overvurdering av restanser refusjoner lønn
- Avstemming av konto 2160810001- Automatiske periodiseringskonto
- Avstemming mellom lønn og regnskap
- Attestasjon og anvisning på manuelle bilag (GL- bilag)
- Budsjettrutiner
- Kapitalkonto
- Bokføring av eiendomsavgift

Revisor har bedt om skriftlig svar fra kommunedirektøren innen 30 juni 2026.

Sekretariatets vurdering:

Kontrollutvalget har et påse-ansvar for at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte, jf. kommuneloven § 23-2 bokstav a. I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 heter det at utvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, påse at årsregnskapene revideres på en betryggende måte, og at regnskapsrevisjonen skjer i samsvar med lov, forskrift, instruksjer og avtaler med revisor.

Revisors ansvar er nærmere beskrevet i kommuneloven § 24-2. Revisor skal blant annet planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i tråd med lovgivning og god kommunal revisjonsskikk.

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) sin veileder for påse-ansvaret beskriver at kontrollutvalget skal være løpende orientert om revisjonsarbeidet gjennom tre faser:

- Planleggingsfasen
- Interimsfasen
- Årsoppgjørfasen

I det vedlagte brevet fra oppdragsansvarlig revisor gis det kommentarer til årsregnskapet for 2025. Kommentarene har ikke konsekvenser for revisors konklusjon i revisjonsberetningen, men peker på forhold kommunen bør arbeide med for å forbedre regnskapet i 2026. Revisors tilbakemeldinger og oppsummering av årsavslutningen gir føringer for forbedringer i planleggingen av neste regnskapsår.

Kommunedirektør i Karasjok kommune

Deres ref: **Vår ref:** **Saksbehandler:** **Telefon:** **Dato:**
36 Bjørg-Karin Steinhaug 984 76 269 4.5.2026
bkks@komrevnord.no

Tilbakemeldinger etter utført revisjon 2025

Vi viser til vår revisjonsberetning datert 29.4.2026. I dette brevet har vi tatt i forhold som vi mener ikke har betydning for revisjonsberetningen, men som vi ønsker å formidle til kommunen.

Tidspunkt for avskrivninger:

Det følger av budsjett- og regnskapsforskriften § 3-4 tredje avsnitt at avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet.

Vi har gjennomgått kommunens anleggsnote og finner flere anlegg der anskaffelser ble gjort i 2024, der det har vært gjennomført påkostninger i 2025 men der systemet likevel beregner avskrivninger, dette fordeler seg som følger:

Anlegg;	Anlegg tekst;	Oppstart på avskrivning;	Metode	Tilgang i året - 2025;
22750643	Avløpsrenseanlegg	01.01.2024	LNA	7 652 932
22750502	Samfunnshus utbedr.	01.01.2024	LNA	4 702 048
22750403	Sentrumsbygg	01.01.2024	LNA	383 134
22450013	IT-utstyr grunnskolen 2015	01.01.2024	LNA	350 656
22710253	Ny barnehage (Guolban)	01.01.2024	LNA	289 614
22850014	Vernehjemsbolig Oalgevarre	01.01.2024	LNA	214 857
22750212	Lattosluohkka Manaidgardi	01.01.2024	LNA	138 087
22750656	Felles mønstrinssted teknisk	01.01.2024	LNA	123 129
22750112	Rådhus ombygging	01.01.2024	LNA	93 150

Når en kommune velger å gjøre aktiveringer på allerede eksisterende anlegg i anleggsmodulen vil modulen beregne årlige avskrivninger fra oppstartstidspunktet som i dette tilfellet er 1.1.2024 for kontrollerte anlegg. Dette medfører at avskrivningene vil bli beregnet før anleggsmidlet kan anses som anskaffet, i tillegg er oppstartstidspunktet tidligere enn hva budsjett- og regnskapsforskriften krever. Dette fører også en høyere minimumsberegning.

Vi oppfordrer kommunen til å endre måten aktiveringer og oppstart på avskrivninger gjennomføres om det er ønskelig å ikke starte beregning av minimumsavdraget før dette kreves i medhold av lov og forskrift.

Valg av avskrivningstid:

Det følger av budsjett- og regnskapsforskriften § § 3-4 hvilke avskrivningsperioder en kommune maksimalt kan velge på anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid. Det følger blant annet av bokstav f) at for skolelokaler kan det velges inntil 50 års avskrivningstid.

Våre kontroller viser at for anlegg 10006 - Nytt skolebygg er aktivert i anleggsgruppe tilsvarende 40 års avskrivningstid noe som vil påvirke størrelsen på beregning av minimumsavdraget når anlegget blir avskrevet. Vi ønsker avklaring på hvorvidt valg av avskrivningstid er hjemlet i en vurdering om forventet økonomisk levetid, eller om det er tilfeldig at det er blitt brukt 40 år og ikke 50 års avskrivning på denne.

Nedskrivninger:

Det følger av budsjett- og regnskapsforskriften § 3-2 at anleggsmidler skal nedskrives til virkelig verdi ved et vesentlig og varig verdifall.

I forbindelse med våre kontroller av regnskapet 2025 finner vi at kommunen har utgiftsført kostnader i investeringsregnskapet som knyttes til etablering av midlertidig skole og infrastruktur i forbindelse med dette. Av kommunen har vi fått oppgitt at den samlede utgiften for dette i perioden 2023 – 2025 beløper seg på til sammen 21,5 millioner kroner.

Deler av disse anskaffelsene skal ikke lenger være i bruk når ny skole tas i bruk. Kravet om nedskrivning, som redegjort for innledningsvis, vil da aktualiseres.

Inntektsføring av spillemidler:

Våre kontroller viser at Karasjok kommune har restanser relatert til spillemidler på hhv. kroner 739 788 og 2 525 000. Spillemidlene er ikke inntektsført i 2026, men vilkårene for en slik inntektsføring har trolig vært tilstede i 2025. Manglende inntektsføring skal, etter de tilbakemeldinger vi har mottatt fra kommunen, skyldes manglende kommunikasjon mellom de aktuelle parter. Vi oppfordrer kommunen til å bedre rutineene på dette området, og at nødvendige inntektsføringer gjennomføres i regnskapet for 2026.

Avstemming av «Investeringer i varige driftsmidler» og aktivering i balanse og anleggsmodul:

Karasjok kommune har investering i varige driftsmidler i 2025 på kroner 313 911 966. I det opprinnelige regnskapet manglet det aktivering på kroner 147 264 312, et avvik som ikke var avdekket av kommunen. Tilsvarende feil gjaldt også for regnskapet i 2024. Vi ber kommunen om å sørge for tilstrekkelig avstemming slik at tilsvarende feil ikke oppstår ved senere års regnskapsavleggelse.

Overvurdering av kundefordringer:

Det følger av «Rammeverk for kommuneregnskapet» at *«Videre skal fordringer nedskrives til virkelig verdi dersom denne er lavere enn bokført verdi (pålydende). Nedskrivning foretas selv om kommunen ikke har gjort forsøk på å innfordre kravet»*.

Vår gjennomgang av kommunens regnskap viser at kommunen har flere eldre kundefordringer der flere enkeltpersoner går igjen mht. mislighold av betalingsforpliktelser.

Det er ikke bokført tapsavsettelse på disse restansene, og vi ønsker tilbakemelding på kommunens vurdering om hvorvidt disse fordringene, helt eller delvis, lar seg inndrive.

Overvurdering av restanser refusjoner lønn:

Viser til avsnittet over der utdrag fra «Rammeverket for kommuneregnskap fremkommer». I 2025 har Karasjok kommune tapsført hele den andelen av utestående sykelønnsrefusjoner som daterer seg til tidsrommene før kommunen tok i bruk det nåværende regnskapssystemet, og som ikke har latt seg inndrive.

Ved avleggelse av regnskapet for 2025 består gjenværende refusjonsrestanser kun av krav som er generert i det nye regnskapssystemet. Gjennomgang av denne viser at det er store restanser som

daterer seg helt tilbake til 2024 da det nye systemet ble tatt i bruk. I tillegg er det flere eldre fordringer datert tidlig i 2025.

Det er ikke bokført tapsavsettelse på lønnsrestanser, og vi ønsker tilbakemelding fra kommunen hvorvidt disse må tapsavsettes, tapsføres, eller om de lar seg inndrive.

Avstemming av konto 216080002 – Automatiske periodiseringskonto:

Karasjok kommune benytter konto 216080002 – Automatiske periodiseringskonto for å sikre korrekt anordning mellom regnskapsår. Slike kontoer må nullstilles året etter for at størrelsene i regnskapet skal bli korrekt.

Ved avleggelse av regnskapet for 2025 var denne balansekontoen ikke avstemt, men ble avstemt etter regnskapsavleggelsen. I den forbindelse ble det også avdekket en delvis manglende saldering på kroner 175 552 som skulle vært utgiftsført i 2025 regnskapet.

Kommunen må, for fremtidige regnskapsavleggelse, sørge for å nullstille kontoen i kommende år, og avstemme denne i forbindelse med regnskapsavleggelsen.

Avstemming mellom lønn og regnskap:

For avstemminger mellom lønn og regnskap, ønsker vi å få tilsendt de avstemmingene som er utarbeidet for 2026.

Attestasjon og anvisning på manuelle bilag (GL-bilag):

Vi har gjennomført kontroller av kommunens dokumentasjon for utført saksbehandling for utbetalinger som er ført over GL-bilag.

Våre kontroller viser blant annet at følgende bilag, med følgende beløp ikke er attestert og anvist:

- Bilag 10013438, kroner 13 000
- Bilag 10014066, kroner 1 500

Utgiftene vurderes riktignok å være gyldig, og det er ingen mistanker om f.eks. misligheter som følger av de funn som er gjort. Det er også viktig å understreke at for flere kontrollerte bilag var disse underlagt attestasjon og anvisning der dette var naturlig. Vi oppfordrer likevel kommunen til å forbedre rutineene for dokumentasjon for attestasjon/anvisning.

Budsjettrutiner:

I sak 25/46 – Budsjettregulering i drifts- og investeringsregnskapet vedtas det flere budsjettreguleringer direkte på tjenesteområdene slik dette fremkommer av regnskapsskjema § 5-4 2. ledd. Etter det vi er blitt forklart, skyldes dette at kommunen gjennomførte omstruktureringer midt i 2025 noe som gjorde det nødvendig å overføre deler av budsjetttrammer fra et tjenesteområde over til et annet.

I Framsikt, som er kommunen budsjett- og rapporteringsverktøy, er det to budsjettkolonner:

- Politisk vedtatt budsjett, og
- Rev. budsjett

Nevnte budsjettvedtak er kun innarbeidet i kolonnen for «Politisk vedtatt budsjett», men kommunen har i senere saker rapportert på budsjettavvik med utgangspunkt i kolonnen for «Rev. budsjett», og endelig avlagt regnskap hadde også med tallene i «Rev. budsjett». Ettersom tallene i disse kolonnene var ulike har kommunen rapportert og avlagt det første utkastet av regnskap for 2025 med utgangspunkt i feil budsjettkolonne.

Vi ber kommunen om å sikre bedre rutiner for kontroll av budsjettkolonner.

Kapitalkonto:

Våre kontroller viser at det er en feil i de økonomiske sammenhengene på kapitalkontoen på kroner 60 004, vi ber om at dette korrigeres senest ved neste års avleggelse av regnskapet. Vi viser her til kommunal regnskapsstandard nr. 5 som skisserer hvordan dette kan gjøres.

Bokføring av eiendomsavgift:

Våre kontroller viser at kommunen bokfører eiendomsavgifter på art 164090, riktig bokføring er art 162*. Vi ber om at kommunen endrer bruk av art slik at dette er sammenfallende med Kostras artskontoplan.

Vi ber om skriftlig svar på det ovennevnte innen 30. juni 2026.

Harstad 04. mai 2026.

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig/statsautorisert revisor

Kopi:

Kontrollutvalget i Karasjok kommune

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

DárkkistanlávdegoddiKontrollutvalg:	Karášjoga gieldda Karasjok kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02528

Sak 19/26

KONTROLLUTVALGETS UTTAELSE TIL ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2025 FOR KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Kárašjoga gieldda / Karasjok kommunes årsregnskap 2025
- Kárašjoga gieldda/ Karasjok kommunes årsrapport for 2025
- Uavhengig revisors beretning av 29. april 2026
- Negativ beretning av 15. april 2026

Øvrige dokumenter:

- Presentasjon av oppsummering av utført revisjon i 2025 (Vedlagt)

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet, jfr. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget har i møte 20. mai 2026 behandlet Kárašjoga gieldda/ Karasjok kommunes årsregnskap for 2025. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte reviderte årsregnskapet, kommunedirektørens årsrapport og revisors beretning av 29. april 2026. Samt øvrige tilbakemeldinger fra revisor i forbindelse med årsoppgjøret.

Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for å legges fram i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.

Kárašjoga gieldda/ Karasjok kommunes årsregnskap viser et netto negativt driftsresultat på kr 9 751 606 og et regnskapsmessig merforbruk på kr. 6 582 197,-Årsregnskapet består av balanse pr. 31.

desember 2025, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomiske oversikter drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Årsregnskapet og årsberetning skal gi en oversikt over den økonomiske situasjonen for Kárášjoga gjelda/ Karasjok kommune pr. 31. desember 2025. Kontrollutvalget merker seg at revisor har gitt en normalberetning og merker seg at det ikke er påpekt forhold som tilsier vesentlige feil i årsregnskapet.

Kontrollutvalget uttrykker bekymring for den økonomiske utviklingen i kommunen. Netto driftsresultat er negativt, gjeldsgraden er høy, og disposisjonsfondet er oppbrukt. Videre er det et samlet udekket merforbruk som overstiger 3 prosent av driftsinntektene, og kommunedirektør har signalisert at kommunen vil bli meldt inn i ROBEK. Høy lånegjeld og et betydelig investeringsnivå bidrar til å øke den finansielle risikoen fremover.

Viktige økonomiske nøkkeltall i årsberetningen viser at kommunens vedtatte handlingsregler ikke er oppfylt. Både netto driftsresultat og nivået på disposisjonsfondet ligger klart under vedtatte måltall, mens gjeldsgraden ligger betydelig over vedtatte måltall og anbefalinger.

Kontrollutvalget vil understreke betydningen av å ha et løpende og tett fokus på den økonomiske utviklingen, og behovet for å tilpasse utgiftsnivået til inntektsrammene. Dette er avgjørende for å gjenopprette økonomisk balanse og for å kunne møte framtidige utfordringer på en bærekraftig måte.

Saksopplysninger:

1. Generelt

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak, jf. kommuneloven § 14-3, tredje ledd, og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3. Uttalelsen fra kontrollutvalget skal stiles i original form til kommunestyret, med kopi til formannskapet. Det framgår av kommuneloven § 14-6 at årsregnskapet skal avlegges senest 22. februar året etter regnskapsåret og av § 14-7 at årsberetning skal avgis senest 31. mars året etter regnskapsåret.

Årsregnskapets funksjon er å gjøre rede for tilgangen på og bruk av midlene som er stilt til rådighet. Årsregnskapet ses i sammenheng med kommunens årsberetning/årsrapport - hvor det også redegjøres for arbeidet gjennom året og for hva som er oppnådd. Sammen utgjør dette de mest sentrale dokumentene en kommune avgir i løpet av året. Årsberetningen skal blant annet redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utvikling og stilling, og om den økonomiske stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid, jf. kommuneloven § 14-7. Dette er i henhold til de grunnleggende krav til økonomiforvaltningen i kommunen, jf. kommuneloven § 14-1.

I ny kommunelov er det innført krav om å utarbeide et konsolidert regnskap for kommunen som juridisk enhet. Etter kommuneloven skal det utarbeides et konsolidert regnskap som favner alle regnskapsførende enheter som inngår i kommunen, og uavhengig av hvor stor eierandel

kommunen har i enheten. Dette omfatter blant annet kommunale foretak (100 prosent). Unntaksregelen er for de kommunale foretak som driver næringsvirksomhet og derigjennom kan benytte regnskapslovens regnskapsprinsipper, disse vil ikke bli konsolidert i kommuneregnskapet. Det er et naturlig krav at de regnskapsførende enhetene som skal konsolideres, må avlegge regnskap etter de samme regnskapsprinsippene. Kárašjoga gielda / Karasjok kommune har ikke kommunale foretak.

2. Årsregnskapet for 2025

Årsregnskapet består av:

- Kommunekassens årsregnskap med noter

Kárašjoga gieldda/ Karasjok kommunes årsregnskap viser et netto negativt driftsresultat på kr. 9 751 606.

Følgende handlingsregler er vedtatt av kommunestyret: (Brudd dersom det ikke er vedtatt)

- Netto driftsresultat skal være minimum 1,80 % av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter innen utgangen av økonomiplanen.
- Lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter bør ikke ligge over 120%.

Handlingsregel nr. 1:

Netto driftsresultat uttrykker andelen av årets driftsinntekter som ikke er blitt benyttet til dekning av årets driftsutgifter, og som derfor er avsatt til fond, til finansiering av investeringer, eller er ubrukt. Det er netto driftsresultat som er det viktigste måltallet for kommunene. Sammen med andre indikatorer brukes det til å analysere kommunens økonomi. Generelt er et godt netto driftsresultat en indikator på at kommunen har økonomisk handlefrihet.

Netto driftsresultat – Kárašjoga gielda/ Karasjok kommune – kommunekassen

Tidligere var det anbefalt av teknisk beregningsutvalg at gjennomsnittlig netto driftsresultat burde være på minst 3 % av driftsinntektene. Det anbefalte nivå er senere endret til 1,75 %.

Kommunens eget måltall for netto driftsresultat er på 1,8 %. Årsregnskapet i 2025 viser at driftsresultatet er på – 2,60 % av driftsinntekter i 2025. Det er en forbedring fra 2024, netto driftsresultat i 2024 var på -8 %.

Handlingsregel nr. 2: Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon. Kommunen bør til enhver tid ha en ”buffer” til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Kommunen vil automatisk sikre denne ”bufferen” dersom store deler av et positivt netto driftsresultat årlig avsettes til disposisjonsfond. Når disposisjonsfondet har nådd en viss størrelse, kan fondet bidra til at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Disposisjonsfond – Kárašjoga gielda/ Karasjok kommune – kommunekassen

Anbefaling for kommuner er at disposisjonsfondet bør være på mellom 7 - 10 %.

Kárašjoga gielda/Karasjok kommune har et mål om at disposisjonsfondet skal utgjøre 5 % av driftsinntekter innen utgangen av økonomiplanperioden.

Disposisjonsfondet er på 0,2 % av driftsinntektene i 2025, som er lavere enn vedtatt måltall, men på samme nivå som i 2024.

Handlingsregel nr. 3: Netto lånegjeld

Anbefaling fra teknisk beregningsutvalg er at netto lånegjeld ikke skal overstige 80 % av brutto driftsinntekter.

Kommunestyret i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune har vedtatt at långjelde på sikt ikke bør ligge over 120 % av brutto driftsinntekter. Lånegjelda utgjør 178 % av driftsinntekter i 2025. Det er en økning fra 2024 da lånegjeldsgraden var på 119,5 %. Netto lånegjeld er langt over vedtatte måltall og anbefalinger fra teknisk beregningsutvalg.

3. Årsberetning/-rapport

Kommunedirektørens årsmelding viser at kommunen står overfor flere betydelige utfordringer. Driften preges av avvik mellom budsjett og regnskap, særlig innen helse- og omsorgstjenestene, hvor merforbruk blant annet skyldes høyt sykefravær, omfattende vikarbruk og økte lønnskostnader. Også fellesområdet har et merforbruk, hovedsakelig knyttet til rente- og pensjonsutgifter.

Sykefraværet er fortsatt høyt (11,6 prosent), noe som medfører økte kostnader til vikarer og overtid. Samtidig står kommunen i en krevende bemanningssituasjon med utfordringer knyttet til rekruttering av kvalifisert personell, noe som påvirker både tjenestekvalitet og økonomi.

Kommunen har et høyt investeringsnivå, særlig knyttet til bygging av ny skole og nytt helsesenter, med en samlet ramme på om lag 848 mill. kroner. Det er registrert budsjettavvik og forsinkelser i enkelte prosjekter, blant annet som følge av kapasitetsutfordringer. Det høye investeringsnivået bidrar samtidig til økt lånegjeld og økte framtidige finansutgifter.

Når det gjelder styring og kontroll, arbeider kommunen systematisk med internkontroll gjennom kvalitetssystemet Compilo, og systemet er under revisjon. Det er også gjennomført flere tilsyn fra eksterne myndigheter. Statsforvalteren har gitt pålegg om forbedringer i barnevernet, med frist i 2026.

I 2025 er det gjennomført en administrativ omorganisering (fra 11 til 4 enheter), samt skifte av kommunedirektør.

Kommunen har over tid hatt en negativ befolkningsutvikling, med 2 521 innbyggere i 2025 og forventet videre nedgang.

Kommunedirektøren peker særlig på behovet for å gjenopprette økonomisk balanse, håndtere høy lånegjeld og finansutgifter, styrke internkontroll og etterlevelse av lovkrav, redusere sykefravær og vikarbruk, samt møte konsekvensene av befolkningsnedgang og en aldrende befolkning.

4. Revisjon

Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune sitt årsregnskap er revidert av KomRev NORD IKS. Revisjonen skal planlegges, gjennomføres og rapporteres slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever. Revisor skal også vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsregnskapet

som følge av misligheter og feil. Revisors beretning skal inkludere uttalelse om regnskap for Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune og regnskapsrevisor skal uttale seg om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Revisors beretning inkluderer uttalelse om årsregnskap og uttalelser om øvrige lovmessige krav. Revisjonsberetningen skal ifølge ny kommunelov § 24-8 avgis av revisor uten ugrunnet opphold, og senest 15. april.

Om avlevering av årsregnskap og årsberetning

KomRev Nord IKS har avgitt en negativ beretning den 15. april 2026, da kommunedirektøren ikke har avgitt årsregnskap og årsberetning innen fristen. Denne revisjonsberetningen er trukket tilbake og ny revisjonsberetning datert 29. april 2026, erstatter tidligere beretning av 15. april 2026:

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beretning, datert 15.04.2026, som ble avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsberetning. Årsregnskapet ble avgitt 2.3.2026, men årsregnskapet inneholdt vesentlige feil og måtte korrigeres. Endelig korrigert årsregnskap ble avgitt 24.4.2026. Årsberetning ble oversendt til revisjonen innenfor fristen den 31.3.2026. Denne er korrigert i etterkant og endelig årsberetning ble oversendt 24.4.26

Revisjonsberetningen

KomRev NORD IKS har avgitt en revisjonsberetning uten forbehold og presiseringer 26. mars 2026 med følgende konklusjoner:

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2025 og av resultatet for årsregnskapet avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Sekretariatets vurderinger:

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også avgi uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning/årsrapport basert blant annet på avlagt revisjonsberetning.

Sekretariatet viser til revisors beretning om er avgitt som ren beretning uten forbehold og presiseringer. Ut fra dette forutsettes det at opplysninger om økonomiforvaltningen i foretaket sitt særregnskap og årsberetningen er i tråd med gjeldende lover og regler for området

Kommunedirektøren viser til i årsmeldingen at kommunen har forbedret resultatet sammenlignet med året før, men at økonomien fortsatt er svak. Den økonomiske situasjonen vurderes som lite bærekraftig, med negativt resultat, opparbeidet merforbruk og svekket fondsstruktur. Samtidig er det høy gjeld og betydelig investeringsaktivitet som øker risikoen fremover.

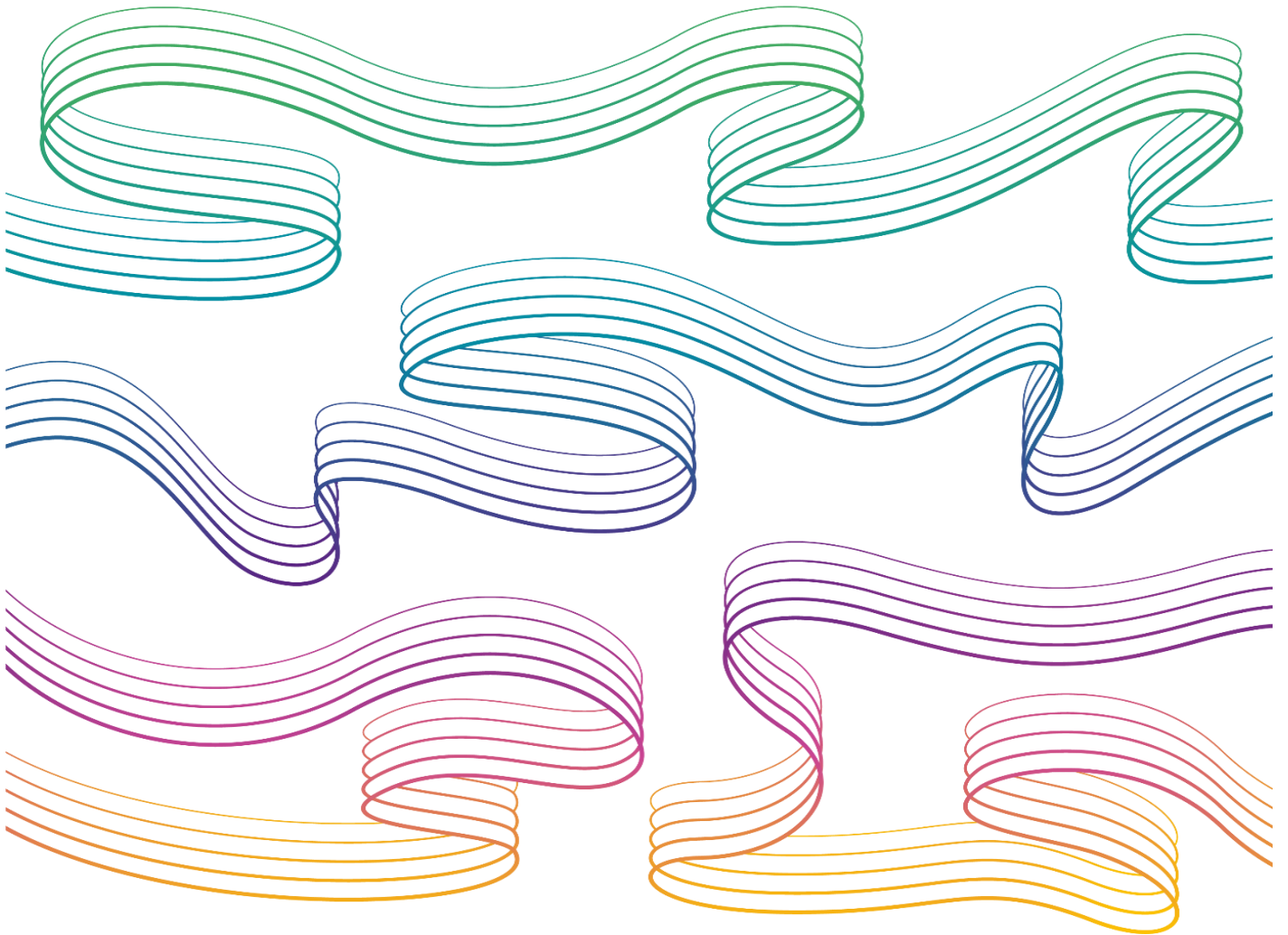
Det er videre påvist utfordringer innen drift, særlig i helse- og omsorgssektoren, samt behov for styrking av internkontroll, bemanning og organisasjonskapasitet.

Sekretariatet har utarbeidet forslag til kontrollutvalgets uttalelse som baserer seg på en gjennomgang av ovennevnte dokumenter. Forslaget til uttalelse fremgår av sekretariatets tilråkning innledningsvis i dette dokumentet. Det legges til grunn at uttalelsen kan justeres dersom det i møtet kommer frem opplysninger som gjør dette aktuelt.

Kárášjoga gieldda Karasjok kommune

Sámi váibmosuotna - gilli, gos kultuvrrat deaivvadit
Den samiske pulsåren - bygda der kulturer møtes

Reahketdoallu mildosiiguin

Regnskap med noter og hovedoversikt

2025

Innhold

Om årsregnskapet	2
Erklæring	2
§ 5-4. Bevilgningsoversikt – drift	3
§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Regnskap til fordeling pr. enhet.....	4
§ 5-5. Bevilgningsoversikt – investering	5
§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering - fordeling pr. prosjekt	6
§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift.....	8
§ 5-8. Balanseregnskapet	9
§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	11
NOTER til Karasjøkkommunes Årsregnskap 2025	12
Note 1 - Endring i arbeidskapitalen § 5-10. a.....	13
Note 2 - Endring i kapitalkonto § 5-10. b.	15
Note 3 - Endring i regnskapsprinsipp m.m. § 5-10. c.....	16
Note 4 - Varige driftsmidler § 5-11. a.....	17
NOTE 5: Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)	18
Note nr. 6 Utlån.....	19
Note 7 Innlån	19
NOTE 8 Minimumsavdrag § 5-12. b.	20
Note 9 Garantier gitt av kommunen.....	21
NOTE 10 Pensjon § 5-12 C.....	22
Note 11 Vesentlige bundne fond	24
NOTE 12 - Selvkost	26
Note 13 - Ytelse til ledende personer	27
Note 14 - Godtgjørelse til revisor.....	27

Om årsregnskapet

Kommunen plikter å avlegge et årsregnskap som kommunestyret selv vedtar.

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap. Disse skal stilles opp på samme måte som årsbudsjettet. Årsregnskapet skal i tillegg bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.

Kommuneregnskapet er finansielt orientert og skal vise all tilgang på og bruk av midler i regnskapsåret.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det regnskapsåret som følger av anordningsprinsippet. Det betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet, skal komme frem av årets drifts- eller investeringsregnskap, enten de er betalt eller ikke.

Erklæring

Regnskapet er etter vårt syn utarbeidet og avlagt i henhold til gjeldene bestemmelser i gjeldene lov og forskrift, med unntak av oversittelse av fristen for avleggelse 22. februar.

Kommunen har etter beste evne forsøkt å etterleve god kommunal regnskapsskikk, herunder ved å følge praksis angitt i rammeverket for det kommunale regnskapet og de kommunale regnskapsstandarder og notater utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Signatur

Rune Fjellheim

Kommunedirektør

Frøydis Andersen Lindseth

Økonomileder

§ 5-4. Bevilgningsoversikt – drift

Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-173 675	-172 613	-172 613	-163 210
Inntekts- og formuesskatt	-83 559	-83 808	-82 801	-74 517
Eiendomsskatt	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter	0	0	-1 140	-726
Sum generelle driftsinntekter	-257 234	-256 421	-256 554	-238 454
Sum bevilgninger drift, netto	226 178	216 565	222 883	230 036
Avskrivninger	22 719	14 811	14 811	15 932
Sum netto driftsutgifter	248 897	231 376	237 694	245 968
Brutto driftsresultat	-8 337	-25 045	-18 860	7 514
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-9 377	-6 350	-6 350	-6 686
Utbytter	0	0	0	0
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	-39
Renteutgifter	30 978	24 340	24 340	23 423
Avdrag på lån	19 208	17 861	17 861	14 618
Netto finansutgifter	40 808	35 851	35 851	31 315
Motpost avskrivninger	-22 719	-14 811	-14 811	-15 932
Netto driftsresultat	9 752	-4 005	2 181	22 898
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	2 107	1 100	119
Avsetninger til bundne driftsfond	2 071	178	178	3 414
Bruk av bundne driftsfond	-5 241	-4 578	-5 178	-9 112
Avsetninger til disposisjonsfond	0	6 297	1 719	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-6 296	0	-11 022
Dekning av tidligere års merforbruk	0	6 296	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 169	4 005	-2 181	-16 601
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk).	6 582	0	0	6 296

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Regnskap til fordeling pr. enhet

DEL 2	Tall i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Ansvar / Avdeling	Netto driftsutgifter pr. enhet				
101	Politikk	4 781	4 585	4 585	4 659
102	Fellesfunksjoner	10 295	-1 278	-946	11 739
110	Kommunedirektørens stab og støtte	23 910	23 925	24 675	24 055
210	Enhet barn, unge og familie	6 708	9 349	11 133	7 696
211	Karasjok skole	28 183	32 162	32 213	29 716
213	Guolban mánáidgárdi	10 483	10 620	10 620	10 133
214	Láttošluohká mánáidgárdi	7 921	7 728	7 728	7 507
222	Enhet for helse	19 975	17 149	18 130	15 309
224	Sykeavdelingen Karasjok	28 811	22 511	19 708	26 498
225	Enhet for hjemmesykepleie	17 916	17 822	17 822	16 428
226	Omsorgsboliger	10 350	9 596	13 973	16 020
227	Tjenester for mennesker med utv.hemming	22 107	21 614	20 040	22 248
228	USHT samisk	-710	614	614	-1 938
230	Kultur, samfunn og samisk språk	5 267	5 780	5 780	5 427
240	NAV Ávjovárri	5 380	4 988	4 988	3 696
320	Teknisk enhet	27 560	28 052	28 732	27 706
	Sum bevilgning drift, netto	228 937	215 217	219 795	226 899
	Avskrivninger	22719	14811	14811	15932
	Renteinntekter	-21	-70	-70	-115
	Renteutgifter	4945	3122	3122	3488
	Motpost avskrivninger	-22719	-14811	-14811	-15932
	Avsetning til bundne driftsfond	2059	178	178	2914
	Bruk av bundne driftsfond	-4224	-4578	-5178	-8696
	Andre generelle driftsinntekter			-1140	-726
	Sum korrigeringer	2759	-1348	-3088	-3135
	Korrigerer sum bevilgning drift, netto	226 178	216 565	222 883	230 034

Oversikt etter § 5-4 regnskap til fordeling viser spesifikasjon av Sum bevilgninger drift, netto fra linje 6 i del 1, som kommunestyret bevilger til disposisjon for enhetene.

§ 5-5. Bevilgningsoversikt – investering				
Regnskap				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	313 912	339 485	355 525	155 578
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 089	1 090	1 100	1 017
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	315 001	340 575	356 625	156 595
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-59 189	-60 234	-63 304	-24 868
Tilskudd fra andre	0	0	0	-17
Salg av varige driftsmidler	-161	0	0	107
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-254 632	-279 251	-292 221	-125 750
Sum investeringsinntekter	-313 982	-339 485	-355 525	-150 528
Videreutlån				
Videreutlån	13 740	30 000	30 000	16 172
Bruk av lån til videreutlån	-13 740	-30 000	-30 000	-15 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 183	3 500	3 500	1 984
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 571	-3 500	-3 500	-3 439
Netto utgifter videreutlån	-3 388	0	0	-283
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	0	-2 107	-1 100	-119
Avsetninger til bundne investeringsfond	3 388	0	0	1 455
Bruk av bundne investeringsfond	-91	0	0	-6 222
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	1 017	1 017	0	119
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	4 315	-1 090	-1 100	-4 768
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	1 946	0	0	1 017

§ 5-5 Bevilgningsoversikt investering - fordeling pr. prosjekt

	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Tall i 1000 kroner				
Investeringer i varige driftsmidler	313 912	339 485	355 525	155 578
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 089	1 090	1 100	1 017
Netto investeringer til fordeling	315 001	340 575	356 625	156 595
	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Netto investeringsutgifter pr. prosjekt				
Felles IKT kommunen	650	1 000	1 000	1 473
IT-utstyr grunnskolen	351	300	300	264
Ny barnehage (Akt. senter)	290	795	795	1 798
Ombygging Lattosluohkka barnehage 2020	138	200	200	72
Ombygging rådhuset	93	75	3 875	2 500
Brannskade Beahcevardievva	0	0	0	3 394
Etablering av botilbud til unge utviklingshemmede	0	0	0	71
Brannstasjon - utstyr	0	0	2 000	0
Slamcontainer	0	0	0	480
Inntaksledning Ravdojok	0	4 000	4 000	0
Karasjok helsesenter (nytt prosj.nr. 2025)	149 285	156 250	156 250	34 827
Ny skole 1.-10. klasse (nytt prosj.nr. 2025)	143 441	125 000	125 000	53 321
Ledningsanlegg - renseanlegg Vuollusguolbba	0	0	4 640	0
Felles mønstringsted - Teknisk	123	0	0	30 221
Bieskangeaidnu oppgradering	2 986	6 250	6 250	0
Ravdojohgeaidnu - oppgradering	3 089	2 500	2 500	0
Ledningsanlegg Eisevarre	416	10 000	10 000	0
Utslipps-, overløpsledning og overløpsarr. Karassjok RA	0	0	0	911
Vannskade i kjelleren på renseanlegget skadenr. 488410	0	0	0	698
Karasjok renseanlegg	7 653	23 015	18 375	18 647
Parker og anlegg setrumsområdet	98	2 000	2 000	484
Opprydding deponi Diljohka	0	0	1 500	0
Ravdojohka vest infrastruktur	0	0	5 750	0
Mindre Oppgradering av avløpsnett	0	0	690	233
Oppgradering bygg og boliger	215	4 500	4 500	1 485
Oppussing Samfunnshus	0	0	0	130
Sentrumbygg - Lokaler NAV	383	100	2 400	2 303
Idrettshallen - rehabilitering	0	0	0	2 266
Samfunnshuset	4 702	3 500	3 500	0
Investeringer i varige driftsmidler	313 913	339 485	355 525	155 578

Bevilgningsoversikt investering – forts.

KLP egenkapital	1089	1 090	1 100	1017
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 089	1 090	1 100	1 017
Netto for alle prosjekter	315 002	340 575	356 625	156 595

Oversikten fordeling pr. prosjekt viser spesifisering av investeringsutgiftene fra Bevilgningsoversikten.

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift				
Regnskap				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	-173 675	-172 613	-172 613	-163 210
Inntekts- og formuesskatt	-83 559	-83 808	-82 801	-74 517
Eiendomsskatt	0	0	0	0
Andre skatteinntekter	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	-1 140	-726
Overføringer og tilskudd fra andre	-77 630	-63 388	-60 403	-80 482
Brukerbetalinger	-8 608	-8 238	-8 238	-8 107
Salgs- og leieinntekter	-33 916	-35 639	-34 739	-34 744
Sum driftsinntekter	-377 388	-363 687	-359 934	-361 786
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	204 887	193 238	195 687	203 285
Sosiale utgifter	30 180	33 583	33 744	37 107
Kjøp av varer og tjenester	87 695	73 621	73 585	86 912
Overføringer og tilskudd til andre	23 569	23 389	23 248	26 065
Avskrivninger	22 719	14 811	14 811	15 932
Sum driftsutgifter	369 052	338 642	341 075	369 301
Brutto driftsresultat	-8 336	-25 045	-18 860	7 514
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-9 377	-6 350	-6 350	-6 686
Utbytter	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	-39
Renteutgifter	30 978	24 340	24 340	23 423
Avdrag på lån	19 208	17 861	17 861	14 618
Netto finansutgifter	40 808	35 851	35 851	31 315
Motpost avskrivninger	-22 719	-14 811	-14 811	-15 932
Netto driftsresultat	9 752	-4 005	2 181	22 898
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	0	2 107	1 100	119
Avsetninger til bundne driftsfond	2 071	178	178	3 414
Bruk av bundne driftsfond	-5 241	-4 578	-5 178	-9 112
Avsetninger til disposisjonsfond	0	6 297	1 719	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-6 296	0	-11 022
Dekning av tidligere års merforbruk	0	6 296	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 169	4 005	-2 181	-16 601
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	6 582	0	0	6 296

§ 5-8. Balanseregnskapet			
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 31.12.2025	Regnskap 31.12.2024
A. Anleggsmidler		1 608 608	1 233 943
I. Varige driftsmidler	4	858 437	567 245
1. Faste eiendommer og anlegg		833 502	534 898
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		24 935	32 346
II. Finansielle anleggsmidler		110 422	101 220
1. Aksjer og andeler	5	17 619	16 530
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	92 802	84 690
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	10	639 749	565 479
B. Omløpsmidler		204 883	149 888
I. Bankinnskudd og kontanter		157 347	110 803
II. Finansielle omløpsmidler	7	0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		47 535	39 084
1. Kundefordringer		5 396	7 531
2. Andre kortsiktige fordringer		37 652	21 037
3. Premieavvik		4 487	10 516
Sum eiendeler		1 813 490	1 383 831
C. Egenkapital		-201 449	-166 245
I. Egenkapital drift		8 505	-1 247
1. Disposisjonsfond		0	0
2. Bundne driftsfond	11	-4 374	-7 543
3. Merforbruk i driftsregnskapet		12 879	6 296
II. Egenkapital investering		-18 783	-16 414
1. Ubundet investeringsfond	11	-11 785	-10 000
2. Bundne investeringsfond	11	-8 944	-7 431
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		1 946	1 017
III. Annen egenkapital		-191 172	-148 585
1. Kapitalkonto	2	-193 866	-151 279
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	2 579	2 579
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	115	115

Balansen - forts.

D. Langsiktig gjeld		-1 507 441	-1 134 485
I. Lån	9	-857 281	-569 420
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		-857 281	-569 420
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	11	-650 160	-565 066
E. Kortsiktig gjeld		-104 599	-83 101
I. Kortsiktig gjeld		-104 599	-83 101
1. Leverandørgjeld		-62 752	-42 650
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-41 847	-40 451
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		-1 813 490	-1 383 831
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		92 760	51 881
II. Andre memoriakonti	12	6 288	3 570
III. Motkonto for memoriakontiene		-99 048	-55 451

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

		Beløp i hele 1000 kr	
DRIFTSREGNSKAPET		Regnskap 2025	
1.	Netto driftsresultat	kr	9 752
2.	Avsetninger til bundne driftsfond	kr	2 071
3.	Bruk av bundne driftsfond	-kr	5 241
4.	Overføring til inv.regnskapet iht årsbudsjett og fullmakter	kr	2 107
5.	Avsetninger til disp.fond iht årsbudsjett og fullmakter	kr	6 297
6.	Bruk av disp.fond iht årsbudsjett og fullmakter	-kr	6 296
7.	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	kr	6 296
8.	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	kr	14 986
9.	Strykning av overføring til investering	-kr	2 107
10.	Strykning av avsetninger til disp.fond	-kr	6 297
11.	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	kr	6 296
12.	Strykning av bruk av disp.fond	-kr	6 296
13.	Mer- eller mindre forbruk etter strykninger	-kr	8 404
14.	Bruk av disp.fond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	kr	-
15.	Bruk av disp.fond for inndeckning av tidligere års merforbruk	-	
16.	Bruk av mindre forbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	-	
17.	Avsetning av mindre forbruk etter strykninger til disp.fond		
18.	Fremført til inndeckning i senere år - merforbruk	kr	6 582
INVESTERINGSREGNSKAPET			
1.	Sum utgifter og inntekter eks bruk av lån	kr	266 003
2.	Avsetninger til bundne inv.fond	kr	3 388
3.	Bruk av bundne inv.fond	-kr	91
4.	Budsjettert bruk av lån (inkl. videre utlån)	-kr	309 251
5.	Overføring fra drift iht årsbudsjett og fullmakter	-kr	2 107
6.	Avsetninger til ubundet inv.fond iht årsbudsjett og fullmakter	kr	-
7.	Bruk av ubundet inv.fond iht årsbudsjett og fullmakter	kr	-
8.	Dekning av tidligere års udekket beløp	kr	1 017
9.	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-kr	41 041
10.	Strykning av avsetninger til ubundet inv.fond	kr	-
11.	Strykning av bruk av lån (inkl. videre utlån)	kr	40 879
12.	Strykning av overføring fra drift	kr	2 107
13.	Strykning av bruk av ubundet inv.fond	kr	-
14.	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	kr	-
15.	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet inv.fond		
16.	Fremført til inndeckning i senere år - udekket beløp	kr	1 945

NOTER til Karasjok kommunes Årsregnskap 2025

Regnskapsprinsipper

Lovverket

Regnskapet er avlagt i henhold til kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkes-kommuner og god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk.

Generelle prinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året og bruken av disse. I henhold til Kommunelovens §14-6 gjelder følgende prinsipper: All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal komme frem av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme. For lån inntektsføres det kun den delen som faktisk er brukt.

Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføringen. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal medtas i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal dermed ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke fremstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Note 1 - Endring i arbeidskapitalen § 5-10. a.			
	Beløp i hele 1000 kr		
Årets endring i arbeidskapitalen	2024	2025	Endring
Omløpsmidler	149 888,00	204 883,00	54 995,00
Kortsiktig gjeld	-83 101,00	-104 599,00	-21 498,00
Arbeidskapital	66 787,00	100 284,00	33 497,00
Driftsregnskapet			
Inntekter driftsdel			377 388,00
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel			9 377,00
Utgifter driftsdel			-346 332,00
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner driftsdel			-50 185,00
Netto utgifter i driftsregnskapet			-9 752,00
Investeringsregnskapet			
Inntekter investeringsdel			59 350,00
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel			273 943,00
Utgifter investeringsdel			-313 912,00
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner investeringsdel			-17 011,00
Netto utgifter i investeringsregnskapet			2 370,00
Sum anskaffelse minus anvendelse av midler			-7 382,00
Endring i ubrukte lånemidler			40 879,00
Sum endring i arbeidskapital (bevilgningsregnskapet)			33 497,00
Balanseregnskapet			
Endring premieavvik			-6 028,00
Endring kortsiktige fordringer			14 479,00
Endring aksjer og andeler (omløpsmidler)			0,00
Endring obligasjoner og sertifikater			0,00
Endring betalingsmidler			46 544,00
Netto endring i Omløpsmidler			54 995,00
Endring premieavvik, kortsiktig gjeld			0,00
Endring kortsiktig gjeld			-21 498,00
Netto endring i kortsiktig gjeld			-21 498,00
Sum endring i arbeidskapital (balanseregnskapet)			33 497,00
Differanse			0,00

Arbeidskapital er et uttrykk som viser kommunens samlede likviditet. For å kunne dekke de kortsiktige forpliktelsene må kommunen være tilstrekkelig likvid. Vi måler likviditetsgraden ut fra forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Dette uttrykker hvorvidt kommunens betalingsevne har forbedret eller forverret seg. Omløpsmidler består av kommunens bankinnskudd, fordringer og premieavvik.

Karasjok kommunes omløpsmidler har økt med 54,9 mill. kr fra 2024 til 2025, hovedsakelig grunnet beholdningen i bank som ved utgangen av 2025 var 46,5 mill. kr. høyere og at mva. komp. kravet for 6. termin var mye høyere enn tidligere år. Kortsiktig gjeld, som består av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld (eks. feriepengene til ansatte opptjent i 2025, forskuddstrekk 6. termin 2025 osv.), har økt med kr 21,5 mill. fra 2024 til 2025, på grunn av økt leverandørgjeld. Endring i arbeidskapitalen fra 2024 har forbedret seg med kr 34,1 mill. kr og årsaken er prosjekt bygging av ny skole/helsesenter. Kommunen har tatt opp høye lån som medfører høyere bankbeholdning samt at de høye investeringskostnadene fører til stor mva. kompensasjon.

Note 2 - Endring i kapitalkonto § 5-10. b.			
Beløp i 1000 kr			
Årets endring i kapitalkonto	2024	2025	Endring
Anleggsmidler	1 233 943,00	1 608 607,00	374 664,00
Langsiktig gjeld	-1 134 485,00	-1 507 441,00	-372 955,00
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			40 879,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			0,00
Netto endring	99 458,00	101 167,00	42 588,00
Spesifikasjon av transaksjoner mot kapitalkonto	Konto	Debet	Kredit
Kapitalkonto per 01.01.	259900000		151 279,00
Økning pensjonsmidler	259900010		74 270,00
Reduksjon i pensjonsmidler	259900011	0,00	
Kjøp av aksjer og andeler	259900020		1 089,00
Salg av aksjer og andeler (bokført verdi)	259900021	0,00	
Oppskrivning av aksjer og andeler	259900024		0,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	259900023	0,00	
Nye utlån	259900030		13 740,00
Mottatte avdrag på utlån	259900031	5 571,00	
Oppskrevet utlån	259900034		0,00
Tap og nedskrivning på utlån	259900033	56,00	
Kjøp av utstyr, maskiner og transportmidler	259900100		1 098,00
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler (bokført verdi)	259900103	0,00	
Oppskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	259900104		0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	259900101	8 510,00	
Nedskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	259900102	0,00	
Aktivering av faste eiendommer og anlegg	259900110		312 814,00
Salg av faste eiendommer og anlegg	259900113	0,00	
Oppskrivninger av faste eiendommer og anlegg	259900114		0,00
Avskrivninger av faste eiendommer og anlegg	259900111	14 210,00	
Nedskrivninger av faste eiendommer og anlegg	259900112	0,00	
Økning pensjonsforpliktelser	259900211	85 095,00	
Reduksjon i pensjonsforpliktelser	259900210		0,00
Bruk av lån	259900221	268 372,00	
Betalt avdrag på lån	259900220		21 390,00
Oppskrivning av langsiktig lånegjeld	259900223	0,00	
Nedskrivning av langsiktig lånegjeld	259900222		0,00
Utgående beholdning	25990	193 866,00	
Sum		575 680,00	575 680,00

Endring

42 587,00

Årets endring i kapitalkonto	Endring
Pensjonsmidler	74 270,00
Aksjer og andeler	1 089,00
Utlån	8 112,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	-7 412,00
Faste eiendommer og anlegg	298 604,00
Pensjonsforpliktelser	-85 094,00
Langsiktig lånegjeld	-246 982,00
Netto endring	42 587,00

Note 3 - Endring i regnskapsprinsipp m.m. § 5-10. c.			
Resultateffekten av endring av regnskapsprinsipper kan føres på egne balansekonti i balanseregnskapet. Det er ført endringer av regnskapsprinsipper i regnskapsåret.			Tall i hele 1000 kr
Bokførte prinsippendringer	2024	2025	Endring
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	115	115	0,00
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	2 579	2 579	0,00

Note 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Karasjok kommune – 2025

Lovtekst:

§ 5-10, c). Faste noteopplysninger om arbeidskapitalen, Kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp

«Det skal opplyses om vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, Det skal også opplyses om vesentlige endringer i regnskapsestimater og om vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.»

Det er ingen vesentlige endringer i regnskapsprinsipp for 2025

Følgende korrigeringer av tidligere års feil er utført;

- Avsetning for bolig områder på kr 1 78 mill. kr som tidligere er avsatt bundet investeringsfond, men skulle vært avsatt ubundet investeringsfond. Dette er korrigeret i regnskap 2025.
- Det er i 2025 foretatt en ny opprydding av utestående refusjoner/ikke utførte utligninger for sykepenge til og med 31.12.2025, dette har medført til en tapsføring i 2025 på 2,9 mill. kr
- Gjenstående beløp i balansen kan dokumenteres som utestående fordringer fra NAV.
- Tomter som tidligere er aktivert med avskrivning, er omgruppert til korrekt gruppe med ingen avskrivning - total verdi på 2 mill. kr
- I 2024 oppstod det en feil i beregning av årlige avskrivninger som følger av feil i inndata i anleggsmodul. Samlede avskrivninger for 2024 var ca. 3,2 millioner kroner for lavt, dette er innarbeidet i regnskapet for 2025 noe som gir en vesentlig økning dette regnskapsåret.
- Kundefordringer er tapsført med kr 334 583 grunnet feil ved overføring av IB år 2011

Note 4 - Varige driftsmidler § 5-11. a.					
Tall i hele 1000 kr					
224 - Utstyr, maskiner og transportmidler	5 år	10 år	15 år	20 år	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2025	23 832	4 514	0	34 734	63 080
Konvertert	0	0	0	0	0
Tilgang	1 000	98	0	0	1 098
Omgruppert/ overført	0	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2025	24 832	4 612	0	34 734	64 178
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2025	0	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0	0
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.2025	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2025	-11 700	-1 579	0	-17 455	-30 734
Konvertert Avskrivning	0	0	0	0	0
Avskrivning	-6 663	-365	0	-1 482	-8 510
Omgruppert/ overført	0	0	0	0	0
Tilbakef. avskrivning	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2025	-18 363	-1 944	0	-18 937	-39 244
Bokført verdi 01.01.	12 133	2 935	0	17 278	32 346
Bokført verdi 31.12.2025	6 469	2 668	0	15 797	24 934
227 - Faste eiendommer og anlegg	20 år	40 år	50 år	uten avskr.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2025	8 354	488 467	147 324	3 492	647 637
Konvertert	0	0	0	0	0
Tilgang	0	162 930	149 884	2 020	314 834
Omgruppert/ overført	650	-650	0	0	0
Avgang	0	-3 291	0	0	-3 291
Anskaffelseskost 31.12.2025	9 004	647 456	297 208	5 512	959 180
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2025	0	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0	0
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.2025	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2025	-6 080	-94 614	-12 044	0	-112 738
Konvertert Avskrivning	0	0	0	0	0
Avskrivning	-752	-11 617	-1 841	0	-14 210
Omgruppert/ overført	-5	5	0	0	0
Tilbakef. avskrivning	0	1 271	0	0	1 271
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2025	-6 837	-104 955	-13 885	0	-125 677
Bokført verdi 01.01.	2 274	393 853	135 280	3 492	534 899
Bokført verdi 31.12.2025	2 167	542 501	283 323	5 512	833 503

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan i henhold til budsjett og regnskapsforskriften § 3-4. Forskriften angir maksimal avskrivningstid for ulike grupper av anleggsmidler. Spesifikasjon av anlegg ligger som eget vedlegg.

Gruppe a) 5 år – IKT-utstyr og programvare, kontormaskiner

Gruppe b) 10 år – Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy

Gruppe c) 15 år – Programvare

Gruppe d) 20 år – Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter

Gruppe e) 40 år – Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett

Gruppe f) 50 år – Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner

Ikke avskrivbare driftsmidler - Tomter uten oppførte bygninger eller andre anlegg.

NOTE 5: Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)				
			Tall i hele 1000 kr	
Selskapets navn	Andel	01.01.2025	31.12.2025	
Sapmi Næringshage AS	10,00 %	70	70	
Finnmark Miljøtjeneste AS	17,50 %	105	105	
Davvi Girji OS	25,00 %	200	200	
Sami Aviisa (Avvir) AS	3,23 %	55	55	
Kapro AS	100,00 %	300	300	
Sum aksjeselskap		730	730	
KomRev NORD IKS	0,00 %	60	60	
Kontrollutvalgssekreteriatet	0,00 %	20	20	
Egenkapitalinnskudd KLP	0,00 %	15 718	16 807	
AL Biblioteksentralen	0,00 %	1	1	
AL Sagat	0,00 %	1	1	
Sum Aksjer og andeler		16 530,00	17 619,00	

Egenkapitalinnskudd KLP; Innbetalt beløp i 2025 utgjorde henholdsvis kr 1 010 573 for fellesordningen og kr 78 554 for sykepleierordningen

Note nr. 6 Utlån						
						Tall i hele 1000 kr
Kontotekst	01.01.2025	Bevegelse 202501 - 202512	Nye utlån	Mottatte avdrag	Tap og nedskrivning	31.12.2025
Utlån						
Husbankmidler	84 690	8 112	13 740	-5 571	-57	92 802
222-223 Utlån	130 348	8 112	13 740	-5 571	-57	138 824

Årsaken til nedskrivning/reversering:

kr 56 569 grunnet justering av saldo lik INTRUM AS sin års oppgave

Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser § 5-12

Note 7 Innlån					
					Tall i hele 1000 kr
Kreditor	Andel	Løpetid	Rente	Gjeld 01.01	Gjeld 31.12
Lån til egne investeringer					
Kommunalbanken	78,60	35	4,75 %	kr 409 142	kr 673 673
KLP	7,35	20	4,80 %	kr 67 458	kr 63 072
Sum				kr 476 600	kr 736 745
Lån til videre utlån	0,00	0,0	0,00 %		kr -
Husbanken	14,05	28,0	4,40 %	kr 92 820	kr 120 535
Sum eksterne lån	100,00			kr 569 420	kr 857 280

Rentesikring;

Pr. 31.12 er 244 mill. av kommunens lånegjeld sikret med fastrenteavtaler på mellom 2 og 4,3 prosent. Samlet utgjør fastrenteavtalene 33,3% av den totale restgjelden - eksklusivt lån til videre utlån. Ingen av de avtale rentebindingene utløpet det kommende året. Kommunen har to lån med restgjeld på 254 mill. med kortsiktig rentebinding på 3 år

NOTE 8 Minimumsavdrag § 5-12. b.

Tall i hele 1000 kr

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	19 208
Korrigerings for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	
Betalte avdrag	-19 208
Differanse mellom beregnet, korrigererte og betalte avdrag	0,00

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	Regnskap 2024	Regnskap 2025
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12.	567 245	7 091 519
Bokført verdi lånegjeld 31.12.	476 600	737 408
Avskrivninger	15 932	22 719

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

På bakgrunn av korreksjon av avskrivninger ikke bokført i 2024 og belastet 2025, økte avskrivningene med mer enn forventet. Dette bidro til at Karasjok kommune har betalt 663 035 mindre i avdrag på lånegjeld enn minimumskravet i kommunelovens § 14-18 krever. Kr 663 035 er utgiftsført i gjeldende regnskap for 2025 og utbetales i år 2026. Driftsregnskapet skal minst belastes med avdragsutgifter tilsvarende minimumsavdraget, jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 2-5 første ledd andre punktum.

Beregning av minimumsavdrag	Beløp	
Avskrivninger i 2025	kr	22 719
Langsiktig lånegjeld 01.01.2025	kr	569 420
Reduksjon for lån til videre utlån 01.01.2025	-kr	92 820
Lånegjeld	kr	476 600
Varige anleggsmidler 01.01.2025	kr	567 245
Reduksjon for ikke avskrivbare anleggsmidler 01.01.2025	-kr	3 492
Avskrivbare anleggsmidler	kr	563 753
Beregnet minimumsavdrag	kr	19 208
Avdrag bokført i regnskapet	-kr	19 208
Over/Under minimumsavdrag	kr	-

Beregningsformel;

$$\text{Minimumsavdraget} = \text{Avskrivninger} \times \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Avskrivbare anleggsmidler}}$$

Note 9 Garantier gitt av kommunen

Tall i hele 1000 kr

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Opprinnelig lån	Restgjeld 31.12	Kausjons ansvar	Utløper
Karasjok sokn	Tilbygg til kontorer	Simpel kausjonist	895	107	107	20.02.2027
IKA Finnmark	Nytt lagerbygg	Simpel kausjonist	19400	16803	504	20.09.2061
Sum garantier/lån ved kausjon			20295	16910	611	

Et garantivedtak som er truffet av en kommune skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet, jf. kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum, hvis beløpet som kommunen garanterer for er lavere enn eller lik den beløpsgrensen som gjelder for kommunen etter andre ledd. Beløpsgrensen for kommuner som;

- a. ikke har over 3 000 innbyggere, er 800 000 kroner Beløpsgrensen tilsier at garantiene ikke var nødvendig å sende til godkjenning av statsforvalter.

NOTE 10 Pensjon § 5-12 C

	Beløp i hele tusen							
	KLP		SPK		SUM		SUM	
					2025	2024		
Pensjonspremie								
Pensjonspremie	kr	22 398	kr	2 687	kr	25 085	kr	29 000
Reguleringspremie	kr	20 763	kr	-	kr	20 763	kr	18 286
Samlet premie	kr	43 161	kr	2 687	kr	45 848	kr	49 310
Bruk av premiefond	-kr	17 529	kr	-	-kr	17 529	-kr	9 623
Premie til innbetaling	kr	25 632	kr	2 687	kr	28 319	kr	39 687
Pensjonskostnad								
Årets opptjening	kr	22 344	kr	2 691	kr	25 035	kr	19 814
Rentekostnad	kr	24 345	kr	948	kr	25 293	kr	22 026
Brutto pensjonskostnad	kr	46 689	kr	3 639	kr	50 328	kr	41 840
Forventet avkastning	-kr	26 345	-kr	936	-kr	27 281	-kr	24 092
Netto pensjonskostnad	kr	20 344	kr	2 703	kr	23 047	kr	17 748
Amortisert premieavvik	kr	10 022	kr	494	kr	10 516	kr	22 013
Adm.kostnad/Rentegaranti	kr	699	kr	86	kr	785	kr	737
Samlet pensjonskostnad	kr	31 065	kr	3 283	kr	34 348	kr	40 498
Estimert pensjonsforpliktelse								
Brutto pensjonsforpliktelse	kr	622 816	kr	27 344	kr	650 160	kr	555 787
Brutto pensjonsmidler	kr	614 099	kr	25 650	kr	639 749	kr	574 757
Netto pensjonsforpliktelse	kr	8 717	kr	1 694	kr	10 411	-kr	18 970
Spesifikasjon pensjonsforpliktelse								
Brutto IB 1.1. - Estimert i fjor	kr	537 493	kr	27 573	kr	565 066	kr	514 945
Estimatavvik IB 1.1.	kr	58 951	-kr	3 868	kr	55 083	kr	26 405
Faktisk pensjonsforpliktelse	kr	596 444	kr	23 705	kr	620 149	kr	541 350
Årets opptjening	kr	22 344	kr	2 691	kr	25 035	kr	19 814
Rentekostnad	kr	24 345	kr	948	kr	25 293	kr	22 026
Utbetalinger	-kr	20 316	kr	-	-kr	20 316	-kr	19 846
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	kr	622 817	kr	27 344	kr	650 161	kr	563 344
Spesifikasjon pensjonsmidler								
Brutto IB 1.1.	kr	547 184	kr	18 294	kr	565 478	kr	521 104
Estimatavvik IB 1.1.	kr	35 953	kr	3 818	kr	39 771	kr	11 864
Faktisk pensjonsmidler	kr	583 137	kr	22 112	kr	605 249	kr	532 968
Innbetalt premie (inkl. adm.)	kr	25 632	kr	2 687	kr	28 319	kr	29 000
Adm.kostnad/Rentegaranti	-kr	699	-kr	86	-kr	785	-kr	736
Utbetalinger	-kr	20 316	kr	-	-kr	20 316	-kr	19 846
Forventet avkastning	kr	26 345	kr	936	kr	27 281	kr	24 093
Brutto pensjonsmidler 31.12	kr	614 099	kr	25 649	kr	639 748	kr	565 479

Note 10 - forts.

Foutsetninger	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
G-regulering	2,97 %	2,97 %
Pensjonsregulering	2,20 %	
Forventet avkastning	4,50 %	4,00 %
Amortiseringstid	1	1

Medlemsstatus KLP	01.01.2025	01.01.2024
Antall aktive	366	362
Antall oppsatte	642	599
Antall pensjoner	371	358
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	441898	389031
Gj.snittlig alder, aktive	42,87	42,42
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	9,00	9,06

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte

Beløp i hele tusen

Premiefond		2025	2024
Saldo ved årets start	kr	13 895	9 166
Tilførsel av avkastning fra året før samt renter	kr	25 036	14 352
Uttak for betaling av premie i regnskapsåret	-kr	17 529	-9 623
Saldo 31.12	kr	21 402	13 895

Premieavvik	KLP	SPK	Sum 2025	Sum 2024
Innbetalt premie inkl. adm.	kr 25 632	kr 2 687	kr 28 319	kr -
Adm. kostnad/rentegaranti	-kr 699	-kr 86	-kr 785	-kr 736
Netto pensjonskostnad	-kr 20 344	-kr 2 703	-kr 23 047	-kr 17 748
Årets premieavvik	Kr 4 589	-kr 102	Kr 4 487	Kr 10 516

Karasjok kommune avskriver premieavviket hvert år – det vil si at kommunen har ett års amortisering. De fleste kommuner i landet har valgt å avskrive avviket over 1-7 år. Premieavviket er forskjellen mellom netto pensjonskostnad og årets premieinnbetaling. Premieavviket for Karasjok kommune var i 2024 på 10,5 mill., denne ble inntektsført i driftsregnskapet for år 2023 og utgiftsført i 2025. Premieavviket for 2025 ble inntektsført med kr 4,5 mill., noe som igjen betyr at den samme summen utgiftsføres i år 2026.

Faste noteopplysninger om andre forhold § 5-13

Vesentlige fond – drift

Vesentlige fond er avgrenset til fond der saldo eller endring utgjør mer enn 200 tusen

Note 11 Vesentlige bundne fond

Beløp i hele tusen

1. Bundne fond - drift	2025	2024
Saldo bundne fond 1.1.	7543	13241
Bruk	-5241	-9112
Avsetting	2071	3414
Netto endring	-3170	-5698
Saldo bundne fond 31.12	4373	7543

Bundne fond - drift	2025	2024	Endring
Tilfluktsrom - Frikjøpskonto for offentlige tilfluktsrom	94	81	13
USHT - drift av utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester/tilskudd 2025, rapporteres april 2026	550	0	550
Næringsfond	0	356	-356
NAV -Utvikling av sosiale tjenester pågår tom april 2026	286	216	70
Prosjekt Karasjok 2019-2023	0	1 115	-1 115
Virtuell avdeling	0	757	-757
Tryggest	0	117	-117
Demensplan	0	59	-59
Kompetanseheving USHT Samisk - innføring i nye nasjonale retningslinjer diabetes/videreutd. leder- og master	171	348	-177
Økt digital deltagelse og kompetanse 2024/tilbakebetales 2026	179	179	0
Pårørende samarbeid - USHT, rapporteres og ubrukte midler tilbakebetales i 2026	497	0	497
Fond ped. utv.arbeid i barnehagen	82		82
Fond selvkost slam	6	0	6
Fond selvkost Vann	0	594	-594
Fond selvkost Feiertjenesten	958	1 055	-97
Fond Byggesaker -selvkost	0	158	-158
Fond selvkost Oppmåling	41	41	0
Fond samisk krise og incestsenter - kjøp av tjenester fra Alta kommune i 2025	1 357	1 757	-400
Aktivitet for å redusere ensomhet USHT prosjekt rapporteres og tilbakebetales	152	710	-558
Bundne driftsfond	4 373,00	7 543,00	-3 170,00

Note 11 Fond - forts.

2 - Bundne investeringsfond

Kontotekst	Tall i hele 1000 kr		
	2025	2024	Endring
Fond Bolig- og næringsområder	0	-1 785	1 785
Fond Brannskade	0	-91	91
Fond ekstra avdr. egenkapitallån	-8 944	-5 556	-3 388
Bundne investeringsfond	-8 944	- 7 431	-1 603

Fond Bolig- og næringsområdet; avsetning og bruk i forbindelse med salg av bolig- og industri tomter. Har tidligere vært avsatt bundet investeringsfond. Overført til ubundet investeringsfond i 2025.

Fond ekstra avdr. egenkapitallån; I 2025 har kommunen mottatt 3,4 millioner mer i avdrag på startlånene enn hva vi har betalt av egne avdrag til husbanken. Overskytende differanse skal ikke finansiere andre utgifter i investeringsregnskapet og avsettes derfor til bundet fond.

NOTE 12 - Selvkost

På områder med lovpålagt absolutt selvkost (renovasjon og slam), eller områder der kommunestyret har vedtatt full dekningsgrad gjennom selvkost (eks. vann, avløp og feiing), skal det foretas en kalkyle der overskudd avsettes til bundet fond og underskudd bruker av opparbeidet fond eller fremføres til inndekning senere dersom det ikke er midler tilgjengelig.

Avsatt overskudd til fond og fremført underskudd skal som hovedregel gjøres opp innen fem år. Områder som normalt ikke fremfører underskudd, anses subsidiert dersom kommunens kostnader ikke er inndekket av gebyrinntekter.

Beløp i hele 1000 kr

Område	Gebyr inntekt	Gebyr grunnlag	Over+ Under-	Deknings grad%	Endring**	Saldo 31.12	Saldo 01.01
Renovasjon	7354	6808	546	108,00 %	496	-904	-1400
Slam	922	593	329	155,00 %	322	6	-316
Vann	5558	7550	-1992	74,00 %	-2009	-1415	594
Avløp	7976	9963	-1987	80,00 %	-2115	-3969	-1854
Feiing	0	140	-140	0,00 %	98	957	1055
Byggesak	487	649	-519	20,00 %	158	0	158
Oppmåling	201	480	-279	41,88%	0	41	41
Private planer	0	46	-46	0,00 %	0	0	0
Sum selvkostfond						1 004	1 848
31.12.25/01.01.25							
Sum fremførbart underskudd						-6 288	-3570
31.12.25/01.01.25							
31.12.2025							
Sum fond og underskudd						-5 284	-1 722

**Endring inkluderer kalkulatorisk rente

I løpet av 2025 er selvkostfondene redusert med 0,8 mill. kr. Av fremførbare underskudd er det avløp som peker seg fram som område der kommunen har utfordringer med å ivareta selvkostprinsippet. Samlet underskudd beløper seg til 3,97 millioner for selvkostområdet avløp.

De direkte kostandene er i det vesentlig renter på lån til utskifting av ledningsnett og investeringer ved renseanlegget. Det er dermed få umiddelbare alternativer annet enn å øke gebyret på tjenesten for å dekke inn underskuddet. Selvkostområdet for renovasjon og vann har også fremførbare underskudd ved utgangen av 2025

Detaljert selvkostrapport utarbeidet i samarbeid med konsulent er vedlagt regnskapet.

Note 13 - Ytelse til ledende personer

Beløp i hele kroner

Formål	Faste ytelser	Andre ytelser
Ordfører	kr 1 042 140	kr 9 246
Varaordfører	kr 349 476	
Kommunedirektør	kr 1 083 689	kr 8 459
Ass. Kommunedirektør	kr 1 116 338	kr 2 434
Sum	kr 3 591 643	kr 20 139

Faste ytelser for administrative ledere er brutto lønn inklusive utbetalt feriepenger korrigert for ferietrekk.

For politisk ledelse utgjør de faste ytelsene godtgjørelse for verv før skattetrekk.

Andre ytelser er øvrige skattepliktige ytelser. Eksempelvis arbeidstelefon, overskudd på reisediett mv.

Ordfører; I 2025 har kommunen hatt 2 ulike ordførere og summen for faste ytelser gjelder for begge ordførere. I tillegg har varaordfører og et medlem i formannskapet fungert som ordfører før ny ordfører tiltrådte.

Kommunedirektør; Kommunen har i 2025 hatt 2 ulike kommune direktøren, samt at ass. kommunedirektør har vært konstituert i en periode på 4 måneder

Note 14 - Godtgjørelse til revisor

Beløp i hele kroner

Formål	Beløp	Andel
Revisjon	kr 832 000	100 %
Rådgivning	kr -	0 %

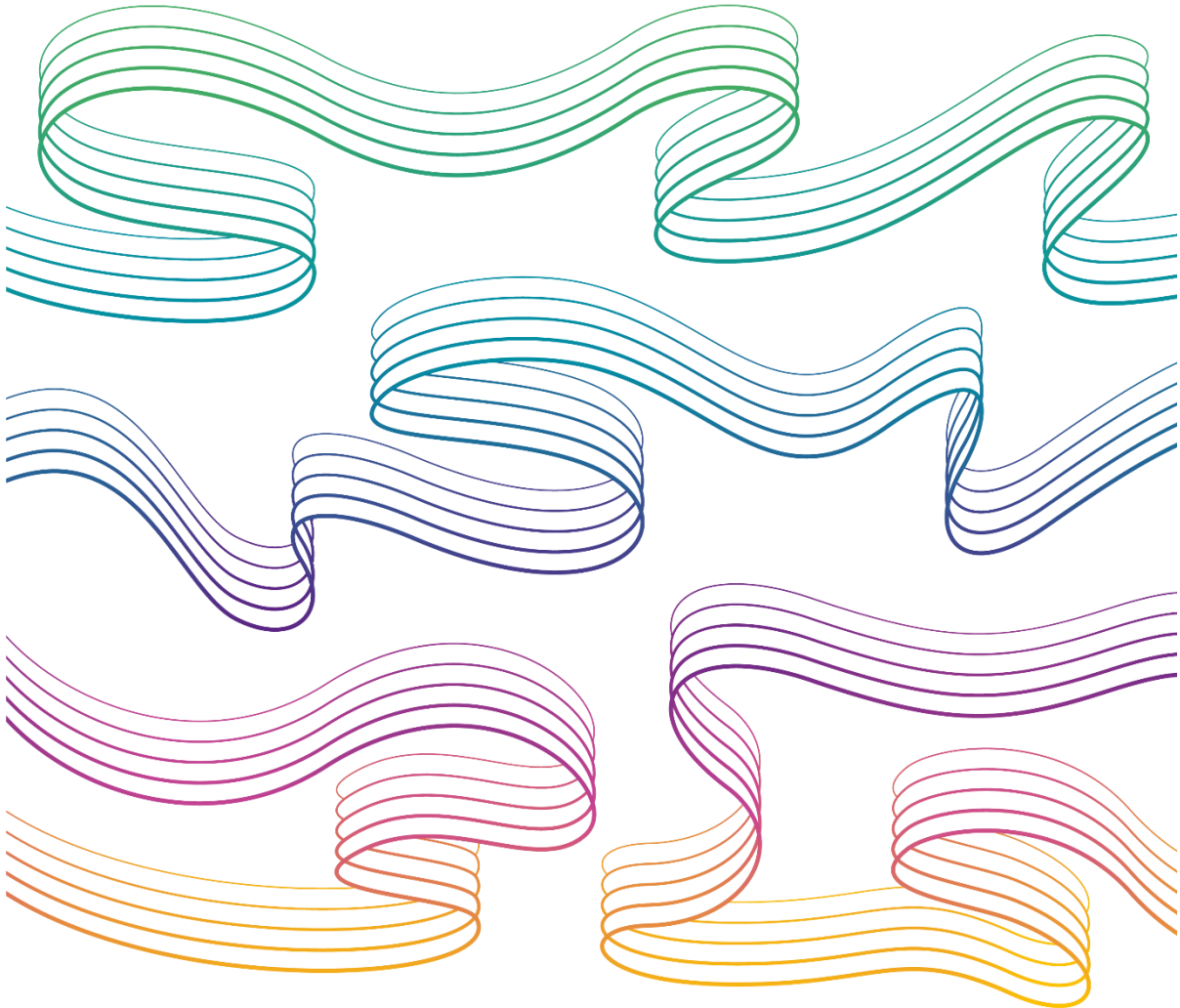
Oversikt i henhold til spesifikasjon på faktura.

Kommunen revideres av KomRev nord IKS.

Kárašjoga gielda Karasjok kommune

Sámi váibmosuotna – gilli, gos kultuvrrat deaivvadit
Den samiske pulsåren – bygda der kulturer møtes

Jahkedieđahus Årsmelding 2025

Du kan lese årsrapporten som en web-versjon, klikk på denne lenken:

https://pub.framsikt.net/2025/karasjok/mr-202512-arsrapport_og_arsregnskap_2025

Økonomirapportering drift.....	3
Investeringer	21
Intern kontroll	28
Personal og organisasjon	34
Samfunns- og befolkningsutvikling	38
Tospråklighetstilskudd fra Sametinget	41
Felles inntekter/ utgifter	44
Administrasjon og ledelse.....	46
Oppvekst.....	51
Helse og omsorg	70
Kultur, samfunn og samisk språk.....	91
Teknisk enhet.....	95
Vedlegg.....	103

Kommunedirektørens innledning

Årsmelding og årsregnskapet for 2025 legges med dette frem for kommunestyret og innbyggerne i Karasjok kommune.

Året har vært økonomisk krevende, men vi ser en positiv utvikling. Regnskapet for 2025 viser et udekket merforbruk på 6,58 millioner kroner. Selv om årets netto driftsresultat er negativt med 9,7 millioner kroner, er dette en betydelig forbedring fra fjorårets negative resultat på 22,9 millioner kroner.

Denne forbedringen har vi oppnådd til tross for en kraftig økning i våre finansutgifter. Igangsettingen av våre store byggeprosjekter, ny skole og helsesenter, har medført høye lånebehov med økte rente- og avdragsforpliktelser. I tillegg er årets resultat utfordret av andre elementer som tapsføring av sykepengerefusjon, premieavvik for pensjon og høye lisenskostnader.

Det samlede udekkede merforbruket for 2024 og 2025 utgjør til sammen 12,9 millioner kroner. Fordi dette oppsamlede merforbruket nå er større enn 3 prosent av våre driftsinntekter, vil kommunen dessverre bli meldt inn i ROBEK i løpet av høsten 2026.

Selv om renter og avdrag vil fortsette å øke noe i år og neste år før det flater ut, har vi et godt håp for fremtiden. Vi har allerede startet det viktige arbeidet med å bringe kommunen tilbake i økonomisk balanse, forankret i vår Handlings- og økonomiplan for 2026-2029.

Jeg vil takke alle ansatte, samarbeidspartnere og folkevalgte for innsatsen i året som har gått. Med dette oversendes årsregnskapet for 2025 til behandling.

Rune Fjellheim
Gjeldsmyndighetsleder / Kommunedirektør
Karasjok, 31.03.2026

Økonomirapportering drift

Kommunens årsrapport skal redegjøre for forhold som er viktig for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Det skal også redegjøres for vesentlige budsjetavvik mellom årsbudsjett og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Økonomi – og regnskapsresultat

Karasjok kommunes regnskap ble avlagt med ett negativt netto driftsresultat på 9,7 mill. kr., ett avvik på 13,7 mill. kr i forhold til revidert budsjett. I forhold til driftsinntektene utgjør årets netto driftsresultat -2,6%. Etter netto avsetninger/bruk av fond på - 3,17 mill.kr ble resultatet et fremførbart underskudd på 6,5 mill.kr. Samlet underskudd fra 2024 og 2025 på til sammen kr 12,9 mill.

Disposisjonsfond er per 31.12.2025 tomt og utgående balanse er null. Det ble gjort en grundig gjennomgang av alle bundne driftsfond og det som var mulig å inntektsføre ble inntektsført i 2024 og 2025. Det betyr at det ikke er mer frie midler på fond som kan brukes til å finansiere driften i 2026.

Alle kommuner skal, så langt det er mulig, finansiere et merforbruk før det legges frem for revisjonen. Disse tiltakene er gjennomført:

- Strykning av overføring til investering 2,1 millioner kroner
- Strykning av avsetning til disposisjonsfond 6,3 millioner kroner.
- Strykning av bruk av disposisjonsfond 6,3 millioner

Etter disse strykningene gjenstår et udekket merforbruk til framføring med 6,58 millioner kroner for år 2025.

Årsaken til det negative resultatet

Hovedårsaken til resultatet er følgende:

- Fellesfunksjonens merforbruk på 11,5 millioner skyldes;
 - Høye rentekostnader
 - Tapsføring refusjon sykepenger
 - Premieavvik
- Enhetene eksklusive Fellesområdet hadde ett samlet merforbruk på 2,1 mill. kr

Regnskapet totalt for årene 2024 og 2025 viser tilsammen et udekket merforbruk på 12,9 millioner kroner.

Innmelding og utmelding i ROBEK gjøres etter forskjellige bokstaver og en kommune kan derfor være registrert i ROBEK etter flere forskjellige bokstaver. I henhold til kommuneloven § 28-1 er det følgende bokstaver kommuner kan bli meldt inn på bakgrunn av årsregnskapet:

c. Drifts delen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.

d. Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.

f. Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.

Pkt. d. vil gjelde for Karasjok kommune med bakgrunn i at balanseregnskapet til kommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn 3 prosent av driftsinntektene. Dermed vil kommunen bli meldt inn i ROBEK etter bokstav d. Dette til tross for at kommunestyret vedtar inndekning av merforbruket innen to år.

Kilde: [ROBEK - Inn- og utmelding og statlig kontroll - regjeringen.no](https://www.robek.no/)

Hovedtall 2025

- Driftsinntekter 377 mill. kr
- Investeringer for 314 mill. kr
- Langsiktig gjeld 857 mill. kr

Driftsregnskap pr. enhet viser ett merforbruk på totalt kr 13,7 mill. kr, fordelt som følger;

Driftsområdene

	Tall i 1000 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Avvik	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Ansvar / Avdeling	Netto driftsutgifter pr. enhet					
101	Politikk	4 781	4 585	-196	4 585	4 659
102	Fellesfunksjoner	10 295	-1 278	-11 573	-946	11 739
110	Kommunedirektørens stab og støtte	23 910	23 925	15	24 675	24 055
210	Enhet barn, unge og familie	6 708	9 349	2 641	11 133	7 696
211	Karasjok skole	28 183	32 162	3 979	32 213	29 716
213	Guolban mánáidgárdi	10 483	10 620	137	10 620	10 133
214	Láttošluohká mánáidgárdi	7 921	7 728	-193	7 728	7 507
222	Enhet for helse	19 975	17 149	-2 826	18 130	15 309
224	Sykeavdelingen Karasjok	28 811	22 511	-6 300	19 708	26 498

225	Enhet for hjemmesykepleie	17 916	17 822	-94	17 822	16 428
226	Omsorgsboliger	10 350	9 596	-754	13 973	16 020
227	Tjenester for mennesker med utv.hemming	22 107	21 614	-493	20 040	22 248
228	USHT samisk	-710	614	1 324	614	-1 938
230	Kultur, samfunn og samisk språk	5 267	5 780	513	5 780	5 427
240	NAV Ávjovárri	5 380	4 988	-392	4 988	3 696
320	Teknisk enhet	27 560	28 052	492	28 732	27 706
	Sum bevilgning drift, netto	228 937	215 217	-13 720	219 795	226 899
	Avskrivinger	22719	14811	-7908	14811	15932
	Renteinntekter	-21	-70	-49	-70	-115
	Renteutgifter	4945	3122	-1823	3122	3488
	Motpost avskrivinger	-22719	-14811	7908	-14811	-15932
	Avsetning til bundne driftsfond	2059	178	-1881	178	2914
	Bruk av bundne driftsfond	-4224	-4578	-354	-5178	-8696
	Andre generelle driftsinntekter				-1140	-726
	Sum korrigeringer	2759	-1348	-4107	-3088	-3135
	Korriger sum bevilgning drift, netto	226 178	216 565	-9 613	222 883	230 034

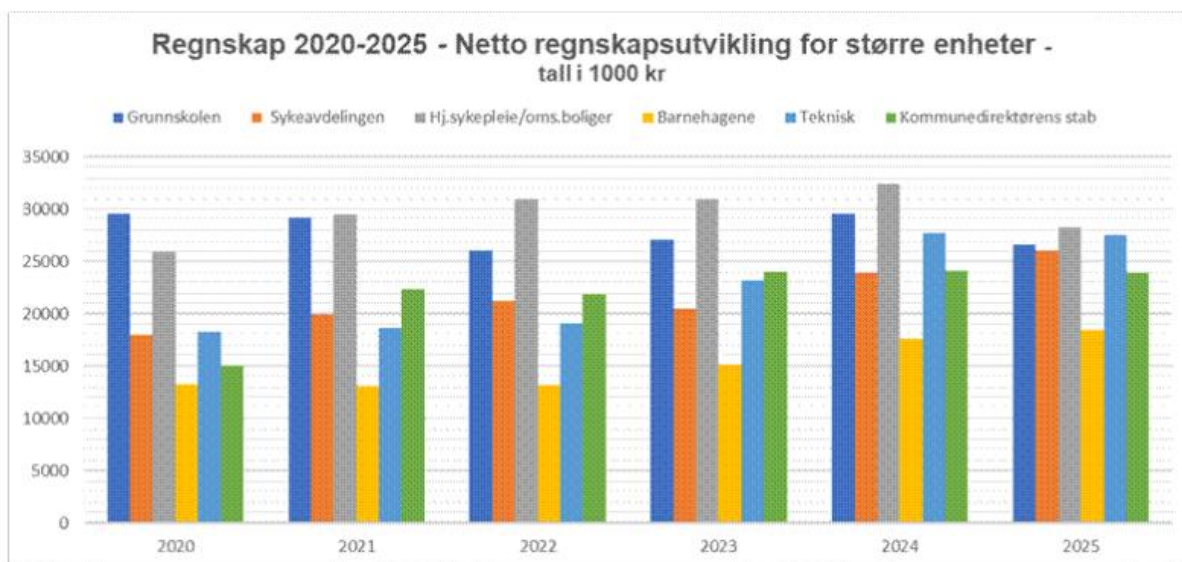
Tabellen ovenfor viser enhetenes forbruk.

- Vesentlige merforbruk har enhetene; Enhet for helse, Sykeavdelingen og Fellesområdet
- Vesentlige mindre forbruk har enhetene; Karasjok skole og Enhet for barn, unge og familie
- For ytterligere detaljer, vises det til enhetenes kommentarer
- Fellesområdets merforbruk på 11,5 mill. kr skyldes
 - Høye rentekostnadene
 - Tapsføring refusjon sykepenger
 - Høye lisenskostnader
 - Premieavvik

- Helse og omsorgs merforbruk er på til sammen 10,5 millioner (Enhet for helse, Sykeavdelingen) og skyldes;
 - Lønnskostnader til overtid, vikarer og ekstrahjelp
 - Kjøp fra vikarbyrå

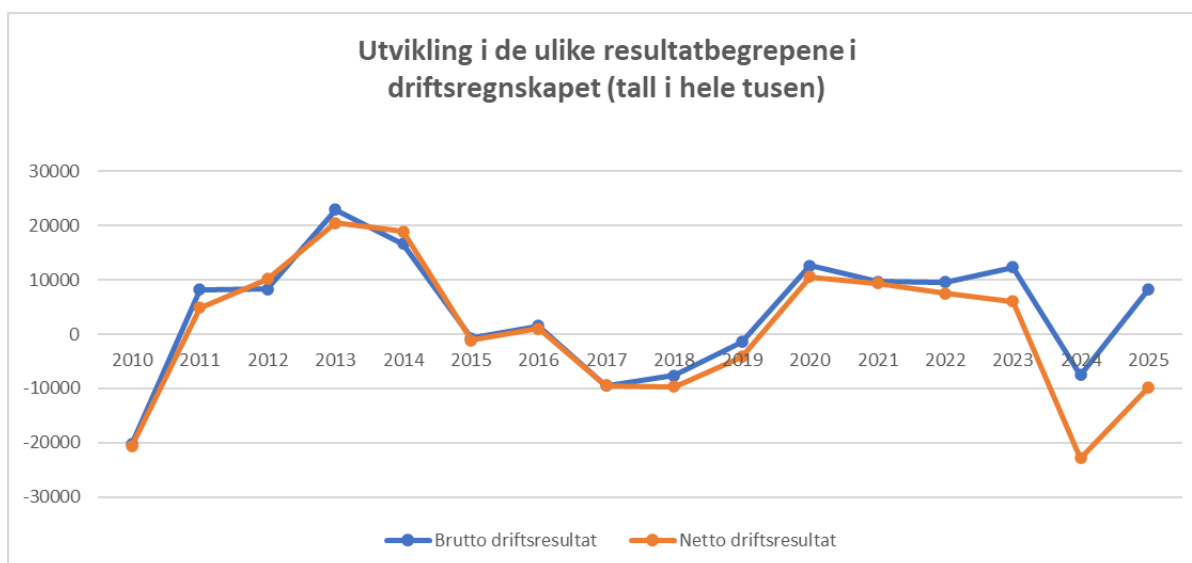
Nedenstående graf viser økonomisk utvikling/forbruk de siste 6 årene for enhetene. Økningen har i perioden vært på netto kr 30 mill. kr i perioden.

Resultatbegreper

Årsregnskapet inneholder flere ulike summeringslinjer som sier noe om resultatet.

Brutto driftsresultat viser resultat av eksterne inntekter og eksterne utgifter inklusive avskrivninger, men uten at finansinntekter og utgifter eller interne poster er tatt med. **Netto driftsresultat** er det resultatbegrepet i kommuneregnskapet som ligner mest på årsresultatet etter regnskapsloven (for f.eks. private virksomheter). Netto driftsresultat viser resultat av brutto driftsresultat minus netto finansutgifter og motpost for avskrivningene.

Som grafen viser, har det vært liten forskjell mellom de ulike resultatbegrepene frem til år 2022. Dette endrer seg i 2023 med en differanse mellom brutto og netto driftsresultat som skyldes de økte finanskostnadene.

Årets netto driftsresultat er på -9,7 mill. kr. Dette tilsvarer ett netto driftsresultat på -2,6%. Disponeringer etter netto driftsresultat og før inndekking av merforbruket er som følger;

Netto driftsresultat	kr. 9 752
Overføring til investering	kr. 0
Bruk av bundne driftsfond	-kr. 5 241
Avsetning til bundne driftsfond	kr. 2 071
Dekning av tidligere års merforbruk	-
Avsetning disposisjonsfond	kr. 0
Bruk av disposisjonsfond	kr. 0
Regnskapsmessig mer forbruk pr 31.12.2025	kr. 6 582

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev.bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-163 210	-172 613	-172 613	-173 675	1 062	0,6 %
Inntekts- og formuesskatt	-74 517	-82 801	-83 808	-83 559	-249	-0,3 %
Sum Frie disponible inntekter	-237 727	-255 414	-256 421	-257 234	813	0,3 %

Regnskapet for de sentrale inntektene viser at kommunen har mottatt kr 813 000 mer enn budsjettert for 2025. Herav kr 249 000 mindre i skatteinntekter og kr 1 062 000 mer i rammeoverføring.

Ved budsjettering av de sentrale inntektene, er det tatt utgangspunkt i KS prognosemodell for rammeoverføring og skatteinntekt.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev.bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter	-6 571	-6 280	-6 280	-9 356	3 076	49,0 %
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-39	0	0	0	0	0,0 %
Renteutgifter	19 935	21 218	21 218	26 032	-4 814	-22,7 %
Avdrag på lån	14 618	17 861	17 861	19 208	-1 347	-7,5 %
Sum Finansinntekter/- utgifter	27 942	32 799	32 799	35 884	-3 085	9,4 %

Ovenstående tabell inneholder kun finansinntekter og -utgifter for Fellesområdet -
 Nedenstående tabell inkluderer også enhetene og samsvarer med de tallene som finnes i
 forskriftskjema § 5-4 1. ledd.

	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Avvik	Regnskap 2024
Renteinntekter	-9 377	-6 350	-6 350	3 027	-6 686
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	-39
Renteutgifter	30 978	24 340	24 340	-6 638	23 423
Avdrag på lån	19 208	17 861	17 861	-1 347	14 618
Sum Finansinntekter/- utgifter	40 809	35 851	35 851	-4 958	31 316

Finansinntekter og -utgifter viser at de totale netto utgiftene er kr 4,9 mill. kr høyere enn
 budsjettet.

- Dette skyldes at rentene fortsatt er høyere enn forventet, både på innskudd og lån.
- Avdrag; Utgiftsført ett ekstraordinært avdrag på kr 663 035 med bakgrunn i beregning av minimums avdrag for 2025 – jfr. Note 8 i regnskapsdokument
- Renteutgifter; Påløpte ikke betalte renter hovedsakelig for lån tatt opp i juli og oktober 2025, samt differansen mellom årene 2024 og 2025 - kr 3 mill. som er belastet regnskap 2025. I tillegg var det for 2025 budsjettet men en rente på 5% for lån til

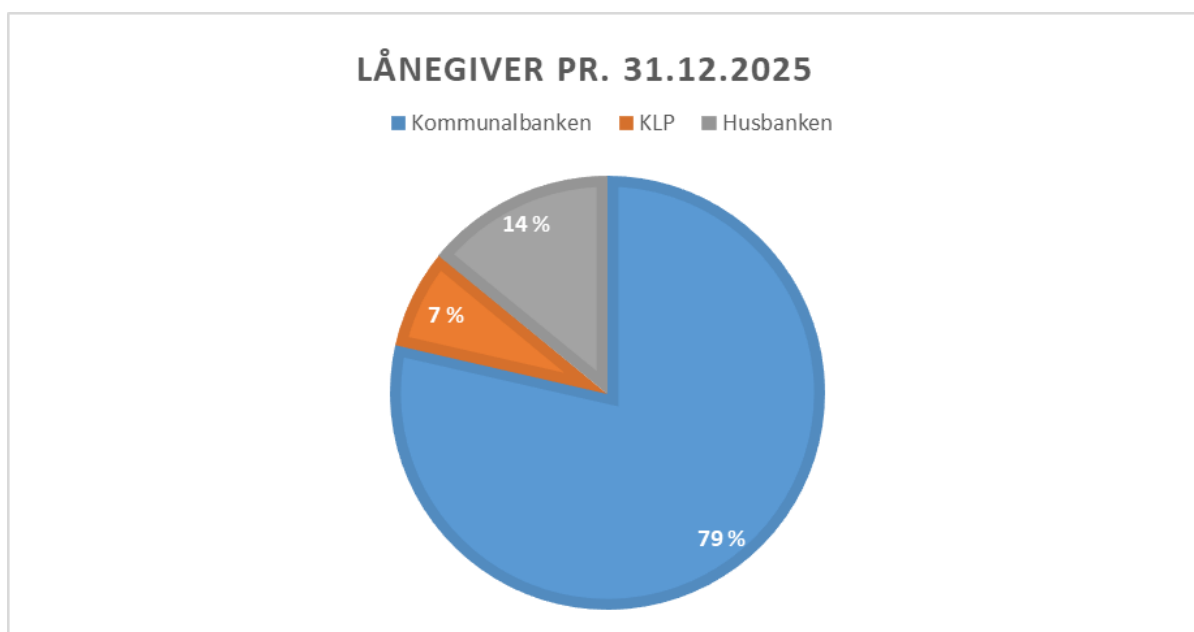

egne investeringer med flytende rente, fasit er at rentene i 2025 hadde ett vekta snitt på 5,17% for ordinær p.t. rente.

Lånegjeld

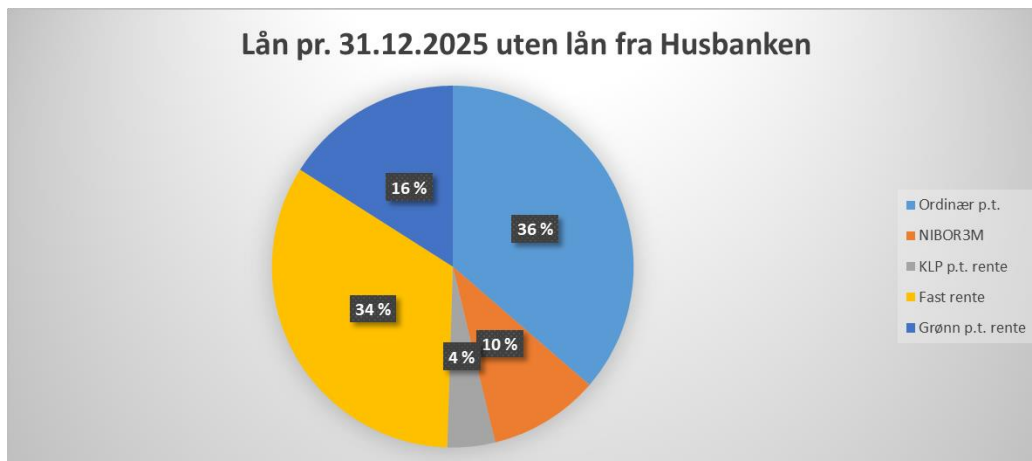
Pr. 31.12 er 244 mill. av kommunens lånegjeld sikret med fasttreneavtaler på mellom 2 og 4,3 prosent. Samlet utgjør fast renteavtalene 33,4% av den totale restgjelden - eksklusivt lån til videre utlån (inkl. husbanken 28,7%). Ingen av de avtalte rentebindingene utløpet det kommende året. Kommunen har to lån med restgjeld på 254 mill. med kortsiktig rentebinding på 3 år

Finansreglementet sier at vi skal ha 1/3 fastrente. Resterende 2/3 skal vurderes ut fra markedssituasjonen. Låneopptak utført i 2025 til egne investeringer og som til sammen utgjør 279 mill. kr, er tatt opp med 55%rentebinding for å tilfredsstille reglene i finansreglementet og sikring av forutsigbar rente de neste tre år. Men med tanke på uro i markedet og den usikre økonomiske situasjonen for norsk og internasjonal økonomi fremover, er det vanskelig å konkludere på renteutviklingen og vurdere ut fra markedssituasjonen.

Lånegiver pr. 31.12.2025		
Kommunalbanken	kr	673 673 378
KLP	kr	63 071 929
Husbanken	kr	120 535 211

Lån pr. 31.12.2025 eksklusive lån fra Husbanken

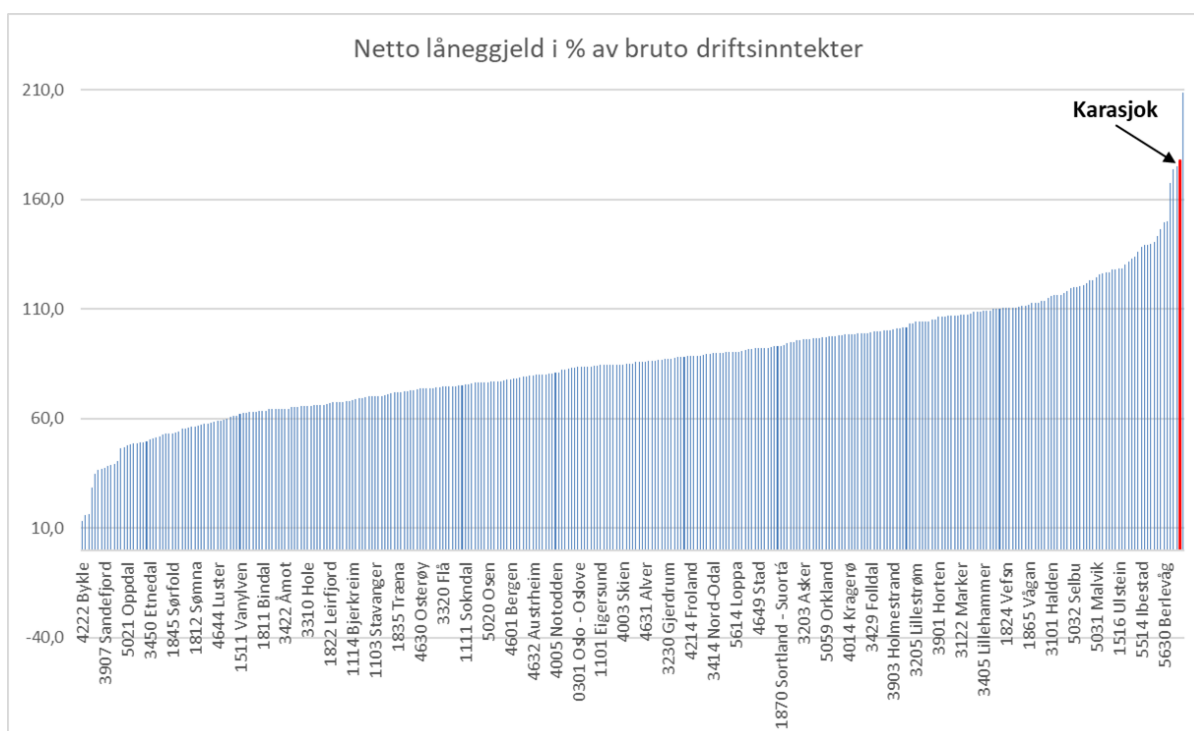

Kategori	Utestående	Andel
Ordinær p.t.	267.842.954	36,48%
NIBOR3M	72.700.000	9,85%
KLP pt-rente	31.427.848	4,26%
Fastrente	246.878.515	33,45%
Grønn p.t.	117.895.990	15,97%

Største enkeltlån i porteføljen i prosent; 13,38%

Lån med forfall innen 12 måneder i prosent; 3,57%

Nedenstående graf viser at Karasjok er den kommunen i landet med nest høyest lånegjeld i % av brutto driftsinntekter.

Pensjon

Karasjok kommune har balanseført kr 650 mill. i pensjonsforpliktelse og kr 640 mill. i pensjonsmidler. Kommunens hovedleverandør for pensjon er KLP, pedagogisk personell benytter Statens pensjonskasse.

Karasjok kommune avskriver premieavviket hvert år – det vil si at kommunen har ett års amortisering. De fleste kommuner i landet har valgt å avskrive avviket over 1-7 år. Premieavviket er forskjellen mellom netto pensjonskostnad og årets premieinnbetaling. Premieavviket for Karasjok kommune var i 2024 på 10,5 mill., denne ble inntektsført i driftsregnskapet for år 2024 og utgiftsført i 2025. Premieavviket for 2025 ble inntektsført med kr 4,5 mill., noe som igjen betyr at den samme summen utgiftsføres i år 2026. Det er i 2025 brukt mer enn tidligere år fra premiefondet (kr 17,5 mill.) med formål om å redusere pensjonskostnadene og å redusere premieavviket mest mulig i år 2025.

Kommunen fikk tilført midler til premiefondet i 2021 i KLP. Karasjok kommunes andel var på kr 15,9 mill. ekstraordinære midler tilbakeført premiefondet. Årsaken er at avsetningskravet til fremtidige alderspensjonister er redusert og endringer i reglene for offentlig. Årlig tilføres det ett renteoverskudd og risikooverskudd til kommunens fond i KLP. Det er i 2025 brukt 17,5 mill. kr fra premiefondet som ved utgangen av 2025 har en saldo på kr 15,7 mill. på fellesordningen, 5,2 mil.kr for sykepleierordningen og kr 435 061 på ordningen for folkevalgte – Til sammen kr 21,4 mill.

Økonomiske nøkkeltall

Kommunestyret vedtar i økonomiplanen måltall for det som er sett på som viktige indikatorer på at kommunens økonomi er så solid som den skal være. I økonomiplan for 2025-28, ble disse måltallene vedtatt

- Netto driftsresultat 1,8% av brutto driftsinntekter
- Gjeldsgrad på 120% av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond 5% av brutto driftsinntekter

Måltallene skal i utgangspunktet gjelde hele perioden, men de rulleres årlig ved behandlingen av neste økonomiplan. For 2024 blir det derfor korrekt å måle resultat opp mot vedtatt økonomiplan for 2024-27.

Status for økonomiske nøkkeltall

Måltall	Vedtatt verdi 2025-28	Oppnådd verdi regnskap 2025
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,80 %	-2,60 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	5 %	0,20%
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	120 %	178 %

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Det er netto driftsresultat som er det viktigste måltallet for kommunene. Sammen med andre indikatorer brukes det til å analysere kommunens økonomi. Generelt er et godt netto driftsresultat en indikator på at kommunen har økonomisk handlefrihet. Måltallet uttrykker hvor stor andel av årets driftsinntekter som er til overs etter dekning av årets drifts- og

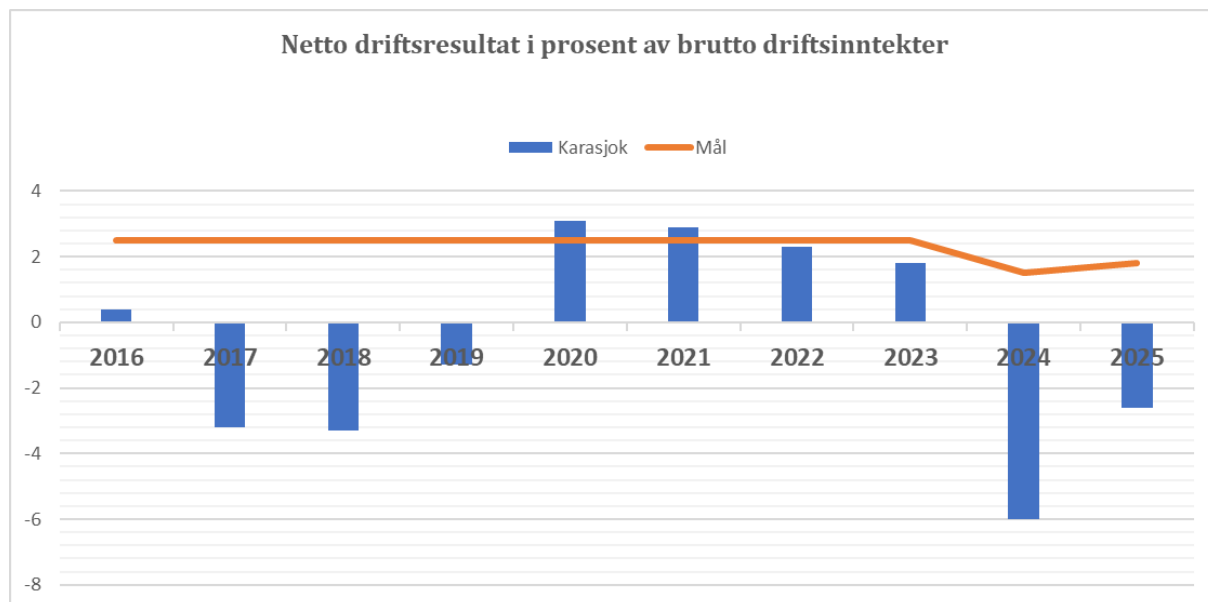
finansutgifter. Kostnader tilknyttet regnskapsmessig avskrivning holdes utenfor ved beregningen av måltallet.

Et overskudd i netto driftsresultat gir kommunen anledning til å sette av overskuddet til fremtidig bruk slik at midlene kan hentes frem dersom det i en senere periode blir behov for det. På den måten sikres den økonomiske handlefriheten også i perioder der den økonomiske lønnsomheten er lavere.

Det er åpenbart tilsvarende ikke bærekraftig dersom en kommune har høyere utgifter enn inntekter, og dermed går i underskudd over lengre tid.

Resultatet for 2025 tilfredsstillende ikke måltallet. Som nedenstående diagram viser, er kommunen utenfor sitt måltall hva angår 1,8% av netto driftsresultat for år 2025. Året 2025 endte med ett netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter på -2,6 % som tilsvarer kr 9,7 mill. Generell anbefalt størrelse på netto driftsresultat for kommunesektoren er 1,75 %.

Handlings regelen slår fast at måltallet skal sees «over tid». Kommunen trenger derfor gode resultater flere år fremover for å tilfredsstillende tidsperspektivet. Det betyr at det må tas grep som gjør at kommunens økonomi blir mer bærekraftig.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon.

Kommunen bør til enhver tid ha en "buffer" til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Kommunen vil automatisk sikre denne "bufferen" dersom store deler av et positivt netto driftsresultat årlig avsettes til disposisjonsfond. Om disposisjonsfondet har nådd en viss størrelse, kan fondet bidra til at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Planlagt avsetning til disposisjonsfondet for budsjettåret 2025 var i opprinnelig budsjett å avsette 1,7 mill. kr, noe som senere ble regulert til kr 6,3 mill. Når regnskapet er avlagt ble resultatet en avsetning på 0%, Status for disposisjonsfondet pr. 31.12.2025 er at disposisjonsfondet har en saldo på 0.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

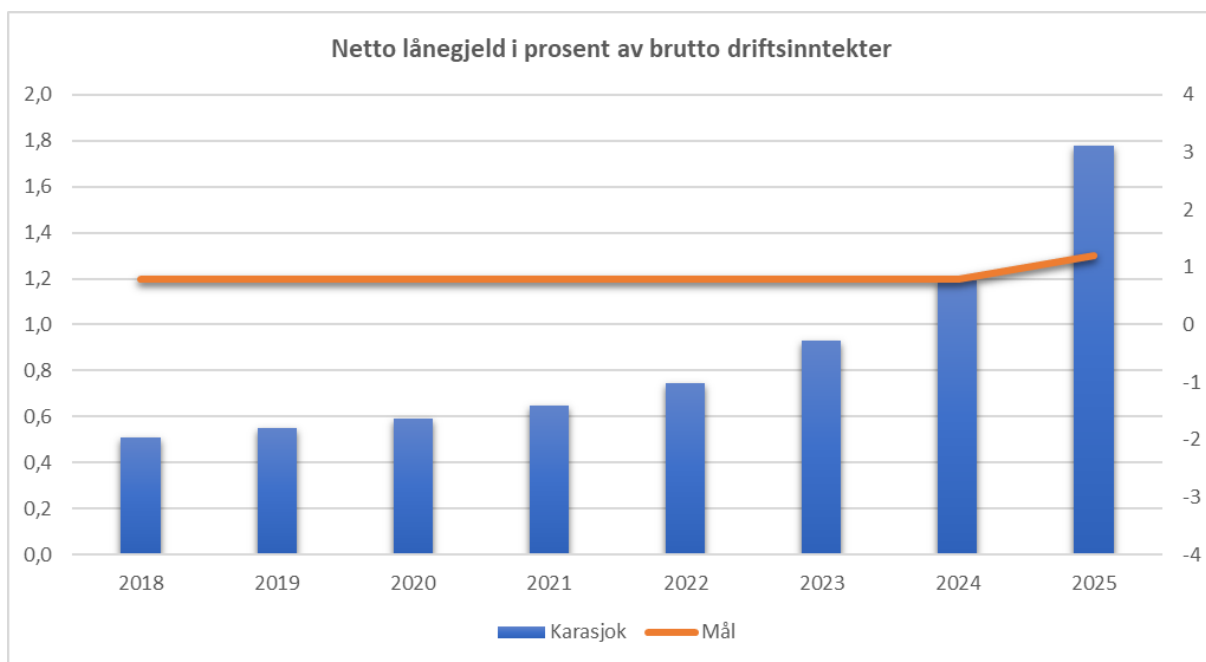

Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld fratrukket pensjonsforpliktelser. I tillegg korrigeres det for ubrukte lånemidler og videre utlån.

Størrelsen på netto lånegjeld har betydning for hvor store finansutgifter, herunder rente og avdragsbetalinger, som vil påløpe gjennom året. En høyere lånegjeld gjør blant annet kommuneøkonomien mer følsom for svingninger i rentemarkedet, særlig dersom en vesentlig andel av porteføljen består av avtaler med flytende rente. Et ubenyttet handlingsrom i låneevne utgjør også en form for økonomisk sikkerhet.

Hvilken gjeldsgrad i forhold til inntektsnivå som er akseptabel for den enkelte kommune, beror på en rekke forhold. Kommuner som er godt sikret med for eksempel store disposisjonsfond kan tenkes å akseptere en større risiko fra en økt gjeldsgrad sammenlignet med kommuner som står i en mer sårbar økonomisk stilling.

Måltallet for gjeldsbelastningen i kommunen som har vært på 80% av brutto driftsinntekter i tidligere år, er for år 2025 justert til 120%. Som diagrammet viser, er kommunen høyt utenfor måltallet for 2025. Lånegjeldene er inkludert lån til selvkostområdene, men uten lån til startlån.

Karasjok kommune har igangsatt bygging av ny skole og helsesenter, som har medført til høye lånebehov i årene 2024-2027. Dette vil gi økt rente- og avdragsforpliktelser i en 40-årsperiode. Det skal investeres totalt for kr 1 101 825 000 inkl. mva. i økonomiplanperioden 2025-2028. I 2024 er det tatt opp lån på 132 mill. kr og i 2025 var låneopptak til egne investeringer på kr 272 mill. Videre er det tatt høyde for forventet investeringstilskudd fra Husbanken på kr. 110 mill. (2026 og 2028) og 5 mill. i spille- og kulturmidler (2028).

Størsteparten av låneopptaket i planperioden omhandler nytt skolebygg og nytt helsesenter, kr. 735 000 000 eks. mva. Deretter kommer investeringer innenfor selvkostområdet og andre mindre tiltak.

Likviditet

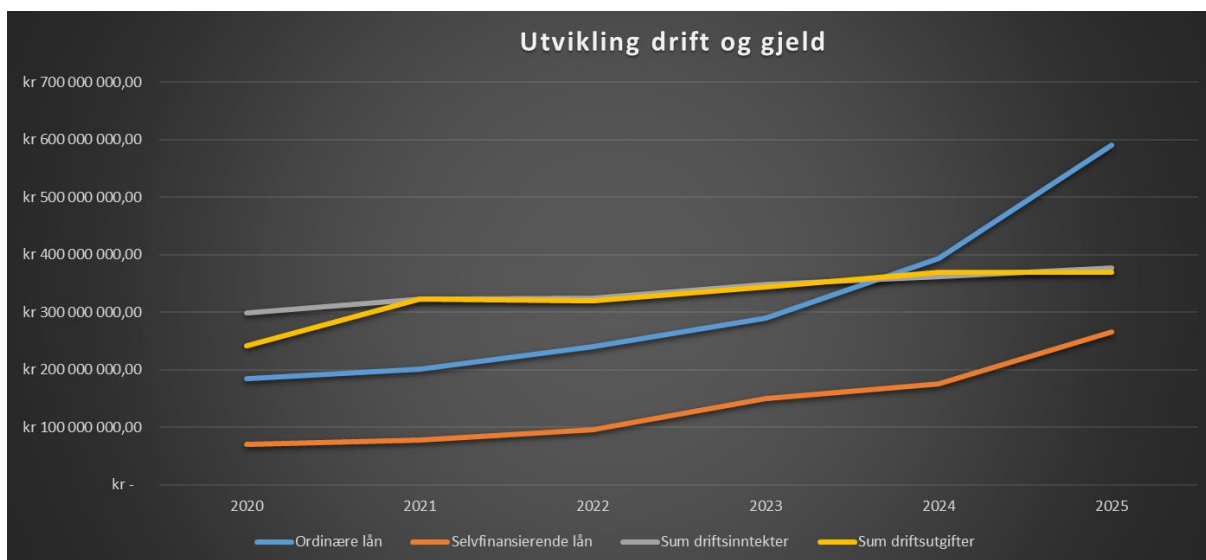
Arbeidskapital er et uttrykk som viser kommunens samlede likviditet. For å kunne dekke de kortsiktige forpliktelsene må kommunen være tilstrekkelig likvid. Vi måler likviditetsgraden ut

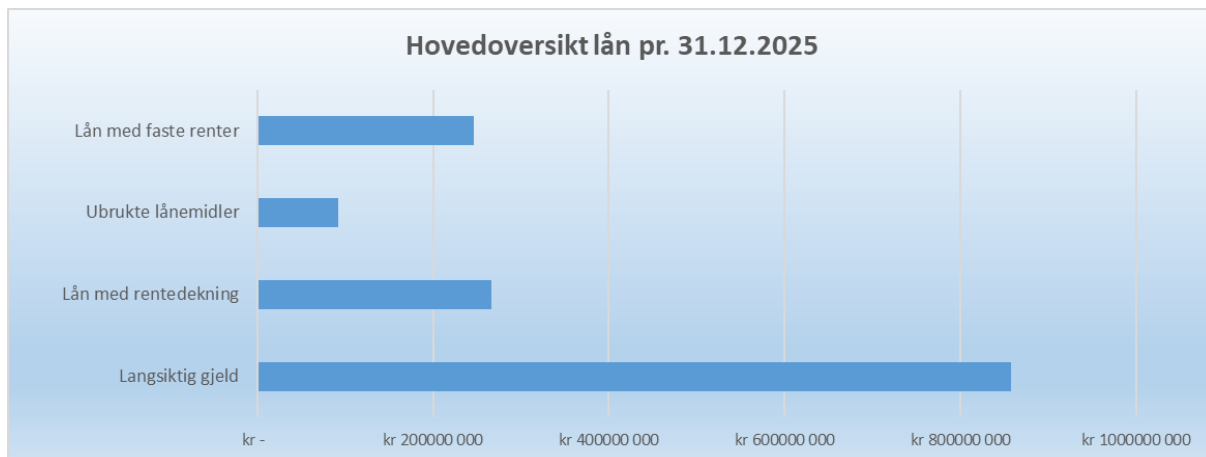
fra forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Dette uttrykker hvorvidt kommunens betalingsevne har forbedret eller forverret seg. Omløpsmidler består av kommunens bankinnskudd, fordringer og premieavvik. Omløpsmidlene har økt med 55 mill. kr fra 2024 til 2025, hovedsakelig grunnet beholdningen i bank som ved utgangen av 2025 var 46 mill. kr. høyere enn i 2024. I tillegg er de kortsiktige fordringene høyere i 2025. Kortsiktig gjeld, som består av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld (eks. feriepenger til ansatte opptjent i 2025, forskuddstrekk 6. termin 2025 osv.), har økt med kr 21,5 mill. fra 2024 til 2025, grunnet høyere leverandørgjeld. Endring i arbeidskapitalen fra 2024 har forbedret seg til 2025 med kr 33,5 mill. kr og årsaken er større bankbeholdning samt at de kortsiktige fordringene er 16,6 mill. høyere enn i 2024.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Endring omløpsmidler	54 994 857	5 034 321	28 839 292	30 792 854	8 354 181	-20 052 330
Endring kortsiktig gjeld	-21 498 451	-29 396 570	-9 372 896	-380 240	-2 345 327	-1 591 324
Endring arbeidskapital	33 496 406	-24 362 249	19 466 396	30 412 614	6 008 854	-20 643 654

Kommunens lånegjeld var ved utgangen av 2025 på kr 857 mill. inklusive lån til videre utlån fra Husbanken, som utgjorde kr 121 mill. kr. P.t. renten (flytende) rente for kommunens lån er nå på 5,1%. 16% av kommunens lån er grønne lån som er tatt opp til utslipps, overløpsledning og overløpsarrangement til rensesanlegget, samt ny skole og helsesenter. Grønne lån er miljøgunstige investeringer med rente som er 0,10% lavere. Husbankens rente er på 4,47%. Kommunens største enkeltlån er på 112 mill. kr og er tatt opp i 2025 og utgjør 13% av kommunens samlede lån (ekskl. husbanklån). Finansreglementet bestemmelse er at ett enkeltlån ikke kan overstige 30% av kommunens samlede låneportefølje.

Samlet gjeld økte med 309 millioner kroner i 2025. Lån til ordinære investeringer økes med 279 millioner, lån til videre utlån (startlån) øker med 30 millioner. Dette er basert på låneopptak som ble budsjettert og i ettertid regulert av kommunestyret i juni 2025.

Kommunens likviditet er normalt sterk ved årsskiftet. Bakgrunnen er at låneopptak normalt gjøres i 3. kvartal. I 2025 ble lånene utbetalt i juli og oktober. Likviditeten er ved utgangen av 2025 bedre enn på samme tid i 2024. Forklaringen er i hovedsak en større beholdning av ubrukte lånemidler ved utgangen av 2025 og at låneopptaket i 2025 var større enn tidligere år.

At likviditeten forbedres markant i juli 2025 er på grunn av delutbetaling av lån som gjelder ny skole og helsesenter. I 2024 ble lånet i sin helhet overført kommunen i oktober, noe som forklarer likviditets gapet mellom årene på ovenstående tabell. Den samlede likviditeten er sterkere for 2025 gjennom hele året, sammenlignet med 2024.

Nedenstående tabell viser status kommunens likviditet ved utgangen av år 2024 og 2025. Ledig likviditet er saldo i banken for samtlige kontoer, hvorav ubrukte lånemidler utgjør 92,7 mill. kr. ved utgangen av 2025.

Likviditetsoversikt	31.12.2025	31.12.2024
Ledig likviditet	kr 157 347 330	kr 110 803 384
Ubrukte lånemidler	kr 92 759 874	kr 51 880 895

Bundne driftsfond	kr 4 373 855	kr 7 543 264
Bundne investeringsfond	kr 8 943 827	kr 7 431 270
Ubundne investeringsfond	kr 11 785 069	kr 10 000 000
SUM	kr 275 209 955	kr 187 658 813

Driftsutgifter- og inntekter

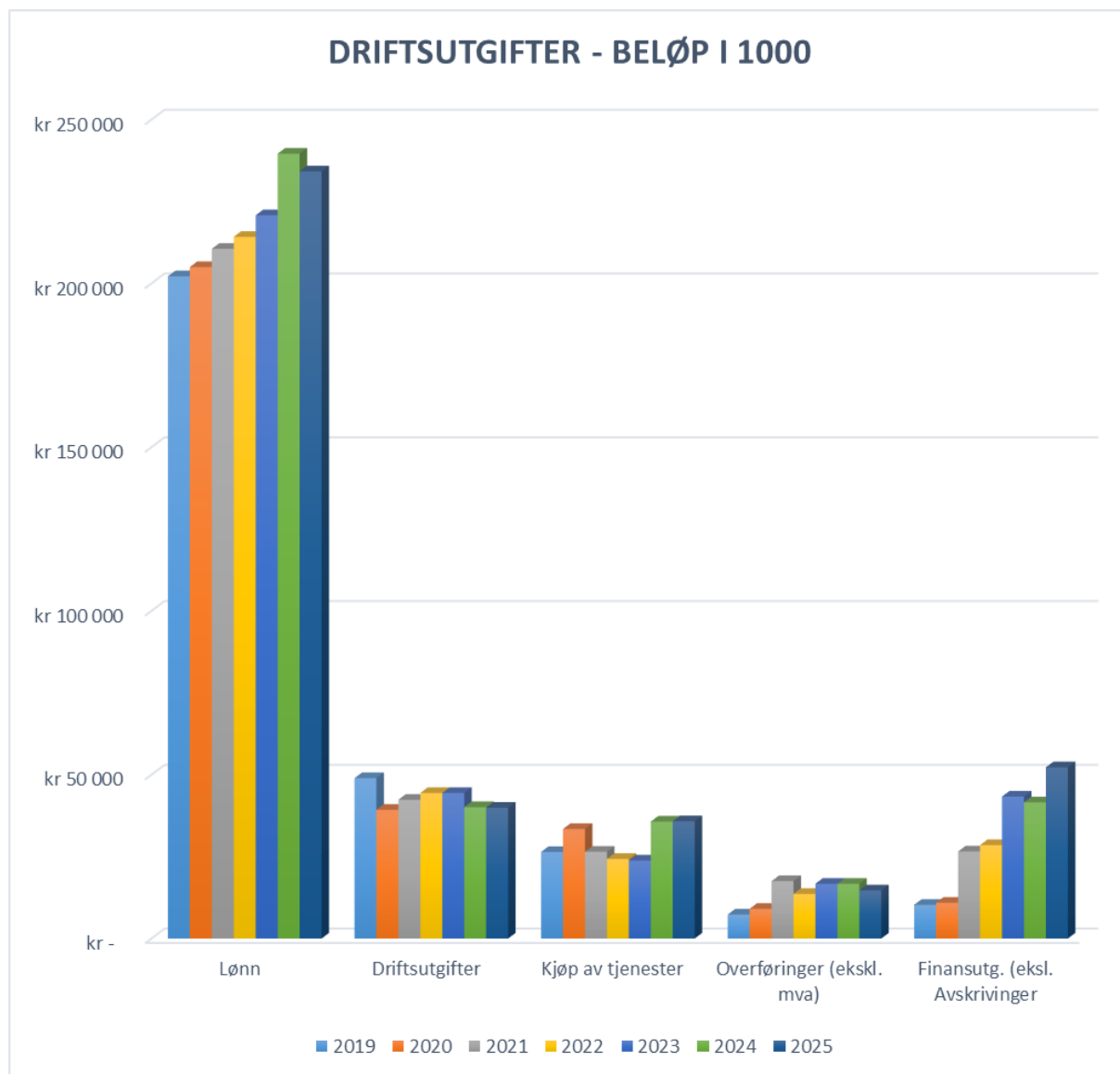
Karasjok kommune benytter Framsikt for analyse av hovedtall KOSTRA. På nedenstående tabell kan en se hvordan Karasjok kommune har prioritert, hvor høye netto driftsutgifter som er benyttet på de ulike områder. Dette er justert for utgiftsbehov for å gjøre det sammenlignbart med andre kommuner. Imidlertid er ikke tallene for våre nabokommuner offentliggjort (kun Porsanger kommune), derfor er det valgt å bruke andre sammenligninger som landet og KOSTRA gruppe 5 (som det er naturligst for Karasjok å sammenligne seg med). Tabellen "Netto driftsutgifter pr innbygger" viser dette.

Netto driftsutgift pr. innbygger og tjenesteområde i 2025				
Tjenesteområde	Karasjok - Kárášjohka	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo	Porsanger - Porsángu
Grunnskole	15 789	18 675	17 026	19 230
Pleie og omsorg	33 194	26 921	24 349	27 743
Barnevern	2 008	3 278	2 786	5 825
Barnehage	12 371	12 217	11 132	16 157
Kommunehelse	6 322	5 648	4 551	7 198
Sosiale tjenester	606	4 739	4 344	2 200
Kultur og idrett	4 111	3 722	2 949	2 350
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	584	1 313	1 066	1 358
Adm, styring og fellesutgifter	8 600	6 991	5 757	9 174
Andre områder	7 076	2 725	3 039	7 034
- Brann og ulykkesvern	2 576	1 642	1 105	1 918
- Kommunale boliger	78	356	303	-229
- Samferdsel	2 087	2 604	1 363	3 802
- Næringsforv. og konsesjonskraft	816	-3 078	-472	332
- Kirke	1 519	1 201	740	1 211

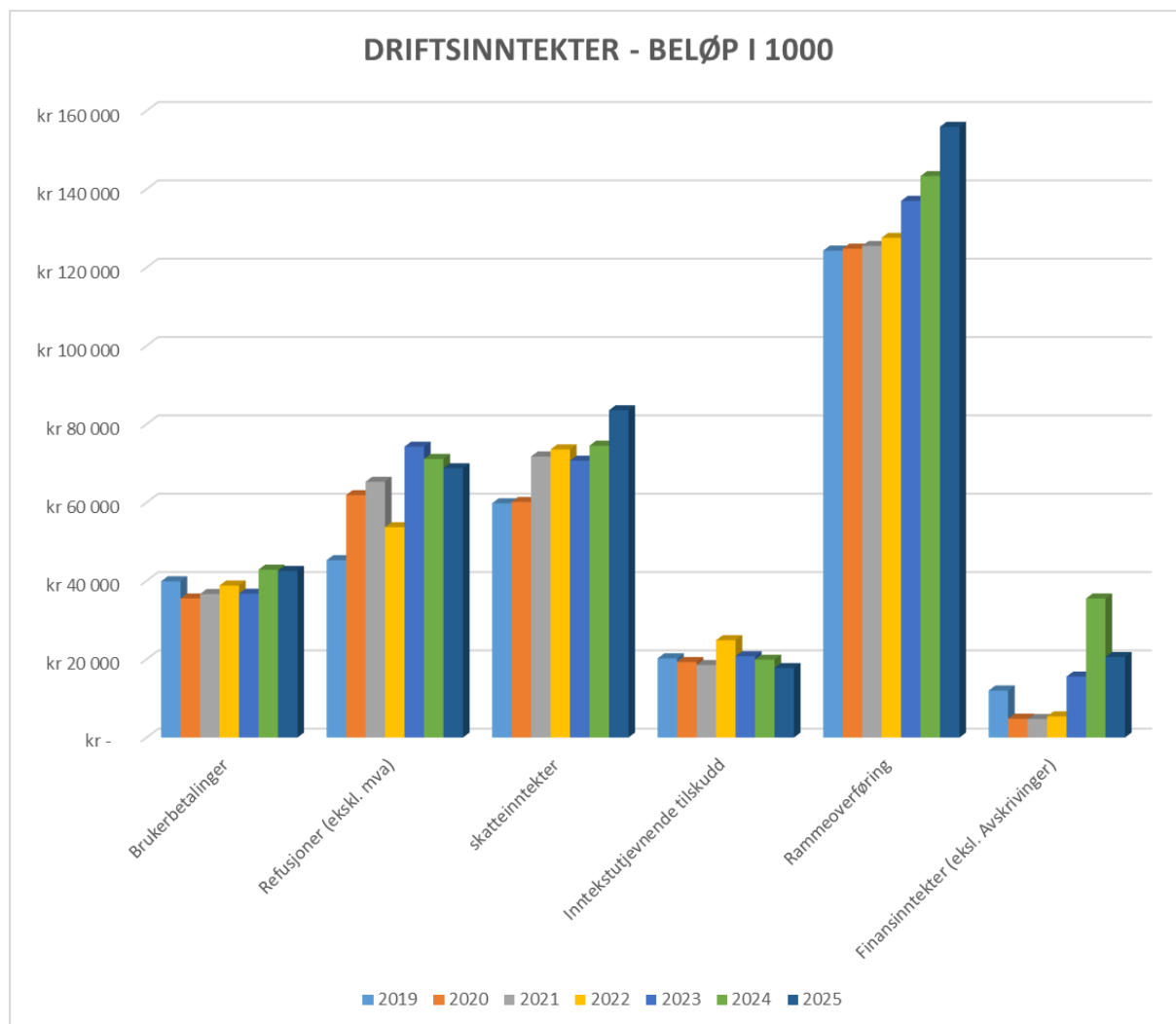

Totalt	90 662	86 228	76 998	98 269
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Eksempelvis viser ovenstående tabell viser at Karasjok kommune bruker mer på pleie- og omsorg og kirke enn gjennomsnitt KOSTRA gruppe 05, landet utenom Oslo og Porsanger i 2025. Tilsvarende bruker Karasjok kommune mindre på eksempelvis Barnevern.

Lønnsutgiftene utgjør ca 62% av de totale driftsutgiftene og har økt med 32 mill. fra 2019. Lønnskostnadene inkluderer avstemming av de årlige pensjonskostnader/premieavvik. Driftskostnadene er redusert med 9 mill. siden 2019. Kjøp av tjenester har samme nivå som 2024. Finansutgiftene har økt med 10,7 mill. fra 2024 og kr 42 mill. fra år 2019.

De sentrale inntektene (rammeoverføring og skatteinntektene), utgjorde 40% av kommunens inntekter i 2025. Brukerbetalingene har økt med 2,6 mill. kr siden 2019. Refusjonene varierer fra år til år og har blant annet en sammenheng med igangsatte prosjekter med ekstern finansiering. Finansinntektene er høy i 2024 på grunn av bruk av disposisjonsfond og merforbruket.

Budsjettavvik per konto

Vesentlig avvik mellom budsjett og regnskap

Kommuneloven pålegger kommunen å rapportere om vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap. Hverken lovgiver eller Kommunestyret har på et overordnet nivå trukket klare grenser for når et avvik er vesentlig.

Listen nedenfor er avgrenset til forhold på mer enn tre millioner kroner i forhold til budsjettrammen for kommunen som en samlet enhet. Øvrige avvik som anses som vesentlige i forhold til hver av tjenesteområdenes enkelte budsjettramme, belyses nærmere i tjenesteområdenes egne kapitler.

Avskrivinger/motpost avskrivinger - §5-4 1. ledd / § 5-4 2. ledd / § 5-6

Avvik på kr 7,9 mill. kr. I 2024 oppstod det en feil i beregning av årlige avskrivninger som følger av feil i inndata i anleggsmodul ved overgang til nytt økonomisystem. Samlede avskrivninger for 2024 var ca. 3,2 millioner kroner for lavt, dette er innarbeidet i regnskapet for 2025 noe som gir en vesentlig økning i avskrivninger dette regnskapsåret. I tillegg er det i 2025 gjort en omgruppering av mange anlegg som var feil plassert med for lang avskrivningsperiode.

Ved budsjettering av 2026 er avskrivningene økt noe. Samtidig innføres det ny anleggsgruppe for 80 års avskrivning iverksettes inneværende år for VA-ledningsanlegg og øvrig VA-anlegg inntil 40 år, noe som medfører til mindre i årlige avskrivninger for disse anleggene.

Renteinntekter - § 5-4 1. ledd / § 5-6

Avvik på kr 3 mill. kr i merinntekt. Bakgrunn for høyere renteinntekter er at det var forutsatt flere nedganger i rentemarkedet enn den ene endringen i 2025. I tillegg vises det til likviditetsiversikt hvor det kommer frem at saldo i kommunens bankkontoer i år 2025 er høyere enn de senere år, rente inntektene stammer fra disse bankkontoene.

Renteutgifter - § 5-4 1. ledd / § 5-6

Avvik på kr 6,6 mill. som merutgift. Det var forutsatt ved budsjettering at renten skulle være på 5% for lån med flytende rente. Fasit er at rentene for slike lån i 2025 hadde ett vekta snitt på 5,17%. I tillegg fikk kommunen utbetalt 112 mill. kr i lån fra Kommunalbanken i juli og resterende på 167 mill. kr i oktober og november. Renter for lånene utbetalt i 2025, utgjorde 3,3 mill. kr. Dette var inkludert i beregning for rentekostnader i 2025, men ikke at utbetaling måtte foretas så tidlig som i juli måned.

Overføringer og tilskudd fra andre - § 5-6

Avvik på kr 14,2 mill. i merinntekt med følgende forklaring;

Enhet for barn, unge og familie – avvik på kr 4,3 mill.

Tilflyttertjeneste har mottatt kr 3,4 mill. kr mer enn budsjettert fra Integrerings- og Mangfolds direktoratet. Det var usikkerhet om hvor mange flyktninger som kom til kommunen og om antallet som kommunestyret vedtok etterkant av at budsjett for 2025 var ferdig. Det er senere regulert noe i merinntekt. I tillegg har enheten mottatt refusjoner som ikke var forutsatt fra Helsedirektoratet til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten samt refusjoner fra andre kommuner til barnevernet.

Følgende enheter har mottatt 1 mill. hver mer i refusjon enn budsjettert til ulike prosjekt;

- USHT Samisk fra Helsedirektoratet
- Legetjenesten; fra Helsedirektoratet til Styrking av legevakt/Hukommelsesteam/ALIS
- Sykeavdelingen; fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark (kriseskjønnsmidler)
- Språksenteret; fra sametinget til drift

Mva.komp. kr 2,4 mill. kr høyere enn budsjettert som resultat av at innkjøpene er høyere enn forventet.

Kjøp av varer og tjenester - § 5-6

Avvik på kr 14,4 mill. grunnet økte kostnader for diverse lisenser, forsikringer og avgifter/gebyrer. I tillegg er det ett stort merforbruk på kjøp av legetjenester og helsevikarer. Kjøp fra NAV Árvjovárri er ble høyere enn budsjettert for 2025

Refusjon sykepenges kr 7,1 mill. kr høyere enn budsjettert – det er i desember 2025 tapsført refusjon sykepenges for 3 mill. kr, tapsføringene vil fra og med 2026 tapsføres når refusjonene utlignes.

Utvikling i netto driftsresultat

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Bruk av avsetninger						
Bruk av bundne driftsfond	-9 112	-5 178	-4 578	-5 241	663	14,5 %
Bruk av disposisjonsfond	-11 022	0	-6 296	0	-6 296	-100,0 %
Sum bruk av avsetninger	-20 134	-5 178	-10 874	-5 241	-5 633	-51,8 %
Avsetninger						
Overføring til investering	119	1 100	2 107	0	2 107	100,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond	3 414	178	178	2 071	-1 893	-1063,7 %
Avsetninger til disposisjonsfond	0	1 719	6 297	0	6 297	100,0 %
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	6 296	0	6 296	100,0 %
Sum avsetninger	3 533	2 997	14 879	2 071	12 807	86,1 %
Netto driftsresultat	22 898	2 181	-4 005	9 752	-13 756	-343,5 %
Sum driftsinntekter	-361 786	-359 934	-363 687	-377 388	13 701	3,8 %
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	-6,3 %	-0,6 %	1,1 %	-2,6 %	-100,4 %	0,0 %

Investeringer

Karasjok kommune har vedtatt et ambisiøst investeringsbudsjett for 2025. I skole- helse senter prosjektet ble det gjort investeringsbeslutning på oppstart av utbygging. Investeringsbeslutning og kontrakten med entreprenør ble underskrevet den 13.02.2025.

I tillegg ble det vedtatt større vei, vann og avløpsprosjekter til utførelse i 2025.

Problemene har vært kapasiteten til prosjektledelsen. I skole og helse senter prosjektet har man innleid prosjektledelse. Prosjektansvaret til kommunens prosjektansvarlig her er knyttet til byggherreansvaret, byggherrebeslutninger, kontakten til kommunens driftsorganisasjon og kommunens ledelse. Oppstarten av prosjektet har vært en krevende øvelse både for innleid prosjektledelse og kommunens prosjektansvarlig.

De øvrige prosjektene er også krevende ved at det må gjøres avrop, direkte oppfølging av prosjektering, anskaffelse og byggeledelse.

Prosjektledelsen har måtte prioritere hvilke prosjekter man skal få satt i gang, og utsette en del andre prosjekter. Det har medført både utsettelse og redusert utbyggingsomfang i forhold til det som er vedtatt i investeringsbudsjettet for 2025.

Når det gjelder budsjettavvik så har man gjort en del organisatoriske- og rutinemessing grep for å rette på budsjettavvikene. Disse er redegjort under de aktuelle prosjektene. I hovedsak skyldes avvikene at vedtatt investeringsprosjekter er satt på vent.

Kommentar til avvik – statlig startlånsordning 2025

	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Regnskap 2024
Videreutlån	13 740	30 000	16 175
Bruk av lån til videreutlån	-13 740	-30 000	-15 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 183	3 500	1 984
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 571	-3 500	-3 439
Netto utgifter videreutlån	-3 388	0	-283

Det er et vesentlig avvik mellom budsjettet og faktisk videreutlån i 2025. Det var budsjettet med et utlånsnivå på kr 30 000 000, mens faktisk videreutlån utgjorde 13 740 mill. kr..

Hovedårsaken til avviket er lavere etterspørsel og færre kvalifiserte søkere enn forutsatt. Det ble mottatt 13 søknader i løpet av året, hvor flere ikke var i målgruppen for ordningen eller ikke oppfylte kravene til inntekt og betjeningsevne. Dette medførte at en betydelig andel av søknadene ikke kunne innvilges.

Videre vurderes avviket å ha sammenheng med økt rente- og kostnadsnivå, som kan ha redusert etterspørselen etter lån. Utviklingen i boligmarkedet kan også ha påvirket aktivitetsnivået. Vi opplever også at flere av innbyggerne får lån i ordinær bank og dermed faller utenfor målgruppen for startlån.

Det kan også foreligge et tidsetterslep, ved at søknader mottatt sent i 2025 først ferdigstilles i 2026. Samtidig er startlansordningen et virkemiddel som fortsatt er under utvikling lokalt, og som kan være varierende kjent i målgruppen og hos samarbeidspartnere.

Som følge av lavere utlånsvolum ble også behovet for opptak og bruk av statlige lånemidler redusert, noe som forklarer avvikene i tilhørende poster knyttet til bruk av lån og avdrag.

Status investeringer

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Opprinnelig budsjett	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr
Fremtidens helsebygg	156 250	156 250	149 285	Iht. plan	6 965
Finansiering for ordinære investeringer	0	0	1 089	Ikke vurdert	-1 089
Fremtidens skole- og kulturbygg	125 000	125 000	143 441	Iht. plan	-18 441
Guolban månåidgårdi	795	795	290	Ferdig	505
Hovedplan veg	8 750	8 750	6 076	Ikke vurdert	2 674
IKT investering	1 300	1 300	1 000	Iht. plan	300
Inntaksledning Ravdojok	4 000	4 000	0	Forsinket	4 000
Karasjok renseanlegg	18 375	23 015	7 653	Forsinket	15 362
Kommunale boliger	4 500	4 500	215	Iht. plan	4 285
Lattosluohkka månåidgårdi	200	200	138	Iht. plan	62
Ledningsanlegg Eisevárre	10 000	10 000	416	Forsinket	9 584
Parker og anlegg sentrumsområdet - gatelys og grøntanlegg	2 000	2 000	98	Forsinket	1 902
Samfunnshus	3 500	3 500	4 702	Iht. plan	-1 202
Sentrumsbygget	2 400	100	383	Forsinket	-283
Sum øvrige prosjekter	4 975	1 165	216		949
Sum	342 045	340 575	315 001		25 574

Fremtidens helsebygg

Det ble gjort investeringsbeslutning i kommunestyremøte den 13.02.2025 på utbygging av ny skole og nytt helsesenter med totalrammebudsjett på kr 848 mill eks. mva for begge bygg. Hvorav budsjettet på Karasjok helsesenter var på kr 415 000 000 eks. mva.

Helsesenterprosjektet fikk et nytt prosjektnummer i 2025 etter at prosjektet gikk over i utførelsesfase. Det nye prosjektet har prosjektnummer 56018, hvor det gamle prosjektnr 53907 er definert som underprosjekt. De historiske kostnader fra tidlig fase ført på 53907 inngår i vedtatt kostnadsramme på kr 848 mill eks. mva.

Anskaffelsesprosessen ble gjennomført som en totalentreprise anskaffelse som inkluderte både skole- og helsesenterbygget. Anskaffelse av entreprenør ble avsluttet med frist for

innlevering av anbud den 09.12.2024. Tildelingsbeslutningen ble sendt ut 02.01.2025 hvor PEAB Bygg AS ble tildelt oppdraget med bygging av Karasjok skole og helsesenter. Kontrakten ble underskrevet den 13.02.2025 umiddelbart etter at vedtaket i kommunestyre ble fattet.

Prosjekteringen ble igangsatt straks etter at kontrakten ble underskrevet. Tilriggingen startet i april 2025. Oppstart på byggeplass i mai 2025. Detaljprosjekteringen for begge bygg er i all hovedsak avsluttet. Det gjenstår fortsatt noen saker å gjennomgå, spesielt opp imot tekniske funksjonsbeskrivelser.

Helsesenteret har gått over til en innredningsfase samtidig som grunnarbeider og råbyggsarbeider pågår andre steder på bygget. Innredningsfase vil si at rørlegger, elektriker og ventilasjon har startet opp arbeid innvendig i enkelte deler av sonene, og det er foregått platekledning av vegger.

Det foregår fortsatt fundamentering og elementmontasje. Montasje av vegg og tak elementer, og løpende taktekking pågår over sykestue delen av bygget.

Entreprenør ligger fortsatt bak sin egen fremdriftsplan på enkelte deler av bygget, og skyldes hovedsakelig utfordringer med minusgrader og vinterstøp, men også utfordringer med PEABs egen planlagte fremdrift.

Det er en del saker hvor det er uenigheter mellom entreprenør og byggherre. Det jobbes aktivt med å få disse avklart.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 156 250 000 inkl. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 149 215 000 inkl. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr – 7 035 000 inkl. mva, med andre ord ett mindre forbruk enn det som var budsjettet.

Fremtidens skole- og kulturbygg

Det ble gjort investeringsbeslutning i kommunestyremøte den 13.02.2025 på utbygging av ny skole og nytt helsesenter med totalrammebudsjett på kr 848 mill eks. mva for begge bygg. Hvorav budsjettet på Karasjok skole var på kr 433 000 000 eks. mva. Skoleprosjektet fikk et nytt prosjektnummer i 2025 etter at prosjektet gikk over i utførelsesfase. Det nye prosjektet har prosjektnummer 56020, hvor det gamle prosjektnr 56064 er definert som underprosjekt. De historiske kostnader fra tidlig fase ført på 56064 inngår i vedtatt kostnadsramme på kr 848 mill eks. mva.

Anskaffelsesprosessen ble gjennomført som en totalentreprise anskaffelse som inkluderte både skole- og helsesenterbygget. Anskaffelse av entreprenør ble avsluttet med frist for innlevering av anbud den 09.12.2024. Tildelingsbeslutningen ble sendt ut 02.01.2025 hvor PEAB Bygg AS ble tildelt oppdraget med bygging av Karasjok skole og helsesenter. Kontrakten ble underskrevet den 13.02.2025 umiddelbart etter at vedtaket i kommunestyre ble fattet.

Prosjekteringen ble igangsatt straks etter at kontrakten ble underskrevet. Tilriggingen startet i april 2025. Oppstart på byggeplass i mai 2025. Detaljprosjekteringen for begge bygg er i all hovedsak avsluttet. Det gjenstår fortsatt noen saker å gjennomgå, spesielt opp imot tekniske funksjonsbeskrivelser.

Primært har det foregått montasje av prefabrikkerte stål- og betongelementvegger for volleyballhall og kultursal. Prefabrikkerte ytterveggselementer langs byggets østside (duodji og naturfagsal del) har pågått i desember.

Grunn og fundamentering har pågått i 5-7 trinn, og 1-4 trinn.

Det har fortsatt vært utfordringer knyttet til åpning av bassenget for svømmeklubben. Det har pågått avklaring med det tekniske anlegget for å drifte bassenget som forutsatt. Entreprenør har gjort en rekke bygningsmessige for å sikre drift av bassenget.

Det har vært utbedringer knyttet til det prosess tekniske anlegget. I tillegg har kommunens fdv-avdeling hatt ekstraordinær oppfølging av bassengdriften som føllge av byggearbeidene rundt bassengkroppen.

Entreprenør ligger fortsatt bak sin egen fremdriftsplan på deler av bygget, og skyldes hovedsakelig utfordringer med minusgrader og vinterstøp, men også utfordringer med PEABs egen planlagte fremdrift.

Det er en del saker hvor det er uenigheter mellom entreprenør og byggherre. Det jobbes aktivt med å få disse avklart.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 125 000 000 inkl. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 143 440 781 inkl. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr 18 440 781 inkl. mva, med andre ord ett merforbruk enn det som var budsjettet. Ser man både skole og helsesenter prosjektet under ett er merforbruket på kr 11 404 781 i forhold til budsjett.

Budsjettavviket skyldes manglende synkronisering av likviditetsbudsjettet for prosjektet opp mot vedtatt budsjett i 2025. Prosjektledelsen har som følge av dette satt i verk tiltak med periodisk gjennomgang likviditeten i prosjektet opp mot budsjettvedtaket. Det er bebudet møte med økonomiavdelingen i april 2026 hvor formålet er revidert likviditetsbudsjett blir synkronisert mot budsjett 2026 for prosjektene Karasjok skole og helsesenter. Eventuelle avvik for 2026 vil bli rettet opp i revidert budsjett som kommunestyrebehandles i juni 2026.

Guolban mánáidgárdi

Entreprise utenomhusanlegg Guolban mánáidgárdi ferdigstilt i desember 2024. Det gjenstår mindre arbeider utenfor kontrakt som utføres i egen regi. Dette vil bli utført sommeren 2026.

Hovedplan veg

56065 Beskangeaidnu

Prosjektet Bieskängeaidnu omfatter grøfting, utskifting av stikkrenner og masseutskifting. Arbeidsomfanget gjelder parsell 0 – 4400 Ássebáktevárri og parsell 7655 – 8500 fra brua til snuplass i Bieskenjárga.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 6 250 000 eks. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 2 986 439 inkl. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr – 3 263 561 inkl. mva, med andre ord ett mindre forbruk enn det som var budsjettet. Avviket skyldes redusert omfang hvor en del forberedende arbeider for asfaltering ikke ble utført. Dette skyldes forsinket fremdrift fra utførende.

56066 Ravdojotgeaidnu

Prosjektet Ravdojotgeidnu omfatter mindre grøfting, utskifting av stikkrenner, mindre masseutskifting, nytt bærelag og asfaltering.

Asfaltering som var forutsatt utført i 2026 ble utført høsten 2025.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 2 500 000 eks. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 3 089 172,26 eks. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr – 589 172,26 eks. mva. Overforbruket skyldes at asfaltering ble fremskyndet fra 2026 til 2025. Begrunnelsen for å gjøre det var at grunnarbeidene for asfalt ble ferdigstilt såpass tidlig, og man hadde tilgang på asfalt på det tidspunktet. Prosjektene 56065 og 56066 er sett under ett som hovedplan veg prosjekter.

IKT investering

På skolens IKT- investering er det blitt kjøpt inn flere PC'er og nettbrett med tilbehør til skolens elever.

Inntaksledning Ravojok

Prosjektet omfatter utskifting av inntaksledning på innsiden av bassenget i Ravdojok dam til innstøpt flense DN300 i bassengkjernen av betong, innmontering av DN300 Sluse med spindelforlenger på utsiden av basseng og ny Ø315 mm PE ledningen fra bassengkjernen til 4-kantkummen som ble satt i forbindelse med prosjektet et tidligere prosjekt hvor forsyningsledning fra dammen til vannbehandlingsanlegg ble rehabilitert.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 4 000 000 eks. mva for 2025. Prosjektet har ikke kommet til utførelse på grunn av manglende kapasitet hos den kommunale prosjektledelsen til å gjøre nødvendige avrop til engasjement av rådgivere.

Karasjok renseanlegg

Prosjektene på renseanlegget har vært kjørt som forskjellige prosjekter ut fra de ulike hendelser (skader) og de tekniske oppgraderinger som har tvunget seg frem som følge av rehabilitering etter skader.

Disse ble slått sammen til ett prosjekt med navn «*Prosjekt 6111 Karasjok renseanlegg*» i budsjett 2024, hvor av de enkelte prosjektene ble lagt inn som underprosjekter. Fra budsjettåret 2025 er alt slått sammen til ett prosjekt «*Prosjekt 6111 Karasjok renseanlegg*».

Prosjektet hadde et budsjett på kr 23 015 000 eks. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 7 652 932 eks. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr – 15 362 068 eks. mva.

Dette skyldes manglende kapasitet hos prosjektledelsen. Det ble i november/desember 2025 gjort grep hvor Rambøll Norge AS tar ansvaret for gjennomføring av prosjektet både med prosjekt og byggeledelsen av anlegget.

Kommunale boliger

Prosjektet omfatter rehabilitering a kommunale utleieboliger ved bruk av eget mannskap. Prosjektet er utsatt som følge av manglende kapasitet hos det kommunale mannskapet.

Det var budsjettert med kr 4 500 000 inkl. mva. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 214 857 inkl. mva for 2025. Prosjektet er derfor forskjøvet til 2026 med redusert bevilgning.

Lattosluohkka mánáidgárdi

Etterisolering av tak er budsjettregulert til 2025, men en ramme på kr. 200.000. Tiltaket er ikke startet ennå.

Tiltaket er ferdig, det ble et merforbruk på kr. 16000

Ledningsanlegg Eisevárre

Prosjektet omfatter ny vannledning fra hovedledningen på Eisevárluhppu til Stuorrageađgi, ny forsyningsledning til Oalgevarre boligfelt, ny avløps- og overvannsledning fra Oalgevarre til Eisevárluhppu, og videre tilknytning av både vann-, avløp og overvann til ledninger etablert rundt Karasjok avløpsrenseanlegg. (Prosjektet 6074 Utslipps-, overløpsledning og overløpsarrangement – Karasjok RA)

Det ble gjort avrop på Rammeavtale VA-prosjektering den 07.04.2025 som Karasjok kommune har med Rambøll Norge AS. Oppstartmøte med Rambøll ble avholdt den 11.06.2025. Prosjektet er blitt utsatt som følge av manglende kapasitet hos Rambøll. Prosjektering vil bli ferdigstilt i mars 2026, og igangsatt sommeren 2026.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 10 000 000 eks. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 415 855 eks. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr – 9 584 145 eks. mva, med andre ord ett mindre forbruk enn det som var budsjettert.

Mindre forbruket skyldes at prosjektledelsen var seint ut med avropet, og manglende kapasitet hos Rambøll Norge med å få ferdigstilt prosjektet i 2025. Prosjekteringen er påbegynt i 2025. Utlysning av anbudskonkurranse og utførelse blir utført i 2026.

Parker og anlegg sentrumsområdet - gatelys og grøntanlegg

Prosjektet omfatter følgende tiltak:

- Etablering av målepunkter på gatebelysning etter forskriftskrav, skifte ut lysarmaturer til LED-belysning som gir besparelse både i strømforbruk og vedlikehold, samt bedre belysning langs veier og gater.
- Oppgradere grøntanlegg og sidefelt langs kommunale veier og plasser.
- Karasjok kommune er ervervet gnr 21/127 "Gamle samvirkelaget". På sikt skal det etableres et parkområde som innbyr til trivsel for kommunens innbyggere og tilreisende. Selve utforming av parken gjennomføres som en egen designkonkurranse, hvor det skal leveres en plan på installasjoner, belysning, toalettanlegg, levegger for skifting av badetøy, kantstein og belegg for veier og plasser.

Prosjektet hadde et budsjett på kr 2 000 000 eks. mva for 2025. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 98 006 eks. mva for 2025. Budsjett avviket for 2025 er på kr .1 901 994 eks. mva.

Avviket skyldes manglende prosjektlederkapasitet til å gjennomføre prosjektet.

Samfunnshus

Prosjektet Karasjok samfunnshus omfatter utbygging av nytt tilbygg med inngangsparti og møterom, i tillegg til at eksisterende brannskille konstruksjon mot vest ombygges for å åpne opp et større areal til kjøkkenet med mulighet for å bygge inn et kjølerom. Behovet for denne ombyggingen har oppstått som følge av at Herredshuset som var tilknyttet bygget brant ned og ble revet i 2024.

Budsjettet for tiltaket var på kr 3 500 000 inkludert mva. Prosjektet er i regnskapet belastet med kr 4 702 048 eks. mva for 2025.

Prosjektet har en bevilgning på kr 1 800 000 inkl. mva. I overgangen mellom 2025 og 2026 ble det vurdert budsjettregulering for 2025. Men man kalkulerte med at entreprenør var forsinket med fremdriften, og at faktureringen ville bli forskjøvet til 2026.

I utgangspunktet hadde man regnet med en forsinkelse på fremdriften.

Sentrumsbygget

Kommunestyret vedtok 22.06.2023 i sak 2023/479 et låneopptak til oppgradering og ombygging av lokaler til NAV.

Kommunestyret godkjenner låneopptak på kr. 4 771 250 ink.mva (kr. 3 817 000 eks.mva) til bygging av nye NAV lokaler på Sentrumsbygget. Mva refusjonen går med til delfinansiering av prosjektet. Låneopptaket inngår i samlet låneopptak for økonomiplanperioden 2024-27. Husleien i fra NAV går med til å dekke alle kapitalkostnader tilknyttet låneopptaket.

Prosjektet er ferdigstilt er overlevert pr 29.2.2024.

Som følge av denne oppgradering er også brannalarmanlegget oppgradert på hele bygget. Brannalarmanlegget er demontert fra ungdomsskolen og gjenbrukt på Sentrumsbygget. Anlegget var nytt i 2010.

Permanent plassering av rullestolrampe og parkering for besøkende er ferdigstilt i august 2024.

På varmesentralen er oppgradering av sirkulasjonspumpe og varmfordelings kurser ferdigstilt i nov. 2024. Det har vært litt problemer varmen våren 2024 etter at radiatoranlegget ble ombygget på NAV lokalene.

Prosjektet ligger godt innenfor vedtatt budsjett. Gjenstående beløp på kr. 2.439.000 er budsjettregulert til 2025. Dette er midler som skal benyttes til opprusting av lokalene til PPD og barnevern.

Gjenstående del av prosjektet på kr. 2,4 mill. må utsettes og budsjett reguleres til 2027. Dette er midler som skal benyttes til opprusting av lokalene til PPD og barnevern. Biblioteket må først flytte ut fra lokalene som skal opprustes til PPD og barnevern. Biblioteket skal flyttes til den nye skolen som skal stå ferdig i 2027.

Intern kontroll

God internkontroll er en del av kommunens samlede styring og ledelse for å sikre leveranse av gode tjenester innenfor krav fastsatt i lover og forskrifter.

I den nye kommuneloven av 22. juni 2018 er kravet til kommunene om internkontroll skjerpet. § 25-1 sier:

"Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll"

Det er i tillegg en rekke bestemmelser i kommuneloven og særlover som kan knyttes opp mot internkontroll. Kommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.

Láidesteaddji er et dokument som beskriver hvordan Karasjok kommune jobber med kvalitet og internkontroll, i 2025 har man påbegynt en revidering av dokumentet. Revideringen er forventet å være ferdig første halvdel av 2026. Målet med kvalitetssystemet er at alle medarbeidere enkelt skal kunne ha gode forutsetninger for å kunne utføre sine arbeidsoppgaver i henhold til avtalt nivå, metode, standard og kvalitet. Láidesteaddji er et viktig verktøy for at kommunedirektøren skal oppfylle krav i henhold til kommunelovens bestemmelser. Kvalitetssystemet bygger oppunder kommunens visjon og verdigrunnlag. Gjennom god ledelse og gode plan- og styringsprosesser skal kommunen ivareta rollen som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Compilo er et skybasert kvalitetssystem og internkontrollverktøy, og utgjør en viktig del av kommunens kvalitetsarbeid og internkontroll. I Compilo er alle prosedyrer, rutiner, retningslinjer, struktur osv. samlet. Det er i Compilo som arbeidstakere melder inn avvik og forbedringsforslag. Det jobbes kontinuerlig med at alle ansatte skal være kjent med, og kunne bruke Compilo. I 2025 har man b.la. tatt i bruk singel-sign-on, slik at det blir enklere for ansatte å logge inn i systemet.

Kvalitetsteamet i Karasjok kommune består av systemansvarlig for Compilo, en enhetsleder, hovedtillitsvalgt og stabsleder. Denne gruppa har månedlig gjennomgang av avvik for å følge opp kvalitetsarbeidet, analysere avviksstatistikk, foreslå konkret tiltak på kommunenivå, samt utarbeide grunnlagsrapporter til ledelsens årlige gjennomgang.

SIIDA- gruppe er navnet på det lokale partarbeidet på den enkelte arbeidsplass i Karasjok, og Karasjok kommune sitt primæreverktøy for å sikre bred medvirkning fra alle ansatte i kommunen i det som angår de og deres arbeidsplass. SIIDA- gruppen består av enhetsleder, verneombud og enhetens plasstillitsvalgte. Hvis det ikke er eget verneombud og/eller tillitsvalgte i enheten, velges andre som kan ivareta disse områdene i gruppa blant de ansatte på enheten. Enhetens størrelse og kompleksitet avgjør antall medlemmer av gruppa. Målet er å sikre bred medvirkning og representasjon fra ansatte og deres organisasjoner. Alle enheter i Karasjok kommune har per 2025 en SIIDA- gruppe som fungerer som enhetenes samarbeidsforum for drifts- og utviklings spørsmål.

Avvik

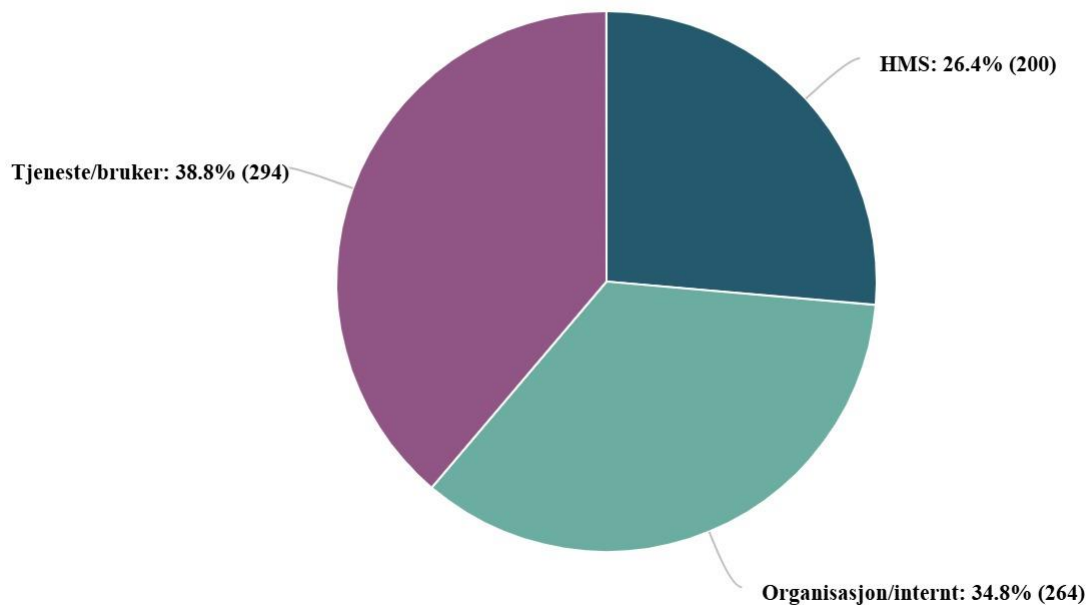
Karasjok kommune skal til enhver tid legge til rette for tydelig ledelse og gode system for å unngå svikt i tjenestene og brudd på krav og rutiner. Når svikt skjer, har kommunen et system for å fange opp hendelser slik at vi reduserer risiko og har evne til forbedring og læring. Kommunen har også system for varsling og klager på vedtak.

Kommunedirektøren vektlegger åpenhet og god meldekultur i hele organisasjonen og legger derfor til rette for at virksomhetene/ansatte skal bli trygge på å melde avvik. Dette er avgjørende viktig for måloppnåelse, læring og forbedring. Vi ser at melding av uønskede hendelser, eller avvik, har ulike tradisjoner innenfor ulike tjenester.

Avvikstatistikk er hentet fra Compilo. Compilo gir oss mulighet til å lage sammenfatninger og avvikstatistikk som brukes aktivt av ledere i kontroll- og forbedringsarbeid.

Kategori

1. jan 2025 - 31. des 2025

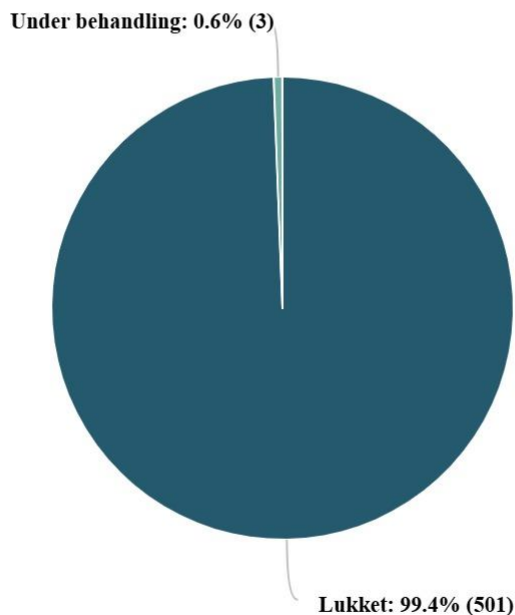

Når det rapporteres avvik, meldes disse i hovedkategorier. Figuren viser den prosentvise fordelingen, samt antall avvik i hver kategori.

Status

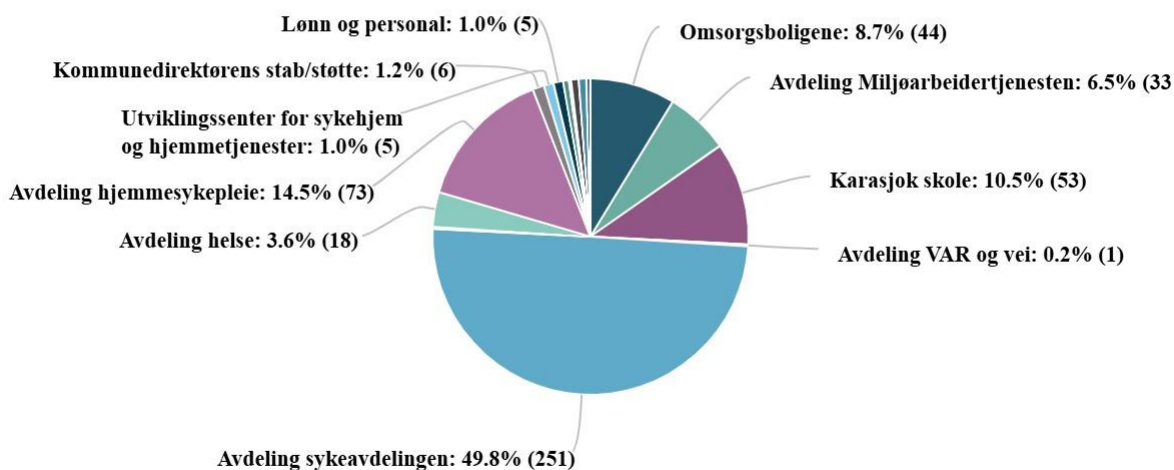
1. jan 2025 - 31. des 2025

Status sier oss hvor mange av avvikene som er behandlet ferdig og lukket, og hvor mange som fortsatt er åpne.

Rapportert til

1. jan 2025 - 31. des 2025

Avvik meldes alltid til nærmeste leder, og lukkes hovedsaklig på lavest mulig nivå. Ledere har mulighet til å videresende avvik på tvers mellom enhetene om det er hensiktsmessig.

Figuren her viser hvor mange avvik som er meldt på de forskjellige avdelingene i kommunen, både prosentvis og i antall.

Varsling

Det er lagt til rette for at både ansatte og innbyggere kan varsle om kritikkverdige forhold. Dette har kommunedirektøren spesiell oppmerksomhet mot. I 2024 ble det ikke mottatt noen varsel i kvalitetssystemet, men det har kommet inn to henvendelser til kommunedirektøren som har blitt behandlet som varsel. I begge tilfeller er det konkludert med at det ikke foreligger ulovlige eller kritikkverdige forhold.

Tilsyn og revisjon

Karasjok kommune bruker rapporter og tilbakemeldinger fra tilsynsmyndigheter aktivt i sitt arbeid med systematisk oppfølging og forbedring av internkontrollen og tjenesteytingen generelt.

Eksterne tilsyn

I 2025 har det vært gjennomført / varslet om følgende tildyn og reivsjoner fra eksterne:

Tilsynsmyndighet	Tittel / tema for tilsyn
Arbeidstilsynet	Hvordan virksomheten gjennomfører nødvendig kontroll med inngåtte kontrakter, Hvem virksomheten inngår kontrakter med, Innholder i kontraktene knyttet til lønns- og arbeidsvilkår m.v
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Landsomfattende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende eldre 2025/2026
Area Nett AS	Tilsyn av elektriske anlegg
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Oppfølging etter uønsket hendelse på Omsorgsbolig i januar 2025.
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Tilsyn med kommunens praksis av tvungen somatisk helsehjelp

Forvaltningsrevisjon

KomRev NORD og Kontrollutvalget har påbegynt Forvaltningsrevisjon på kommunevalget 2023 og Sametingvalget 2021. Rapporten forventes ferdig i februar 2026.

Internrevisjon

Etter uønsket hendelse på omsorgsboligen 3. januar 2025 gjennomførte kommunen en internrevisjon. Rapporten er publisert på kommunens hjemmeside:

<https://www.karasjok.kommune.no/aktuelt/rapport-uonsket-hendelse-pa-omsorgsboligen-03-01-25.12349.aspx>

Personvern

Kommunen er i sine tjenester en viktig behandler av personopplysninger, og etterlevelse av regelverk på området har høy prioritet. Ansvar for hver enkelt databehandling i kommunen ligger i kommunes lederlinje.

Karasjok kommune publiserer personvernerklæringer og gjennomfører DPIA i løsningen samsvar. Publiserte personvernerklæringer finnes her:

<https://policies.samsvar.as/public/nb/fa05cd50-8c74-11e9-aab4-afe896f86561>

Karasjok kommune har avtale med Kjetil Odin Johnsen, han er kommunens personvernombud.

Informasjonssikkerhet

IKT hatt en informasjonssikkerhet kampanje om personvern og informasjonssikkerhet. De har hver måned sendt ut e-post til alle ansatte med korte informasjonssikkerhet filmer om ulike temaer som omhandler personvern og informasjonssikkerhet. Målet med kampanjen er å øke den digitale kompetansen og for å utløse en «refleks» hos ansatte som gjør at sikkerhet er noe som faller helt naturlig i den digitaliserte hverdagen.

I dagens digitale hverdag er arbeid med informasjonssikkerhet blitt en veldig stor del av IKT sine oppgaver, og alle prognoser tilsier at dette fokusområde vill fortsette å øke i årene fremover. IKT avdelingen følger med på Helsecert og Kommunecert hver fredag for å holde kommunen oppdatert på datasikkerheten.

Etiske retningslinjer

Bedriftskulturen i Kárášjoga gielda Karasjok kommune skal gjenspeile grunnleggende etiske kjerneverdier. Samtidig skal folkevalgte og ledere gå foran og motivere til etisk refleksjon.

De grunnleggende etiske kjerneverdiene er:

- Åpenhet
- Redelighet
- Respekt
- Mot
- Lojalitet

Kommunen skal drives på en ansvarlig måte, og de etiske retningslinjene beskriver den etiske standarden som må etterleves av alle ansatte og folkevalgte i deres møte med hverandre, innbyggere og andre samarbeidspartnere. Etisk kvalitet i myndighetsutøvelse og tjenesteyting er en forutsetning for innbyggernes og omverdens tillit til Karasjok kommune.

Både ledere og folkevalgte har ansvar for at våre etiske retningslinjer følges opp. Retningslinjene er ment å være generelle rettesnorer som krever refleksjon av den enkelte.

Oppfølging av politiske vedtak

<https://bridge.klos.no/ExternalPoliticalDecision/Overview3/a0003a22-cd75-46f4-b93d-d3bf50f0df56?uuiid=edc929c66fb5486fb8aef3e4b4f33b89&epdk=dbb330b3-a1e4-4df6-9a36-851e05dd66ea>

For å se status på de ulike sakene som er blitt behandlet av Kommunestyret i 2025, trykk på lenken ovenfor.

Karasjok kommune har i 2024 tatt i bruk systemet BRIDGE, systemet vil bedre kommunes arbeid med systematisk oppfølging og rapportering av politiske vedtak.

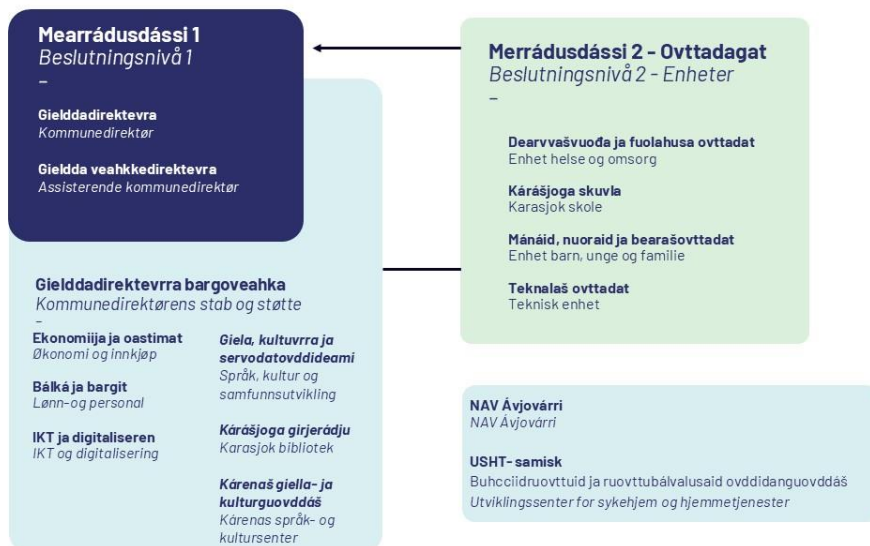
Personal og organisasjon

Politisk og administrativ organisering

I 2025 fikk ordfører Svein Atle Somby (AP) innvilget fritak, og Kjell Olav Guttorm (AP) tiltråde som ordfører i oktober 2025. Som følge av mange andre fritak fra politikere, er det også blitt endringer i sammensetningen av medlemmer i Formannskapet, HOU SK og HMPS. For å se hvem som er medlemmer per idag, besøk kommunens hjemmeside:

<https://www.karasjok.kommune.no/politikk/>

Organisasjonskart for Kárášjoga giella Karasjok kommune

Med virkning fra mai 2025 ble det iverksatt en ny administrativ organisering, man gikk fra 11 tjenesteenheter til 4. Kommunen har fortsatt med to fullmakt-/beslutningsnivå. Som følge av ny administrativ organisering har man siste halvåret av 2025 brukt mye tid på å implementere endringene i personalgruppene og kommunens ulike fagsystem.

I 2025 har det vært skifte av kommunedirektør. Ronny Berg sluttet våren 2025, høsten 2025 var Rune Fjellheim på plass som ny kommunedirektør.

Medbestemmelse og involvering

I 2025 har **administrasjonsutvalget** behandlet disse sakene:

- Revidering av reglement for administrasjonsutvalget
- Arbeidsgiverstrategi 2025 - 2028
- Karasjok kommunes permisjonsreglement
- Revidert varslingsrutiner

Administrasjonsutvalget er et pratsammensatt utvalg som er pålagt i alle kommuner. Administrasjonsutvalget består av både politiske representanter og tillitsvalgte. Administrasjonsutvalget hadde tre møter i 2025.

I **medbestemmelse møte** som er ca. en gang å måneder møter kommunedirektøren alle hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. Tema på møtene er b.la. regnskap og budsjett og sykefravær, man har også gått igjennom sakene som er gått videre til administrasjonsutvalget.

Arbeidsmiljøutvalget har møter ca. 4 ganger per år der deltar tillitsvalgt- og arbeidsgiverrepresentant samt en fra bedriftshelsetjenesten. I 2025 har de behandlet b.la. overordnet plan for HMS arbeid og byggeprosjektet ny skole / nytt helsesenter.

Likestilling

I henhold til Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) skal virksomheter utarbeide en redegjørelse om den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling i virksomheten – og likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme lovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, § 26a Arbeidsgivers redegjøringsplikt i Likestillings- og diskrimineringsloven.

I Karasjok kommune var det ved utgangen av 2025 tilsatt 167 kvinner og 96 menn. Kommunen har en høy kvinneandel, noe som er typisk for kommunesektoren generelt. De store tjenesteområdene helse og omsorg og oppvekst har en stor andel kvinnedominerte yrker. Karasjok kommune har videre flest menn i typiske mannsdominerte yrker innen teknisk senter (psykisk helse, ingeniører, brannmannskap og vedlikeholdsarbeidere).

41 kvinner og 45 menn jobber deltid. Det er mange deltidsstillinger innen helse og omsorg og renhold. Brannmannskapene, som består av 16 menn, er alle tilsatt på deltid, og er med på å trekke opp statistikken på antall menn i deltidsjobber. I tillegg er det flere menn som er tilsatt i renholder og miljøarbeiderstillingene ved miljøarbeidertjenesten. Det er flere seniorer som har reduserte stillinger da de har tatt ut delvis alderspensjon.

Karasjok kommune har i rekrutteringsarbeidet bevissthet rundt å skape mangfold og en balansert sammensetning.

HMS

Gjennom Kvalitetsteamet, SIIDA- gruppe og Arbeidsmiljøutvalget (AMU) utøves internkontroll og HMS arbeid. Karasjok kommune er en IA- bedrift og har et samarbeid med NAV

Arbeidslivssenter og bedriftshelsetjeneste HEMIS i form av at det blir holdt kurs og det er et samarbeid med oppfølging av syke/nærværarbeidet.

Kommunen har et hovedverneombud (HVO) som er frikjøp i 20%, hovedverneombudet har kontor på rådhuset. I 2025 ble det valgt inn et nytt HVO. HVO deltar som fast medlem i kvalitetsteamet og arbeidsmiljøutvalget, og innkalles fortløpende til møtearealer der hovedverneombudet naturlig vil være deltaker. HVO har lese tilgang til alle avvik i Compilo som gjelder HMS, uansett i hvilken enhet / avdeling avviket er meldt inn.

Alle verneområder skal ha et verneombud, verneombudene på enhetene er ikke frikjøpt. Verneombudene er fastmedlem i enhetenes SIIDA- gruppe. I 2025 var det totalt 15 verneområder.

Sykefravær per tjenesteområde

Tjenesteområde	Fravær 2025			Fravær 2024		
	Korttid i %	Langtid i %	Samlet fravær i %	Korttid %	Langtid i %	Samlet fravær %
Felles inntekter/ utgifter	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,97 %	0,00 %	3,97 %
Administrasjon og ledelse	3,13 %	3,19 %	6,31 %	3,27 %	12,06 %	15,33 %
Oppvekst	4,66 %	8,07 %	12,73 %	3,34 %	5,28 %	8,62 %
Helse og omsorg	3,83 %	9,00 %	12,83 %	4,09 %	8,00 %	12,09 %
Kultur, samfunn og samisk språk	3,35 %	6,13 %	9,48 %	4,19 %	4,50 %	8,70 %
Teknisk enhet	1,17 %	8,20 %	9,37 %	1,87 %	8,73 %	10,60 %
Sum tjenesteområder	3,69 %	7,93 %	11,62 %	3,46 %	7,34 %	10,81 %

I tabellen ovenfor er sykefraværet fordelt på kommunens ulike sektorer, dere kan lese mer om hvordan enhetene arbeider med sykefravær i tekstdelen om enheten.

I Karasjok kommune har sykefraværet over flere år ligget på et relativt høyt nivå. Det totale fraværet har variert fra 10,3 prosent i 2017 til 11,62 prosent i 2025. Selv om sykefraværet i 2024 var lavere enn i 2025, 2023, 2021 og 2020, viser den overordnede utviklingen at kommunen stort sett har et samlet sykefravær mellom 10 og 12 prosent. Fra 2024 til 2025 er det en svak økning både i korttidsfraværet og langtidsfraværet.

Ser man på månedstallene, er det tydelig at enkelte perioder skiller seg ut med særlig høyt fravær. April (13,5%), mai (14,5%), juli (13,2%) og november (13,4%) er månedene der sykefraværet er høyest i 2025. I de øvrige månedene ligger fraværet jevnt mellom 9 og 12 prosent. Det er langtidsfraværet som utgjør den største andelen av sykefraværet, og dette topper seg i juli, hvor langtidsdelen alene ligger på 10,71 prosent.

I 2025 mistet kommunen 8 974,91 dagsverk som følge av sykefravær. Dette innebærer betydelige kostnader, siden kommunen betaler lønn uten å få utført tjenester i retur. En viktig del av dette handler om arbeidsgiverperioden. De første 16 kalenderdagene av et sykefravær må kommunen dekke lønnen fullt ut, uavhengig av om fraværet skyldes egenmelding eller et legemeldt sykefravær som er kortere enn 16 dager. Først når fraværet overstiger denne perioden, kan kommunen få refusjon fra NAV. Det betyr at kortere sykefravær ofte ikke gir noen refusjon i det hele tatt.

I mange av kommunens tjenesteområder er det nødvendig å hente inn vikar når ansatte er borte. Dette gjør korttidsfravær ekstra kostbart, fordi kommunen da betaler lønn både til den ansatte som er syk og til vikaren som overtar arbeidet. Dette utgjør en betydelig økonomisk belastning, spesielt i tjenesteområder som er avhengige av kontinuerlig bemanning.

Regnskapet for 2025 viser at Karasjøkkommune mottok 16 835 896 kroner i refusjon for sykepenger og foreldrepenger. Til tross for at dette er et høyt beløp, er det likevel ikke nok til å dekke utgiftene som følger av vikarbruk og overtid. I løpet av året brukte kommunen omtrent 19 millioner kroner på vikarer (lønn til vikar, vikar sykefravær, vikar foreldrepermisjon, variable tillegg vikarer). I tillegg kom om lag 11,8 millioner kroner i overtidkostnader. Ikke all vikarbruk og overtidarbeid skyldes sykefravær, men også ubesatte stillinger og annet fravær bidrar til de samlede kostnadene.

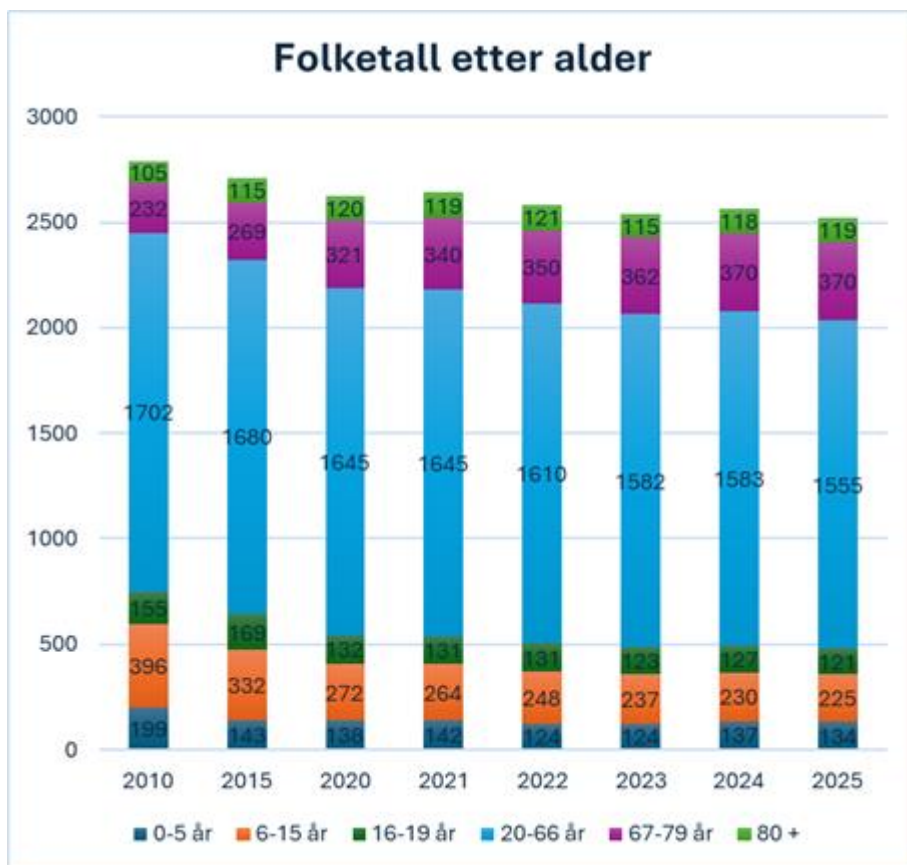
Samfunns- og befolkningsutvikling

Lenke til kommunefakta for kommunen: <https://www.ssb.no/kommunefakta/karasjohka-karasjok>

Befolkningsutvikling 3. Kvartal 2025

	2022	2023	2024	2025
Folketall ved inngangen av kvartalet	2 584	2 543	2 565	2 524
Fødte	26	22	18	16
Døde	36	23	30	22
Fødselsoverskudd	-10	-1	-12	-6
Innvandring	12	13	19	11
Utvandring	9	6	5	8
Innflytting, innenlands	94	125	97	96
Utflytting, innenlands	125	111	140	96
Netto innvandring og flytting	-28	21	-29	3
Folkevekst	-41	22	-41	-3
Folketallet ved utgangen av kvartalet	2 543	2 565	2 524	2 521

Folketallet i kommunen har gradvis gått nedover siden toppåret 2000 da folketallet var 2901. Dette skyldes både fødselsunderskudd (antall fødte minus antall døde) og negativ folketilvekst. Folketallet har hatt en nedgang på 184 personer de siste 10 årene fra 2015 - 2025.

Kilde: ssb.no

Nedgangen i folketallet kommer i barnegruppene og folk i arbeidsfør alder. Økningen kommer i gruppene over 67 år.

Prognosene viser at folketallet vil synke ytterligere og forventet befolkningstall i 2030 er 2449 og 2240 innbyggere i 2040. Størst nedgang forventes i barnegruppene og den arbeidsføre delen av befolkningen, mens de over 65 år vil øke. Dette vil ha betydning for tjenester som leveres både i barnehagen og skolen og i eldreomsorgen.

Hovedintrykk

Folketallet i kommunen har gradvis gått nedover siden toppåret 2000 da folketallet var 2901. Dette skyldes både fødselsunderskudd (antall fødte minus antall døde) og negativ folketilvekst.

- Det var befolkningsnedgang på -41 personer fra 2024 til 2025. De siste 10 årene, fra 2015-2025, har nedgangen vært på -184 personer.
- I 2024 ble det født 18 barn og 30 personer døde, og fødselsoverskuddet var -12 personer.
- Nettoinnflyttingen i 2024 var -46 personer, dvs antall som flyttet inn minus antall som flyttet ut).
- Kjønnssammensetningen pr 01.01.25 er tilnærmet 50/50 med 1244 kvinner og 1280 menn. I aldersgruppene 30 – 49 år er det 18 % flere menn enn kvinner, dvs at det er færre kvinner som kan føde barn.
- Innvandring: Det kom 19 personer til Karasjok i 2024. Karasjok har tatt imot færre innvandrere enn nabokommunene i perioden 2021 – 2024.

- Aleneboende er den klart største husholdningstypen i Karasjok og 39 % av befolkningen bor alene. Den største aldersgruppen av disse er eldre, dvs 75+ år.
- Befolkningsprognosene viser at folketallet vil synke ytterligere og forventet befolkningstall i 2050 er 2321, dvs -203 personer sammenlignet med 2025. Størst nedgang forventes i barnegruppene (-38 personer i alderen 0-16 år) og den arbeidsføre delen av befolkningen (-319 personer), mens de over 65 år vil øke (187 personer).
 - Nedgangen i barnegruppene vil ha betydning for tjenester som leveres i barnehagen og skolen.
 - Økningen i folketallet kommer i aldersgruppen 67 år og eldre, som betyr at pleie og omsorg vil bli kraftig belastet i fremtiden.
 - Man ser allerede en økning på 14 personer aldersgruppen 80+ fra 2010 til 2025 og prognosen viser at tallet vil øke ytterligere med 202 personer fram mot år 2050.
 - Den yrkesaktive aldersgruppen 20 – 66 år, har hatt en nedgang på 147 personer, dvs 8,63 %, i tidsperioden 2010 – 2025 og vil ha ytterligere nedgang iht prognosene.
- I 2020 var det 3,73 personer i yrkesaktiv alder per eldre, mens koeffisienten for aldersbæreevne reduseres til 2,50 i 2030 og 1,82 personer i 2040.

Tospråklighetstilskudd fra Sametinget

Karasjok kommune er en samisk kommune. Samene er et urfolk i Norge, og iht §108 i Grunnloven skal det tilrettelegges for at samene kan sikre og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv.

Beslutninger på kommunalt nivå har avgjørende betydning for at samisk språk og samisk kultur kan bevares og utvikles på en god måte. Som et av få samfunn der samisk språk og kultur er i majoritet, har Karasjok et samfunnsoppdrag for hele det samiske samfunnet. Karasjok kommune er bevisst på sitt ansvar for å bevare, styrke og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv.

Kommunene spiller en sentral rolle i arbeidet med å styrke samisk språk. Karasjok kommune som en av kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk har en rekke forpliktelser gjennom sameloven til å sikre befolkningens rett til opplæring og bruk av samiske språk. Vi skal følge opp de individuelle språkrettighetene som foreligger blant annet når det gjelder retten til opplæring, rett til språk- og kulturtilpassede helsetjenester, følge opp plikten til å tilby samiskspråklig barnehagetilbud og til å synliggjøre nedarvede samiske stedsnavn.

Det er en del utfordringer knyttet til samisk språkutvikling. Befolkningsnedgang i Karasjok og Kautokeino vil på sikt være en trussel for bevaringen av samisk språk. Synkende elevtall ved våre skoler betyr at det er færre som får opplæring i og på samisk, og antall språkbrukere kan bli kraftig redusert.

Sametinget forvalter **tospråklighetstilskudd** som årlig bevilges til samiske forvaltningskommuner. Formålet med midlene er å bevare, styrke, fremme og utvikle bruken av samisk språk i offentlig sammenheng, jf. Samelovens språkregler. Tilskuddet skal også bidra til å sikre enkeltindividets rettigheter. Det er en overordnet målsetting at kommuneforvaltningen fullt ut skal bli tospråklig, slik at samisk- og norsktalende får en likeverdig kommunal tjenesteyting. Det er utarbeidet en samarbeidsavtale med Sametinget og Karasjok kommune utarbeider treårige og årlige aktivitetsplaner for bruk av midlene.

Tospråklighetstilskuddet har et tredelt beregningsgrunnlag for å fordele tilskuddet til kommunene. Modellen består av en basis-, en betjening- og en utviklingsdel. Tospråklighetstilskuddet dekker ikke alle utgiftene som kommunene har til samiskspråklig tjenesteyting og oppgaver.

Aktivitetsplan med budsjett for Karasjok kommune beskriver tiltak ut ifra Sametingets kriterier jf. Sameloven. I budsjettet er tildelte tilskuddsmidler budsjettert som inntekt. Enhetenes kostnader knyttet til aktivitetsplanen blir finansiert med disse midlene etter hvert som tiltakene settes i gang og/eller er gjennomført.

Karasjok kommune mottar årlig direkte tilskudd fra Sametinget, kommunen mottar en basis- og betningsdel og en utviklingsdel.

- **Basisdel** utgjør 40 % av den totale språklighetsrammen til kommunene og fordeles likt mellom forvaltningskommunene
- **Betjeningsdel** utgjør 35 % av den totale tospråklighetsmidler til kommunene og fordeles til forvaltningskommunene basert på antall elever med samisk som førstespråk, antall elever med samisk som andrespråk og antall innmeldte i sametingets valgmannstall fra kommunen.
- **Utviklingsdel** utgjør 25 % av den totale tospråklighetsrammen som fordeles til kommunene

Generelle vilkår for tilskudd:

- Tilskuddet kan ikke nyttes til ordinære undervisningsformål som er lovpålagt for skoleeiere. Tilskuddet kan ikke brukes til ordinær lønn til lærer, innkjøp av læremidler, bygninger, nedbetaling av lån.
- Tilskuddet kan ikke nyttes til ordinære driftsutgifter i barnehager
- Tilskuddet kan ikke benyttes som rammetilskudd, jft. Barnehageloven § 14
- Tilskuddet kan ikke nyttes til dobbelfinansiering av tiltak
- Tilskuddet kan ikke nyttes til nedbetaling av lån, renter og avdrag, drift og investeringer i bygninger
- Mottakere av direkte tilskudd kan ikke forvente å motta tilskudd over søkerbaserte ordninger til aktiviteter og prosjekter som det direkte tilskuddet skal dekke

Basis- og betjeningstilskudd 2025

Sametinget har ikke krav til rapportering på detaljnivå, det er ikke alle utgifter som merkes med prosjektnummer og derfor har vi ikke detalj- budsjett/ regnskap på midlene.

Målet for basis- og betjeningstilskuddet er at kommunen skal betjene på samisk og synliggjøre samisk språk. Kommunen rapporterer på hvordan man har synliggjort samisk og/eller økt bruken av samisk språk.

Det sendes hvert år inn søknad til sametinget, f.eks. i april 2024 sendte vi inn søknad om midler i 2025. Tilsagnet fra Sametinget kom i februar 2025.

Midlene håndteres i kommunen som sentrale inntekter, og føres på fellesansvar 10240. Gjennom hele året omposteres midlene ut til enhetene som har utgifter som skal dekkes av tilskuddet.

Tilskuddet var på kr 7 303 000 i 2025, midlene er blant annet blitt brukt til:

- To språkkonsulenter i Kommunedirektørens stab/støtte
- Språkpedagog på Karasjok skole, Karasjok skole benytter seg av språkpedagog som bidrar til å ta vare på og å utvikle det samiske språket.
- Samisk kurs for kommunalt ansatte
- Deltakelse på KS samisk nettverk
- Tolk på politiske møter
- Annonser og kunngjøringer på norsk og samisk
- Oversettelse av skjemaer og dokumenter
- Administrative ressurser
- Tolkning og oversettelse i alle kommunale avdelinger
- Oversettelse av plandokument, årsmeldinger, strategier m.m.
- Adm. kostnader som tospråklig kommune (f.eks. tospråklig hjemmeside)
- E-dialogkurs for helsepersonell

Språkutviklingstilskudd 2025

Sametinget har krav om prosjektrengsrapportering. Utgiftene føres med prosjektnummer i enheten. Det sendes inn budsjett med tiltak, og sametingets tilsagn basert på denne.

Målet for språkutviklingstilskuddet er at gjennom språktiltak legger kommunen til rette for at flere innbyggere, spesielt samiskspråklige barn og ungdom får bruke samisk språk. Tilskuddet skal ikke brukes til kommunens lovpålagte oppgaver, men til ekstra tiltak for styrking og utvikling av de samiske språkene hos samiskspråklige barn i kommunen.

Det sendes hvert år inn søknad til sametinget, f.eks. i april 2024 sendte vi inn søknad om midler i 2025, i februar 2025 fikk vi tilsagn for midler som skal brukes i 2025.

Tilskuddet var på kr 1 692 000 i 2025, midlene er blant annet blitt brukt til:

- Tradisjonell kunnskap, ulike aktiviteter gjennom hele året i de kommunale barnehagene med fokus på samisk kultur og språk.
- Tradisjonell kunnskap, ulike aktiviteter gjennom hele året for elever ved Karasjok skole med fokus på samisk kultur og språk.
- Innkjøp av brettspill, leker og annet samisk materiell til bruk/ utlån på Karasjok bibliotek
- Arrangement ved Karasjok kulturmarked 2025

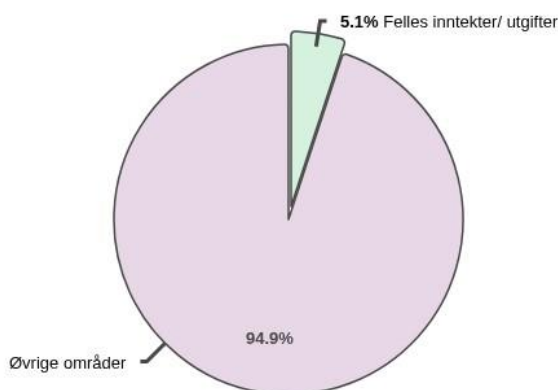
Felles inntekter/ utgifter

Under dette rammeområdet ligger de overordnede utgiftene og inntektene som kommunen har. Inntektene det dreier seg om er de statlige rammeoverføringene, skjønnsmidler, basistilskudd fra Sametinget og skatteinntekter. Videre budsjetteres eventuelle øremerkede prosjektmidler innen dette området.

Under dette rammeområdet budsjetteres blant annet:

- Kommunens forpliktelser på lån
- anskaffelses-/anbudskostnader
- kostnader til interkommunalt samarbeid
- kjøp av tjenester som erstatter egen produksjon
- Overføring kirkelig fellesråd
- VTA plasser på Kapro
- Ridddo Duottar Museat
- Interkommunalt arkiv Finnmark (fjernarkiv)
- Sámi Dáiddaguovddáš
- Bedriftshelsetjeneste

Brutto driftsutgifter i % av kommunens totale utgifter

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	8 755	440	108	3 147	-3 039
Refusjon lønn	-19	0	0	0	0
Sum Lønn	8 736	440	108	3 147	-3 039
Drift	4 634	3 226	3 226	5 837	-2 611
Kjøp av produksjon	552	950	950	1 132	-182

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Overføringer	7 886	5 240	5 240	8 898	-3 658
Sum Utgifter	13 072	9 416	9 416	15 866	-6 451
Brukerbetaling	-13	0	0	-10	10
Refusjoner	-10 056	-10 801	-10 801	-8 708	-2 093
Finansinntekter	0	0	0	0	0
Sum Inntekter	-10 069	-10 801	-10 801	-8 718	-2 083
Netto resultat	11 739	-946	-1 278	10 295	-11 573

Kommentar til status økonomi

Fellesområdet har et merforbruk på kr. 11,5 mill. i 2025 og skyldes:

Lønn: Merforbruket på 3 mill. kr skyldes bokføring av premieavvik for 2025 og gjelder differansen mellom årets og fjorårets premieavvik som utgjorde en kostnad i 2025 på 6 mill. kr. I fellesområdet bokføres også de årlige pensjonskostnadene fra KLP minus bruk av premiefond, dette ble inntektsført med 3,3 mill. kr

Utgifter: Merforbruket på kr. 6,4 mill. er grunnet økte kostnader for diverse lisenser, renter og avdrag samt tap på fordringer av refusjon sykepenger.

Inntekter: Inntektene er 2,1 mill. kr lavere enn budsjettet - gjelder refusjon fra andre.

Administrasjon og ledelse

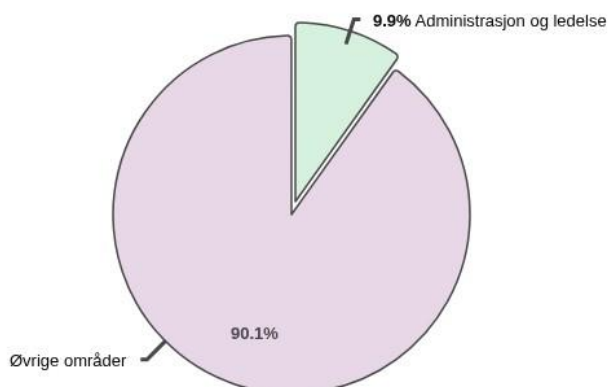
Tjenesteområde Administrasjon og ledelse består av politisk ledelse og kommunedirektørens stab.

Kommunedirektørens stab gir effektive og samordnede støttefunksjoner slik at enhetene i størst mulig grad kan konsentrere seg om å levere gode tjenester til innbyggerne. Kommunedirektørens stab jobber i tillegg mye med saksutredninger slik at politikerne kan drive sine kjerneoppgaver og fatte gode vedtak basert på solide beslutningsgrunnlag.

I Kommunedirektørens stab er stabsleder delegert fullt ansvar for personell, fag og økonomi. Stabsleder sammen med kommunedirektør og assisterende kommunedirektør utgjør Strategisk ledergruppe (SLG). SLG og enhetslederne utgjør kommunedirektørens ledergruppe.

For å lese mere om ansvarsområdene og deres årsbudsjett, velg politikk eller kommunedirektørens stab i menyen til venstre.

Brutto driftsutgifter i % av kommunens totale utgifter

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2024	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
101-Politikk	4 659	4 585	4 781	-196	-4,3 %
110-Kommunedirektørens stab	24 055	23 925	23 910	15	0,1 %
Sum	28 715	28 510	28 691	-181	-0,6 %

Kommentar til status økonomi

Politikk

Budsjettområdet politikk samler budsjettene til folkevalgte, den politiske styringen og den demokratiske forankringen i kommunen. Budsjettområdet er i stor grad knyttet til lønn til politisk ledelse, frikjøp av folkevalgte og godtgjøring til folkevalgte i kommunestyret, formannskap og alle utvalg og råd.

Videre dekkes strømming av kommunestyremøtene, tolking i kommunestyret, formannskap og alle utvalg og råd, bevertning til politiske møter og politisk ledelse sine reiseutgifter og representasjonsoppdrag av dette budsjettområdet.

Det jobbes med digitalisering og effektivisering av den politiske møtegjennomføringen, slik at mer ressurser kan gå til tilrettelegging av og kommunikasjon om den politiske styringen av kommunen.

Politisk møtesekretæren leder det politiske sekretariatet, er valgansvarlig og har et særskilt ansvar for tilrettelegging av den politiske virksomheten i kommunen. Politisk møtesekretæren er lønnet fra ansvar 11210 - innbyggjerservice, kommunedirektørens stab.

Kontrollutvalg

Kontrollutvalget fører tilsyn og kontroll med kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. KUSEK er kontrollutvalgets sekretariat.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	2 475	2 510	2 510	2 768	-258
Refusjon lønn	-10	0	0	-31	31
Sum Lønn	2 465	2 510	2 510	2 738	-228
Drift	996	566	566	993	-427
Kjøp av produksjon	1 007	1 474	1 474	1 040	434
Overføringer	496	188	188	203	-15
Sum Utgifter	2 499	2 228	2 228	2 236	-8
Refusjoner	-201	-153	-153	-193	40
Finansinntekter	-103	0	0	0	0
Sum Inntekter	-304	-153	-153	-193	40
Netto resultat	4 659	4 585	4 585	4 781	-196

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet politikk har et merforbruk på kr. 196 000 i 2025, når vi sammenligner budsjett mot regnskap.

Som man ser av tabellen ovenfor så er det merforbruket på lønn (godtgjørelse), som utgjør største delen av merforbruket.

Høyere inntekter enn budsjettert henger sammen med kompensasjon for merverdiavgift, som har vært høyere enn budsjettert. Tilsvarende avvik ses på utgiftssiden. Avviket er på kr. 40 299 i konto 142900 og 172900. Disse går i 0 mot hverandre.

Kontrollutvalget hadde en budsjetttramme på 1 426 800 i 2025, regnskapet viser et mindreforbruk på kr. 301 114 det er betalingen til KomRev Nord og KUSEK som er lavere enn budsjettert.

Kommunale råd, utvalg, formannskap og kommunestyret har en samlet budsjetttramme på 3 158 157, regnskapet viser et merforbruk på 497 115 kr. I hovedsak er merutgiftene knyttet til høyere godtgjørelser enn budsjettert. Godtgjørelsen til folkevalgte (konto 10800) er 250 646 kr mer enn budsjettert, og honorar / godtgjørelse ved valget er på kr. 138 678.

Stortings- og sametingsvalet 2025: Innenfor rammeområdet politikk er det ført kostnader på kr. 305 403 knyttet til valggjennomføring, av dette er kr. 138 678 honorarer og godtgjørelse, kr. 206 049 andre utgifter og kr. 39 324 inntekter (momskompensasjon).

Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab skal legge til rette for at tjenesteområdene og enhetene i kommunen kan yte tjenester til befolkningen på en effektiv og god måte. I tillegg yter deler av staben også tjenester til befolkningen.

Budsjetttramme området **Kommunedirektørens stab** består av alle fagområdene i kommunedirektørens stab.

- Kommunedirektør
- Økonomi
- IKT og digitalisering
- Personal og innbyggjerservice
- Styring, kvalitet og utvikling

Kommunedirektørens stab skal ivareta og tilby støttefunksjoner for hele kommune organisasjonen. I lønnsbudsjett 2025 har kommunedirektørens stab 21,68 årsverk, fordelt på 23 ansatte. Dette inkluderer en HMS- rådgiver stilling uten lønnsbudsjett.

I rammebudsjettet til kommunedirektørens stab ligger disse tiltakene:

- Tilskudd til privat barnehage
- Sápmi næringsage
- Destinasjon Sápmi
- Primærnæringsfond
- DigiTromsFinnmark
- Avgifter og lisenser, felles for hele kommunen
- Bredbånd/ fiber til kommunalebygg

Disse tilsammens utgjør utgifter på ca. 7,3 mill. kr. i året.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	17 554	17 610	16 860	17 124	-264
Refusjon lønn	-1 425	-672	-672	-552	-120
Sum Lønn	16 129	16 938	16 188	16 572	-384
Drift	4 150	4 237	4 237	4 024	214
Kjøp av produksjon	24	50	50	239	-189
Overføringer	5 545	5 393	5 393	5 295	98
Finansutgifter	2 118	1 802	1 802	5 474	-3 672
Sum Utgifter	11 837	11 482	11 482	15 033	-3 550
Brukerbetaling	-49	-58	-58	-818	760
Refusjoner	-1 426	-1 243	-1 243	-821	-422
Finansinntekter	-2 436	-2 444	-2 444	-6 054	3 610
Sum Inntekter	-3 911	-3 745	-3 745	-7 694	3 949
Netto resultat	24 055	24 675	23 925	23 910	15

Kommentar til status økonomi

Kommunedirektørens stab har i 2025 et mindreforbruk på kr. 15 094.

Lønn: Overforbruk på lønn er blant annet overtid i forbindelse med stortings- og sametingsvalet, lønnsøkningen i 2025 var det ikke budsjettert med og dette gir et avvik i fastlønnskonto.

Utgifter/Inntekter: Avviket på finansutgifter må sees i sammenheng med finansinntektene som har ca. tilsvarende avvik, dette er kostnader / inntekter på avskrivninger. Posterne for avvik går totalt i 0. Ved budsjettering hadde man sett for seg lavere avskrivninger enn det regnskapet viser. Totalt var avviket mellom budsjett og regnskap på kr. 3 670 104.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,07 %	2,82 %	5,89 %
Årlig sykefravær 2022	3,76 %	10,59 %	14,36 %

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2023	2,35 %	9,43 %	11,78 %
Årlig sykefravær 2024	3,33 %	12,11 %	15,44 %
Årlig sykefravær 2025	3,55 %	3,62 %	7,17 %

Kommunedirektørens stab totale sykefravær i 2025 er på 7,17%, dette er en stor nedgang sammenligner med 2024 der sykefraværet samlet sett var på 12,41%. Det er langtidsfraværet som har blitt redusert. Sykefraværet i 2024 var høyt, og det var lite mulighet til tilrettelegging i sykefraværsperiodenene. Når sykefraværsperioder var over har arbeidstakere kommet tilbake i 100% arbeid.

I kommunedirektørens stab leies det ikke inn vikarer, og det utløses ikke overtid på arbeidstakere for å dekke opp fraværet. Et høyt sykefravær påvirker prioritering av oppgaver, og arbeidsmengden på kolleger.

I kommunedirektørens stab har hver avdeling personalmøter jevnlig. 5 ganger i året er det fellesmøte der alle medarbeiderne i staben møtes, tema på møtene er budsjett, regnskap, Handlingsplan for HMS / IA / Sykefravær og avvikgjennomgang. Videre har SIIDA- gruppen møte minimum 5 ganger i året, i staben er det ingen plasstillitsvalgt så på SIIDA- møte deltar stabsleder og verneombud, avdelingslederne deltar ved behov.

Oppvekst

Karasjok kommune skal ha et inkluderende skolemiljø og et mangfold av fritidstilbud. Gjennom tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid skal vi sikre riktig hjelp til rett tid. I Karasjok skal det være godt å leve, og gjennom folkehelsearbeidet skal vi skape gode levekår, god helse og livskvalitet for alle aldre. Vi skal spesielt legge til rette for å forebygge psykiske lidelser, sosial ulikhet og utenforskap.

Den nye barnevernsreformen, som trådte i kraft i 2022, er også en oppvekstreform. Den krever ytterligere styrking av det forebyggende arbeidet for barn og foreldre.

Vi skal arbeide for høy kvalitet, godt læringsmiljø og trivsel i barnehager og skoler. Vår skole og barnehager er noen av de viktigste arenaer for å utvikle samisk språk, kultur og identitet.

[Kommuneplanens samfunnsdel](#) vektlegger Karasjok kommune som en samisk kommune, og det samiske perspektivet er gjennomgående for alle satsningsområder. Kommunene spiller en sentral rolle i arbeidet med å styrke samisk språk, og fokus på samisk språkutvikling vil gjelde for alle samfunns- og tjenesteområder for Karasjok kommune

Det skal igangsettes en prosess med utarbeidelse av en kommunedelplan for oppvekst og språkutvikling. Den skal inneholde innsatsområder og strategier som skal gi retning for hvordan kommunens tjenester organiseres for at barn og unge skal ha en trygg og god oppvekst.

I kommunens prosjekt Boahttevaš Kárášjohka / Fremtidens Karasjok har delprosjekt oppvekst utarbeidet en delprosjektplan som også er relevant for tjenesteområdets arbeid i årene fremover. Delprosjektplanen er publisert på kommunens hjemmeside:

<https://www.karasjok.kommune.no/tjenester/fremtidens-karasjok/>

Fra 1. mai 2025 har man gått fra 5 enheter innenfor oppvekst til 3 inkl. NAV Ávjovárri. Det er likevel fortsatt 5 ramme-budsjettområder.

- Enhet for barn, unge og familie
- Karasjok skole
- Guolban mánáidgárdi
- Láttošluohká mánáidgárdi
- NAV Ávjovárri

For å lese mer om enhetene og deres årsbudsjett, velg enheten du vil lese mere om i venstre meny.

Utvikling og utfordringer Helsesykepleiertjenesten

Tjenesten har i 2025 hatt et stabilt og planmessig arbeid. Det ble født 18 barn i kommunen, og 211 barn var tilknyttet grunnskolen. Helsestasjonens tilbud for barn 0–5 år ble gjennomført i henhold til nasjonale veiledere og retningslinjer, og skolehelsetjenesten fulgte planlagte tiltak. Helsesykepleier har videre hatt et åpent dør-tilbud ved videregående skole for både elever og ansatte.

Det tverrfaglige samarbeidet har vært godt og omfattet faste møter med jordmor, helsestasjonslege, kommuneoverlege, fysioterapeut, tannhelsetjenesten, skolene,

barnehagene og BUP. Tjenesten har planlagt og gjennomført vaksinasjoner innenfor influensa, korona, pneumokokker samt reisevaksiner.

Tjenesten rapporterer at det elektroniske journalsystemet ikke er tilstrekkelig tilpasset helsestasjonsarbeidet. Blant annet mangler systemet percentiler for for tidlig fødte barn, noe som skaper utfordringer i det kliniske arbeidet.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

PPT har i 2025 arbeidet målrettet med barnets juridiske rettigheter, inkludering og prinsippet om livslang læring. Tjenesten har hatt jevnlige samarbeidsmøter med skolene, samt avtaler om møter med barnehagene – selv om flere av disse ble avlyst på grunn av personalsituasjonen i barnehagene.

Kompetanseheving har vært prioritert, blant annet gjennom bistand fra Statped innen språk, matematikkvansker og høyt skolefravær. PPT har vært koordinator i saker der Statped har deltatt, og det har vært gjennomført samarbeidsmøter med skoler, barnehager, Statped, BUP, HABU og UNN. Tjenesten har også deltatt på Siida-møter.

Det sakkyndige arbeidet er gjort innenfor kravene til uavhengighet. PPT har hatt frist på under én måned for å ferdigstille sakkyndige vurderinger etter henvendelser fra styrer/rektor.

Tjenesten opplever press på tidsfrister på grunn av bemanning og stort oppgaveomfang. Mangel på oppdaterte rutiner i Compilo, lite samisk kartleggingsmateriell og endringer i Statped's mandat gir økt belastning. PPT melder også om en økning i elever med høyt skolefravær, utfordrende relasjoner og manglende tilrettelegging, noe som påvirker læringsutbyttet.

Flyktningtjenesten

I 2025 tok kommunen imot 12 ukrainske flyktninger, hvorav 4 barn. Det var ingen deltakere i introduksjonsprogrammet i andre og tredje kvartal, mens 7 voksne startet i fjerde kvartal. Flyktningtjenesten har gjennomført flere integrerings- og kulturbyggende aktiviteter, blant annet Samisk-Ukrainsk matfestival i første og fjerde kvartal, samt en språktreningstur til Børselv i tredje kvartal.

Ved årsskiftet bodde det 34 ukrainske flyktninger i Karasjok, hvor 13 var i arbeid og 8 var registrert hos NAV.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten har prioritert tidlig innsats og samarbeid med foreldre og nettverk for å redusere behovet for tvangsplasseringer. I 2025 hadde tjenesten ingen nye plasseringer, og én frivillig plassering i barnets familie/nettverk. Tjenesten rapporterer at tett samarbeid ofte fører til raskere gjenforening.

Barnevernet har hatt fokus på oppfølging av fosterhjem for å forebygge brudd.

Fra mai til desember 2025 var det behov for å få oversikt og evaluere etterslep i saker som ikke hadde vært fulgt opp i tråd med lovkrav. Dette ble fullført innen utgangen av året. Underbemanning førte til fristbrudd i undersøkelsessaker. Tjenesten mangler fortsatt besøkshjem, kommunal tilsynsfører og stedfortreder, noe som gjør at enkelte lovkrav ikke oppfylles.

Karasjok skole

Skolen har gjennom året styrket samarbeidet mellom skole, PPT, barnevern og helsesykepleier. Det er gjennomført møter annenhver måned i tverrfaglig team, og PPT har vært til stede på skolen hver mandag. Skolen har hatt sosionom til stede ukentlig, og helsesykepleiers tilstedeværelse ble redusert høsten 2025.

Utvikling og aktiviteter

2025 har vært preget av bred aktivitet og fokus på læringsmiljø:

Trivsel-lek (TL) ble innført som nytt tiltak for å styrke trivsel i friminuttene.

Skolen har gjennomført medarbeiderundersøkelsen og jobbet med tiltak etter denne.

Det har vært særskilt fokus på datasikkerhet og personvern i samarbeid med DigiTrofi.

Alle trinn har deltatt i språkuka, med aktiviteter knyttet til samisk språk, kultur og tradisjon.

Ulike trinn har hatt turer, kulturprosjekter, friluftsdager, DKS-besøk og samarbeidsaktiviteter med lokalsamfunnet.

SFO

SFO har hatt fokus på aktivitet, lek, inkludering og relasjonsbygging. Barna har hatt faste formingsaktiviteter og matlaging hver fredag. SFO deltar i "Tid for lesing" og samarbeider godt med barnehagene, blant annet gjennom felles juleverksted. Det har vært utfordringer knyttet til økt behov for tilrettelegging og perioder med press på bemanningen, men avdelingen har håndtert dette fleksibelt.

Kulturskolen

Kulturskolen melder behov for retningslinjer for minimum antall deltakere per kurs.

Lokalitetssituasjonen er utfordrende, da skolen holder til i brakker, samfunnshuset er under ombygging, og idrettshallen brukes av flere aktører. Tilbud i SFO-tid kan være praktisk, men gir lavere inntekter.

Barnehagene

Rekruttering og kompetanse

Barnehagene har strevd med å rekruttere ansatte med både barnehagefaglig og samisk språk- og kulturkompetanse. Selv om bemanningen av barnehagelærere er god, er den sårbar. Kommunen må utvikle en strategi for rekruttering og kompetansebygging, og arbeidet med ny lønnspolitisk plan vil være et viktig verktøy.

Læringsmiljøprosjektet

Barnehagene og skolen deltok i Læringsmiljøprosjektet 2020–2024. Arbeidet videreføres gjennom en handlingsplan for trygt og godt læringsmiljø, som inngår i årsplanen.

Utviklingsarbeid støttet av Statsforvalteren

Guolban barnehage mottok 100 000 kroner til prosjektet "Kjøkkenet som barnehagens hjerte", med mål om å styrke samisk språk, kultur og mattradisjoner gjennom måltider og praktiske aktiviteter. Barna involveres i tradisjonelle arenaer som reingjerdet, gårdsbesøk, fiske, bærplukking og dyrking av egen mat.

1 og 2. kvartal var preget av høyt langtidsfravær og mangel på vikarer, noe som førte til midlertidige stenginger og redusert åpningstid. To ansatte gikk av med pensjon uten at stillingene var utlyst i forkant, og barnehagen sto uten styrer store deler av året.

Uteområdet har i flere år hatt ubrukte lekeapparater og er lite innbydende. Snø brøytes mot gjerdet om vinteren, slik at barn kan klatre over – noe som gjør at gjerde og port bør skiftes.

I mars 2025 ble det ansatt ny pedagogisk leder og assistent, og et årsengasjement ble etablert. Gamle lekeapparater ble fjernet, og nytt utstyr montert. Fra høsten ble barnehagen mer stabil, med lavere fravær og styrervikar fra 1. august til 31. desember.

Utvalgte resultater

Barnevernstjenesten har i 2025 hatt særlig fokus på tidlig innsats og forebygging gjennom hjelpetiltak i samarbeid med foreldrene. Bruk av tiltak basert på samtykke har bidratt til stabile omsorgssituasjoner og redusert behov for mer inngripende vedtak.

Helsesykepleiertjenesten har til tross for perioder med underbemanning klart å gi alle barn og unge et tilbud i tråd med gjeldende veiledere og nasjonale retningslinjer. Dette omfatter både helsestasjonsprogrammet, skolehelsetjenesten og tilstedeværelse ved videregående skole.

Enhetene har gjennom flere år klart å holde budsjettet, til tross for et bredt tjenestespekter og til dels krevende driftsvilkår. Dette viser god økonomistyring og evne til å prioritere innenfor rammer.

Guolban mánáidgárdi/barnehage har fullført utviklingsprosjektet **Sámi mánáid mánnávuohta 2023 => / Samiske barns barndom fra 2023 =>**, som ble ferdigstilt i desember 2024. Prosjektet har styrket arbeidet med *iešheanalašvuohta* (selvstendighet) og *eallinhaldašeapme* (livsmestring), og tydeliggjort hvordan disse begrepene kan integreres i hverdagspraksis i barnehagen.

I juni 2025 deltok barnehagen på den internasjonale konferansen **World Anti Bullying Forum** i Stavanger. Styrer ble invitert av Utdanningsdirektoratet og Læringsmiljøsenderet for å presentere erfaringene fra barnehagenes deltakelse i Læringsmiljøprosjektet. Deltakelsen bidro til ny inspirasjon og videre arbeid med trygge og gode barnehagemiljøer.

Gjennom året er det gjennomført flere planleggingsdager i tett samarbeid med barnehageeier. Eksterne bidragsytere har bidratt med faglig påfyll, kompetanseheving og fellesskaping på tvers av de kommunale barnehagene.

Guolban mánáidgárdi har også mottatt **100 000 kroner i tilskudd fra Statsforvalteren** til prosjektet *“Kjøkkenet som barnehagens hjerte”*, som skal styrke bevissthet om samiske mattradisjoner, kultur og sunt kosthold som en del av barnehagens pedagogiske arbeid.

Arbeidsmiljøet i barnehagen har hatt en positiv utvikling i 2025. Som del av nærværarbeidet har Nav Arbeidslivssenter gjennomført kurs med fokus på arbeidsmiljø og sykefravær, noe som har bidratt til økt trivsel og bedre samhandling i personalgruppen.

Styrerne i de kommunale barnehagene gikk 1. mai 2025 over fra rollen som enhetsledere til ren styrerrolle. Dette har hatt god effekt for organisasjonen og gitt styrerne økt tilstedeværelse i den pedagogiske virksomheten. Videre kom både barnehageeier- og barnehagemyndighetsfunksjonen på plass i løpet av året, noe som har styrket styringslinjer og kvalitetssikring.

Intern kontroll

Statsforvalteren har i 2025 fattet vedtak om pålegg til Karasjok kommune med hjemmel i kommuneloven § 30-4 og barnevernsloven § 17-3. Pålegget omfatter tre hovedpunkter:

1. Kommunen skal etablere systematisk og tilpasset styring og ledelse, som sikrer at undersøkelser i barnevernet gjennomføres i tråd med gjeldende lovverk.

2. Kommunen skal sikre en forsvarlig organisering og bemanning av barnevernstjenesten, slik at plikter etter lov og forskrift oppfylles.
3. Fristen for å oppfylle pålegget er satt til 31. mars 2026.

Arbeidet med intern kontroll har vært omfattende i løpet av året. Enheten har prioritert utvikling av felles prosedyrer og rutiner i Compilo, samt samkjøring av arbeidsformer og grunnlagsdokumenter i de to kommunale barnehagene. Dette er et tidkrevende arbeid, men det har vært betydelig fremgang gjennom 2025. En vesentlig forbedring er at alle ansatte fra høsten 2025 fikk tilgang til Compilo med egen e-postadresse, noe som har gjort systemet mer tilgjengelig og brukervennlig.

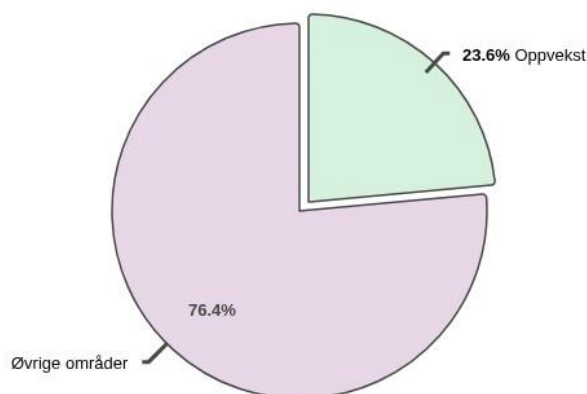
Det har ikke vært gjennomført tilsyn fra barnehagemyndigheten i rapporteringsperioden, men kommunen har varslet tilsyn i mars 2026. I løpet av 2025 ble det etablert en ordning som sikrer tilsyn og veiledning for alle tre barnehagene, samt en tydeligere barnehagemyndighetsfunksjon som skal følge opp enkeltsaker – særlig saker som omhandler sårbare barn.

Avvik meldes i hovedsak i FAMAC eller i dialog med teknisk avdeling. Compilo er i liten grad brukt til avviksmeldinger i 2025, men vil fremover tas mer aktivt i bruk, spesielt ved gjentakende eller ressurskrevende avvik. Styrene arbeider med å etablere felles HMS-prosedyrer i Compilo, samt å styrke avvikskulturen blant ansatte.

Barnehagenes ROS-analyse ble godkjent av Statsforvalteren i forbindelse med tilsyn av kommunal beredskapsplikt i mai 2025. Videre ble det utarbeidet en samarbeidsplan med HEMIS/bedriftshelsetjenesten, som omfatter ergonomikurs, årlig HMS-rapportering og oppfølging innen arbeidsmiljø. Enheten opplever imidlertid at oppfølgingen fra HEMIS er mangelfull, blant annet på grunn av sen kontakt og utydelige tilbud. Dette er det påbegynt prosesser for å forbedre.

Guolban barnehage fikk tilbud om digitalt førstehjelpskurs i desember 2025. Ikke alle ansatte gjennomførte kurset, og det er et mål å få på plass praktisk førstehjelpsopplæring for alle ansatte i løpet av 2026.

Brutto driftsutgifter i % av kommunens totale utgifter

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2024	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
210-Enhet for barn, unge og familie	7 696	9 349	6 708	2 642	28,3 %
211-Karasjok skole	29 716	32 162	28 183	3 979	12,4 %
213-Guolban mánáidgárdi	10 133	10 620	10 483	137	1,3 %
214-Láttošluohká mánáidgárdi	7 507	7 728	7 921	-193	-2,5 %
240-NAV Ávjovárri	3 696	4 988	5 380	-392	-7,9 %
Sum	58 749	64 847	58 674	6 173	9,5 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	4,42 %	9,05 %	13,47 %
Årlig sykefravær 2022	4,13 %	6,69 %	10,82 %
Årlig sykefravær 2023	4,50 %	9,83 %	14,33 %
Årlig sykefravær 2024	3,34 %	5,28 %	8,62 %
Årlig sykefravær 2025	4,66 %	8,07 %	12,73 %

Enhet for barn, unge og familie

Enheten består av barneverntjenesten, flykningtjenesten, helsesykepleiertjenesten, PP-tjenesten og spesialpedagog felles for barnehagene.

Enhetsleder ivaretar funksjoner som skolefaglig kompetanse til kommunedirektøren, og barnehagemyndighet (frem til 01.05.25) i samarbeid med assisterende kommunedirektør.

Enheten har 12 årsverk i stillingsbudsjettet 2024. Dette inkluderer et midlertidig engasjement.

Fra 1. mai ble omorganiseringen gjennomført hvor Helsestasjon- og skolehelsetjenesten ble flyttet til avdeling Helse, samt at de kommunale barnehagene som inn under enheten barn, unge og familie. Voksenopplæringen ble stasjonert i enheten med oppfølging og personalansvar, og grunnskolen ivaretok økonomiansvaret for voksenopplæringen.

Det ble lyst ut et vikariat som barnevernkonsulent og fast stilling som barnevernleder.

Konsulentstillingen ble første gang lyst ut i juni og siste gang i desember. Vi fikk kvalifiserte søkere underveis, men søkere takket nei eller trakk sine søknader. Barnevernlederstillingen fikk utvidet søknadsfrist ut januar 2026.

PP- tjenesten omfatter de som har rett til hjelp etter barnehageloven, opplæringsloven og voksenopplæringsloven, men den kan også omfatte andre. Tiltak som omfatter Individuell tilrettelagt opplegg og personlig assistanse kan iverksettes i barnehagen, på skolen, i andre institusjoner og i hjemmet. PP-tjenestens mandat er regulert i opplæringsloven § 11 og barnehageloven § 33. PP-tjenesten har både system- og individrettede arbeidsoppgaver. Det er viktig at oppgavene ses i sammenheng, og barn og elever med særlige behov skal ivaretas før tjenesten utfører andre oppgaver.

Spesialpedagog i barnehagen utfører arbeidsoppgaver etter barnehageloven §31, hvor arbeidsinstruksen er gitt i enkeltvedtak av §35 etter at sakkyndige vurdering §34 er skrevet av PP-tjenesten.

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten arbeider forebyggende og helsefremmende, og er delt i tre virkeområdet:

- Helsestasjon 0 - 5 år
- Skolehelsetjenesten 5 - 20 år
- Helsestasjon for Ungdom (HFU)

Tjenesten er et gratis lavterskeltilbud. Målet for tjenesten er å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, forebygge sykdom og skade, utjevne sosiale helseforskjeller og forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt. Helsestasjonsvirksomheten er hjemlet i Pasient og brukerrettighetsloven paragraf 6-1. Barns rett til helsekontroll som sier: "Barn har rett til nødvendig helsehjelp også i form av helsekontroll i den kommunen barnet bor eller midlertidig oppholder seg, jf. helse og omsorgstjenesteloven §3-2. Foreldrene plikter å medvirke til at barnet deltar i helsekontroll."

Flyktningtjenesten sin hovedoppgave er bosetting av flyktninger i tråd med kommunestyrets vedtak, og drifte kommunens introduksjonsprogram for flyktninger og oppfølging av deltakerne. Bosettingen skjer i samarbeid med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Flyktningtjenesten har ansvar for å tilrettelegge, samordne, drive og koordinere bosettingsarbeidet i kommunen, gi informasjon, råd og veiledning til flyktingene i etableringsfasen. Struktur, kunnskap og praktisk arbeid ved tilflytting er viktig i lokalsamfunnet, både for å beholde de som bor her, og for å få nye tilflyttere. Tjenesten fungerer også i ankomstfasen som et bindeledd mellom flyktingene og andre aktuelle tjenester i kommunen, tjenesten gir informasjon, råd og veiledning til ulike samarbeidspartnere.

Den kommunale barneverntjenesten er ansvarlig for å utføre oppgaver etter barnevernloven som er lagt til kommunen. Dette følger av barnevernloven § 2-1 første ledd. Bestemmelsen innebærer oppgaver som ikke er lagt til et statlig organ, er kommunens ansvar. Den kommunale barnevernstjenesten har blant annet ansvar for gjennomgang av bekymringsmeldinger, gjennomgang av undersøkelser, iverksettelse av hjelpetiltak, iverksettelse av akuttiltak, begjæring av omsorgsovertakelser og adferds plasseringer utenfor hjemmet, oppfølging av barn som bor utenfor hjemmet, råd og veiledning. En av barnevernstjenestens mest grunnleggende oppgaver er å ivareta barn som er i en alvorlig krise pga. forhold ved barnets omsorgssituasjon eller egen adferd. Fra 01.01.23 ble Barnevernloven endret. Den nye loven skal styrke det forebyggende arbeidet, medvirke til bedre barnevernfaglig arbeid og styrke rettssikkerheten for barn og foreldre.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	11 607	10 963	10 308	11 681	-1 372
Refusjon lønn	-526	-278	-278	-1 258	980
Sum Lønn	11 082	10 685	10 030	10 423	-393
Drift	3 267	3 384	3 384	3 949	-565
Kjøp av produksjon	827	512	512	150	362
Overføringer	2 899	851	866	1 545	-679
Finansutgifter	6	0	0	82	-82
Sum Utgifter	6 999	4 747	4 762	5 725	-964
Brukerbetaling	-999	-40	-940	-926	-14
Refusjoner	-8 904	-4 009	-4 253	-8 515	4 262
Finansinntekter	-481	-250	-250	0	-250
Sum Inntekter	-10 384	-4 299	-5 443	-9 441	3 998
Netto resultat	7 696	11 133	9 349	6 708	2 642

Enheten har et mindreforbruk på kr 2 641 890.

Kommunen har fått kr 4 262 242 mer enn budsjettet.

Fra Imdi har vi fått kr 3 390 400 mer enn budsjettet og som skal brukes på flyktninger. Kommunestyret vedtok å ta i mot 15 flyktninger, deretter ble tallet redusert av Imdi til 11, og tilslutt oppjustert av Imdi til 12 flyktninger i 2025. I 2024 tok ikke kommunen imot flyktninger. Det var usikkerhet om hva kommunestyret i februar 2025 ville vedta og budsjettet ble satt lavt. Barnevernet har fått refusjoner fra andre kommuner på kr 230 514 mer enn forventet. Vi har fått lønnstilskudd fra NAV på kr 52 276, Toppet bemanning i barnehager på kr 88 000 og tilskudd for styrking av helsestasjon- og skolehelsetjeneste på kr 228 165.

Lønn: Enheten har hatt vakante stillinger, og vi har hatt ansatte på engasjement. Det har vært utfordrende å besette vikariat fagstilling i barneverntjenesten. En fagstilling i barnevernstjenesten har stått vakant siden august 2023. I 2025 ble 50% overflyttet til administrasjon av barn, unge og familie, og 20% fast stilling som sosionom i barnevernet ble besatt. Idag står 30% vakant i barnevernet. Da vi ikke fikk kvalifiserte søkere på gjentatte utlysninger for vikariat i barnevernet, ble vikarbyrå innleid for å ha en forsvarlig drift av barneverntjenesten. En 50 % stilling i flyktningtjenesten har stått vakant fra oktober 2024 og

ut året 2025. Stillingen ble besatt 01.01.26 og er en 100% fast stilling som ivaretar arbeidsoppgaver innenfor flyktningtjenesten og administrasjon av barn, unge.

Utgifter: Det ble overført kr. 413 444 til grunnskolen for merutgifter i forbindelse med Voksenopplæringen for ukrainske flyktninger. Enheten har dekket et engasjement i flyktningtjenesten som har bistått barnehage i forbindelse med ukrainske barns inkludering i barnehagen.

Inntekter: Kommunen legger ut for husleie for ukrainske flyktninger. Når flyktingene har gjennomført pålagte program og skal integreres i samfunnet, må de betale husleie for boenheter som de disponerer.

Enheten har foretatt minimalt med innkjøp, og har hatt en minimums drift. Innkjøp til flyktninger har blitt gjort etter moderate vurderinger, samt at noe av inventar er kjøpt fra private.

Ansatte har vist stor fleksibilitet på tvers av fagområder, og strekt seg langt for at vi som enhet skal klare å levere tjenester til befolkningen.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,17	2,44	4,61
Årlig sykefravær 2022	3,72	8,53	12,25
Årlig sykefravær 2023	1,55	16,58	18,13
Årlig sykefravær 2024	1,92	5,12	7,04
Årlig sykefravær 2025	2,77	7,52	10,29

Sykefraværet samlet har gått fra 18,13 % i 2023 til 7,04 % i 2024 og til 10,29 % i 2025.

Korttidsfraværet samlet var på 2,77 % og langtidsfraværet var på 7,52 %.

Det har vært gjennomført Siida gruppemøter, personalmøter og medarbeidersamtaler faste tider gjennom året. Vi har morgenmøte hver dag hvor aktuelle saker drøftes og løses. De som er tilstede på kontorene har felles lunsjtid. De som ønsker trening i arbeidstiden har fått innvilget 1 time i uka.

Vi har fokus på nærvær og samarbeid innad i enheten. Det har vært gjennomført sosiale aktiviteter for å fremme nærvær, tilhørighet og samhold. Oppfølging av sykefravær og tilrettelegging av arbeidsoppgaver har hatt stort fokus, og ulike tiltak er igangsatt og evaluert jevnlig.

Kommunen har tilbudt enhetens ansatte influensavaksine gratis for å forebygge sykdom mellom ansatte, barn, elever og voksne.

Karasjok skole

Karasjok skole består av grunnskole for 1.-10.klasse, hvor det er samiskspråklige klasser i alle trinn og fådelte norskspråklige klasser. Skolen har en innføringstilbud for elever som har bodd kort tid i Norge. Skolen gir elever som ikke kan norsk godt nok til å følge den vanlige undervisningen særskilt språkopplæring i norsk. Skolen gir undervisning i finsk som 2.språk.

Skolen tilbyr andre kommuner å søke om hospitering for deres elever ved Karasjok skole, slik at deres elever får mulighet til å få en del av sin samisk opplæring i et samiskspråklig miljø. Hospitering er knyttet til ulike aktiviteter, og vil bidra til å styrke elevenes samiske språk, identitet og tilhørighet. Karasjok skole tilbyr inntil 2 uker hospitering hvert skoleår, en uke på høsten og en uke på våren.

SFO og Kulturskolen, er også en del av Karasjok skole.

Karasjok skole er midlertidig i brakkerigger, beregnet frem til høsten 2027, når nytt skolebygg er planlagt ferdigstilt.

Karasjok skole med oversikt over elevtall, fordelt på gutter og jenter.

2021/2022, totalt 243 elever, 129 gutter og 114 jenter

2022/2023, totalt 235 elever, 119 gutter og 116 jenter

2023/2024, totalt 229 elever, 114 gutter og 115 jenter

2024/2025, totalt 226 elever, 108 gutter og 118 jenter.

2025/2026, totalt 213 elever, 100 gutter og 113 jenter.

Karasjok skole har frikjøp av ansatte: 20 % HTV Utdanningforbundet, 21% lokallagsleder Utdanningsforbundet og 20 % HVO. Lønnsutgiftene blir refundert.

Høsten 2025 hadde en ansatt redusert 37,5 % stilling for å ta videreutdanning i spesialpedagogikk.

Skolen får tilskudd til opplæring i samisk fra Utdanningdirektoratet, basert på elevtall rapportert 1. oktober i Grunnskolens informasjonssystem (GSI).

Vårtermin 2025	
Barnetrinnet	24 ansatt
Ungdomstrinnet	16 ansatte
Assistent/fagarbeider på SFO og skolen	SFO, 236,85 %
	Skole, 363,15 %
Norsk for flyktninger og minoritetsspråklige	1 ansatt

Administrasjon	Rektor, 3 avdelingsledere, 1 konsulent
-----------------------	--

32 lærere oppfyller kompetansekravene for tilsetting jf. opplæringsloven § 17-3.

Høsttermin 2025	
Barnetrinnet	22 ansatt
Ungdomstrinnet	14 ansatte
Assistent/fagarbeider på SFO og skolen	SFO, 2,24 årsverk, 5 ansatte
	Skole, 1,8 årsverk, 3 ansatte
Norsk for flyktninger og minoritetsspråklige	1 ansatt
Administrasjon	Rektor, 3 avdelingsledere, 1 konsulent

På grunnskolen oppfyller 30 lærere kompetansekravene for tilsetting jf. opplæringsloven § 17-3.

Det er 51 barn på SFO våren 2025, og 50 barn høst 2025. SFO har gratis kjernetid for 1.- 3. klassen, det vil si at elevene har 12 timer gratis plass på SFO. Dette gir SFO mindre inntekter, kommunen blir kompensert over statsbudsjett for gratis kjernetid.

Skolen arbeider med å implementere ny opplæringslov i daglig drift av virksomheten, og har brukt mye tid på utarbeidelse av forskrifter.

Skolen arbeider med læringsmiljø og relasjoner i regi av Desentralisert ordning for kompetanseutvikling (Dekomp) i grunnskolen. Sámi allaskuvla er veiledere for skolens ansatte, i utvikling av tiltak som skal være forankret i lokale behov, og som skal treffe flest mulig lærere og ha direkte innvirkning på elevenes opplæring.

Skolen har iverksatt et konkret tiltak etter analyse av resultater i Ungdata undersøkelsen 2024. Karasjok skole ble med i Trivselslederprogrammet høsten 2025, og skal minimum delta i to år på dette. Trivselsleder er Skandinavias største program for aktivitet og inkludering i barne- og ungdomsskolen. Trivselsprogrammet mål er å: Gi økt trivsel, økt og mer variert aktivitet i friminuttene og undervisningen, bygge vennskap, forebygge konflikter og mobbing, gi inkluderende, vennlige og respektfulle elever.

Alle ansatte får faglig påfyll gjennom felles kollegadeling på personalmøte, etter at noen har deltatt på kurs/fagdager.

Skolen arbeider med Digital didaktikk og inkludering (DDI), hvor målet er å fremme inkludering og spesialpedagogisk praksis med støtte av teknologi. Skolen har også fokus på inkludering gjennom praktiske aktiviteter.

Det utarbeides sosialkompetanseplan for 1.-10. trinn, som støtter opp om PALS-arbeidet, slik at det jobbes systematisk med sosial ferdighetstrening og forutsigbarhet i skolehverdagen.

Karasjok skole har som mål å fremme samisk identitet og å arbeide med å styrke samisk språk. Skoleledelsen arbeider tett med skolens ansatte for å fremme samisk språk og kultur, spesielt i planlegging av og praktiske aktiviteter for elevene. Målet er å synliggjøre samisk kultur og samiske verdier ved å ha årlige språkuker, gjennomfører turer i naturen, inviterer samiske forfattere og aktører til skolen, og har praktisk arbeid for å lære og repetere samiske ord og begreper.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupeer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	39 945	42 259	42 250	36 077	6 173
Refusjon lønn	-2 988	-3 427	-3 427	-2 332	-1 095
Sum Lønn	36 957	38 832	38 823	33 745	5 077
Drift	3 286	3 234	3 192	2 421	771
Kjøp av produksjon	1 337	1 583	1 583	557	1 026
Overføringer	431	365	365	421	-56
Finansutgifter	478	316	316	1 194	-878
Sum Utgifter	5 532	5 498	5 456	4 593	863
Brukerbetaling	-526	-546	-546	-528	-17
Refusjoner	-11 627	-10 913	-10 913	-8 434	-2 479
Finansinntekter	-620	-658	-658	-1 193	535
Sum Inntekter	-12 773	-12 117	-12 117	-10 156	-1 961
Netto resultat	29 716	32 213	32 162	28 183	3 979

Karasjok skole har i 2025 et mindre forbruk på totalt kr. 3 979 033

Lønn: Total besparelse på 1,9 mill.

- 3 mill. i lønnsutgifter
- 3,3 mill. for høyt budsjettert pensjonsinnskudd
- 1,1 mill. mindre i refusjon lønn enn forventet (hovedsaklig sykepenger)
- 0,7 mill. mindre i vikarbruk (reduisert antall klasser fra høsten 2025, flere voksne ansatte i enkelte klasser reduserte behovet for å sette inn vikar, mangel på vikarer med fagkompetanse, avdelingsledere har selv tatt vikartimer ved prekært behov. Vi har hatt redusert sykefravær i 2025 kontra 2024).
- 0,1 mill redusert reiseutgifter (vi hadde ikke studenter med reisebehov).

Utgifter: Total besparelse på 0,87 mill.

Driftsutgifter besparelse på totalt 0,76 mill.

- 0,09 mill. i kontormateriell (vi var i brakkerigger, noe som ikke gir samme muligheter som i større areal, og dermed medførte mindre forbruk. Vi hadde noe økt digitalisering)
- 0,52 mill. i arbeidsmaterieell undervisning (eksterne tilskuddmidler; praktiske fag og skolebøker. En del av de samiske språkmidler ble brukt til innkjøp av utstyr knyttet til undervisning).
- 0,156 mill. i transport og reise (reisestopp f.o.m. november 2024, bortsett fra reise knyttet til elevrådet).
- 0,04 mill. på skoleskyss (vi har i samarbeid med foresatte avtalt realistisk bruk av skoleskyss).
- 0,04 mill. (for høyt budsjettet, vi har sagt opp unødvendige telefonabonnementer).
- 0,02 mill. i opplæring og kurs (vi har fått midler til å samarbeide med Samisk høgskole, d-komp)

0,36 mill. merforbruk i kjøp fra andre kommuner. (Det var ikke budsjettet for dette).

Vi har ikke hatt elever på leireskole i 2025, og dermed ikke utgifter knyttet til dette.

Tiltak i grunnskolen som bidro til å dekke opp merforbruk på andre poster:

- Mai 2025: 100 % undervisningsstilling ble leide ut til enhet for barn, unge og familie.
- August 2025: Språkpedagogiske arbeidsoppgaver knyttet til nedsatt undervisningstilling tilsvarende 70 %, ble overtatt av skoleledelsen, og delegert til avdelingslederne.
- August 2025: Antall klasser ble redusert
- August 2025: Arbeidsoppgaver i rolle som elevrådskontaktlærer tilsvarende 10 % undervisningsstilling, ble delegert til to avdelingsledere i skoleledelsen.
- August 2025: Avdelingslederne fikk i arbeidsoppgave å tilsammen dekke opp vikartimer tilsvarende 8,25 % undervisningsstilling.

Inntekter: 1,9 mill. mindre enn forventet

Færre elever og færre klasser gir mindre i refusjon fra staten

- 0,7 mill. mindre i refusjon fra andre kommuner enn budsjettet
- 0,96 mill. mindre i refusjon fra staten enn budsjettet
- 0,78 mill. mindre i språklig særtiltak enn budsjettet
- 0,54 mill. mer i finansinntekter enn budsjettet

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,88 %	10,22 %	14,10 %
Årlig sykefravær 2022	3,58 %	4,81 %	8,39 %
Årlig sykefravær 2023	4,74 %	8,18 %	12,92 %
Årlig sykefravær 2024	2,77 %	5,47 %	8,24 %
Årlig sykefravær 2025	4,04 %	5,82 %	9,85 %

Fra og med høsten 2025 har skolen hatt fokus på nærvær. Vi har jevnlig fremlagt statistikk for personal gjeldende sykefravær i virksomheten, hatt idemyldring med personalet gjeldende det psykososiale arbeidsmiljøet.

August 2025 hadde NAV arbeidslivs senter kurs for de ansatte gjeldende arbeidstakers rettigheter og plikter.

Skoleledelsen følger opp sykefravær i dialog med arbeidstaker jf. kommunens prosedyre for oppfølging av sykemeldte. Vi tilrettelegger for den sykemeldte når det er mulig, uten at det over tid går på bekostning av de andre arbeidstakernes arbeidsforhold eller oppgaver, eller slik at arbeidsmiljøet generelt forverres.

De ansatte har deltatt i kurs om vold og trusler i regi av Hemis våren 2025.

Medarbeiderundersøkelsen 2025 har blitt gjennomført og resultater gjennomgått avdelingsvis i skolen.

Planlagt og uforberedt brannøvelse er gjennomført med de ansatte.

De ansatte har øvd på PLIVO-prosedyrer, både som bordøvelse og praktisk øvelse

Etiske retningslinjer og permisjonsreglement for Karasjok kommune har blitt gjennomgått på personalmøter.

Guolban mánáidgárdi

Guolban mánáidgárdi er en 4 avdelings barnehage med 72 barnehageplasser til rundt 54 barn. Barnehagen har 13 stillingshjemler for å oppfylle kravet til bemanningsnorm og pedagognorm for antall barn/plasser ved barnehagen. Vi arbeider for å rekruttere og beholde ansatte med trippel kompetanse; barnehagefaglig kompetanse, samisk språk og samisk kultur, slik at vi følger det lovpålagte kravet til bemanning i barnehagene og pedagognorm. Det er utfordrende å rekruttere ansatte med trippelkompetanse; barnehagefaglig kompetanse, samisk språk og samisk kulturkompetanse.

Gjennom 2025 har vi arbeidet vi med å rekruttere til flere vakante stillinger, og sakte men sikkert ser det ut til at vi får på plass bemanning. Vi har i 2025 hatt svært få dager med manglende bemanning der vi har måttet stenge.

Guolban mánáidgárdi er en samisk barnehage og i vedtektene for de kommunale barnehagene heter det blant annet at at barnehagen skal:

- Være samiske barnehager og ha samisk som hovedspråk.

- Personalet beherske samisk språk og har kunnskap om samisk kultur.
- Fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap.
- Bidra til å bevare og videreutvikle den samiske kulturarven og synliggjøre samisk språk, kultur, levemåter og verdier i vår tid.
- Bidra til at barna kan bli kjent med mangfoldet i egen og andres kultur, og at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for hele det samiske mangfoldet.
- Ta i bruk tradisjonelle lærings- og arbeidsmetoder, på barnas premisser i vår tid.
- Gi barna mulighet til aktiv deltakelse i tradisjonelle aktiviteter der personalet gir veiledning og slik hjelper barna til å bli selvstendige.
- skal bygge på en samisk forståelse av naturen og bidra til at barna kan leve i harmoni med naturen, nyttiggjøre seg og høste av naturen og utvikle respekt for naturfenomener.
- Samisk historie og kulturytringer som duodji, joik og fortellinger skal inngå som en del av barnehagens innhold, tilpasset barnas alder og utviklingsnivå.

Jf. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver s. 24-25

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	9 496	9 465	9 701	10 087	-386
Refusjon lønn	-769	-507	-507	-860	353
Sum Lønn	8 727	8 958	9 194	9 228	-33
Drift	2 543	2 687	2 683	2 740	-57
Kjøp av produksjon	110	170	170	11	159
Overføringer	218	41	41	211	-170
Finansutgifter	0	2	2	0	2
Sum Utgifter	2 871	2 900	2 896	2 962	-66
Brukerbetaling	-233	-238	-238	-234	-4
Refusjoner	-478	-341	-1 233	-1 474	241
Overføringer	-726	-660	0	0	0
Finansinntekter	-28	0	0	0	0
Sum Inntekter	-1 466	-1 239	-1 471	-1 707	237
Netto resultat	10 133	10 620	10 620	10 483	137

Guolban mánáidgárdi har underforbruk på kr. 137.436,-.

Det som i regnskapet fremstår som merinntekter refusjon sykepenger og foreldrepenger, samt tospråklighetstilskudd fra Sametinget som ligger som refusjoner fra staten i regnskapet.

Merinntektene våre handler om at det ikke var budsjettert med inntekt på prosjekt 11113 fra Sametinget på kr. 300 000, samt at vi hadde en merinntekt på kr 206 400 for prosjekt 19270 fra Sametinget der det var ett budsjett på drift på kr. 520 000.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	6,29 %	11,37 %	17,66 %
Årlig sykefravær 2022	7,20 %	8,42 %	15,62 %
Årlig sykefravær 2023	5,53 %	10,01 %	15,54 %
Årlig sykefravær 2024	5,14 %	3,53 %	8,68 %
Årlig sykefravær 2025	8,35 %	6,42 %	14,77 %

Sykefraværet

Barnehagen har sykefravær på 14,77%; korttid 8,35% og langtid på 6,42% gjennom hele året. Vi ligger over sykefraværet i barnehager på landsbasis i 2025. Sykefraværet hadde topper i 2. kvartal (16,03%) og en ny topp i 4. kvartal (20,14%). Det samlede fraværet er høyt i forhold til at målet er at vi skal ha et fravær rundt 6%. Vi arbeider kontinuerlig med arbeidsmiljø, samarbeid og kommunikasjon på enheten, samt å ivareta hverandre som kolleger. Vi arbeider med sykefraværsoppfølgingen og nærværarbeid, men ønsker å ha enda høyere fokus på dette.

Helse, miljø og sikkerhet(HMS)

Guolban har verneombud og SIIDA-gruppe som har vært involvert i daglig drift. Vi har hatt stort fokus på å sikre utelekeplassen som har vært under oppbygging og i løpet av våren og sommeren har vi fått snøfangere montert på tak, fått lukket stoveskuret til de minste. Det er fortsatt enkelte utfordringer ved barnehagebygget og uteområdet som fører til mange oppdrag fra vaktmestertjenesten; smeltevann fra tak som ledes rett ut på gangarealer og lager isdannelse vinterstid - og design av porter i tre som fører til utfordringer vinterstid(ising/trutning).

Vi har hatt bordøvelser på både brann og JOD-prosedyre, samt at vi har forbedret rutinene våre på dette fortløpende i forbindelse med utfordringer vi har sett når vi har øvd.

Vi jobber videre med å få på plass et systematisk arbeid med Helse, miljø og sikkerhet og vil ha mer fokus på dette også i året som kommer.

Láttošluohká mánáidgárdi

Barnehagen ble etablert i 1992 og er godkjent for 72 plasser. Barnehagen driftes til vanlig med 3 avdelinger med 54 plasser for barn i alderen 1- 6 år og har 18 plasser per avdeling.

Høsten 2024 vedtok kommunestyret at den fjerde avdelingen (som har vært midlertidig stengt), skulle åpnes for barnehageåret 2024/25 på bakgrunn av høyt søkertall til hovedopptaket i mars 2024.

Gjennom hele 2025 har vi arbeidet vi med å rekruttere til flere vakante stillinger, og sakte men sikkert ser det ut til at vi får på plass bemanning. Vi har i enkeltdager på vårparten hatt så lav bemanning at vi har måttet stenge avdelinger dager eller deler av dager. Det er utfordrende å rekruttere ansatte med trippelkompetanse; barnehagefaglig kompetanse, samisk språk og samisk kulturkompetanse.

Barnehagen har samisk som hovedspråk og barnehagens innhold og arbeidsmåter fremkommer i årsplan. De kommunale barnehagene har felles årsplan og vedtekter, der innholdet i barnehagens arbeid med ulike temaer beskrives. Overordnede tema i Láttošluohká mánáidgárdi er trygt og godt barnehagemiljø - og voksenrollen i samspill.

Barnehagen deltok sammen med de to andre barnehagene i Karasjok og Karasjok skole i Utdanningsdirektoratets Læringsmiljøprosjekt i perioden 2020-24. I prosjektet har vi hatt fokus på trygt og godt læringsmiljø og alle medarbeidere skal jobbe aktivt med barns trivsel i barnehagen og å forebygge mobbing i barnehagen vår.

Barnehagen har 10 faste medarbeidere og vi arbeider for å rekruttere og beholde ansatte med trippel kompetanse; barnehagefaglig kompetanse, samisk språk og samisk kultur, slik at vi følger det lovpålagte kravet til bemanning i barnehagene og pedagognorm.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	8 019	7 758	7 758	9 782	-2 024
Refusjon lønn	-796	-520	-520	-1 836	1 316
Sum Lønn	7 223	7 238	7 238	7 946	-708
Drift	1 280	792	936	1 021	-86
Kjøp av produksjon	3	637	637	75	562
Overføringer	234	110	236	298	-62
Finansutgifter	1	0	0	0	0
Sum Utgifter	1 518	1 540	1 809	1 394	415
Brukerbetaling	-165	-160	-160	-166	6
Refusjoner	-1 069	-410	-1 159	-1 253	94
Overføringer	0	-480	0	0	0
Sum Inntekter	-1 235	-1 050	-1 319	-1 420	101
Netto resultat	7 507	7 728	7 728	7 921	-193

Barnehagen har et merforbruk i 2025 på kr. -193 054,- Merforbruket er hovedsaklig på fastlønn. Overforbruket på vikarlønn må sees i sammenheng med det høye sykefraværet ved enheten. Overforbruket på overtid skyldes at barnehagen har hatt høyt sykefravær og mangel på tilgang på tilkallingsvikarer, som gjør at de fast ansatte har måttet arbeide overtid for å kunne ha forsvarlig drift ved barnehagen. Lønnsoppjøret i 2025 innebar lønnsøking av enkelte i barnehagen, blant annet ble grunnlønnen hevet.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	6,76 %	5,84 %	12,60 %
Årlig sykefravær 2022	4,19 %	11,12 %	15,31 %
Årlig sykefravær 2023	6,42 %	7,86 %	14,28 %
Årlig sykefravær 2024	5,89 %	6,53 %	12,42 %
Årlig sykefravær 2025	4,97 %	19,44 %	24,41 %

Barnehagen har for hele 2025 et samlet fravær på 24,41% som er høyere enn fraværet i barnehager på landsbasis. Fraværet fordelt på korttids- og langtidfravære (korttid 4,97% og langtidsfravær på 19,44%). Barnehagen hadde lavest fravær i 1. kvartal med 17,53%.

Det samlede fraværet er svært høyt i forhold til at målet er at vi skal ha et fravær rundt 6%; Vi arbeider med sykefraværoppfølging og nærværarbeid, men ønsker å ha enda høyere fokus på dette fremover.

Fraværet kan sees i sammenheng med at barnehagen gjennom hele året har hatt vakanser og at de ansatte ofte har opplevd å være to ansatte per barnegruppe når de skal være tre. noe som gjenspeiles 2.kvartal med med samlet sykefravær på 28,2%

NAV Ávjovárri

Det er inngått et vertskommunesamarbeid mellom Kautokeino og Karasjok kommune, der Kautokeino er vertskommune.

NAV består av den statlige arbeids- og velferdsetaten og kommunenes sosialtjenester.

Kommunen og NAV har avtalt hvilke kommunale tjenester det enkelte NAV-kontor skal tilby. Tjenesteinnholdet i et NAV-kontor vil derfor variere fra kommune til kommune. NAV Ávjovárri er lokalkontoret for Kautokeino og Karasjok.

NAV forvalter en tredjedel av statsbudsjettet gjennom ordninger som sykepenger, dagpenger, arbeidsavklaringspenger, pensjon, foreldrepenger, barnetrygd og kontantstøtte, og har hele befolkningen som brukere.

NAV Ávjovárri har kontorsted i Karasjok og Kautokeino, og jobber i team på tvers av kommunene. I Karasjok sitter det 3 kommunalt ansatte, alle i 100% stilling.

NAV kommune skal ivareta kommunens oppgaver etter «Lov om sosiale tjenester i NAV». Blant annet opplysning, råd og veiledning, økonomisk stønad, midlertidig botilbud, Kvalifiseringsprogrammet (KVP), individuell plan (IP), oppfølging til arbeid og aktivitet. Videre skal de bistå brukerne for å forebygge at de får det vanskeligere blant annet ved samarbeid med andre instanser. Saksbehandling av startlån, tilskudd og bostøtte. Økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning er også oppgaver som er tillagt enheten.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupeer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	536	78	78	0	78
Refusjon lønn	-77	-539	-539	0	-539
Sum Lønn	458	-461	-461	0	-461
Drift	57	133	133	16	117
Kjøp av produksjon	3 775	635	635	6 181	-5 546
Overføringer	475	4 681	4 681	3	4 678
Finansutgifter	216	0	0	70	-70
Sum Utgifter	4 523	5 449	5 449	6 271	-822
Refusjoner	-597	0	0	-891	891
Finansinntekter	-689	0	0	0	0
Sum Inntekter	-1 286	0	0	-891	891
Netto resultat	3 696	4 988	4 988	5 380	-392

Helse og omsorg

De store trekkene i befolkningsutviklingen i Karasjok kommune har over mange år vært en befolkningsnedgang, og denne utviklingen forventes å fortsette. Prognosene fram mot 2040 viser en ubalanse i befolkningssammensetningen. Det vil bli en stor økning av eldre samtidig som den yrkesaktive delen av befolkningen reduseres kraftig, og andelen barn og unge synker. Karasjok kommune må derfor bruke ressursene rett i tiden som kommer.

Hovedutfordringen er å få bærekraftige og robuste helse- og omsorgstjenester til kommunes befolkning innen de økonomiske rammene som vedtas av kommunestyret. Det skal skje en dreining mot hjemmebaserte tjenester, og vi skal ta i bruk velferdsteknologi. Vi skal satse på forebygging og tidlig innsats, i tillegg til helsefremmende tiltak. Vi skal styrke samarbeidet med frivilligheten.

Karasjok har en høy dekningsgrad i institusjon. Kommunen har også har en høy dekningsgrad på omsorgsboliger med heldøgns bemanning. Med det forventede antall eldre tjenestemottakere kan dette bli en stor utfordring. Det viktigste grepet Karasjok kommune nå må ta er å forebygge og redusere behovet for institusjonsplass.

En viktig faktor for omsorg i vårt samfunn er det som de pårørende yter. Ulønnet omsorgsarbeid til syke, eldre og funksjonshemmede tilsvarer tusenvis av årsverk. Samfunnets omsorgstilbud ville trolig bryte sammen om den uformelle omsorgen forsvant eller ble kraftig redusert. I Karasjok kommune vil antatte potensielle omsorgsgivere synke dramatisk de neste 20 årene, og dette er et varsel om at helse- og omsorgstjenestene vil måtte møte et økt behov for tjenester. Dette betyr også at kommunen må arbeide aktivt med pårørendesamarbeid og frivillighet for å opprettholde en god omsorg for tjenestemottakerne.

Pårørende er en viktig ressurs og samhandlingen mellom tjenestene og pårørende må styrkes. Frivilligheten kan også være en viktig ressurs, og et bedre samarbeid og koordinering vil være nødvendig for å imøtekomme behovet for selvhjelp, tidlig innsats, hverdags- og livsmestring og forebygging. I planperioden (2024-2027) skal det bygges et nytt helsesenter, og i bygget skal det planlegges for gode tjenester.

Karasjok kommune har et lavt antall ergoterapeuter og fysioterapeuter som innehar en sentral kompetanse i det forebyggende helsearbeid ved korttidsavdelinger som rehabilitering og avlastningsavdeling i sykehjem. Fremtidens dag og aktivitetstilbud vil også ha forebyggende fokus, og kompetanse innen bevegelighet, trening og vedlikehold av funksjoner vil være nødvendig.

I kommunen prosjekt Boahhtevaš Kárášjohka / Fremtidens Karasjok har delprosjekt helse og omsorg utarbeidet en delprosjektplan som også er relevant for tjenesteområdets arbeid i årene fremover. Delprosjektplanen er publisert på kommunens hjemmeside:
<https://www.karasjok.kommune.no/tjenester/fremtidens-karasjok/>

Tjenesteområdet Helse- og omsorg

Det har vært gjennomført en administrativ omorganisering i helse og omsorg i 2025 som ble iverksatt 01.05.25. Det betyr at det nå er en enhetsleder helse og omsorg og fire avdelingsledere.

De fire avdelingene er:

- Avdeling Helse
- Avdeling hjemmesykepleie

- Avdeling Karasjok sykeavdeling
- Avdeling Miljøarbeidertjenesten

For å lese mer om enhetene og deres årsbudsjett, velg enheten du vil lese mere om i venstre meny.

Utviklingssenter for samisk befolkning i Finnmark (USHT- samisk) er organisert under kommunedirektørens stab. Men Helse og omsorg har et tett og godt samarbeid med USHT samisk.

Utvikling og utfordringer

Tjenesteområdet Helse og omsorg har gjennom hele 2025 hatt betydelig aktivitet og flere parallelle prosesser knyttet til organisasjonsutvikling, rekruttering og økonomistyring. Omstillingen i organisasjonen er nå gjennomført, og fokus har vært på å sikre faglig forsvarlige tjenester, god drift og bærekraftig ressursbruk i en situasjon med flere utfordringer.

Avdelingsledere

Det har vært utskifting av samtlige avdelingsledere i Helse og omsorg i 2025, vi har hatt en del konstitueringer av ledere på ulike avdelinger men vi har i løpet av året fått på plass alle avdelingsleder på alle avdelingene i helse og omsorg.

Saksbehandling og tildeling av helse- og omsorgstjenester

Vi har i flere perioder i 2025 vært uten saksbehandler, og dette har vært en stor utfordring. Vi har få ansatte som har saksbehandlerkompetanse og det er kun en person som innehar denne kompetanse og ved fravær eller andre årsaker så har vi til tider har vi hatt lang saksbehandlingstid. Mot slutten av året så satte vi inn tiltak for at vi skulle få ned saksbehandlingstiden og tiltakene resulterte i kortere saksbehandlingstid. Vi har på grunn av ny ansatt leder i tildelingskontoret/saksbehandler måtte bruke tid på kompetansehevende tiltak i hovedsak i forhold til økonomi/vederlag men også på saksbehandling. Vi har satt inn tiltak for å heve saksbehandlingskompetansen hos flere og regner med å fortsette denne prosessen i 2026.

I løpet av 2025 fikk vi inn 445 søknader om helse og omsorgstjenester.

Legetjenesten

Fastlegehjemmelen som for tiden er i permisjon, har ikke latt seg besette med fast vikar. Kommunen har sikret driften gjennom bruk av vikarleger både via byrå og faste innleide vikarer, med mål om å holde kostnadene nede og samtidig sikre kontinuitet og forsvarlig tjenestetilbud til innbyggerne. To LIS1-leger er nå i tjeneste, hvorav den ene bidrar til å dekke denne fastlegelisten frem til februar 2026.

Krisesentertilbudet

Kommunen samarbeider med Alta krisesenter om botilbud og er i gang med å rekruttere en miljøterapeut som skal ha kontorsted i Karasjok, men være ansatt ved krisesenteret. Stillingen skal bidra til å gjøre krisesentertilbudet mer tilgjengelig lokalt, med særlig vekt på språk- og kulturkompetanse, og vil ha et forebyggende mandat. På kveld, helg og høytider benytter innbyggerne fortsatt det døgnbemannede tilbudet ved Alta krisesenter.

Stillingen har vært lyst ut over flere måneder før vi fikk en kvalifisert søker mot slutten av 2025. Det viser seg å være utfordrende å rekruttere til en slik stilling hvor et ufravikelig vilkår er at den ansatte har samisk språk og kulturkompetanse.

Sykeavdelingen og omsorgsboligene

Sykeavdelingen har over flere år vært avhengig av innleie fra vikarbyrå. Gjennom inngått innkjøpsavtale for helsepersonell har kommunen oppnådd bedre kostnadskontroll, og bruken av vikarbyrå er nå på det laveste nivået på flere år. Rekruttering til faste stillinger pågår fortløpende, og det arbeides aktivt med å redusere sykefraværet, som fortsatt er høyt i helse og omsorg.

Hjemmesykepleien

Ny administrativ organisering av enhet helse- og omsorg ble iverksatt samtidig som ny avdelingsleder ved hjemmesykepleien kom på plass. Dette har medført at ansatte fra omsorgsboligene (tidligere HUS2) ble en del av hjemmesykepleien, og med det fikk en ny leder og nye rutiner å forholde seg til. Det har vært gjennomført kartlegging av beboere i HUS1 og HUS2 for å vurdere rett omsorgsnivå, og det er innført nye arbeidsmetoder og rutiner ved begge husene. I tillegg så ble det innført egne nattevakter ved husene fra 01.05.25.

Miljøarbeidertjenesten

Behovet for økt bemanning har medført en økning i årsverk fra 22,9 til 25,8. Det er etablert en lærlingstilling, og alle helsefagarbeider- og ufaglærte stillinger er besatt, men det er fortsatt ubesatte miljøterapeutstillinger ved miljøarbeidertjenesten. Rekrutteringsutfordringer gjør at det jobbes med å se på oppgavedeling slik at flere oppgaver kan utføres av helsefagarbeidere for å sikre kontinuitet for både brukere og pårørende.

Utfordringer

De største utfordringene innen helse og omsorg er fortsatt mye vikarbruk i enkelte tjenester, høyt sykefravær, rekruttering av kvalifisert personell – spesielt miljøterapeuter – og økonomisk balanse i hele enhet helse og omsorg.

Utvalgte resultater

- Legetjenesten har opprettholdt forsvarlig drift til tross for fravær i fastlegehjemmel.
- Bruken av vikarbyrå er på laveste nivå på flere år.
- Ny organisering av helse og omsorg er gjennomført og implementert.
- Opprettelse av ny miljøterapeutstilling i samarbeid med Alta krisesenter styrker det lokale forebyggende arbeidet i forhold til vold i nære relasjoner.
- Økt fokus på sykefraværsoppfølging og fleksible løsninger for tilrettelegging av arbeid.

Tjenesteområdet viser god gjennomføringsevne i en krevende periode med flere parallelle prosesser. Arbeidet med stabilitet, rekruttering og nærvær fortsetter som sentrale satsingsområder inn i 2026.

Intern kontroll

Karasjok kommune har blitt fulgt opp av Statsforvaltern etter hendelsen natt til 3. januar ved bemannet omsorgsbolig HUS1 hvor en beboer gikk ut og det fikk et tragisk utfall med at vedkommende døde. I etterkant av denne hendelsen så har det vært innført en del nye rutiner og prosedyrer. [Karasjok kommune har svart ut Statsforvalteren med en hendelserapport som finnes på kommunens hjemmeside.](#) Etter denne rapporten, og gjennomgangen av selve hendelsen så har Karasjok kommune fått en avgjørelse i tilsynsaken med at det var et lovbrudd. Dette vedtaket kom i midten av mai og det har vært jobbet med det som Statsforvalteren peker på som utfordringer.

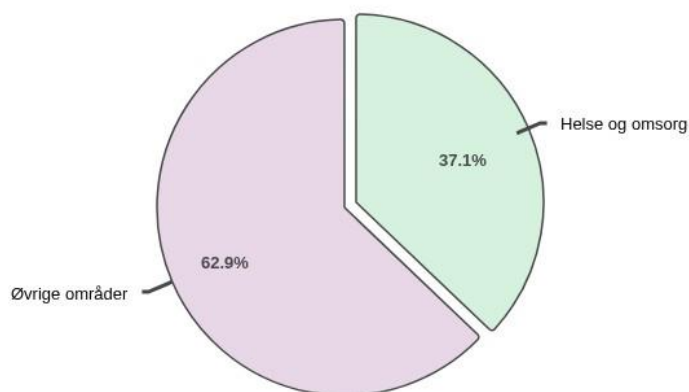

[Informasjon om arbeidet som er iverksatt ved omsorgsboligene og oppdaterte rutiner ved omsorgstjenestene finnes på kommunens hjemmeside.](#)

I tillegg til dette så fikk Karasjok kommune Varsel om tilsyn med kommunens praksis av tvungen somatisk helsehjelp fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Tilsynet ble gjennomført i oktober 2025 og gjaldt avdelingene omsorgsboligene og sykeavdelingen. Rapporten etter tilsynet kom like før jul 2025 og er blitt jobbet med etter nyttår 2026. Tiltak er iverksatt og avvik følges opp fortløpende og lukkes fortløpende.

Vi i enhet Helse og omsorg har hatt ulike klagesaker fra pårørende som også er blitt fulgt opp av Statsforvalter. Vi har fulgt opp, saksbehandlet og svart ut alle saker fortløpende gjennom hele 2025.

Brutto driftsutgifter i % av kommunens totale utgifter

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Enhet	Regnskap 2024	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
222-Enhet for helse	15 309	17 149	19 975	-2 825	-16,5 %
224-Sykeavdelingen Karasjok	26 498	22 511	28 811	-6 300	-28,0 %
225-Enhet for hjemmesykepleie	16 428	17 822	17 916	-94	-0,5 %
226-Omsorgsboligene	16 020	9 596	10 350	-754	-7,9 %
227-Tjenester for mennesker med utviklingshemming	22 248	21 614	22 107	-492	-2,3 %

Enhet	Regnskap 2024	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
228-Utviklingsssenter for sykehjem og hjemmetjenester til den samiske befolkningen i Finnmark	-1 938	614	-710	1 324	215,7 %
Sum	94 565	89 306	98 449	-9 142	-10,2 %

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	4,23 %	7,00 %	11,23 %
Årlig sykefravær 2022	4,44 %	6,58 %	11,02 %
Årlig sykefravær 2023	3,91 %	8,00 %	11,91 %
Årlig sykefravær 2024	4,09 %	8,00 %	12,09 %
Årlig sykefravær 2025	3,83 %	9,00 %	12,83 %

Enhet for helse

Enhet helse består av legestasjonen med leger, ansatte i resepsjonen og ansatte på laboratoriet/skiftestue, i tillegg har vi ergoterapeut, fysioterapeut, rus og psykiatri tjenesten, jordmor og helsesykepleier (helsestasjon- og skolehelsetjenesten).

De ulike tjenestene består av fagpersoner med høy kompetanse og lang erfaring. Fysioterapitjenesten har vært todelt der kommunen har en fastlønnet fysioterapeut og en privatpraktiserende fysioterapeut med driftsavtale. Kommunen har avsluttet driftsavtalen og har ikke fått på plass en ny privatpraktiserende fysioterapeut. Kommunen har 5 fastlegehjemler og alle legehjemlene er kommunale stillinger. I tillegg til fastlegehjemlene så har vi en LIS1 lege stilling.

Jordmortjenesten tilbyr oppfølging i svangerskapet og har hjemmevakt. De fødende reiser til Hammerfest, men kommunen har en fødestue. Den kan ikke benyttes til planlagte fødsler, men brukes ved f.eks. hastefødsel hvor jordmor ser at man ikke rekker frem til sykehuset i tide. Helsestasjon- og skolehelsetjenesten jobber for å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, forebygge sykdom og skade, utjevne sosiale forskjeller og forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt.

Rus og psykiatritjenesten jobber med personer med ulike utfordringer både innenfor psykiatri, men også utfordringer i forhold til rus. De behandler personer med kroniske langvarige utfordringer og de behandler personer med kortvarige og mildere utfordringer. De ansatte i rus og psykiatritjenesten har et tett samarbeid med blant annet hjemmesykepleien, da de ofte følger opp de samme personene.

Ergoterapeuten samarbeider også tett med hjemmesykepleien, da de også ofte følger opp de samme personene.

Det er et tildelingskontor i kommunen, som har møte annen hver uke og i dette møtet så bestilles det ulike kartlegginger av hjemmeboende personer som søker om tjenester i helse og omsorgstjenesten. Disse kartleggingsbesøkene er det ergoterapeut sammen med sykepleier i hjemmesykepleien som gjennomfører. Viktigheten med kartleggingsbesøk er å kartlegge og vurdere behovet for tjenester fra helse og omsorgstjenesten i kommunen. Medlemmene i tildelingskontoret og kartleggingsteamet skal ha fokus på brukerens gjenværende ressurser, og tildele tjenester slik at den enkelte bruker blir i bedre stand til å bruke sine ressurser maksimalt og dermed bidra til å opprettholde selvstendighet og funksjonsnivå for å kunne bo hjemme lengst mulig. I tildelingskontoret sitter avdelingsledere i helse og omsorg, rådgiver for tildelingskontoret og kommuneoverlegen.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	21 918	22 532	22 112	23 006	-894
Refusjon lønn	-594	-139	-139	-681	542
Sum Lønn	21 324	22 393	21 973	22 325	-352
Drift	2 474	2 315	2 315	2 613	-298
Kjøp av produksjon	1 404	1 841	1 780	3 837	-2 057
Overføringer	824	286	286	829	-543
Finansutgifter	362	0	0	3	-3
Sum Utgifter	5 064	4 442	4 381	7 281	-2 900
Brukerbetaling	-1 664	-2 030	-2 030	-1 854	-176
Refusjoner	-7 393	-4 570	-5 670	-7 320	1 650
Finansinntekter	-2 022	-2 105	-1 505	-459	-1 046
Sum Inntekter	-11 079	-8 705	-9 205	-9 632	427
Netto resultat	15 309	18 130	17 149	19 975	-2 825

Enhet helse gikk med et merforbruk på 2 825 314,- for året 2025.

Lønn:

Det er et avvik på fastlønn, vi har brukt noe mer enn budsjettet og det handler om at vi har hatt en del fravær blant ansatte som gjør at vi har tatt inn vikar og det kan se ut som at lønna er blitt anvist på feil konto. Slik lønn skulle vært anvist på en vikarkonto og ikke fastlønnskontoen. På lønn til ekstrahjelp så har vi ikke budsjettet med noe men, brukt litt

over en million. Utgiftene her er faktura fra vikarbyrå med bakgrunn i et tilskudd vi fikk fra Helsedirektoratet, for styrking av legevakt. Disse midlene har vi brukt til å leie inn vikar for å avlaste våre fastleger fra vaktbelastningen.

Vi har hatt en lege i foreldrepermisjon, mens legen er i foreldrepermisjon så må vi ha en vikar inne for å sikre pasientlista. Dette betyr i praksis at vi betaler dobbel lønn, da NAV kun refunderer opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp (6G). Hvis den ansatte har høyere lønn, må arbeidsgiver dekke differansen selv. Refusjon av foreldrepenge gjelder når arbeidsgiver forskutterer lønn under foreldrepermisjon og krever dette refundert fra NAV, noe Karasjok kommune gjør.

Refusjon lønn: Vi har fått inn mer enn budsjettet på refusjon lønn.

Utgifter:

Vi har økte utgifter på omtrent alt av lisenser, medikamenter og medisinsk forbruksmateriell. Alt det vi er avhengige av for å drive tjenestene våre etter hensikt. I forhold til velferdstiltak og gaver til ansatte så bruker vi av midler vi får fra UiT for å ha 5. års medisinstudenter ved legestasjonen to ganger i året, for å gjøre ulike aktiviteter sammen som personalgruppe. Midlene går rett tilbake til fellesskapet blant de ansatte i enhet helse. Vi har brukt noe mer på reiser/flybilletter og på service på bilen enn først budsjettet. Lisenser har økt i pris det siste året og det gjenspeiles i merforbruket på avgifter, gebyrer og lisenser. Dette er lisenser som vi er avhengige av å ha på plass for å kunne drive tjenestene etter hensikt og ressurseffektivt. Vi bruker en del penger på leie av skrivere i helse og omsorg. Men skrivere brukes til mye mer enn kun å skrive ut dokumenter, de brukes til å scanne inn dokumenter som skal inn i de ulike pasientjournal systemene, slik at vi er i behov av skrivere.

Vi har kjøpt en del tjenester fra andre og da er det spesielt kjøp av besvarelse av 116117 fra Finnmarkssykehuset, det er faktura for at legene våre er en del av Finnmarksmodellen sammen med UiT og Hammerfest som utdanningssted. I tillegg så får vi fakturaer fra Helfo for gjesteinnbyggere, det betyr at våre innbyggere har vært f.eks hos legen i utlandet og da får vi en faktura på det fra Helfo.

Inntekter:

Vi har fått inn litt mer enn vi hadde budsjettet. Her under er brukerbetalinger, der har vi fått inn mindre enn budsjettet som handler om at mange får frikort mot slutten av året og da er det færre som trenger å betale egenandel hos legen eller fysioterapeuten. På refusjoner fra staten så er det ulike tilskudd vi har søkt på, som styrking av legevakt, hukommelsesteam og ALIS. Dette er midler som blir satt på prosjektnummer og utgifter blir bokført fortløpende på de ulike prosjektnumrene. Refusjoner fra Helfo er en ordning der staten (gjennom Helfo) dekker deler av utgiftene til innbyggerne for helsetjenester som ikke er gratis, slik at de kun betaler en egenandel. Dette gjelder utgifter til blant annet leger og fysioterapeuter. Vi har i tillegg fått refusjoner fra andre som er refusjoner fra prosjektet Nordisk samarbeid for å styrke blodberedskap. Dette er et samarbeid med flere i Helse Nord RHF.

Sykefravær

Fravær

Årlig sykefravær 2021

Korttid	Langtid	Samlet fravær
----------------	----------------	----------------------

3,04 %	1,95 %	4,99 %
--------	--------	--------

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,98 %	6,33 %	8,32 %
Årlig sykefravær 2023	1,53 %	4,54 %	6,07 %
Årlig sykefravær 2024	1,56 %	5,38 %	6,94 %
Årlig sykefravær 2025	2,09 %	2,70 %	4,79 %

Sykefraværet ved denne avdelingen har gått noe opp fra 3. til 4. kvartal. Denne avdelingen har flere fagområder hvor det jobber kun en eller to personer som utgjør et stort tall ved sykefravær. Noen har fagområder har langtidsfravær mens andre kun har korttidsfravær. Denne avdelingen har generelt sett et høyt arbeidsnærvær. Avdelingsleder følger opp sykefravær i henhold til kommunens retningslinjer for sykefraværsoppfølging.

Sykeavdelingen Karasjok

Sykeavdelingen er institusjonsbasert omsorg og driftskjøkken.

Etter ny organisering iverksatt 01.05.25 så er sykeavdelingen institusjonsbasert omsorg både ved sykeavdelingen og HUS1 (tidligere omsorgsbolig).

Sykeavdeling har 14 langtidsplasser/sykehjemsplasser. Tjenestetilbudet er behovsprøvd, dette betyr at de med størst behov får tilbud først og ikke nødvendigvis de som har søkt først. Samspill (omsorgstrapp) med kommunale tilbud skal være vurdert og prøvd ut før langtidsplass på sykehjem innvilges. Det kan være tjenestetilbud som f.eks.; Trygghetsalarm/Velferdsteknologi, Støttekontakt, hjemmesykepleie, dagsenter, hjemmehjelp og tilpassing av bolig.

Pasienter som oppfyller kriteriene for sykehjemsplass, men som med forsvarlig helsehjelp kan ha et annet tjenestetilbud i påvente av sykehjemsplass vil få tilbud om å stå på venteliste dersom det ikke er ledig sykehjemsplass på søknadstidspunkt.

Sykeavdeling har korttidsplasser som er tidsavgrenset tilbud, som kan brukes til f.eks. behov for medisinsk behandling eller opptrening/rehabilitering som er så omfattende at det er behov for heldøgns pleie og omsorg. Pasienten må ha et klart medisinsk mål eller plan for rehabilitering for opphold på korttidsplass. Dette er en tjeneste som det må søkes på og det er en betalt tjeneste. Det er staten som setter satsene for denne tjenesten årlig.

Sykeavdeling har avlastningsplasser som er til hjelp til pårørende med særlig tyngende omsorgsarbeid. Dette tjenestetilbudet er også behovsprøvd. Det betyr at man som pårørende må søke på tjenesten og så blir det gjennomført et kartleggings- og vurderingsbesøk.

Sykeavdeling har tre sykestue plasser og en KAD plass til medisinsk utredning og behandling. Sykestue/KAD erstatter sykehusinnleggelse for en del pasienter og forkorter sykehusoppholdet for andre. Avdelingen har også ett akutt rom som brukes til akutthjelp. Disse plassene er finansiert av Finnmarkssykehuset HF.

Sykepleiere på sykeavdeling betjener legevaktnettbrett og bistår vakthavende lege der det er nødvendig. Besvarelse av legevakttelefonen - er en tjeneste vi kjøper vi fra AMK Kirkenes -

Finnmarkssykehuset HF, frem til 01.10.25. Fra og med 29.09.25 gikk vi over til å kjøpe denne tjenesten fra Kautokeino kommune.

HUS1;

HUS1 har 6 leiligheter/boenheter og miljøet der er tilpasset de med langtkommen demens diagnose som er i behov av skjermet tiltak. For å få tildelt plass på HUS1 så benyttes lokal forskrift om tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester i saksbehandlingen. Tjenester fra denne avdelingen er også behovsprøvd som betyr at det gjøres en kartlegging og vurdering av behovet før tjenesten tildeles.

Kjøkkenet;

Kjøkkenet tilbereder maten til Sykeavdelingen, samt til beboere ved omsorgsboligene og innbyggerne i kommunen som har en slik tjeneste fra kommunen. Det er 3.20 årsverk på kjøkkenet og de har egen kjøkkensjef. Mange av beboerne i institusjon og de hjemmeboende har behov for spesialkost av medisinske årsaker og det produseres mat 7 dager i uka.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	26 603	23 656	26 459	31 105	-4 646
Refusjon lønn	-1 871	-1 303	-1 303	-2 306	1 003
Sum Lønn	24 733	22 353	25 156	28 799	-3 643
Drift	4 445	4 203	4 203	4 175	28
Kjøp av produksjon	7 669	2 485	2 485	5 629	-3 145
Overføringer	859	845	845	804	41
Finansutgifter	3	0	0	0	0
Sum Utgifter	12 976	7 533	7 533	10 609	-3 076
Brukerbetaling	-5 459	-6 130	-6 130	-5 162	-968
Refusjoner	-5 671	-4 048	-4 048	-5 434	1 386
Finansinntekter	-81	0	0	0	0
Sum Inntekter	-11 211	-10 178	-10 178	-10 596	418
Netto resultat	26 498	19 708	22 511	28 811	-6 300

Sykeavdelingen endte på et merforbruk på 6.3 millioner i 2025.

Lønn:

Fra mai så ble den nye administrative organiseringen iverksatt og det har vært en del utfordringer med å få anvist lønna til ansatte fra riktige avdelingen (rett arbeidssted), det vises nå ved gjennomgang av tallene for hele året.

Sykehjemmet har et mindre forbruk på fastlønn på litt i overkant av 4.1 millioner, og dette henger sammen med at vi har en del vakante stillinger. Dette må sees opp mot overtidsbruken, som kan virke høy til tider men også opp mot kjøp av andre som er litt i overkant av 3.2 millioner. For vakante stillinger i turnus tvinger frem at vi bruker våre fast ansatte til å gå de ekstra vaktene som er vakant eller så kjøper man av andre og får inn personell fra vikarbyrå. Vi har jobbet med ny turnus gjennom hele 2025 for å få på plass en mer riktig turnus med antallet ansatte pr. vakt på sykehjemmet og på sykepleiertjenesten/A-gruppa.

På refusjon lønn så har vi fått inn mer enn det vi hadde budsjettert med for 2025. Dette handler om at vi har hatt høyere sykefravær enn først budsjettert. Vi jobber daglig med å få ansatte tilbake på jobb men det betyr igjen i andre enden at refusjon sykelønn vil reduseres.

Utgifter:

Drift; Vi holder oss innenfor ramma på denne posten. Selv om vi bruker mer på noen poster som medisinsk forbruksmateriell og leie av bolig så bruker vi mindre på andre poster som jevner ut denne utgiftsposten.

Vi et merforbruk på like over 3.2 millioner grunnet kjøp av helsepersonell. Vi har holdt oss på det minimumet med behov av helsepersonell fra vikarbyrå og har over lang tid kun hatt to stykker på sykeavdelingen. På høsten og mot slutten av året så hadde vi kun behov for en sykepleier fra vikarbyrå til sykepleiertjenesten/A-gruppa. Til sammenligning så brukte vi i overkant av 7.1 millioner på kjøp av helsepersonell i 2024.

Vi har en bruker som har behov for en til en oppfølging, der har vi i midten av året valgte å bruke ansatte med kompetanse på utfordringbildet fra vikarbyrå. De jobbet turnus rundt brukeren for å sikre en faglig forsvarlig tjeneste til brukeren, frem til slutten av 2025. Da så vi at fast ansatte ved sykehjemmet kunne jobbe med brukeren og vi avviklet behovet for vikarbyrå til denne brukeren. Det var viktig at vi hadde kompetansen inne en periode for å kartlegge brukeren og bli mer kjent med problematikken før vi tok over og kunne fortsette jobben og tilby en tjeneste som er faglig forsvarlig for brukeren.

Inntekter:

Vi har fått inn mindre enn budsjettert på brukerbetalinger som kan ha sammenheng med at vi ikke har hatt fullt belegg på sykehjemmet over en periode i 2025. Dette er også inntekter vi får for de som er på korttidsplass. Mens på refusjoner har vi fått inn noe mer enn budsjettert som henger sammen med at vi nå får beløpet fra Finnmarkssykehuset refundert månedlig. Vi søkte midler fra Statsforvalteren høsten 2025 på "skjønnsmidler - utgiftskrevende forhold og ekstraordinære hendelser" og fikk tildelt 1 million.

Kjøkkenet endte på et merforbruk på 1 194 millioner i 2025.

Lønn:

Vi har et merforbruk på fastlønn som handler om at vi har hatt en helgestilling på omtrent 25% som det ikke har vært budsjettert lønnsmidler til, på kjøkkenet. Vi har merforbruk på lønn til vikarer og dette henger sammen med at det har vært langtidsfravær blant de fast ansatte på kjøkkenet. På grunn av fravær blant ansatte ser vi også at vi har et merforbruk på

overtid. Ansatte på kjøkkenet har tatt ledige vakter som da utløser overtid. På refusjon lønn har vi fått inn mer enn budsjettet for da vi har hatt fast ansatte i langtidsfravær gjennom store deler av året.

Utgifter:

Vi har et merforbruk på utgifter som i all hovedsak kan forklares med økte kostnader knyttet til innkjøp av matvarer men vi har også brukt noe mer enn budsjettet på å reparere ulike maskiner og kjøle/fryseskap på kjøkkenet, da vi har hatt en rekke maskiner og utstyr som har hatt behov for nødvendige oppdateringer og reparasjoner.

Inntekter:

Vi har fått inn mindre i inntekter enn først antatt når budsjettet ble laget høsten 2024. Det er i hovedsak brukerbetalingen hvor vi har fått inn mindre enn budsjettet og dette er inntekter som kommer fra mattombringning til hjemmeboende, dagsenterets brukere og beboerne på omsorgsboligene. Det kan henge sammen med at når budsjettet ble laget så er det blitt lagt inn et beløp som er høyere enn vi ser at vi klarer å ta inn.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	5,34 %	13,55 %	18,89 %
Årlig sykefravær 2022	7,17 %	5,97 %	13,14 %
Årlig sykefravær 2023	5,50 %	6,58 %	12,08 %
Årlig sykefravær 2024	5,11 %	9,79 %	14,90 %
Årlig sykefravær 2025	3,87 %	9,41 %	13,28 %

Sykeavdelingen sitt sykefravær har gått litt ned fra 3. til 4. kvartal. Vi kan se at både korttidsfraværet og langtidsfraværet går ned. Avdelingsleder følger opp sykefraværet i henhold til kommunens retningslinje for sykefraværsoppfølging.

Kjøkkenet sitt sykefravær har gått ganske drastisk ned fra 3. til 4. kvartal. Det er både korttidsfraværet og langtidsfraværet som går ned. Sykefraværet ved kjøkkenet har vært høyt over en periode over flere kvartal men nå har sykefraværet gått drastisk ned. Dette skyldes at ansatte som tidligere har hatt fravær er nå tilbake på jobb.

Enhet for hjemmesykepleie

Avdeling hjemmesykepleie består av hjemmesykepleie, dagsenter for eldre og hjemmehjelp (praktisk bistand). Etter ny organisering som er iverksatt fra 01.05.25 så hører også omsorgsbolig HUS2 til under hjemmesykepleien.

Hjemmesykepleien yter sykepleierfaglige tjenester som nødvendig helsehjelp, medisinske prosedyrer, observasjoner og oppfølging, samt pleie og omsorg for hjemmeboende personer. Målet for tjenesten er å tilrettelegge slik at pasienter har bedre forutsetning for å kunne bo hjemme lengst mulig. Sykepleiere deltar på kartleggingsbesøk bestilt av

tildelingskontoret. Hjemmesykepleien samarbeider tverrfaglig med ergoterapeut, leger, dagsenteret, hjemmehjelp og andre avdelinger/yrkesgrupper for å sikre god oppfølging av pasienter.

Hjemmesykepleien betjener ulike former for **velferdsteknologi**; blant annet trygghetsalarm, døralarm, GPS, bevegelsessensor og brannvarslere. Dersom velferdsteknologien utløses av bruker, varsles hjemmesykepleien på en app. Målet er å gi mennesker økt mulighet til å mestre eget liv og helse, og bidra til at man kan bo lengre i eget hjem. Ansatte i hjemmesykepleien vurderer velferdsteknologien fortløpende ift. brukers funksjonsnivå.

Hjemmehjelp utfører praktisk bistand ift. oppgaver knyttet til dagliglivets praktiske gjøremål i hjemmet, egenomsorg og personlig stell for hjemmeboende personer. Målet er å styrke og/eller kompensere for egen mestring i å ivareta egenomsorg og klare dagliglivets gjøremål. Tjenesten skal bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig.

Dagsenter for eldre er et tilbud om plass fra én til fem dager i uken. Det er måltider inkludert, samt aktiviteter for å opprettholde fysisk og psykisk funksjon, stimulering og aktivitet. De som har behov for det får tilbud om transport. Målet er å gi en meningsfylt hverdag i fellesskap med andre (forebygge ensomhet) og mulighet til å bo i egen bolig så lenge som mulig. I følge helse- og omsorgstjenesteloven paragraf 3-2 skal kommunene tilby dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens, slik at tjenestetilbudet er tilpasset personer med demens.

Matombringning bidrar til tilfredsstillende ernæring til hjemmeboende pasienter som ikke klarer å tilrede/lage middag selv. Middagen lages på kommunens driftskjøkken og leveres/serveres av hjemmesykepleien.

Omsorgsstønad skal sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. Omsorgsstønad legger til rette for at omsorgen kan ivaretas av pårørende når det regnes som det beste for brukeren.

Støttekontakt er et tilbud om bistand til deltakelse i aktiviteter utenfor hjemmet ved å gi den enkelte en meningsfull fritid med mulighet for mestring av ulike livssituasjoner, og om mulig bidra til økt selvstendighet og utvidelse av sosialt nettverk. Støttekontakten skal gi personlig assistanse og tjenesten skal være preget av brukermedvirkning og brukerstyring.

Bemannet omsorgsbolig (HUS2) blir tildelt etter søknad om helse og omsorgstjenester og før tildelingen så skal det ha vært gjort en vurdering/kartlegging av behovet til søker. Hvis søker oppfyller kravene som er personer som trenger tilrettelagt bolig på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker, så kan de få tilbud om leilighet ved HUS2/bemannet omsorgsbolig. Målgruppen er i hovedsak innbyggere som på grunn av fysisk eller psykisk funksjonshemming ikke kan bo i ordinær bolig.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	16 302	17 609	17 609	17 280	329

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Refusjon lønn	-965	-448	-448	-1 075	627
Sum Lønn	15 337	17 161	17 161	16 205	956
Drift	1 172	1 158	1 158	1 507	-348
Kjøp av produksjon	468	3	3	646	-643
Overføringer	316	219	219	378	-159
Finansutgifter	64	63	63	63	0
Sum Utgifter	2 019	1 443	1 443	2 594	-1 150
Brukerbetaling	-477	-500	-500	-399	-101
Refusjoner	-264	-219	-219	-419	200
Finansinntekter	-188	-63	-63	-63	0
Sum Inntekter	-928	-782	-782	-882	100
Netto resultat	16 428	17 822	17 822	17 916	-94

Avdelingen har et merforbruk på 94 337,- for året 2025.

Lønn:

Vi har brukt 2.4 millioner mindre på fastlønn enn budsjettet og dette henger sammen med at hjemmesykepleien har hatt en del vakante stillinger, som har vært dekt med vikarer. Vi har et merforbruk på lønn til vikarer men den henger sammen med at vi har et mindre forbruk på fastlønn. For ansatte må vi ha på jobb for å kunne utøve tjenesten ute til våre brukere som har vedtak på ulike tjenester fra hjemmesykepleien. I sammenheng med vakante stillinger øker også bruken av overtid. Det er fastansatte og faste vikarer som dekker ledige vakter og det utløser overtid i mange tilfeller.

Refusjon lønn: Vi har fått inn en del mer enn vi hadde budsjettet med i forhold til sykepengerefusjoner. Dette betyr at ansatte har vært mer fraværende fra jobb enn vi først hadde antatt når budsjettet ble laget høsten 2024.

Utgifter:

Vi har innført multidoser i tjenesten og det koster en del i pakkegebyr. Vi har brukt litt mer enn budsjettet på medisinsk forbruksmateriell og kjøp av arbeidstøy. Det var viktig å kjøpe nytt arbeidstøy til ansatte i hjemmesykepleien, og det ble kjøpt inn nye vinterjakker og bukser. Hjemmesykepleien har tre biler på leasing avtale som det betales et terminbeløp på og det har vært økte utgifter i forhold til at bilene har hatt ulike feil og mangler spesielt siden høsten 2025. Dette har medført høye kostnader til verksted og høye kostnader til korttidsleie av bil. Vi må bruke leiebiler slik at vi har nok biler til at ansatte kommer seg ut til brukerne.

Vi bruker trygghetsskapende teknologi som er løsninger som lar folk bo lenger hjemme, for eksempel trygghetsalarmer, GPS-sporing for personer med demens, eller digitale låser. Nå når vi har et større fokus på bruken av slik teknologi så øker også kostnaden i takt med det.

Vi har brukt mer enn budsjettet på velferdsteknologi, men vi ser at slik teknologi er med på å gjøre hverdagen lettere, tryggere og mer selvhjulpen for brukeren.

Vi har i hjemmesykepleien i perioder hatt behov for innleie av sykepleier og helsefagarbeider fra vikarbyrå. Det har vært i perioder når fraværet har vært høyt og vi har sett at vi har behov for fagkompetanse, at det er blitt vurdert innleie fra vikarbyrå.

Inntekter:

Vi har ikke klart å ta inn de inntekter som det var budsjettet inn i 2025.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	4,82 %	6,82 %	11,64 %
Årlig sykefravær 2022	4,39 %	6,14 %	10,53 %
Årlig sykefravær 2023	4,64 %	7,58 %	12,21 %
Årlig sykefravær 2024	5,77 %	9,24 %	15,01 %
Årlig sykefravær 2025	5,07 %	10,51 %	15,58 %

Sykefraværet har gått noe opp fra 3. kvartal til 4. kvartal. Det er korttidsfraværet som går noe opp mens langtidsfraværet går litt ned. Avdelingsleder jobber med å få ned sykefraværet ved å tilrettelegge for både redusert arbeidstid men også i forhold til arbeidsoppgaver som den enkelte ansatt kan jobbe med. Dette gjøres i dialog med den enkelte ansatt. Avdelingsleder følger ellers retningslinjer for sykefravær oppfølging i kommunen.

Omsorgsboligene

Fra 01.05.25 så har det vært gjennomført en organisering av omsorgsboligene. Plassene ved HUS1 har vært til politisk behandling i april 2025 hvor de 6 plassene omgjøres til institusjonsplasser for de med behov for tiltak om skjerming, og blir nå kalt for skjermet avdeling. Dette betyr at de ansatte på HUS1 har avdelingsleder ved sykeavdelingen som sin nærmeste leder.

Bemannet omsorgsbolig (HUS2) er nå organisert under hjemmesykepleien, og de ansatte på HUS2 har avdelingsleder for hjemmesykepleien som sin nærmeste leder.

Omsorgsboligene som nå defineres som HUS2 og 3 eies og drives av kommunen, men den leies ut som en kommunal bolig og er personens eget hjem. En omsorgsbolig er en bolig som er fysisk tilrettelagt for personer som på grunn av fysisk eller psykisk funksjonshemming ikke kan bo i ordinær bolig. Boligen er tilrettelagt slik at beboeren skal kunne motta hjemmetjenester/praktisk bistand etter behov. Tildeling av omsorgsbolig medfører ikke automatisk tildeling av praktisk assistanse (hjemmehjelp). De som har behov for praktisk bistand, hjemmebaserte tjenester eller andre tjenester fra kommunens helse og omsorgstjeneste må søke om disse tjenestene, på lik linje som de som bor hjemme.

Omsorgsboligene er tre hus med til sammen 16 leiligheter, hvorav 6 leiligheter nå er skjermet avdeling. Det er fortrinnsvis ment å være et tilbud for eldre over 67 år. Hver leilighet i HUS2 og 3 har kombinert stue/kjøkken, soverom og et bad. Hvert hus har et felles areal med oppholdsrom og kjøkken. Omsorgsboligene hus 1 og 2 er heldøgnsbemannet, som betyr at der er ansatte på jobb hele døgnet, hele året. Hus 3 har fra sommeren 2024 vært en ubemannet omsorgsbolig. Dette er i tråd med kommunestyrevedtak fra Desember 2022, om å omgjøre en omsorgsbolig (hus 3) til et bofellesskap med punkttjenester fra hjemmesykepleien.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	17 287	16 397	12 020	12 385	-366
Refusjon lønn	-726	-1 080	-1 080	-681	-399
Sum Lønn	16 560	15 317	10 940	11 704	-765
Drift	737	772	772	571	201
Kjøp av produksjon	0	1	1	0	1
Overføringer	126	100	100	94	6
Sum Utgifter	863	873	873	665	208
Brukerbetaling	-77	-264	-264	-109	-155
Refusjoner	-1 326	-1 953	-1 953	-1 911	-42
Sum Inntekter	-1 404	-2 217	-2 217	-2 020	-197
Netto resultat	16 020	13 973	9 596	10 350	-754

Omsorgsboligene endte med et merforbruk på 754 tusen i 2025.

Lønn:

Avdelingen har et merforbruk på fastlønn på i overkant av 2.3 millioner. Det kan se ut som at vi har underbudsjettert fastlønn for 2025, at vi har budsjettert for lite i fht antallet ansatte vi har i drift daglig/på hver vakt. I tillegg er det brukt mer enn budsjettert på lønn til vikarer, dette henger sammen med flere hendelser på samme tid ved omsorgsboligen i starten av året 2025. Vi fikk inn blant annet en ressurskrevende bruker som hadde behov for en til en oppfølging. Vi hadde da en ekstra person på hver dag og aftenvakt fra januar til starten av juli. Dette kan også sees i sammenheng med overtidsbruken som vi også har et merforbruk på. Vi har brukt egne ansatte til å dekke disse ekstra vaktene, og over flere måneder så blir det en del utgifter både i fastlønn men også i overtid. I juli flyttet denne brukeren over til en annen avdeling i helse og omsorg.

Fra 01.01.26 blir ikke omsorgsboligene rapportert som en egen avdeling, da omsorgsboligen er delt i tre så blir rapporteringen gjort i den avdelingen det huset/tjenesten hører til.

Refusjon lønn: Vi har fått inn mindre enn budsjettert på refusjon lønn.

Utgifter:

Vi holder oss innenfor ramma i forhold til utgifter ved omsorgsboligene.

Inntekter:

Vi har fått inn noe mindre enn budsjettert på brukerbetaling og dette kan henge sammen med at vi har hatt ledige leiligheter. I forhold til refusjoner så har vi fått inn omtrent det vi skal.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	4,94 %	8,67 %	13,61 %
Årlig sykefravær 2022	4,63 %	5,97 %	10,60 %
Årlig sykefravær 2023	3,70 %	6,19 %	9,89 %
Årlig sykefravær 2024	4,52 %	4,75 %	9,27 %
Årlig sykefravær 2025	5,38 %	6,20 %	11,59 %

På bakgrunn av den nye administrative organiseringen har vi ikke tall for sykefraværet for 4. kvartal 2025. Men samlet for hele året så har vi tall som viser at vi har noe høyere langtidsfravær enn korttidsfravær. Samlet sykefravær er på 11.59%.

Ansatte i omsorgsboligen blir fulgt opp av sine respektive avdelingsledere i forhold til kommunens prosedyre for sykefraværsoppfølging. Her tilbys det også tilrettelegging i forhold til redusert arbeidstid og arbeidsoppgaver som passer den enkelte ansatt i forhold til kompetanse.

Tjenester for mennesker med utviklingshemming

Etter ny organisering iverksatt 01.05.25 så har enheten fått et nytt navn som er Miljøarbeidertjenesten. Dette med bakgrunn i at enheten nå har fått psykiatriboligene organisert under seg og de ansatte i psykiatriboligen har nå avdelingsleder for miljøarbeidertjenesten som sin nærmeste leder.

Miljøarbeidertjenesten yter tjenester til i hovedsak utviklingshemmede med varierte hjelpebehov. Disse tjenestene tilbys i samlokaliserte leiligheter, foreldrehjem og private boliger. Vi har flere samlokaliserte leiligheter i Juhana Rasttos geaidnu og i Beahccevardievva, det er 8 leiligheter til sammen.

I avdelingen har vi ansatt miljøterapeuter, helsefagarbeidere (miljøarbeidere) og pleiemedarbeidere. Vårt tilbud er basert på målrettet miljøarbeid utfra vedtakstimer.

Vårt hovedmål er å gi brukerne mulighet til å oppleve seg selv som fullverdige borgere i samfunnet. Brukerne som mottar tjenester fra oss har svært ulike behov, og vi tilbyr et bredt spekter av tjenester. Vi bistår fortrinnsvis mennesker som er i starten av deres voksne liv.

Våre tjenester inkluderer veiledning og bistand til utviklingshemmede innen arbeidslivet, deltakelse i sosiale aktiviteter og arrangementer, personlig pleie, omsorg, samt ADL-trening for å mestre dagliglivets oppgaver som matlaging, tannpuss, mobilbruk, og bruk av offentlig transport. Hovedmålet er at brukerne skal kunne være så selvstendige som mulig, og at de blir respektert for sine ønsker, rettigheter og muligheter.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupeer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	24 789	23 107	24 681	27 859	-3 178
Refusjon lønn	-1 510	-313	-313	-2 627	2 314
Sum Lønn	23 279	22 794	24 368	25 232	-864
Drift	560	569	569	608	-39
Kjøp av produksjon	2 873	3	3	0	3
Overføringer	67	61	61	62	-1
Finansutgifter	0	10	10	0	10
Sum Utgifter	3 501	643	643	669	-26
Brukerbetaling	-104	-26	-26	-96	70
Refusjoner	-4 428	-3 361	-3 361	-3 694	333
Finansinntekter	0	-10	-10	-4	-6
Sum Inntekter	-4 532	-3 397	-3 397	-3 794	397
Netto resultat	22 248	20 040	21 614	22 107	-492

Miljøarbeidertjenesten endte på et merforbruk på 493 tusen i 2025.

Lønn:

Det er et mindre forbruk på fastlønn på 3 385 millioner. Vi har vakante stillinger også ved denne avdelingen. Det er i hovedsak miljøterapeutstillinger som er vakante. Disse har vi forsøkt lyst ut flere ganger uten å oppnå tilsettinger. Vi bruker også ved denne avdelingen mer enn budsjettert på lønn til vikarer og på overtidslønn. Samme som hos de andre så henger dette sammen med at vi har vakante stillinger og høyt sykefravær, hvor det er våre fast ansatte som dekker opp de aktuelle ledige vaktene i turnus.

På refusjon lønn har vi fått en god del mer enn budsjettert på sykelønnsrefusjon og dette beløpet sier noe om sykefraværet ved denne avdelingen.

Fra mai så ble den nye administrative organiseringen iverksatt og det har vært en del utfordringer med å få anvist lønna til ansatte fra riktige avdelingen (rett arbeidssted), det vises nå ved gjennomgang av tallene for hele året.

Utgifter:

Vi ligger på et lite merforbruk på denne posten men generelt sett er det brukt lite penger på ulike driftrelaterte utgifter ved avdelingen.

Inntekter:

Vi har fått inn noe mer enn budsjettet både på brukerbetaling og på refusjoner. Under refusjoner er tilskuddet i forhold til særlig ressurskrevende brukere, der vi fikk inn noe mer enn vi hadde regnet med å få for 2025.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,79 %	2,27 %	5,06 %
Årlig sykefravær 2022	3,00 %	8,45 %	11,45 %
Årlig sykefravær 2023	3,80 %	14,44 %	18,24 %
Årlig sykefravær 2024	3,75 %	7,27 %	11,03 %
Årlig sykefravær 2025	3,80 %	10,45 %	14,26 %

Vi har et samlet lavere sykefravær i 4. kvartal 2025 enn det har vært de tidligere kvartalene i 2025. For 4. kvartal så har korttidsfraværet gått opp i forhold til 3. kvartal mens langtidsfraværet har gått ned i 4. kvartal sammenlignet med 3. kvartal. Konstituert avdelingsleder har jobbet med å få ansatte tilbake i jobb ved å tilrettelegge for at ansatte kan jobbe redusert og de kan jobbe med utvalgte arbeidsoppgaver som er relevant for den enkelte ansatt. Konstituert avdelingsleder følger kommunens prosedyre for sykefraværoppfølging og bruker mye tid på denne typen arbeidsoppgaver.

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester til den samiske befolkningen i Finnmark

Utviklingscenterne er en nasjonal satsing, og skal bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling, spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer. USHT Samisk har et særskilt ansvar for å skal bidra til at samisk befolkning skal får tjenester som er språklig og kulturelt tilpasset.

Karášjohka gielda / Karasjok kommune er vertskommunen til USHT Samisk, og har som oppgave å bidra til at USHT Samisk skal kunne nå sine målsettinger. Helsedirektoratet gir årlig nasjonale føringer for utviklingscenterets prioriteringer og aktivitet.

USHT Samisk arbeider med flere prosjekter om å bedre tilbud til samiske barn, unge, voksne og eldre i samarbeid med flere kommuner. USHT Samisk bidrar til kompetanseheving og kompetansespredning om samiske språk, kultur og samfunnsforhold til helse og omsorgspersonell i kommuner, samarbeidsparter, universitet og høyskole, konferanser m.m.

USHT Samisk har i sitt satsingsområde å utvikle senteret til å bli en nasjonal tjeneste som skal styrke tilbudet innen kommunale sykehjem og hjemmetjenester for samer nasjonalt.

USHT Samisk har i 2025 budsjettert for fire årsverk fordelt på fire ansatte

Utvikling og utfordringer

USHT Samisk har i 2025 styrket den interne kompetansen på prosessledelse med mål om å forbedre senterets innsats på prosjektveiledning, oppfølging, kompetansespredning m.m.

Vi har etablert prosedyrer for å følge opp prosjekter i regi av USHT Samisk. Prosedyrene gir retningslinjer på hvordan man følger opp prosjektarbeid, prosjektregnskap, utarbeider samarbeidsavtaler m.m. Prosedyrene er lagt inn i kommunens kvalitetssystem Compilo. Utarbeidelsen av prosedyrene har vært utarbeidet av ansatte og leder i tett samarbeid. samarbeid med andre aktører for å bidra til økt likeverdige tjenester for samisk befolkning i kommunenes helse og omsorgstjenestene.

En av konsekvensene med høyt sykefravær har ført til at planlagte prosjekter har blitt utsatt. USHT Samisk har få ansatte, slik at det er ikke kapasitet til å følge opp prosjektaktiviteter som planlagt når prosjektlederen blir langtidssykemeldt. Vi er godt i gang med å forbedre sykefraværsoppfølgingen internt. Videre arbeider vi med å i enda større grad tilpasse aktivitetene til hver enkelt kompetanse og kapasitet, slik at arbeidet oppleves som trygt og utviklende.

Utvalgte resultater

I 2025 har vi hatt fokus på pårørendesamarbeid og oppfølging sammen med helse og omsorgstjenesten i kommunen. Miljøtjenesten startet med å innføre pårørendeavtalen som en del av deres pårørendesamarbeid. Hjemmetjenesten har også planer om å ta verktøyet i bruk.

Som en del av pårørendeprosjektet bidrar vi til «etisk-refleksjon» som en del av kompetansedagene til hjemmetjenesten. Temaer man har tatt opp er pårørendesamarbeid, pasientrelasjoner og caser fra arbeidshverdagen til tjenesten. Fra man startet til nå opplever vi at hjemmetjenesten i mye større grad reflekterer og klarer å stille kritiske spørsmål til egen praksis. Gjennom etiske refleksjoner og skape rom for kritisk gjennomgang av egen praksis, er dette med på å bygge opp kompetansen i hjemmetjenesten.

Et annet viktig prosjekt i 2025 har vært å gjennomføre Helsetreff for voksne og eldre, samt aktiviteter for personer med funksjonsvariasjoner. Helsetreffene har hatt som mål om å øke befolkningens egen helsekompetanse som en del av folkehelsearbeidet. I tillegg ønsker man å bidra til møteplasser for å forebygge ensomhet og passivitet blant voksne og eldre. Tilbakemeldingene fra deltakerne på Helsetreffene har vært overveldende positiv.

Når prosjektet skulle avsluttes ved utgangen av 2025, skulle man lage en sak om å få etablert en fast stilling som Trivselskoordinator i kommunen. Trivselskoordinatoren skulle fortsette med å utvikle forebyggende tilbud for befolkningen gjennom møteplasser for å styrke folkehelsen. På grunn av at kommunen har store økonomiske utfordringer med bakgrunn i byggeprosjekter, ble det bestemt å legge prosjektet på is. Deltakere og samarbeidsparter i prosjektet har uttrykt at det er svært leit at kommunen ikke kan fortsette tilbudet på grunn av den økonomiske situasjonen per nå. Prosjektet har vært finansiert av tilskudd fra Helsedirektoratet.

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	3 512	3 564	3 564	3 553	11
Refusjon lønn	-551	0	0	-689	689
Sum Lønn	2 961	3 564	3 564	2 864	700
Drift	444	301	301	539	-238
Kjøp av produksjon	32	35	35	0	35
Overføringer	445	0	0	64	-64
Finansutgifter	1 011	0	0	1 901	-1 901
Sum Utgifter	1 931	336	336	2 504	-2 168
Brukerbetaling	0	0	0	-1	1
Refusjoner	-4 060	-2 750	-2 750	-3 732	982
Finansinntekter	-2 769	-536	-536	-2 345	1 809
Sum Inntekter	-6 829	-3 286	-3 286	-6 078	2 792
Netto resultat	-1 938	614	614	-710	1 324

Lønnskostnader

USTH Samisk har i 2025 hatt et mindre forbruk på lønnskostnader enn budsjettert. Det er to hovedgrunner til at vi har hatt et mindre forbruk på lønn i 2025. Den ene årsaken til underforbruk av lønn, er et fortsatt høyt sykefravær. Oppgavene i USHT Samisk er sammenfattende og komplekse, noe som gjør at man velger å ikke søke etter en vikar. Den andre årsaken er at en medarbeider valgte å si opp 50% stilling fra 1. juli, og vi valgte å ikke lyse den ut før vedkommende sa opp resterende 50% stilling ved årets slutt.

Dette innebærer at vi har mottatt sykepengerefusjoner fra NAV, og at senteret har i praksis hatt 3,5 årsverk i drift fra 1. juli 2025.

Driftsutgifter

Det fremkommer i Framsikt at USHT Samisk har hatt et merforbruk enn budsjetterte driftsutgifter. Går man inn i detaljene ser man at USHT sitt hovedprosjektnummer (13700) har et mindre forbruk enn budsjettert. Prosjektnummer 13700 viser til hvor USHT Samisk sitt driftstilskudd fra Helsedirektoratet blir kontert.

USHT Samisk har arbeidet systematisk med å få frem inntekter og utgifter tilknyttet ulike prosjekter som tilhører senteret. Det vi kan bli bedre på er å utarbeidet egne budsjetter for de ulike prosjektene, slik at der informasjon om inntekt og kostnader blir mer synlig i Framsikt.

Inntekter

Når vi får tildelt tilskuddsmidler gir vi beskjed til økonomiavdelingen om å inntektsføre tilskuddene på prosjektnummeret som gjelder tilskuddet.

Når der foreligger restmidler fra året før legges det på fond i påvente av et vedtak om å kunne overføre de til året etter eller om det skal tilbakebetales. Dersom vi får innvilget å overføre ubrukte midler fra et år til et annet, flyttes tilskuddsmidlene fra fondet og tilbake på kontoen til prosjektet.

USHT Samisk finansieres av Helsedirektoratet og Karasjok kommune. Karasjok kommune er senterets vertskommune, og bidrar med en årlig egenandel på kr 614 000,-. Utgifter utover dette finansieres med eksterne tilskuddsmidler.

I 2025 har USHT Samisk hatt tilførelse av nye eksterne tilskudd. Eksterne tilskuddsmidler som er inntektsført i 2025 er overført fra 2024.

For å forbedre oppfølgingen av økonomien vil vi bli bedre på å budsjettere kostnader tilknyttet prosjekter som finansieres av eksterne tilskuddsmidler. Økonomi er tema på personalmøter i senteret, med hensikt at alle er informert om prioriteringene og eventuelle konsekvenser det medfølger.

Kultur, samfunn og samisk språk

Tjenesteområde kultur, samfunn og samisk språk er organisatorisk plassert under kommunedirektørens stab, og har et eget rammeområde i budsjett. Rammeområdet har totalt 8,31 årsverk fordelt på 10 medarbeidere.

Språk

Kommunen har to språkkonsulenter som blant annet sikrer at vi har en hjemmeside på samisk, og at ulike interne dokumenter oversettes fra/til samisk. Det settes årlig av midler til å gjennomføre språkkurs til medarbeidere i kommunen.

Kultur

Kommunen har en kulturkonsulent. Kultur forvalter ulike kommunale tilskuddsordninger, og skal være en pådriver at Karasjok kommune skal ha et levende kulturliv.

Karasjok bibliotek har to 100% stillinger, og har lokaler på sentrumbygget. Karasjok bibliotek er et offentlig bibliotek. Biblioteket tilbyr et bredt utvalg av bøker og medier på både norsk og samisk, inkludert lokale samiske litteraturverk, aviser og tidsskrifter, og digitale ressurser. Som en møteplass i lokalsamfunnet arrangerer biblioteket jevnlig kulturelle aktiviteter og forfatterbesøkv som støtter opp om samisk kultur og identitet. Biblioteket er tilrettelagt for både barn, ungdom og voksne, og fungerer som en verdifull ressurs for alle som ønsker tilgang til kunnskap, kultur, og språkutvikling i Karasjok.

Karasjok bibliotek har ansvaret for utlån at [kommunens utstyrssentral](#). Utstyrssentralen har i 2025 hatt 624 førstegangsutlån, og 171 forlengelser.

Kulturskolen

Kulturskolen har lokaler på Karasjok skole, og har fra januar 2024 undervisning i provisoriske lokaler i musikkbingen, idrettshallen og samfunnhuset. Kulturskolen har kurser i dans, musikk og instrument. Kulturskolens rammebudsjett er i 2025 i tjenesteområdet Kultur, samfunn og samisk språk. Fra 1. mai 2025 er Kulturskolen administrativt organisert sammen med Karasjok skole. Enhetsleder / rektor er overordnet ansvarlig for kulturskolens aktiviteter, personell og økonomi.

Rammebudsjettet til kulturskolen har 1,80 årsverk fordelt på tre medarbeidere.

Kárenaš sámi giella- ja kulturguovddáš

Språksentret arrangerer ulike språkarenaer for kommunens innbyggere. Karasjok kommunes språksenter har fra 2024 fått grunn- og aktivitetsstilskudd fra Sametinget (fast finansiering). Budsjettet for Kárenaš sámi giella- ja kulturguovddáš er lagt inn fullt finansiert av eksterne midler fra Sametinget, dette betyr at Karasjok kommune ikke vil ha noe egen andel til drift av Kárenaš sámi giella- ja kulturguovddáš i årene fremover.

Kárenaš sámi giella- ja kulturguovddáš skal ha ansvar for å koordinere, planlegge og gjennomføre språkkurs og etablere språkarenaer for kommunens ansatte og innbyggere samt koordinere, planlegge og gjennomføre tiltak under samisk språkuke.

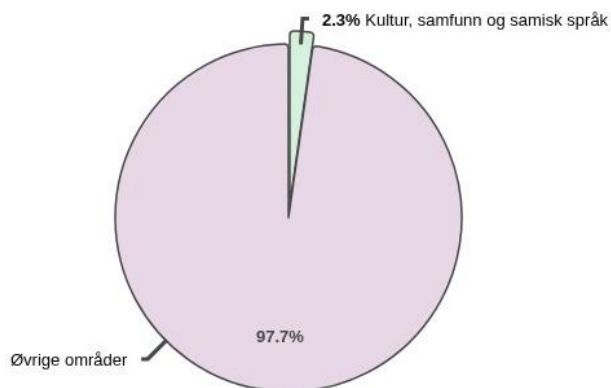
Aktiviteter som har vært i 2025

Mange av aktivitetene er utført i samarbeid med lokale lag og foreninger.

- Kulturmarked i uke 5 - 6 der kommunens lokale bedrifter, lag og foreninger hadde ulike arrangement blant annet Feiring av samenes nasjonaldag, Quiz, Revy og konserter
- Bygdekino, filmvisning en gang i måned på Karasjok samfunnshus. Totalt sole billetter: 205 barnebilletter og 159 voksenbilletter, totalt 364 stykk.
- Biblioteket har hatt 6 forfatterbesøk, og 12 lesestunder med tilsammen 160 deltakere. 11 av lesestundene er finansert av aktivitetstilskudd fra Sametinget.
- Biblioteket har i 2025 hatt ca. 3 500 besøkende.
- Biblioteksjefen deltok på biblioteksmøte i regi av Fylkesbiblioteket.
- Biblioteket har vært med i lesekampanjen Sommerles som varer fra 1. juni til 31. august
- USHT Samisk har arrangert datahjelp til seniorer hver torsdag på biblioteket under høsten 2025
- Perleturer i samarbeid med Finnmark friluftsråd gjennom hele året.
- Minecraft Speallanbottut /Aktiviteter på samisk
- Kunstverksted for barn
- Mumrihkka – spill og fortellerstund
- SAM-1036 Innføringskurs i samisk (20 stp). I regi av Universitetet i Tromsø (UiT)
- SAM-1031 og SAM-1034, samisk kurs for nybegynnere i samarbeid med UiT
- Válddán giellan ruovttoluotta, samisk kurs
- Čálámáhttu, skrive- og leselæring og -øvinger for samisktalende
- Gáktegoarrun ja giellaoahppu– Kurs
- Njunehis gáma, goarrunkursa/ Skallesømkurs
- Diehppun- Lag dusker til skallebånd
- Kulturkafe Ukraina Sápmi.
- Forestilling, Juffá ja Ulda-áhkku
- GIVAS, joike- og rapworkshop
- Giellavahkku uke 43
- Matfestival i samarbeid med tilflyttertjenesten
- Giellaforum på onsdagsettermiddager, ulike aktiviteter og øving i å snakke samisk

Brutto driftsutgifter i % av kommunens totale utgifter

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	5 803	5 550	5 550	6 641	-1 091
Refusjon lønn	-359	-159	-159	-430	271
Sum Lønn	5 444	5 391	5 391	6 211	-819
Drift	1 434	1 034	1 034	1 236	-202
Kjøp av produksjon	303	560	560	216	344
Overføringer	303	382	382	404	-22
Finansutgifter	6	0	0	7	-7
Sum Utgifter	2 046	1 976	1 976	1 863	114
Brukerbetaling	-24	-100	-100	-106	6
Refusjoner	-1 933	-1 488	-1 488	-2 690	1 202
Finansinntekter	-106	0	0	-11	11
Sum Inntekter	-2 063	-1 588	-1 588	-2 807	1 219
Netto resultat	5 427	5 780	5 780	5 267	513

Kultur, samfunn og samisk språk har i 2025 et mindreforbruk på kr. 513 114.

Årsaken til mindreforbruket er at språksentret har mottatt 500 000 kr i en ekstra bevilgning fra Sametinget, disse midlene har være med på å finansiere nødvendige ressurser til å kunne tilby samisk språkkurs til kommunens ansatte og innbyggere.

Rammeområdet kultur, samfunn og samisk språk har et merforbruk på lønn sammenlignet med budsjett. Årsaken til dette er at man for språksentret ikke har budsjetterte med en 50% engasjement stilling og 100% lærerressurs til kurs i samarbeid med UiT. Begge stillingene finansieres innenfor rammen og midlene som språksentret mottar fra Sametinget. På grunn av et høyt sykefravær er refusjon lønn høyere enn budsjettert, det hentes ikke inn vikar ved sykefravær i rammeområdet.

I 2025 ble det etablert et sanitæranlegg ved Dagsturhytten, kostnaden og inntekten er bokført på ansvaret til kultur. Dette var ikke budsjettert med, og gir derfor et avvik på både utgifts- og inntektssiden.

Kulturskolen hadde en budsjettertramme på 1 192 318 kr i 2025, regnskapet viser et lite merforbruk. Hovedårsaken til dette er lavere inntekter på brukerbetalinger enn budsjettert, kr. 24 178 mindre i inntekter enn budsjettert. Utgiftene er lavere enn budsjettert, og lønnen har et lite avvik som skyldes lønnsveksten som var i 2025.

Karasjok bibliotek hadde en budsjetttramme på kr. 2 138 326, regnskapet viser et mindreforbruk på ca. 22 000 kr. Biblioteket har høyere lønnsutgifter enn budsjettert, noe som henger sammen med lønnsveksten i 2025 som det ikke var budsjettert med. På utgiftssiden har biblioteket holdt utgiftene nede ved å blant annet sagt opp noen abonnement på aviser, biblioteket byttet system i 2024 og dette har gitt lavere utgifter på lisenser av programvare.

Kárenaš Samisk Språk- og kultursenter hadde en budsjetttramme på kr. 0 i 2025. Aktivitetene på språksentret finansieres av eksterne midler fra Sametinget. Regnskapet viser en merinntekt på 193 273 kr. Hovedårsaken er økte inntekter, totalt på ca 1 million.

Kulturavdelingen hadde en budsjetttramme på kr. 1 139 645 i 2025, regnskapet viser et mindreforbruk på ca. 400 000 kr., årsaken er blant annet refusjon lønn, og at det ikke engasjeres vikar ved fravær.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	3,47 %	7,26 %	10,72 %
Årlig sykefravær 2022	5,35 %	3,81 %	9,16 %
Årlig sykefravær 2023	5,03 %	15,25 %	20,28 %
Årlig sykefravær 2024	4,19 %	4,50 %	8,70 %
Årlig sykefravær 2025	3,35 %	6,13 %	9,48 %

Rammeområdet har sammenlignet med 2024 hatt en stor økning i sykefraværet, det er et rammeområde med få ansatte og dersom en person er sykemeldt i en periode blir fraværsprosenten høy. Sykefraværet i 2024 var totalt på 6,96%, og er i 2025 økt til 9,48%, det er langtidsfraværet som er økt mest i 2025 sammenlignet med 2024.

Rammeområdet har et eget budsjett, men er organisatorisk plassert under kommunedirektørens stab. De ansatte deltar i personalmøte og er representert i SIIDA-gruppen til kommunedirektørens stab.

Teknisk enhet

God koordinering, kvalitet og effektivitet er viktig innenfor mange områder i et velfungerende samfunn, men levering av rent drikkevann, driftssikre ordninger for avløp og renovasjon samt vedlikehold av det kommunale veinettet er av særlig stor betydning for kommunens innbyggere. God kommunal tjenesteproduksjon på alle områder, til beste for innbyggerne, krever god drift, vedlikehold og utvikling av kommunens egne bygg. Alle disse forholdene ivaretas av Teknisk enhet.

Akkurat det samme gjelder for kommunens brann- og redningstjeneste. Sikkerhet for faglig god og forutsigbar tilgang til hjelp når uhellet er ute er avgjørende for innbyggernes sikkerhet. Utrykninger når noe har skjedd er viktig, men enda viktigere er arbeidet med forebygging som gjøres av virksomhet for brann og redning. Dette handler om avgjørende kvaliteter for alle som bor og besøker kommunen.

Karasjok kommune forvalter endel bygningsmasse. Dette er en blanding av boliger, offentlige bygg og bygninger til egne formål for kommunens tjenesteproduksjon.

En kommune skal drive god ressursforvaltning. Det er viktig å ha et bevisst forhold til kommunens totale eiendomsmasse fordi eiendom binder kapital og ikke minst genererer det et stort behov for ressurser til drift og vedlikehold. Det er en stor belastning for et kommunebudsjett. En kommunes rolle på eiendomsmarkedet bør også være gjennomtenkt slik at kommunen ikke går i direkte konkurranse med andre aktører på utleiemarkedet.

Tjenesteområde teknisk

Tjenesteområdet er inndelt i 1 enhet, enhetsleder er delegert fullt ansvar for personell, fag og økonomi. Enhetslederen utgjør Kommunedirektørens ledergruppe. Det er tre avdelinger og avdelingsledere.

Enheten består av kommunal planlegging, deling og oppmåling av eiendom, byggesaksbehandling, landbruk, natur- og utmarksforvaltning, miljø, drift og vedlikehold av kommunale veier, brann og beredskap, forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale- bygg og anlegg, prosjektledelse og utbygging.

I tillegg ligger selvkostområdene i denne enheten, dette er: vann, avløp, feiertjeneste, renovasjon og slamtømming.

Enheten har 31,84 årsverk inkludert enhetsleder og tre avdelingsledere.

- Administrasjon teknisk består av følgende ansvar og funksjon
- Plansaksbehandling
- Byggesaksbehandling
- Oppmåling
- Kart og geodata
- Landbruk
- Miljø

Avdeling Vei og VAR består av følgende ansvar og funksjoner:

- Vann og avløp (selvkost)
- Renseanlegg (selvkost)
- Renovasjon (selvkost)

- Kommunale veier
- Verksted og maskin drift

Avdeling bygg og eiendom består av følgende ansvar og funksjoner:

- Eiendomsforvaltning
- Vaktmestertjenester
- Renholdstjenester
- Brannvernledelse
- Boligforvaltning

Avdeling brann og forebygging består av følgende ansvar og funksjoner

- Beredskap
- Feiing

Utvikling og utfordringer

Vann og avløp

Mye av vann- og avløpsnett er av asbestementledninger som ikke tåler trykkvariasjoner på vannsektoren og har relativt mange tilstoppelser på avløpssektoren. Lekkasmengdene er ca. 35%, noe som betegnes som relativt høyt. Brannvannskapasitet på en rekke områder tilfredsstillende ikke Lov om brannvern og Forskrift om organisering og dimensjonering i brannvesenet. Karasjok mangler reserve vannforsyning jfr. krav i drikkevannsforskriften, og et høydebasseng med tilstrekkelig kapasitet (utjevningvolum, sikkerhetsreserve og brannreserve). De eldste avløpsledningene er lagt uten pakninger som medfører innlekking av grunnvann og utlekking av avløpsvann og rot innslag. Overvann i sentrum nord er lagt inn på avløpsnett som i tillegg til innlekking gir kapasitetsproblemer på renseanlegget.

Karasjok renseanlegg mangler tilfredsstillende luftfjerningsanlegg. Det brukes relativt mye midler på drifta til å kjøpe tømmetjenester av overvanns/avløpskummer. Det pågår omfattende rehabilitering av renseanlegget som vi håper vil være ferdig i løpet av 2026/2027.

Karasjok fikk pålegg fra Statsforvalteren i 2023 om å foreta miljørisikoanalyser av resipient (Kárášjohka), utarbeide avviksbehandlingssystem for tema ytre miljø og dette arbeidet er startet opp i 2023 og vil fortsette i 2026. Videre har det manglet internkontroll dokument og ROS analyser som henger sammen beredskapsplaner og hovedplaner for vann og avløp. Arbeidet med ROS analyse på vannforsyning og beredskapsplan VA pågår. Videre er det registrert private enkeltanlegg for slam og fra verksteder, slakterier/ industrianlegg som ikke tilfredsstillende krav til forskrift i Forurensingsloven.

Strategi:

- Hovedplan for vann må revideres.
- Utarbeide internkontroll dokument og ferdigstille ROS analyser som henger sammen med beredskapsplaner og hovedplaner for vann og avløp.
- Iverksette tilsynsplaner for separate avløpsanlegg, på slipp fra verksteder, -slakterier og -industrianlegg.
- Videreføre miljørisikoanalyser av resipient (Kárášjohka), og utarbeide avviksbehandlingssystem for tema ytre miljø.

- Bedre organisering av ren og skitten sone. Biler og verktøy brukes om en annen og dette er ikke i tråd med arbeidsmiljøloven. Blitt bedre men fortsatt litt å jobbe med.
- Bygge opp rutiner og års hjul der det mangler. Vedlikeholdsoppgaver skal utføres når det er stilleperioder.

Kommunale vegger

Kommunen har i desember 2024 vedtatt en hovedplan for veg. Denne skal revideres og opp til ny behandling av ulike årsaker, blant annet ønsker de politiske representantene å se på tiltaksplanen og prioriteringer på nytt, på bakgrunn av den endrede økonomiske situasjonen.

Prosessen med å revidere trafiksikkerhetsplanen er også satt i gang, men måtte settes på vent på grunn av bemanningssituasjonen. Denne vil fortsette så snart man har ny avdelingsleder på plass.

Det må ses på utarbeidelse av skiltplaner som særlig sikrer myke trafikanter.

Strategi

- Revidere hovedplan for veg. Følge opp tiltaksplanene i hovedplan for kommunale vegger.
- Revidere trafiksikkerhetsplanen i 2026.
- Utarbeide skiltplaner der det er behov.

Renovasjon, slamtømming og forurensing

Karasjok kommune er med i det interkommunale samarbeide om innsamling av husholdningsavfall samt slamtømming. Ordningen har fungert bra.

Det har etter hvert dukket opp noen ulovlige avfallsdeponier i kommunen, sannsynligvis som følge av at Fimil har innført betaling fra publikum på levering av grovavfall. Oppfølging av disse bør det tas tak i etter hvert som man får meldinger. Kan være ressurskrevende å følge opp saker om brudd på forurensingsloven. Det kan også være vanskelig å finne de ansvarlige. Karasjok kommune har imidlertid som hovedoppgave å gi prioritet til forurensing saker.

Karasjok kommune ønsker å avslutte grustaket på eiendommen 22/48, Diljohka. Det er imidlertid avhendet en del avfall og defekte maskiner og utstyr på eiendommen fra både kommunen og fra private. Plassen må ryddes og planeres. Den kommunale andelen av ryddekostnadene og planering utgjør totalt ca. Kr 2,0 mill. Dette ble ikke prioritert i 2025, og burde utføres i 2026.

Miljø og landbruk

Kartlegging av naturmangfold i kommunen. Det finnes tilskuddsordninger for dette. Må ses i sammenheng med rullering av kommuneplanens arealdel, men vil trolig kreve mye ressurser som må kjøpes eksternt.

Kartlegging av dispensasjons traséer for barmarkskjøring. Traséene har nå dårlige kart, som gir et svakt grunnlag for behandling av dispensasjons traséer både i forbindelse med elgjakt og annen tradisjonell utmarkshøsting. Det ses på en løsning med å lage GPS-spor til jaktleirer, eventuelt kjøpe sporlogger fra private.

Retningslinjene for behandling av dispensasjonssøknader bør også revideres.

Skuterløpetraséene må justeres, det må sendes ut på høring. Endret behov og endret situasjon i kommunen gjør at det er behov å revidere disse. Dette prioriteres i 2026.

Det er investert i varsleutstyr og varslingsbekledning til alle i ettersøksgruppa. Noen få har fortsatt ikke arbeidsvarslingskurs, men alle ettersøksjegerne er godkjente for offentlige ettersøk.

Kommunen har ikke ressurser til å drive med skadefelling, og det har vist seg vanskelig å få tilskudd til dette arbeidet. Statsforvalteren har myndighet til å gi skadefelling på rovdyrarter. I alle de siste tilfellene er oppdraget gitt til Statens Naturoppsyn. Kommunen jobber med forskrift om fellingsavgift, som muliggjør kommunen å kreve inn avgift for for felte hjortevilt, og bruke disse midlene til tiltak innen f.eks ettersøk.

Kommunens plan for landbruk er gammel og bør revideres. Denne prioriteres ikke i 2026 på grunn av lite midler og lite kapasitet. Digital kartlegging av dispensasjonstraséer for barmarkskjøring bør settes i gang så snart som mulig.

Det er inngått nye rammeavtaler om veterinærvakt.

Kommunen har en avtale med en privat veterinærpraksis, og denne gamle avtalen er reforhandlet og vil styrke tilgjengeligheten.

- Utarbeide og sørge for at ny forskrift om fellingsavgift blir vedtatt.
- Revidere skuterløyper

Brannforebygging og feiing/tilsyn

Det er behov for revidering av brannordningen som ble vedtatt i 2023, da denne ikke er helt i tråd med lovverket. Det tas sikte på å vedta denne første/andre kvartal 2026.

Ny brann- og redningsvesenforskrift setter krav og føringer for størrelse og kompetanse på mannskaper og kommunen har et stykke å gå for å oppfylle disse.

Ny lokal særavtale på brann er fortsatt under mekling, og resultatet vil være klart i 2026. Denne vil gi klarere føringer for godtgjørelser innen brannordningen.

I flere år har det blitt foretatt kompetanseheving innen brann, og dette fortsetter man med i 2026. På bakgrunn av litt dårligere økonomisk situasjon, vil det ikke prioriteres like mye som tidligere år, men det tas likevel sikte på noe kompetanseheving der det er mest behov. Kommunen trenger f.eks flere som kan inngå i vaktordningen, dersom denne skal fortsette å eksistere i vår kommune.

Karasjok kommune og Kautokeino kommune har hatt felles møter om feiertjenesten og tilsyn i 2024, og begge kommuner ønsker et samarbeide om felles feier- og tilsyns tjenester. Kommunene er igang med saksutredning om hvordan dette skal organiseres, det vurderes blant annet et vertskommune samarbeid. Foreløpig er det ikke kommet lengre, og Karasjok kommune må vurdere om det kan være behov for en hel stilling kun for vår kommune. Det vil

bli engasjert feier i 2026 for å ta unna noe av etterslepet, til en ordning er på plass.

Bygg og eiendom

Avdelingen for bygg og eiendom mangler en renholdsleder. En renholdsleder skal organisere og lede renholdsarbeidet og sørger for at renholderne har de nødvendige ressursene, setter opp arbeidsplaner, utfører kvalitetskontroll og ta tak i eventuelle problemer som oppstår.

Svømmehallen har kun vært sporadisk åpen for Karasjok svømmeklubb (dette pga byggingen av skole og helsesenter), så Folkebadet har vært stengt. Slalåmbakken er vedtatt gratis for barn og unge under 20 år, så å drifte og holde den åpen kan vise seg å være en utfordring i 2026.

Det er for stort spekter av oppgaver innen ulike fagområder i avdelingen til at det er overkommelig for avdelingsleder å være direkte involvert i alt og samtidig utføre administrative-, utviklings- og lederoppgaver. Det jobbes med å få på plass retningslinjer og enklere saksbehandlingsrutiner, for å se på muligheten til å kunne overføre noen "enklere" oppgaver på f.eks kommunens servicekontor. Dette kan være snakk om utleie/kontrakter, torgutleie o.l.

Byggesak og kommunal planlegging

Ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven er en utfordring da det har hendt at det bygges uten søknader og tillatelser. Kommunen følger disse opp fortløpende.

Det er fortsatt utfordringer med utdaterte planer, og da særlig i sentrum av bygda hvor det pågår mange prosjekter. For å få en positiv samfunnsutvikling og en litt mer kontrollert utvikling, særlig av sentrum, har kommunen tilbydd andre løsninger til private aktører, enn dispensasjoner etter plan- og bygningsloven. Det blir blant annet foreslått en mindre endring av eksisterende plan i stedet for dispensasjon, og dette har fungert bra. Det er langt rimeliger for tiltakshavere å gjennomføre mindre endring av en reguleringsplan, enn å kjøre hele planprosessen, men en mindre endring gir likevel mye mer forutsigbarhet enn en dispensasjon.

Kommuneplanens arealdeal startes opp i 2026. I 2025 startet "Kommuneplan Finnmark" som et initiativ fra Finnmark fylkeskommune, om å bistå kommuner med planarbeid rundt de store planene; kommuneplanens arealdel, samfunnsdel, kystsone plan o.l. Karasjok kommune takket ja til ressurser og bistand, og det er forespeilet at alt vil kunne dekkes med prosjektmidlene. Det er planlagt at denne skal vedtas i 2027.

Det begynner videre å bli manko på kommunale boligtomter. Det er ett boligområde som er ferdig regulert, men med en rekkefølgebestemmelse som gir utfordringer. Den nye arealplanen vil også gi føringer til eventuelle nye boligfelt i kommunen.

Detaljregulering for nytt museumsbygg har skapt overskrifter og vist seg å være kontroversiell. Planprosessen sitter litt fast med en vanskelig og lang innsigelse fra Riksantikvaren. Det jobbes med å få denne trekt slik at videre planprosess kan fortsette og planen kan vedtas. Det haster for RDM og Statsbygg.

Ledig stilling som planlegger/geodatansvarlig, er lyst ut og en ansettelse gjennomføres første/andre kvartal 2026.

Det er litt etterslep på oppdateringer av planer i kart o.l, men de viktigste planoppgavene har vært og blir ivaretatt av enhetsleder.

Utvalgte resultater

Teknisk enhet gikk med overskudd i 2025, til tross for store utfordringer og mye driftsutgifter samt mye som ikke var budsjettert for. Den vakante stillingen hjalp en del på dette også.

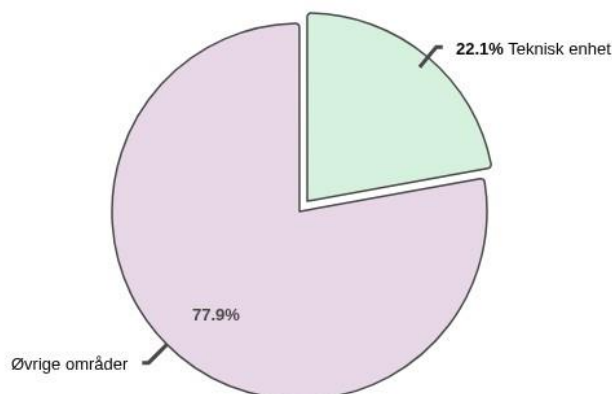
Intern kontroll

Mange dokumenter i Compilo som er gamle og må revideres.

Det er en omfattende jobb som vi må begynne på i 2026. Når en ansatt slutter, særlig uten overlapp, er det veldig vanskelig for noen andre å overta jobben.

Det jobbes og vil jobbes enda mer intensivt med intern kontroll, rutiner, prosedyrer o.l.

Brutto driftsutgifter i % av kommunens totale utgifter

Totaloversikt drift - fordelt på kontogrupper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Lønn	25 018	24 680	24 000	21 701	2 299
Refusjon lønn	-1 415	-300	-300	-1 480	1 180
Sum Lønn	23 603	24 380	23 700	20 221	3 479
Drift	20 506	19 554	19 554	20 497	-943
Kjøp av produksjon	15 316	15 733	15 733	16 107	-374

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Overføringer	4 940	4 486	4 486	4 061	425
Finansutgifter	18 070	15 918	15 918	20 929	-5 011
Sum Utgifter	58 831	55 690	55 690	61 594	-5 904
Brukerbetaling	-33 060	-32 886	-32 886	-32 114	-772
Refusjoner	-6 447	-4 459	-4 459	-5 304	846
Finansinntekter	-15 220	-13 993	-13 993	-16 836	2 843
Sum Inntekter	-54 728	-51 338	-51 338	-54 255	2 917
Netto resultat	27 706	28 733	28 053	27 561	492

Teknisk enhet har i 2025 hatt ny enhetsleder og gjennomgått mange endringer, både med tanke på bemanning og ellers i forhold til rutiner og håndtering av budsjett.

Vi har i hele 2025 holdt planleggerstillingen vakant, og vært uten fungerende avdelingsleder for VAR og vei september-desember. Mens vi har spart en del på lønn, er det å spare på driftsutgifter utfordrende i teknisk enhet.

Det er bedre kontroll og oversikt over hvor forbruket ligger, men enheten preges fortsatt av mye uforutsette hendelser, som er vanskelig å løse rimelig. Noen av utgiftene skyldes vannledning situasjonen på nessene desember 2024; mye av fakturaene ble betalt først start 2025. I 2025 var det heller ikke budsjettet med 110-sentralen, som kostet rundt 600-700 000 i året, samt vannprøvene som er lovpålagte, ROS vannforsyning og beredskapsplan VA, osv. Det ble gjort stor innsats for å spare inn der man kunne, og derfor ble planleggerstillingen holdt vakant, mens de viktigste planoppgavene fortsatt ble utført av enhetsleder.

Det meste av utgiftene som drar ned resultatet kommer av etterslep på vann/avløp eller kommunale bygg og boliger, og ulike indirekte og direkte hendelser og kostnader i forbindelse med dette.

Oppsummering tiltak:

- Fortsette å jobbe med god kontroll over forbruk; hvem som bestiller inn varer og tjenester, og sørge for at litt større beløp alltid er innom enhetsleder. Bruke rammeavtalene vi har der vi har det, og passe på innkjøpsregler. Be om pristilbud og sjekke ulike alternativer før aksept.
- Fulle vakante stillinger, og se på behovet for omorganisering på nederste nivå; renseanlegg, driftsavdeling, vaktmestersentral.
- Ny avdelingsleder må få god opplæring, og vil være sentral i å bygge opp avdelingen sin (VAR og vei). Det trengs års hjul og mye jobbing med internkontroll slik at man klarer å forebygge en del av disse uforutsette hendelsene.
- Ny planlegger kan hjelpe til med etterslepet på plan/kart.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	1,84 %	7,08 %	8,92 %
Årlig sykefravær 2022	2,46 %	5,14 %	7,60 %
Årlig sykefravær 2023	1,83 %	5,60 %	7,43 %
Årlig sykefravær 2024	1,85 %	8,64 %	10,49 %
Årlig sykefravær 2025	1,17 %	8,20 %	9,37 %

Oppfølging av sykemeldte har vært prioritert, og de langtidssykemeldte har vært godt fulgt opp i 2025. På noen avdelinger har ansatte vært uheldige på fritiden, og det er ikke så mye å gjøre med annet enn å gi de ansatte tiden til hjelp.

Vedlegg

Årsregnskap 2025 med noter

Årsregnskap 2025 med noter blir publisert på Karasjok kommunes hjemmeside, etter at revisjon oversender det til kontrollutvalget. Lenke til årsregnskapet legges da her i årsmeldingen.

Til kommunestyret i Karasjok kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Karasjok kommune som viser et netto negativt driftsresultat på kr 9 751 606, og et regnskapsmessig merforbruk på kr 6 582 197. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon datert 31.3.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelser av revisors oppgaver ved revisjon av årsregnskapet vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Karasjok kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

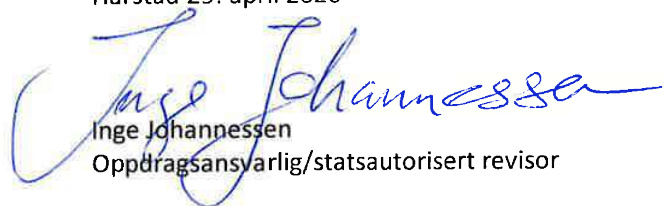
Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelser av kommunedirektørens ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Andre forhold

Denne beretning erstatter tidligere avgitt beretning, datert 15.04.2026, som ble avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsberetning. Årsregnskapet ble avgitt 2.3.2026, men årsregnskapet inneholdt vesentlige feil og måtte korrigeres. Endelig korrigert årsregnskap ble avgitt 24.4.2026. Årsberetning ble oversendt til revisjonen innenfor fristen den 31.3.2026. Denne er korrigert i etterkant og endelig årsberetning ble oversendt 24.4.2026.

Harstad 29. april 2026

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig/statsautorisert revisor

Til kommunestyret i Karasjok kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Kommunedirektøren har ikke avgitt et årsregnskap for Karasjok kommune for regnskapsåret 2025 innen den frist som følger av kommuneloven. Årsregnskapet ble avgitt 2.3.2026, men årsregnskapet inneholdt vesentlige feil og måtte korrigeres. Korrigert årsregnskap ble avgitt 26.3.2026. Årsberetningen er avgitt innenfor fristen.

Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. kommuneloven § 24-8.

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet.

Harstad 15. april 2026

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig/Statsautorisert revisor

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdegoddi:	Kárašjoga gielda Karasjok kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:		J.nr:	KUSEK02507
Møtedato:	20. mai 2026		

Sak 20/26

ORIENTERING OM SIKKERHET OG BEREDSKAP I KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Vedlegg:

- Særutskrift fra sak 14/26 – eventuelt orientering om sikkerhet og beredskap i Kárašjoga gielda / Karasjok kommune

Lenker til dokumenter:

- [Lov om sivil beskyttelse og beredskap \(sivilbeskyttelsesloven\) - Lovdata](#)
- [Forskrift om kommunal beredskapsplikt - Lovdata](#)
- Kárašjoga gielda/ Karasjok kommun : Overordnet beredskapsplan – administrativ del 2024-27 [overordnet-beredskapsplan-revidert-2024.pdf](#)
- [Informasjon om sikkerhet og beredskap - Karasjok kommune](#)
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) [Kommunal beredskapsplikt](#)

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget i Kárašjoga gielda / Karasjok kommune fattet følgende vedtak i sak 14/26:

«Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere ordfører og kommunedirektør til neste møte for å orientere om status og videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen.»

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) understreker at kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet. Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn,

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

og har et grunnleggende ansvar for å beskytte befolkningen samt bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner. Denne rollen er tydeliggjort gjennom bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt.

Kommunens ansvar på området er hjemlet [i sivilbeskyttelsesloven](#) og i [forskrift om kommunal beredskapsplikt](#).

Lenke til Karasjok kommunes overordnede beredskapsplan (revidert 2024) er vedlagt saken.

Ordfører og beredskapskontakt Heidi Boine er invitert til møtet og har bekreftet at hun vil delta for å redegjøre for status og videre planer for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Kárášjoga gielda / Karasjok kommune.

SÆRUTSKRIFT

Dárkkistanlávdegoddi:	Kárášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	18. Mars 2026	J.nr:	KUSEK02507

Kárášjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi / Kontrollutvalget i Karasjok kommune behandlet sak eventuelt - Orientering om samfunnssikkerhet og beredskap Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune på møte 18. Mars 2026.

Nedenfor framgår kontrollutvalgets behandling og vedtak i saken:

SAK 14/26

EVENTUELT - ORIENTERING OM SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere ordfører og kommunedirektør til neste møte for å orientere om status og videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i Kárášjoga gielda / Karasjok kommune.

Behandling:

Underveis i møtet vedtok kontrollutvalget enstemmig å behandle en ekstra sak om samfunnssikkerhet og kommunal beredskapsplikt. Medlem Marit Sofie Holmestrand fremmet følgende spørsmål i møtet:

«Hva gjør Kárášjoga gielda / Karasjok kommune for å ivareta kommunens beredskapsplikt, slik den blant annet følger av sivilbeskyttelsesloven samt øvrig relevant lovverk og forskrifter innen samfunnssikkerhet og kommunal beredskap?»

Kontrollutvalget drøftet saken.

Omforent forslag fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget ber sekretariatet invitere ordfører og kommunedirektør til neste møte for å orientere om status og videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i Kárášjoga gjelda / Karasjok kommune.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

S A K S F R A M L E G G

Dárkkistanlávdegoddi:	Karášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02572

Sak 21/26

RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON OM VALGORDNING I KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Rapport etter forvaltningsrevisjon – Gjennomføring av valg i Karášjoga gielda/Karasjok kommune (vedlagt)
- Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av forvaltningsrevisjon/bestilling av prosjektskisse «Gjennomføring av valg i Karášjoga gielda/Karasjok kommune» - sak 4/25 i møte 5.mars 2025 (ikke vedlagt)
- Kontrollutvalgets vedtak om bestilling av rapport etter forvaltningsrevisjon «Overordnet prosjektskisse- forvaltningsrevisjon- gjennomføring av valg i Karášjoga gielda/ Karasjok kommune» - sak 16/25 i møte 21.mai 2025 (ikke vedlagt)
- Overordnet prosjektskisse forvaltningsrevisjon Gjennomføring av valg i Karášjoga gielda/Karasjok kommune
- Plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028 – Karášjoga gielda/ Karasjok kommune Lenke til dokumentet: [Karasjok-Vedtatt-plan-for-forvaltningsrevisjoner-2025-2028](#)

Sekretariatets tilråding:

Kontrollutvalget viser til forvaltningsrevisjonsrapporten «Gjennomføring av valg i Karášjoga gielda/Karasjok kommune», utarbeidet av Komrev NORD IKS.

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering, og merker seg at rapporten gir et relevant grunnlag for å vurdere kommunens gjennomføring av valg. Utvalget legger samtidig til grunn at revisjonen har hatt metodiske begrensninger, herunder manglende dokumentasjon og begrenset datagrunnlag, som innebærer at deler av konklusjonene er beheftet med usikkerhet.

Kontrollutvalget merker seg at revisor ikke har funnet grunnlag for å dokumentere særskilte forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter.

Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til forvaltningsrevisjonsrapporten «Gjennomføring av valg i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune».

Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering, og merker seg de metodiske begrensningene som fremgår av rapporten.

Kommunestyret slutter seg til revisjonens anbefalinger og ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av disse, med bakgrunn i de funn som er gjort i undersøkelsen, herunder:

- sikre at det ved fremleggelse av forslag til representanter til valgorganer foretas og dokumenteres vurderinger av valgbarhet og krav til kjønnsmessig representasjon, i tråd med valglovens bestemmelser om valgbarhet og kommuneloven regler om kjønnsbalanse i folkevalgte organer
- sikre at alle krav til utarbeidelse av protokoller, kvitteringer og avskrifter oppfylles i alle faser av valggjennomføringen, i samsvar med valgloven, gjeldende forskrifter og retningslinjer
- foreta en vurdering av hvilke lokale rutiner det er nødvendig å etablere for å sikre etterlevelse av regelverket ved gjennomføring av valg, og sørge for at disse dokumenteres og implementeres, jf. kommuneloven § 25-1 om internkontroll
- etablere rutiner for evaluering av valggjennomføringen, og sørge for at evalueringen dokumenteres slik at erfaringer fra tidligere valg inngår i kommunens forbedringsarbeid, jf. kommuneloven § 25-1 om internkontroll og systematisk forbedring
- å sikre systematisk opplæring av valgmedarbeidere, medlemmer og varamedlemmer i valgorganer
- sikre at det gjennomføres forsvarlig og dokumentert opplæring av valgmedarbeidere, samt medlemmer og varamedlemmer i valgorganer, slik at valget gjennomføres i samsvar med regelverket, jf. valglovens krav til betryggende og korrekt gjennomføring av valg, samt kommuneloven § 25-1 om internkontroll

Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere tilbake til kontrollutvalget om oppfølgingen innen 1. mars 2027.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Kommunestyret i Kárášjoga gielda / Karasjok kommune vedtok Plan for forvaltningsrevisjon 2025–2028 i møte 18. desember 2024, sak 42/24. I planen er prosjektet «*Gjennomføring av valg i Kárášjoga gielda / Karasjok kommune*» prioritert som nummer én.

Kontrollutvalget behandlet oppstart av forvaltningsrevisjon om gjennomføring av valg i kommunen i møte 5. mars 2025, sak 4/25. Det fremgår av saksframlegget at kontrollutvalget ønsker å legge særlig vekt på erfaringer fra valgene i 2021 og 2023. Kontrollutvalget viser til kommunestyrets enstemmige vedtak om å gjennomføre et evalueringsmøte med valgstyret og stemmestyrene for å gjennomgå kommunestyrevalget i 2023, samt at det ikke er bekreftet at et slikt møte er gjennomført.

Kontrollutvalget vedtok å igangsette forvaltningsrevisjonen og ba KomRev NORD om å utarbeide en projektskisse.

Overordnet prosjektskisse for forvaltningsrevisjonen ble behandlet i kontrollutvalgets møte 21. mai 2025, sak 16/25. Kontrollutvalget vedtok i denne saken at forvaltningsrevisjonen skal omfatte Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023.

Formål

Kontrollutvalgets formål er å undersøke om valg i Kárásjoga gielda/Karasjok kommune gjennomføres i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og demokratiske prinsipper, samt å identifisere forbedringsområder som kan styrke innbyggernes tillit til valgsystemet. Videre er formålet å undersøke om kommunens rutiner og prosedyrer er tilstrekkelige for å sikre en korrekt og rettferdig valgavvikling.

Problemstillinger

Kontrollutvalget vedtok følgende hovedproblemstilling og underproblemstillinger:

I hvilken grad sikrer Kárásjoga gielda/Karasjok kommune en betryggende og regelmessig gjennomføring av kommunevalg og Sametingsvalg, slik at gjeldende lover, rutiner, vedtak, sammensetning av valgeregimer og klagehåndtering etterleves og bidrar til å opprettholde tillit i befolkningen og blant folkevalgte?

Underproblemstillinger:

- 1. Var sammensetningen av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver, i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføringen av Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?*
- 2. Sørget kommunen for tilstrekkelig opplæring av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere ved Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?*
- 3. Ble forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og etablerte rutiner?*
- 4. Behandlet kommunen klager, feil og avvik knyttet til valgene i 2021 og 2023 i tråd med gjeldende regelverk og krav til dokumentasjon og oppfølging?*
- 5. Har kommunen etablert tilstrekkelig internkontroll og kvalitetssikringsrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit og mangfold i valgorganenes sammensetning og funksjon?*
- 6. I hvilken grad evaluerte kommunen gjennomføringen av valgene, og benyttet erfaringene til læring og forbedring av fremtidige valgprosesser?*

Avgrensning

Revisor beskrive revisjonens avgrensning på denne måten:

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde undersøkelser av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023. Når det gjelder undersøkelsene rundt sametingsvalget i 2021, er disse avgrenset til kommunens ansvar for selve avviklingen av sametingsvalget. Revisor har ikke gjort undersøkelse knyttet til Sametingets gjennomføring av valget.

Revisor presiserer at regelverket stiller krav til vedtak, rutiner og protokollføring på ulike stadier av forberedelser, gjennomføring og oppgjør av valg. Revisor har i undersøkelsen tatt utgangspunkt i dokumentasjonen som foreligger. Revisor understreket at de har ikke anledning til å undersøke

hvordan valggjennomføringen foregikk ved de to aktuelle valgene, utover det som er dokumentert. Forhold som ikke er dokumentert vil vanskelig la seg undersøke i ettertid, spesielt når det er henholdsvis tre og fem år siden valgene ble gjennomført.

Revisors konklusjoner

Revisor skriver følgende om konklusjoner i rapportens sammendrag:

På bakgrunn av våre vurderinger av revisjonskriteriene og konklusjoner på underproblemstillingene 1-5 er vår hovedkonklusjon at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune i stor grad sikret en betryggende og regelmessig gjennomføring av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 når det gjelder etterlevelse av regelverk, rutiner, vedtak, håndtering av klager og sammensetning av valgorganer.

Tillit er et grunnleggende sosialt fenomen både i personlige interaksjoner og i samfunnsmessige strukturer¹, som kan bygge på erfaringer, delte verdier eller anerkjennelse av andres kompetanse eller integritet. Hovedproblemstillingen sikter til institusjonell tillit, altså om man stoler på kommunestyret og kommunens administrasjon. Vår vurdering er at kommunens administrasjon i stor grad har oppfylt de formelle kravene til gjennomføringen av de aktuelle valgene, noe som kan bidra til å opprettholde tillit. Opplevelsen av tillit er imidlertid kompleks, og vi har ikke grunnlag for å vurdere befolkningens tillit til kommunens administrasjon og valggjennomføringen i denne sammenheng.

Sametingsvalget 2021

Kommunen er opptellingskommune for Ávjovári valgkrets² med særskilte oppgaver ved sametingsvalg. Sametingsvalget i 2021 ble avholdt 13. september på Karasjok samfunnshus. Tidligstemmer kunne avgis fra og med 1. juli, og ordinære forhåndsstemmer kunne avgis i perioden 10. august til 10. september. I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune var det 1390 personer registrert i Sametingets valgmanntall i 2021. I Ávjovári valgkrets var det 3769 stemmeberettigede.

Vår konklusjon på underproblemstilling 1 er at sammensetning av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver var i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføring av Sametingsvalget i 2021. Konklusjonen er basert på at kommunen hadde et samevalgsstyre, og at kravene til kjønnsrepresentasjon var ivaretatt for både samevalgstyret og stemmestyret. Samevalgsstyret og stemmetstyrets oppgaver var ved valget i henhold til gjeldende regelverk. Kommunedirektøren fulgte med på at oppgavefordelingen var riktig.

Når det gjelder underproblemstilling 2, er vår konklusjon at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune sørget for av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere fikk tilstrekkelig opplæring ved Sametingsvalget i 2021. Innholdet i opplæringen var basert på departementets valghåndbok og Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal, som skal sikre valggjennomføring i tråd med regelverket. Vi har ikke grunnlag for å konkludere på om medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne opplevde opplæringen som tilstrekkelig.

Kommunen er pålagt å utarbeide ulike protokoller i forbindelse med gjennomføring av valg. Dokumentene skal inneholde opplysninger som gjør at gjennomføring av valget kan etterprøves. Vi har etterspurt, men ikke mottatt:

- *protokoll fra stemmestyret i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget,*

- protokoll fra samevalgstyret for forberedelser og gjennomføring av valg
- protokoll for opptelling og valgoppgjør for Kárásjoga gielda/Karasjok kommune
- bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll og kopi av klager til opptellingsvalgstyret

Vi vurderer derfor at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har oppfylt alle kravene i gjeldende regelverk når det gjelder protokollering. Vi vurderer likevel at det mest sentrale kravet om å utarbeide valgprotokoll der opptelling og valgoppgjør framkommer, som oppfylt.

Det er ikke alle forhold ved valggjennomføringen som kan dokumenteres. For underproblemstilling 3, vurderer vi at det ikke har framkommet opplysninger i denne undersøkelsen som gir indikasjoner på at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner.

I forbindelse med Sametingsvalget i 2021 kom det inn en klage som gjaldt tidlig stemmegivning. For underproblemstilling 4, konkluderer vi med at Kárásjoga gielda/Karasjok behandlet klagen, og avvik som ble avdekket i tilknytning til denne, ble behandlet i henhold til krav i regelverket.

Når det gjelder underproblemstilling 5 om internkontroll, finner vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har utarbeidet rutiner knyttet til valggjennomføringen i 2021. Det er opp til kommunen selv å vurdere omfang og innretning på internkontrollen. Vår undersøkelse synliggjør at kommunedirektøren i saksutredninger viser til relevant regelverk og det er vurdert at departementets valgmateriell med tilhørende opplæring er tilfredsstillende for å sikre etterlevelse av regelverk i forbindelse med valg. Vi har ikke avdekket mangler i valggjennomføringen som tilsier at systemer og rutiner, herunder kvalitetssikring, ikke har vært tilstrekkelige. Vi vurderer det som en svakhet at det ikke er dokumentert evaluering av valggjennomføringen.

En utfyllende oppsummering av funn og vurderinger som ligger til grunn for konklusjonene for sametingsvalget i 2021 finnes i kapittel 4.

Kommunestyrevalget 2023

Kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 ble avholdt 11. september på Karasjok samfunnshus. Tidligstemmer kunne avgis fra og med 1. juli, og ordinære forhåndsstemmer kunne avgis i perioden til 10. august til 8. september. I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune var det i 2023 registrert 2133 stemmeberettigede.

Vår konklusjon på underproblemstilling 1 er at sammensetning av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver var i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføring av kommunestyrevalget i 2023. Konklusjonen er basert på at kommunen hadde et valgsstyre, og at kravene til kjønnsrepresentasjon var ivaretatt for både valgstyret og stemmestyret. Valgsstyret og stemmestyrets oppgaver var ved valget i henhold til gjeldende regelverk. Kommunedirektøren fulgte med på at oppgavefordelingen var riktig.

På underproblemstilling 2 konkluderer vi med at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune sørget for at medlemmer i valgorganene og at valgmedarbeidere fikk opplæring ved

kommunestyrevalget i 2023. Innholdet i opplæringen var basert på departementets valghåndbok og Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal, som skal sikre at valggjennomføring er i tråd med regelverket. Vi har ikke grunnlag for å konkludere på om medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne opplevde opplæringen som tilstrekkelig.

For å kunne etterprøve gjennomføring av valget, er kommunen pålagt å utarbeide ulike protokoller. Vi har etterspurt, men ikke mottatt:

- *Protokoll fra stemmestyret i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget*
- *Protokoll fra valgstyret i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av valg*
- *Kvittering for overlevering av valgmateriell fra stemmestyret til valgstyret*

På bakgrunn av manglende protokoller konkluderer vi med at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har oppfylt alle kravene i gjeldende regelverk når det gjelder protokollering. Vi vurderer likevel at det mest sentrale kravet om å utarbeide valgprotokoll der opptelling og valgoppgjør framkommer, som oppfylt.

Det er ikke alle forhold ved valggjennomføringen som kan dokumenteres. Vår konklusjon på underproblemstilling 3 er at det ikke har framkommet opplysninger i denne undersøkelsen som gir indikasjoner på at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner.

I forbindelse med kommunestyrevalget i 2023 kom det inn en klage knyttet til listenavn. For underproblemstilling 4 har vi konkludert med at Kárásjoga gielda/Karasjok behandlet den innkomne klagen knyttet til det aktuelle valget i henhold til krav i regelverket.

Når det gjelder underproblemstilling 5 om internkontroll, finner vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har utarbeidet et særskilt system eller lokale rutiner knyttet til gjennomføringen av kommunestyrevalget i 2023. Vi har fått opplyst at rutinene utarbeidet for valggjennomføringen i 2021 ikke ble benyttet. Det er opp til kommunen selv å vurdere omfang og innretning av internkontrollen. Etter revisors syn, er det vanskelig å fastsette konkrete rutiner for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit til valgorganene. Vi mener likevel at rutiner utarbeidet i tråd med regelverket kan bidra til å fremme tillit til gjennomføringen av valg. Vår undersøkelse synliggjør at kommunedirektøren i saksutredninger viser til relevant regelverk og det er vurdert at departementets og direktoratets valgmateriell med tilhørende opplæring er tilfredsstillende for å sikre etterlevelse av regelverk i forbindelse med valg. Vi har ikke avdekket mangler i valggjennomføringen som tilsier at systemer og rutiner, herunder kvalitetssikring, ikke har vært tilstrekkelige. Vi vurderer det som en svakhet at det ikke er dokumentert evaluering av valggjennomføringen.

En utfyllende oppsummering av funn og vurderinger som ligger til grunn for konklusjonene for kommunestyrevalget i 2023 finnes i kapittel 5.

Gjennomføring av undersøkelsen

Våre funn, vurderinger og konklusjoner baserer seg på gjennomgang av dokumentasjon som saksframlegg og vedtak i kommunestyret, valgstyret og stemmestyret, samt protokoller fra de gjennomførte valgene. Fra kommuneadministrasjonen har vi innhentet

skriftlige rutiner og muntlig informasjon.

Valgsystemet EVA administreres av Valgdirektoratet og er det sentrale IT- systemet som kommuner, fylkeskommuner og Sametinget benytter i forberedelser, gjennomføring og etterarbeid knyttet til valg. I valgsystemet blir all informasjon om den praktiske gjennomføringen av valget registrert, blant annet hvilke valglokaler som skal brukes, åpningstider, hvilke parti som stiller til valg, hvilke kandidater som stiller for de ulike partiene, manntallsførte og opptelling av valget. Valgene for 2021 og 2023 er lukket i valgsystemet EVA, og revisor har ikke hatt tilgang til dokumentasjonen som ligger der.

Vi har også forsøkt å få tak i informanter for å innhente muntlige opplysninger. To sentrale valgorganer, er valgstyret og stemmestyret. Lederne for disse organene er vurdert som relevante informanter i denne undersøkelsen. Tidligere leder for valgstyret har ikke besvart våre forespørsler om intervju, mens leder for stemmestyret for sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 er intervjuet av oss. Det er dermed flere involverte i de to valgene som vi ikke har snakket med, som kunne ha hatt informasjon om gjennomføringene. Svakheten med å innhente muntlig informasjon om forhold langt tilbake i tid, er risikoen for at informasjonens pålitelighet kan være svekket, da den er basert på informantenes subjektive hukommelse. Vi anser ikke muntlig informasjon om valgene i 2021 og 2023 som sentral for å kunne svare på problemstillingene og gjøre vurderinger.

Revisors anbefalinger

Revisor anbefaler Kárášjoga gielda/Karasjok kommune å:

- *Foreta og dokumentere vurdering av valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved fremleggelse av forslag til representanter til valgorganer*
- *Sikre at alle krav til å utarbeide alle typer protokoller, kvitteringer og avskrifter oppfylles i henhold til regelverket*
- *Vurdere hvilke lokale rutiner det er nødvendig å utarbeide for å sikre etterlevelse av regelverk ved gjennomføring av valg*
- *Etablere rutiner for evaluering av valggjennomføring, og dokumentere evalueringen, slik at kunnskap fra tidligere valg kan benyttes i forbedringsarbeidet*

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatets vurderinger tar blant annet utgangspunkt i krav i lov og forskrift samt faglige krav til forvaltningsrevisjon slik disse framgår av god kommunal revisjonsskikk – i dette tilfellet RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, (NKRF).

Sekretariatets vurderinger tar utgangspunkt i kontrollutvalgets vedtak om bestilling av denne forvaltningsrevisjonen.

Bestilling og problemstillinger

Sekretariatet viser til RSK 001 punkt 4 der det sies at revisor skal gjennomføre oppdraget i forvaltningsrevisjon i samsvar med kontrollutvalgets vedtak. Ved behov for å endre vedtatte avgrensninger skal dette tas opp med kontrollutvalget.

Sekretariatet vurderer at rapporten «Gjennomføring av valg i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune» i hovedsak er i tråd med de problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget 21.mai 2025.

Revisor viser til at hovedproblemstillingen retter seg mot forhold som kan påvirke institusjonell tillit. Sekretariatet legger til grunn at revisjonen viser at kommunen i stor grad har oppfylt formelle krav til valggjennomføringen. Samtidig understreker revisor at tillit er et komplekst fenomen, og at rapporten ikke gir grunnlag for å vurdere befolkningens faktiske tillit.

Sekretariatet legger til grunn at revisjonen i hovedsak har besvart problemstillingene. Samtidig fremgår det av rapporten at revisjonen har hatt flere metodiske begrensninger som har påvirket grunnlaget for vurderingene.

Dette gjelder særlig:

- manglende tilgang til sentrale systemdata (EVA)
- manglende eller ufullstendig dokumentasjon fra kommunen
- et begrenset intervjugrunnlag, herunder at sentrale aktører som valgmedarbeidere og medlemmer av valgstyret ikke er intervjuet. Kun leder av stemmestyret er intervjuet. Revisor skriver i rapporten at de anser ikke muntlig informasjon om valgene i 2021 og 2023 som sentral for å kunne svare på problemstillingene og gjøre vurderinger.

For enkelte problemstillinger har revisjonen ikke hatt tilstrekkelig grunnlag for å konkludere. Dette gjelder blant annet vurderingen av om opplæringen av valgmedarbeidere har vært tilstrekkelig. Videre innebærer mangelfull dokumentasjon og protokollføring at revisjonen ikke har hatt grunnlag for å konkludere sikkert på om valgene er gjennomført i samsvar med regelverket.

Revisjonen presiserer også at det under problemstilling 3 ikke har fremkommet opplysninger som gir indikasjoner på at Kárášjoga gjelda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen eller valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner. Denne konklusjonen er imidlertid gitt med forbehold, som følge av begrensningene i datagrunnlaget.

Sekretariatet legger etter dette til grunn at problemstillingene er besvart, men at svarene for enkelte tema er beheftet med usikkerhet, særlig når det gjelder etterprøvbarehet av regelverksetterlevelse.

Avgrensning

Revisor har avgrenset undersøkelsen til å gjelde gjennomføringen av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023. For sametingsvalget er undersøkelsen videre avgrenset til kommunens ansvar for den praktiske gjennomføringen, og omfatter ikke Sametingets egen gjennomføring av valget. Sekretariatet vurderer at denne tematiske avgrensningen er i samsvar med kontrollutvalgets bestilling, og at det er hensiktsmessig å avgrense mot forhold som ligger utenfor kommunens ansvar.

Samtidig vil sekretariatet understreke at revisjonen også har vært avgrenset av tilgang på dokumentasjon. Revisor har lagt til grunn eksisterende dokumentasjon, og presiserer at det ikke har vært mulig å undersøke hvordan valggjennomføringen faktisk foregikk utover det som er dokumentert.

Dette innebærer etter sekretariatets vurdering en avgrensning i metoden, som går utover den formelle avgrensningen av undersøkelsen. Forhold som ikke er dokumentert lar seg i liten grad etterprøve i ettertid, særlig når det er gått flere år siden valgene ble gjennomført.

Sekretariatet vurderer at denne begrensningen har betydning for undersøkelsens dekningsgrad, ved at deler av den faktiske gjennomføringen av valgene ikke har kunnet undersøkes. Dette kan svekke muligheten for full etterprøving av om regelverket er etterlevd i praksis.

Avgrensningen må derfor ses i sammenheng med de metodiske begrensningene som fremgår av rapporten, og tas i betraktning ved vurderingen av rapportens konklusjoner

Revisjonskriterier

I RSK 001 punkt 14 sies det at revisor med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal utlede revisjonskriterier for hver forvaltningsrevisjon. I rapporten framgår det at revisor har utledet til s revisjonskriterier i forhold til problemstillinger 1-5 .

I NKRFs kommentarer til dette kravet sies det at å utlede kriterier innebærer at revisor må beskrive eller gjengi kildene til kriteriene og vise en logisk sammenheng mellom kildene og det endelige kriteriet. Dette framgår av rapporten.

Datagrunnlag og metode

Sekretariatet vil peke på at revisjonen har tatt flere forbehold knyttet til datagrunnlaget. En betydelig del av den skriftlige dokumentasjonen som skulle ligget til grunn for etterprøving av valggjennomføringen foreligger ikke. Dette gjelder blant annet protokoller og annen dokumentasjon som etter regelverket skal utarbeides.

Videre har revisjonen ikke hatt tilgang til EVA-systemet, og det har heller ikke vært mulig å innhente et fullstendig sett av muntlige opplysninger, blant annet fordi sentrale informanter ikke har vært tilgjengelige for intervju.

Sekretariatet merker seg også at deler av informasjonsgrunnlaget bygger på muntlige opplysninger om forhold som ligger flere år tilbake i tid, noe som etter revisjonens egen vurdering innebærer redusert pålitelighet.

Etter sekretariatets vurdering innebærer disse forholdene at rapportens datagrunnlag er begrenset, og at revisjonens vurderinger i noen grad bygger på et mindre etterprøvbart grunnlag enn det som er ønskelig i en forvaltningsrevisjon.

Konklusjoner i rapporten

Sekretariatet viser til at revisor har konkludert på problemstillingene i tråd med kravene i RSK 001. Samtidig må konklusjonene ses i lys av de metodiske begrensningene som fremgår av rapporten.

Revisor viser til at manglende dokumentasjonen og begrensede datatilgangen innebærer at revisjonen i begrenset grad har hatt mulighet til å etterprøve alle sider av valggjennomføringen. Etter sekretariatets vurdering medfører dette at fravær av avvik ikke nødvendigvis kan tolkes som en fullstendig bekreftelse på at regelverket er etterlevd i alle deler.

Sekretariatet vurderer derfor at konklusjonene gir en indikasjon på forholdene som er undersøkt, men at det knytter seg en viss usikkerhet til hvor fullstendig bildet er.

Vedrørende revisjonens anbefalinger

I RSK 001 punkt 23 sies det at revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurdering(er) og konklusjon(er), men at revisor likevel ikke skal anbefale detaljerte løsninger. I det foreliggende rapport har revisor funnet det hensiktsmessig å komme med anbefalinger.

Sekretariatet viser i denne sammenheng til vurderingene knyttet til rapportens konklusjoner, og vil særlig understreke at revisjonen har avdekket svakheter i dokumentasjon og begrensninger i datagrunnlaget.

Disse forholdene innebærer at revisjonen i begrenset grad har hatt mulighet til å etterprøve alle sider av valggjennomføringen. Etter sekretariatets vurdering medfører dette at det er usikkerhet knyttet til i hvilken grad regelverket faktisk er etterlevd i praksis, selv om det ikke er avdekket direkte avvik.

Sekretariatet legger til grunn at denne usikkerheten, kombinert med manglende etterprøvnbarhet, i seg selv er et vesentlig funn. Dette tilsier at det er behov for tydelig oppfølging for å sikre at krav i regelverket etterleveres og dokumenteres på en måte som gjør etterkontroll mulig.

På denne bakgrunn anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget i sin innstilling til kommunestyret synliggjør revisjonens anbefalinger og knytter disse tydelig til gjeldende lovbestemmelser.

Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget særlig bør vektlegge følgende:

- sikre at det ved fremleggelse av forslag til representanter til valgorganer foretas og dokumenteres vurderinger av valgbarhet og krav til kjønnsmessig representasjon, i tråd med valglovens bestemmelser om valgbarhet og kommunelovens regler om kjønnsbalanse i folkevalgte organer
- sikre at alle krav til utarbeidelse av protokoller, kvitteringer og avskrifter oppfylles i alle faser av valggjennomføringen, i samsvar med valgloven, gjeldende forskrifter og retningslinjer
- foreta en vurdering av hvilke lokale rutiner det er nødvendig å etablere for å sikre etterlevelse av regelverket ved gjennomføring av valg, og sørge for at disse dokumenteres og implementeres, jf. kommuneloven § 25-1 om internkontroll
- etablere rutiner for evaluering av valggjennomføringen, og sørge for at evalueringen dokumenteres slik at erfaringer fra tidligere valg inngår i kommunens forbedringsarbeid, jf. kommuneloven § 25-1 om internkontroll og systematisk forbedring

I tillegg til revisjonens anbefalinger vurderer sekretariatet at det er behov for å synliggjøre betydningen av opplæring:

- sikre at det gjennomføres forsvarlig og dokumentert opplæring av valgmedarbeidere, samt medlemmer og varamedlemmer i valgorganer, slik at valget gjennomføres i samsvar med regelverket, jf. valglovens krav til betryggende og korrekt gjennomføring av valg, samt kommuneloven § 25-1 om internkontroll

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget gjør kommunestyret oppmerksom på disse forholdene i sin innstilling.

Vedrørende revisjonens dokumentasjon-Mislighet

I RSK 001 punkt 30 sies det at revisor skal dokumentere forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Dette skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg. Det samme gjelder dersom undersøkelsene avdekker åpenbare brudd på annet regelverk enn det som inngår i revisjonen.

I rapporten har revisor ikke funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Sekretariatet tilrår kontrollutvalget å gjøre kommunestyret oppmerksom på dette i sin innstilling til kommunestyret.

Kontradiksjon

I henhold til krav i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk (RSK 001) skal revisor sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren. I rapporten framgår det at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisors uavhengighet

I RSK 001 punkt 3 framgår det at revisor skal være uavhengig og objektiv ved utførelsen av sine oppgaver. Det framgår videre at vurdering av uavhengighet må dokumenteres for hver forvaltningsrevisjon. Det framgår også at uavhengighet må vurderes gjennom hele forvaltningsrevisjonen. Det framgår videre at oppdragsansvarlig revisor skal sørge for at alle som utfører oppgaver i forvaltningsrevisjonen ivaretar kravet om avhengighet. I NKRF sine kommentarer til dette punktet i RSK 001 sies det at kravet om uavhengighet og objektivitet må gjøres gjeldende for enhver som utfører revisjonsoppdrag for en kommune, samt at dette for innleide rådgivere/konsulenter må sikres gjennom avtale.

Det opplyses i rapportens forord at revisjonen før igangsetting av forvaltningsrevisjonen og ved gjennomføring av undersøkelsen har vurdert sin uavhengighet overfor Káráşjoga gielda/ Karasjok kommune, jfr. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Revisjonen opplyser vider at de ikke kjenner til forhold som er egnet til å svekke tilliten til deres uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort.

Leveringstid/ ressursbruk

Kontrollutvalget vedtok oppstart av undersøkelsen 5. mars 2025, og prosjektskissen ble godkjent og bestillingen vedtatt 21. mai 2025. Sekretariatet mottok endelig rapport fra revisjonen 27. april 2026.

I behandling av revisjonens prosjektskisse fastsatte kontrollutvalget en leveringsfrist til november 2025, regnet fra tidspunktet bestillingen ble oversendt revisjonen. Rapporten er således levert etter den fastsatte fristen. Revisjonen har i sin statusrapportering til kontrollutvalget redegjort for årsakene til forsinkelsen.

Sekretariatet legger til grunn at ressursbruken i prosjektet er i tråd med forventet omfang på 300 timer, ettersom revisjonen ikke har meldt om vesentlige avvik.

Samlet vurdering

Samlet sett vurderer sekretariatet at rapporten gir et relevant og i hovedsak tilstrekkelig svar på kontrollutvalgets bestilling. Rapporten synliggjør flere viktige forbedringsområder, særlig knyttet til dokumentasjon, internkontroll og evaluering av valggjennomføringen. Samtidig viser sekretariatet til de metodiske begrensningene som revisjonen vektlegger i rapporten. Svakheter i datagrunnlaget, herunder manglende dokumentasjon, begrenset tilgang til systemdata og et redusert intervjugrunnlag, innebærer at deler av revisjonens vurderinger og konklusjoner er beheftet med usikkerhet. Dette medfører at fravær av avvik ikke uten videre kan tolkes som en fullstendig bekreftelse på at regelverket er etterlevd i alle deler.

På denne bakgrunn vurderer sekretariatet at kontrollutvalget har flere mulige tilnærminger i behandlingen av rapporten. Utvalget kan velge å legge rapporten til grunn som et tilstrekkelig

beslutningsgrunnlag, med bevissthet om de nevnte begrensningene. Alternativt kan utvalget innta en mer forbeholden holdning, for eksempel ved å nøye seg med å ta rapporten til orientering eller ved å be om tilleggsopplysninger eller presiseringer fra revisjonen.

Dersom kontrollutvalget vurderer at de metodiske svakhetene i for stor grad svekker grunnlaget for konklusjonene, kan det også være aktuelt å ikke godkjenne rapporten slik den foreligger, og eventuelt be om ytterligere undersøkelser eller en styrket gjennomgang av sentrale forhold. Sekretariatet gjør oppmerksom på at det kan innebære økt ressursbruk til denne revisjonen.

Sekretariatet vil likevel peke på at rapporten identifiserer klare og relevante forbedringsområder, uavhengig av usikkerheten i datagrunnlaget, og at dette taler for at rapporten kan behandles og følges opp innenfor rammen av kontrollutvalgets ordinære oppfølging.

FORVALTNINGSREVISJON

Gjennomføring av valg

i

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot gjennomføring av valg i kommunen. Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner § 23-2 bokstav c. Ifølge kommuneloven § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Krav til revisors uavhengighet følger av kommuneloven § 24-4 og av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16, 17, 18 og 19. Før igangsetting av forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Kárášjoga gielda/Karasjok kommune. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Kárášjoga gielda/Karasjok kommune for samarbeidet i forbindelse med forvaltningsrevisjonen.

Tromsø/Bodø, 27.04.2026

Margrete Mjølhus Kleiven

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Marit Jørgensen Hauge

*Forvaltningsrevisor, prosjektleder til
01.12.25*

Ingunn Aronsen Brenna

*Forvaltningsrevisor, prosjektleder fra
01.12.25*

SAMMENDRAG

Denne forvaltningsrevisjonen retter seg mot gjennomføringen av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 i Kárásjoga gielda/Karasjok kommune. Forvaltningsrevisjonen er utført på vegne av kontrollutvalget, og retter seg mot kommunens administrasjon, med kommunedirektøren som øverste ansvarlige for saksutredning til politiske organer og internkontroll i administrasjonen. Hovedproblemstillingen for denne forvaltningsrevisjonen er:

I hvilken grad sikrer Kárásjoga gielda/Karasjok kommune en betryggende og regelmessig gjennomføring av kommunevalg og Sametingsvalg, slik at gjeldende lover, rutiner, vedtak, sammensetning av valgeregimer og klagehåndtering etterleves og bidrar til å opprettholde tillit i befolkningen og blant folkevalgte?

Kontrollutvalget vedtok at hovedproblemstillingen skal besvares gjennom følgende seks underproblemstillinger:

1. Var sammensetningen av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver, i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføringen av Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?
2. Sørget kommunen for tilstrekkelig opplæring av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere ved Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?
3. Ble forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og etablerte rutiner?
4. Behandlet kommunen klager, feil og avvik knyttet til valgene i 2021 og 2023 i tråd med gjeldende regelverk og krav til dokumentasjon og oppfølging?
5. Har kommunen etablert tilstrekkelig internkontroll og kvalitetssikringsrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit og mangfold i valgorganenes sammensetning og funksjon?
6. I hvilken grad evaluerte kommunen gjennomføringen av valgene, og benyttet erfaringene til læring og forbedring av fremtidige valgprosesser?

Hovedkonklusjon

På bakgrunn av våre vurderinger av revisjonskriteriene og konklusjoner på underproblemstillingene 1-5 er vår hovedkonklusjon at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune i stor grad sikret en betryggende og regelmessig gjennomføring av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 når det gjelder etterlevelse av regelverk, rutiner, vedtak, håndtering av klager og sammensetning av valgorganer.

Tillit er et grunnleggende sosialt fenomen både i personlige interaksjoner og i samfunnsmessige strukturer¹, som kan bygge på erfaringer, delte verdier eller anerkjennelse av andres kompetanse eller integritet. Hovedproblemstillingen sikter til institusjonell tillit, altså om man stoler på kommunestyret og kommunens administrasjon. Vår vurdering er at kommunens administrasjon i stor grad har oppfylt de formelle kravene til gjennomføringen av de aktuelle valgene, noe som kan bidra til å opprettholde tillit. Opplevelsen av tillit er imidlertid kompleks, og vi har ikke

¹ Definisjon fra Store norske leksikon

grunnlag for å vurdere befolkningens tillit til kommunens administrasjon og valggjennomføringen i denne sammenheng.

Sametingsvalget 2021

Kommunen er opptellingskommune for Ávjovári valgkrets² med særskilte oppgaver ved sametingsvalg. Sametingsvalget i 2021 ble avholdt 13. september på Karasjok samfunnshus. Tidligstemmer kunne avgis fra og med 1. juli, og ordinære forhåndsstemmer kunne avgis i perioden 10. august til 10. september. I Kárášjoga gielda/Karasjok kommune var det 1390 personer registrert i Sametingets valgmanntall i 2021. I Ávjovári valgkrets var det 3769 stemmeberettigede.

Vår konklusjon på underproblemstilling 1 er at sammensetning av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver var i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføring av Sametingsvalget i 2021. Konklusjonen er basert på at kommunen hadde et samevalgsstyre, og at kravene til kjønnsrepresentasjon var ivarettatt for både samevalgstyret og stemmestyret. Samevalgsstyret og stemmestyrets oppgaver var ved valget i henhold til gjeldende regelverk. Kommunedirektøren fulgte med på at oppgavefordelingen var riktig.

Når det gjelder underproblemstilling 2, er vår konklusjon at Kárášjoga gielda/Karasjok kommune sørget for av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere fikk tilstrekkelig opplæring ved Sametingsvalget i 2021. Innholdet i opplæringen var basert på departementets valghåndbok og Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal, som skal sikre valggjennomføring i tråd med regelverket. Vi har ikke grunnlag for å konkludere på om medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne opplevde opplæringen som tilstrekkelig.

Kommunen er pålagt å utarbeide ulike protokoller i forbindelse med gjennomføring av valg. Dokumentene skal inneholde opplysninger som gjør at gjennomføring av valget kan etterprøves. Vi har etterspurt, men ikke mottatt:

- protokoll fra stemmestyret i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget,
- protokoll fra samevalgstyret for forberedelser og gjennomføring av valg
- protokoll for opptelling og valgoppgjør for Kárášjoga gielda/Karasjok kommune
- bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll og kopi av klager til opptellingsvalgstyret

Vi vurderer derfor at Kárášjoga gielda/Karasjok kommune ikke har oppfylt alle kravene i gjeldende regelverk når det gjelder protokollering. Vi vurderer likevel at det mest sentrale kravet om å utarbeide valgprotokoll der opptelling og valgoppgjør framkommer, som oppfylt.

Det er ikke alle forhold ved valggjennomføringen som kan dokumenteres. For underproblemstilling 3, vurderer vi at det ikke har framkommet opplysninger i denne undersøkelsen som gir indikasjoner på at Kárášjoga gielda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmeavgivning, stemmeavgivning på valgdagen og valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner.

I forbindelse med Sametingsvalget i 2021 kom det inn en klage som gjaldt tidlig stemmeavgivning. For underproblemstilling 4, konkluderer vi med at Kárášjoga gielda/Karasjok behandlet klagen, og avvik som ble avdekket i tilknytning til denne, ble behandlet i henhold til krav i regelverket.

² Ávjovári valgkrets innbefatter kommunene: Karasjok, Kautokeino og Porsanger

Når det gjelder underproblemstilling 5 om internkontroll, finner vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har utarbeidet rutiner knyttet til valggjennomføringen i 2021. Det er opp til kommunen selv å vurdere omfang og innretning på internkontrollen. Vår undersøkelse synliggjør at kommunedirektøren i saksutredninger viser til relevant regelverk og det er vurdert at departementets valgmateriell med tilhørende opplæring er tilfredsstillende for å sikre etterlevelse av regelverk i forbindelse med valg. Vi har ikke avdekket mangler i valggjennomføringen som tilsier at systemer og rutiner, herunder kvalitetssikring, ikke har vært tilstrekkelige. Vi vurderer det som en svakhet at det ikke er dokumentert evaluering av valggjennomføringen.

En utfyllende oppsummering av funn og vurderinger som ligger til grunn for konklusjonene for sametingsvalget i 2021 finnes i kapittel 4.

Kommunestyrevalget 2023

Kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 ble avholdt 11. september på Karasjok samfunnshus. Tidligstemmer kunne avgis fra og med 1. juli, og ordinære forhåndsstemmer kunne avgis i perioden til 10. august til 8. september. I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune var det i 2023 registrert 2133 stemmeberettigede.

Vår konklusjon på underproblemstilling 1 er at sammensetning av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver var i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføring av kommunestyrevalget i 2023. Konklusjonen er basert på at kommunen hadde et valgssyre, og at kravene til kjønnsrepresentasjon var ivaretatt for både valgstyret og stemmestyret. Valgssyret og stemmestyrets oppgaver var ved valget i henhold til gjeldende regelverk. Kommunedirektøren fulgte med på at oppgavefordelingen var riktig.

På underproblemstilling 2 konkluderer vi med at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune sørget for at medlemmer i valgorganene og at valgmedarbeidere fikk opplæring ved kommunestyrevalget i 2023. Innholdet i opplæringen var basert på departementets valghåndbok og Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal, som skal sikre at valggjennomføring er i tråd med regelverket. Vi har ikke grunnlag for å konkludere på om medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne opplevde opplæringen som tilstrekkelig.

For å kunne etterprøve gjennomføring av valget, er kommunen pålagt å utarbeide ulike protokoller. Vi har etterspurt, men ikke mottatt:

- Protokoll fra stemmestyret i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget
- Protokoll fra valgstyret i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av valg
- Kvittering for overlevering av valgmateriell fra stemmestyret til valgstyret

På bakgrunn av manglende protokoller konkluderer vi med at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har oppfylt alle kravene i gjeldende regelverk når det gjelder protokollering. Vi vurderer likevel at det mest sentrale kravet om å utarbeide valgprotokoll der opptelling og valgoppgjør framkommer, som oppfylt.

Det er ikke alle forhold ved valggjennomføringen som kan dokumenteres. Vår konklusjon på underproblemstilling 3 er at det ikke har framkommet opplysninger i denne undersøkelsen som gir indikasjoner på at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmevalg, stemmegivning på valgdagen og valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner.

I forbindelse med kommunestyrevalget i 2023 kom det inn en klage knyttet til listenavn. For underproblemstilling 4 har vi konkludert med at Kárásjoga gielda/Karasjok behandlet den innkomne klagen knyttet til det aktuelle valget i henhold til krav i regelverket.

Når det gjelder underproblemstilling 5 om internkontroll, finner vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har utarbeidet et særskilt system eller lokale rutiner knyttet til gjennomføringen av kommunestyrevalget i 2023. Vi har fått opplyst at rutinene utarbeidet for valggjennomføringen i 2021 ikke ble benyttet. Det er opp til kommunen selv å vurdere omfang og innretning av internkontrollen. Etter revisors syn, er det vanskelig å fastsette konkrete rutiner for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit til valgorganene. Vi mener likevel at rutiner utarbeidet i tråd med regelverket kan bidra til å fremme tillit til gjennomføringen av valg. Vår undersøkelse synliggjør at kommunedirektøren i saksutredninger viser til relevant regelverk og det er vurdert at departementets og direktoratets valgmateriell med tilhørende opplæring er tilfredsstillende for å sikre etterlevelse av regelverk i forbindelse med valg. Vi har ikke avdekket mangler i valggjennomføringen som tilsier at systemer og rutiner, herunder kvalitetssikring, ikke har vært tilstrekkelige. Vi vurderer det som en svakhet at det ikke er dokumentert evaluering av valggjennomføringen.

En utfyllende oppsummering av funn og vurderinger som ligger til grunn for konklusjonene for kommunestyrevalget i 2023 finnes i kapittel 5.

Gjennomføring av undersøkelsen

Våre funn, vurderinger og konklusjoner baserer seg på gjennomgang av dokumentasjon som saksfremlegg og vedtak i kommunestyret, valgstyret og stemmestyret, samt protokoller fra de gjennomførte valgene. Fra kommuneadministrasjonen har vi innhentet skriftlige rutiner og muntlig informasjon.

Valgsystemet EVA administreres av Valgdirektoratet og er det sentrale IT- systemet som kommuner, fylkeskommuner og Sametinget benytter i forberedelser, gjennomføring og etterarbeid knyttet til valg. I valgsystemet blir all informasjon om den praktiske gjennomføringen av valget registrert, blant annet hvilke valglokaler som skal brukes, åpningstider, hvilke parti som stiller til valg, hvilke kandidater som stiller for de ulike partiene, manntallsførte og opptelling av valget. Valgene for 2021 og 2023 er lukket i valgsystemet EVA, og revisor har ikke hatt tilgang til dokumentasjonen som ligger der.

Vi har også forsøkt å få tak i informanter for å innhente muntlige opplysninger. To sentrale valgorganer, er valgstyret og stemmestyret. Lederne for disse organene er vurdert som relevante informanter i denne undersøkelsen. Tidligere leder for valgstyret har ikke besvart våre forespørsler om intervju, mens leder for stemmestyret for sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 er intervjuet av oss. Det er dermed flere involverte i de to valgene som vi ikke har snakket med, som kunne ha hatt informasjon om gjennomføringene. Svakheten med å innhente muntlig informasjon om forhold langt tilbake i tid, er risikoen for at informasjonens pålitelighet kan være svekket, da den er basert på informantenes subjektive hukommelse. Vi anser ikke muntlig informasjon om valgene i 2021 og 2023 som sentral for å kunne svare på problemstillingene og gjøre vurderinger.

Anbefalinger

Med bakgrunn i våre funn, vurderinger og konklusjoner som gjelder sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023, har vi anbefalinger til Kárásjoga gielda/Karasjok kommune. Vi vurderer det som hensiktsmessig å gi anbefalingene samlet, da begge de undersøkte valgene

ligger tilbake i tid, og anbefalingene vil være mest relevante for gjennomføring av fremtidige valg. Vi anbefaler Kárásjoga gielda/Karasjok kommune å:

- Foreta og dokumentere vurdering av valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved fremleggelse av forslag til representanter til valgorganer
- Sikre at alle krav til å utarbeide alle typer protokoller, kvitteringer og avskrifter oppfylles i henhold til regelverket
- Vurdere hvilke lokale rutiner det er nødvendig å utarbeide for å sikre etterlevelse av regelverk ved gjennomføring av valg
- Etablere rutiner for evaluering av valggjennomføring, og dokumentere evalueringen, slik at kunnskap fra tidligere valg kan benyttes i forbedringsarbeidet

Innhold

SAMMENDRAG	2
1 BAKGRUNN OG BESTILLING	9
1.1 Bestilling.....	9
1.2 Sametingsvalget 2021	9
1.3 Kommunestyrevalget 2023	10
2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER	11
2.1 Problemstillinger	11
2.2 Kilder for utledning av revisjonskriterier	12
2.3 Utledning av revisjonskriterier.....	12
2.3.1 Underproblemstilling 1	13
2.3.2 Underproblemstilling 2	15
2.3.3 Underproblemstilling 3	16
2.3.4 Underproblemstilling 4	21
2.3.5 Underproblemstilling 5	22
3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING	24
3.1 Metode og datamateriale	24
3.2 Gyldighet og pålitelighet.....	26
3.3 Avgrensninger.....	26
4 SAMETINGSVALGET 2021	27
4.1 Samevalgstyre og stemmestyre	27
4.2 Opplæring	29
4.3 Gjennomføring av valget.....	32
4.3.1 Valgmannfall	32
4.3.2 Tidlig stemmegivning	33
4.3.3 Forhåndsstemming	33
4.3.4 Stemmegivning på valgdagene	33
4.3.5 Oppbevaring av valgmateriell	34
4.3.6 Gjennomføring av valgoppgjøret	35
4.4 Behandling av klager	37
4.5 Internkontroll og kvalitetssikring	38
4.5.1 Oversikt over oppgaver og organisering.....	38
4.5.2 Rutiner	39
4.5.3 Avvik.....	40
4.5.4 Evaluering.....	40
4.6 Revisors vurderinger og konklusjoner	41
4.6.1 Valgorganer	41
4.6.2 Opplæring	41
4.6.3 Gjennomføring av valget	42
4.6.4 Behandling av klager	44
4.6.5 Internkontroll og kvalitetssikring.....	44
5 KOMMUNESTYREVALGET 2023	46
5.1 Valgstyre og stemmestyre.....	46
5.2 Opplæring	49
5.3 Gjennomføring av valget.....	50
5.3.1 Valgmannfall	50
5.3.2 Tidlig stemmegivning	50
5.3.3 Forhåndsstemming	51
5.3.4 Stemmegivning på valgdagene	52
5.3.5 Oppbevaring av valgmateriell	52
5.3.6 Gjennomføring av valgoppgjøret	52
5.4 Behandling av klager	55
5.5 Internkontroll og kvalitetssikring	56
5.5.1 Oversikt over oppgaver og organisering.....	56
5.5.2 Rutiner	57

5.5.3	Avvik.....	58
5.5.4	Evaluering.....	58
5.6	Revisors vurderinger og konklusjoner	58
5.6.1	Valgorganer	58
5.6.2	Opplæring	59
5.6.3	Gjennomføring av valget	60
5.6.4	Behandling av klager	61
5.6.5	Internkontroll og kvalitetssikring.....	61
6	EVALUERING AV GJENNOMFØRINGEN.....	63
6.1	Kommunal- og distriktsdepartementets evaluering	63
6.2	Sametingets prøving og godkjenning av valg	63
6.3	Kommunens evaluering av sametingsvalget i 2021	63
6.4	Kommunens evaluering av kommunestyrevalget i 2023	64
7	HOVEDKONKLUSJON	66
8	ANBEFALINGER	66
9	UTTAELSE	67
10	REFERANSER	68

1 BAKGRUNN OG BESTILLING

1.1 Bestilling

Kommunestyret i Karasjok/ Kárášjoga vedtok Plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028 i møte 18.12.24, i sak 42/24. Prosjektet *Gjennomføring av valg i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune* er prioritert som nummer 1 i denne planen.

Kontrollutvalget behandlet sak om oppstart av forvaltningsrevisjon om gjennomføring av valg i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune i møte 05.03.2025 i sak 4/25. I saksframlegget framgår det at kontrollutvalget ønsker å vektlegge erfaringer fra valgene i 2021 og 2023. Kontrollutvalget viser til kommunestyrets enstemmige vedtak om å gjennomføre et evalueringsmøte med valgstyret og stemmestyret for å gjennomgå kommunestyrevalget i 2023, og at det ikke er bekreftet at møtet er gjennomført. Kontrollutvalget vedtok å igangsette forvaltningsrevisjonen og at KomRev NORD skulle utarbeide prosjektskisse.

Overordnet prosjektskisse for forvaltningsrevisjonen ble behandlet av kontrollutvalget i møte 21.05.2025, i sak 16/25. Kontrollutvalget vedtok i saken at forvaltningsrevisjonen skal gjelde Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023.

Kontrollutvalgets formål er å undersøke om valg i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune gjennomføres i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og demokratiske prinsipper, samt å identifisere forbedringsområder som kan styrke innbyggernes tillit til valgsystemet. Videre er formålet å undersøke om kommunens rutiner og prosedyrer er tilstrekkelige for å sikre en korrekt og rettferdig valgavvikling.

1.2 Sametingsvalget 2021

Kommunen er opptellingskommune for Ávjovári valgkrets³ med særskilte oppgaver ved sametingsvalg. Sametingsvalget i 2021 ble avholdt 13. september, samme dag som stortingsvalget. Stemmestedet på valgdagen var Karasjok samfunnshus. Tidligstemmer kunne avgis fra og med 1. juli. Perioden for ordinær forhåndsstemming var fastsatt til 10. august – 10. september. Forhåndsstemmer kunne avgis på rådhuset til og med 27. august, mens de to siste ukene ble forhåndsstemmene mottatt i eksterne lokaler. I Kárášjoga gielda/Karasjok kommune var det 1390 personer registrert i Sametingets valgmanntall i 2021. I Ávjovári valgkrets var det 3769 stemmeberettigede. Vi har ikke mottatt valgprotokoll for sametingsvalget i 2021 som gjelder Kárášjoga gielda/Karasjok kommune. I valgprotokollen for Ávjovári valgkrets framgår nøkkeltall for valggjennomføringen, gjengitt her:

Antall stemmeberettigede	3 769
Totalt antall kryss i manntallet	2 913
Oppmøteprosent	77,29 %
Totalt antall godkjente forhåndsstemmegivninger	1 683
Totalt antall godkjente valgtingsstemmegivninger	1 230
Totalt antall forkastede stemmegivninger	52
Totalt antall godkjente stemmesedler	2 888
Totalt antall forkastede stemmesedler	3

Kilde: Valgprotokoll for Ávjovári valgkrets, sametingsvalget 2021

³ Ávjovári valgkrets innbefatter kommunene: Karasjok, Kautokeino og Porsanger

1.3 Kommunestyrevalget 2023

Kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2023 ble avholdt 11. september. Stemmestedet på valgdagen var Karasjok samfunnshus. Tidligstemmer kunne avgis fra og med 1. juli. Perioden for ordinær forhåndsstemming var fastsatt til 10. august til fredag før valgdagen, det vil si 8. september. Forhåndsstemmer kunne avgis på rådhuset til og med 25. august, mens de to siste ukene kunne forhåndsstemme avgis i eventlokaler til Samisk litteratursenter. I Kárášjoga gielda/Karasjok kommune var det i 2023 registrert 2133 stemmeberettigede. I valgprotokollen framgår nøkkeltall for valggjennomføringen, gjengitt her:

Antall stemmeberettigede	2 133
Totalt antall kryss i manntallet	1 331
Oppmøteprosent	62,40 %
Totalt antall godkjente forhåndsstemmegivninger	676
Totalt antall godkjente valgtingsstemmegivninger	655
Totalt antall forkastede stemmegivninger	1
Totalt antall godkjente stemmesedler	1 318
Totalt antall forkastede stemmesedler	10

Kilde: Valgprotokoll for valgstyret i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune, kommunestyrevalget 2023

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

Kontrollutvalget vedtok i sak 16/25 at forvaltningsrevisjonen skal gjelde Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023, og at følgende hovedproblemstilling for forvaltningsrevisjonen gjelder:

I hvilken grad sikrer Kárásjoga gielda/Karasjok kommune en betryggende og regelmessig gjennomføring av kommunevalg og Sametingsvalg, slik at gjeldende lover, rutiner, vedtak, sammensetning av valgeregimer og klagehåndtering etterleves og bidrar til å opprettholde tillit i befolkningen og blant folkevalgte?

Kontrollutvalget vedtok seks underproblemstillinger:

1. Var sammensetningen av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver, i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføringen av Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?
2. Sørget kommunen for tilstrekkelig opplæring av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere ved Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?
3. Ble forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og etablerte rutiner?
4. Behandlet kommunen klager, feil og avvik knyttet til valgene i 2021 og 2023 i tråd med gjeldende regelverk og krav til dokumentasjon og oppfølging?
5. Har kommunen etablert tilstrekkelig internkontroll og kvalitetssikringsrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit og mangfold i valgorganenes sammensetning og funksjon?
6. I hvilken grad evaluerte kommunen gjennomføringen av valgene, og benyttet erfaringene til læring og forbedring av fremtidige valgprosesser?

For å besvare *underproblemstilling 1* har vi undersøkt sammensetningen av valgorganene og beskrivelser av ansvaret og oppgavene deres er i forbindelse med Sametingsvalget i 2021 og ved kommunestyrevalget i 2023.

Under *underproblemstilling 2* har vi sett på om det foreligger rutiner og dokumentasjon som gjelder opplæring av medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne.

For *underproblemstilling 3* har vi undersøkt om kommunen har utarbeidet rutiner for valggjennomføring og sørget for at valgorganene har ført protokoller i forbindelse med forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret ved de to aktuelle valgene.

Under *underproblemstilling 4* har vi sett på behandlingen av de to dokumenterte klagen som kom inn i forbindelse med valgene i 2021 og 2023.

Under *underproblemstilling 5* har vi undersøkt om Karasjok kommune har hatt rutiner for å ivareta valglovens bestemmelser i forbindelse med gjennomføring av valg. Funns og vurderinger under de øvrige problemstillingene har relevans for å besvare denne problemstillingen.

Underproblemstilling 6 er av deskriptiv karakter. Denne delen av prosjektet er gjennomført som en kartlegging, analyse og oppsummering av innsamlede data. Revisor gjør ikke vurderinger av datamaterialet, eller vektlegger funn under hovedkonklusjon.

2.2 Kilder for utledning av revisjonskriterier

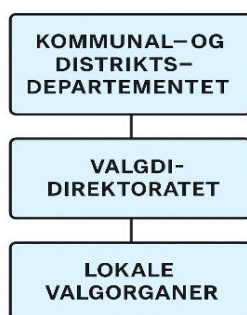
Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som kommunens praksis på det reviderte området skal vurderes opp mot. Revisjonskriterier utledes fra autoritative eller anerkjente kilder innenfor det aktuelle området. De relevante kildene for utledning av revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er:

- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (**kommuneloven**)
- Lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (**sameloven**)
- Lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyrer (**valgloven**)⁴
- Forskrift 2. januar 2003 nr. 5 om valg til Stortinget, fylkestinget og kommunestyrer (**valgforskriften**)⁵
- Forskrift 19. desember 2008 nr. 1480 om valg til Sametinget
- Valghåndbok, Kommunal- og distriktsdepartementet, sist oppdatert 19.01.2023

Flere av bestemmelsene som omhandler valg ble endret i 2024 i forbindelse med at ny valglov og valgforskrift trådte i kraft i 2024. I vår undersøkelse har vi tatt utgangspunkt i de ovennevnte kildene som gjaldt da sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 ble gjennomført.

2.3 Utledning av revisjonskriterier

I regelverket framgår det at ulike valgorganer har ulike oppgaver og forpliktelser i forbindelse med valg. Valgorganene har ansvar på statlig, regionalt og lokalt nivå, og har ulike roller i forberedelse, gjennomføring, kontroll og godkjenning av valg. Figuren under viser en enkel presentasjon av ansvarsnivåene:

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har det overordnede ansvaret for valggjennomføringen i Norge når det gjelder blant annet valgordning og regelverk, og er klageinstans ved lokalvalg. Valgdirektoratet er underlagt KDD, og gir støtte og veiledning til kommunene og fylkeskommunene ved gjennomføring av valg.

⁴ Loven er opphevet og ny lov trådte i kraft 1.5.2024. Tidligere lov benyttes da den gjaldt for valgene som inngår i forvaltningsrevisjonen.

⁵ Forskriften er opphevet og ny trådte i kraft 11.5.2024. Tidligere forskrift benyttes da den gjaldt for valgene som inngår i forvaltningsrevisjonen.

Det er kommunestyret som skal utnevne de lokale valgorganene, og for at kommunestyret skal kunne ivareta sine forpliktelser, forutsettes det at kommunedirektøren legger fram forslag til kommunestyret om blant annet delegering av myndighet til de ulike valgorganene, jf. kommuneloven § 13-1. Figuren under gir en oversikt over de lokale valgorganene, vi beskriver disse nærmere senere i utledningen:

Kommuneloven § 25-1 stiller krav til kommunens internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges, også i forbindelse med gjennomføring av valg. Det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen, blant annet når det gjelder å klargjøre ansvar og oppgaver, utarbeide rutiner, sørge for opplæring og sørge for evaluering. Revisor gjør ikke vurderinger av folkevalgte organer, de utledede revisjonskriteriene retter seg derfor mot kommunedirektørens forpliktelser. Når det gjelder sametingsvalg, har kommunen ansvar for den praktiske avviklingen av valget, mens Sametinget har det øverste ansvaret for valggjennomføringen.

Det nyvalgte kommunestyret avgjør om kommunestyrevalget er gyldig, jf. valgloven § 13-4. Kommunestyret i Karasjok godkjente valget i sak 23/46 i møte 19.10.23. Tilsvarende treffer det nyvalgte Sametinget vedtak om valget er gyldig, jf. forskrift om valg til Sametinget § 77. I møteprotokoll fra Sametingets plenum 20.10.21 framgår det at alle utvalg var valgt og plenum konstituert, ut fra dette kan vi slutte at valget var godkjent.

Begrepet *valgting* benyttes i valgloven når det gjelder forhold knyttet til stemming på selve valgdagen, til forskjell fra forhåndsstemming.

2.3.1 Underproblemstilling 1

Var sammensetningen av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver, i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføringen av Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?

Sametingsvalget 2021

I lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) kapittel 2 er det bestemmelser om valg til Sametinget. I forskrift om valg til Sametinget er det gitt utfyllende regler om valg til Sametinget, jf. sameloven § 2-11.

I forskrift om valg til Sametinget § 17 er det bestemmelser om **samevalgstyret**. Det fremgår av første ledd at i de kommunene som har 30 eller flere i valgmannallet skal det være et samevalgstyre som velges av kommunestyret selv. Samevalgstyret har ansvaret for å tilrettelegge og gjennomføre sametingsvalget i den enkelte kommune.

Samevalgstyret er et folkevalgt organ med hjemmel i særlov, jf. kommuneloven § 7-2 første ledd bokstav i. Kommunelovens regler for slike organer kommer dermed til anvendelse.

Valgbarhetsreglene følger av kommuneloven §§ 7-2 og 7-3. Kravene til kjønnsmessig representasjon i kommuneloven §§ 7-5, 7-6 og 7-7 må være oppfylt.

Samevalgstyret skal:

- vedta stemmesteder, stemmekretser og åpningstider
- bestemme om det ved enkelte forhåndsstemmesteder skal benyttes stemmeseddelkonvolutt
- prøve og godkjenne stemmer og gjennomføre valgoppgjør
- behandle forkastelser av stemmegivninger og stemmesedler
- godkjenne valgoppgjøret (signering av protokollen)
- behandle klager på valggjennomføringen

Valgstyret kan også delegere vedtaksmyndighet til kommunedirektøren, jf. kommuneloven § 13-1 sjette ledd. Adgangen til å delegere gjelder saker som ikke har prinsipiell betydning. I forlengelse av dette kan praktiske oppgaver overlates til administrasjonen, som for eksempel å sette opp manntall og legge det ut til alminnelig ettersyn, kunngjøringer, lage lister over klager, underrette velgere og kandidater, trykke stemmesedler og lignende.

I forskrift om valg til Sametinget § 17 andre ledd framgår det at de **stemmestyre**r som er oppnevnt i medhold av valgloven § 4-2, skal også fungere ved stemmegivningen til sametinget. I valgloven § 4-2 står det at dersom stemmegivningen foregår på flere steder i kommunen, skal et stemmestyre med minst tre medlemmer administrere stemmegivningen på hvert sted. Kommunestyret kan delegere oppnevningen av stemmestyret til valgstyret. Samevalgstyrets myndighet til å oppnevne stemmestyre avhenger av delegering fra kommunestyret, kommunedirektøren må derfor påse at kommunestyret gis sak om dette, jf. kommuneloven § 13-1. Ved valget i 2021 var det ett stemmelokale i Kárášjoga gielda/Karasjok kommune, både i forhåndsstemmeperioden og på valgdagene. Det var derfor ikke lovkrav om stemmestyre i kommunen for dette valget. I forbindelse med sametingsvalget i 2021 bestemte imidlertid samevalgstyret i sak 8/21 - i tråd med forslag fra kommunedirektøren - at det skulle være stemmestyre, fordi stemmestyret har en viktig funksjon i å bidra til at valggjennomføringen i selve valglokalet, skjer på best mulig måte. Vi legger til grunn at reglene om stemmestyre derfor gjaldt ved dette valget.

Kommunestyrevalget 2023

I valgloven § 4-1 fremgår det at det i hver kommune skal være et **valgstyre** som velges av kommunestyret selv. Valgstyret skal bestå av minst tre medlemmer. Valgstyret har ansvaret for å forberede og gjennomføre valget på kommunalt nivå.

Valgstyret er et folkevalgt organ med hjemmel i særlov, jf. kommuneloven § 7-2 første ledd bokstav i. Kommunelovens regler for slike organer kommer dermed til anvendelse. Valgbarhetsreglene følger av kommuneloven §§ 7-2 og 7-3. Kravene til kjønnsmessig representasjon i kommuneloven §§ 7-5, 7-6 og 7-7 må være oppfylt.

Det er valgstyret som:

- vedtar stemmesteder, stemmekretser og åpningstider
- bestemmer om det ved enkelte forhåndsstemmesteder skal benyttes stemmeseddelkonvolutt
- prøver og godkjenner stemmer og gjennomføre valgoppgjør
- behandler forkastelser av stemmegivninger og stemmesedler
- godkjenner valgoppgjøret (signering av protokollen)

- behandler klager på valggjennomføringen

Valgstyret kan også delegerede vedtaksmyndighet til kommunedirektøren, jf. kommuneloven § 13-1 sjette ledd. Adgangen til å delegerede gjelder saker som ikke har prinsipiell betydning. I forlengelse av dette kan praktiske oppgaver overlates til administrasjonen, som for eksempel å sette opp manntall og legge det ut til alminnelig ettersyn, kunngjøringer, lage lister over klager, underrette velgere og kandidater, trykke stemmesedler og lignende.

Foregår stemmegivningen på flere steder i kommunen, skal et **stemmestyre** med minst tre medlemmer administrere stemmegivningen på hvert sted, jf. valgloven § 4-2. Kommunestyret kan delegerede oppnevning av stemmestyre til valgstyret.

På bakgrunn av det som er nevnt ovenfor utleder vi følgende revisjonskriterier:

Sametingsvalget 2021

- Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal ha et samevalgstyre som er valgt av kommunestyret
- Valg av stemmestyre må gjøres i henhold til valgloven § 4-2, herunder må samevalgstyret
 - ha myndighet delegert fra kommunestyret
 - påse at det velges minst tre medlemmer
- Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal følge bestemmelsene i kommuneloven om valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved valg av samevalgstyre og stemmestyre
- Samevalgstyrets og stemmestyrets oppgaver må være innenfor gjeldende regelverk

Kommunestyrevalget 2023

- Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal ha et valgstyre som er valgt av kommunestyret
- Valg av stemmestyre må gjøres i henhold til valgloven § 4-2, herunder må valgstyret
 - ha myndighet delegert fra kommunestyret
 - påse at det velges minst tre medlemmer
- Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal følge bestemmelsene i kommuneloven om valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved valg av valgstyre og stemmestyre
- Samevalgstyrets og stemmestyrets oppgaver må være innenfor gjeldende regelverk

2.3.2 Underproblemstilling 2

Sørget kommunen for tilstrekkelig opplæring av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere ved Sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023?

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en valghåndbok som gir oversikt over regelverket som gjelder ved gjennomføring av valg. I valghåndboken står det i innledningen at det er viktig at valgstyrene sørger for å gi valgfunksjonærer, og særlig stemmemottakere, nødvendig opplæring. Dette er helt avgjørende for en korrekt gjennomføring av valget, og mange av de feil som skjer kunne vært unngått med en grundigere opplæring. Kommunen bør derfor ha rutiner for opplæring av medlemmer i valgorganene og valgmedarbeidere. Det bør fremgå av rutinene hva det enkelte valgorgan og valgmedarbeider må få opplæring i for å sikre at regelverket følges.

Begrepet *tilstrekkelig* som fremgår av problemstillingen, er skjønnsmessig. Regelverket inneholder beskrivelser av valgorganene og valgmedarbeiderne sine oppgaver. For at opplæringen skal være tilstrekkelig, bør opplæringen dekke ansvaret og oppgavene som er

beskrevet i regelverket. Vi har ikke mulighet til å undersøke den enkeltes subjektive opplevelse av om oppøringen var tilstrekkelig, men vi kan undersøke om det foreligger rutiner som dekker beskrivelser i regelverket om ansvar og oppgaver i valggjennomføringen.

Om forhåndsstemmegivning står det i punkt 10 i valghåndboken at det er viktig at alle som skal være med på å ta imot forhåndsstemmer får tilstrekkelig opplæring, slik at man unngår feil. Stemmehottakere har et viktig ansvar med å påse at regelverket følges, da resultatet ellers kan bli forkastede stemmer.

Om stemmehottakere står det i punkt 10.6 at valgstyret må oppnevne det antall stemmehottakere som er nødvendig for å gjennomføre forhåndsstemmegivningen på en tilfredsstillende måte. Det er valgstyrets ansvar å sørge for at stemmehottakerne får den nødvendige opplæring. Stemmehottakerne må sette seg grundig inn i bestemmelsene om forhåndsstemmegivningen.

På bakgrunn av det ovenfornevnte utleder vi følgende revisjonskriterier:

Sametingsvalget 2021

Karášjoga gielda/Karasjok kommune skal ha utarbeidet retningslinjer og rutiner for opplæring av:

- Medlemmer i samevalgstyret
- Medlemmer i stemmestyret
- Valgmedarbeidere

Retningslinjene og rutinene må dekke ansvar og oppgaver som legges til valgorganene/medlemmene/medarbeiderne.

Kommunestyrevalget 2023

Karášjoga gielda/Karasjok kommune skal ha utarbeidet retningslinjer og rutiner for opplæring av:

- Medlemmer i valgstyret
- Medlemmer i stemmestyret
- Valgmedarbeidere

Retningslinjene og rutinene må dekke ansvar og oppgaver som legges til valgorganene/medlemmene/medarbeiderne.

2.3.3 Underproblemstilling 3

Ble forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og etablerte rutiner?

Sametingsvalget 2021

Samevalgstyret skal legge Sametingets valgmannstall ut til offentlig ettersyn så snart det lar seg gjøre, jf. forskriften § 8 første ledd. Valgmannstallet skal ligge ute til og med valgdagen i det året det er valg til Sametinget. Samevalgstyret skal kunngjøre tid og sted for utleggingen og opplyse om adgangen til og fremgangsmåten for å kreve feil rettet.

Stemmegivningen til sametingsvalget foregår på samme tid som stortingsvalget. Samevalgstyret skal kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmegivningen, jf. forskriften § 40 første ledd.

Forhåndsstemmegivning

Forskrift om valg til Sametinget kapittel 8 regulerer forhåndsstemmegivningen. Den ordinære forhåndsstemmegivningen foregår fra og med 10. august i valgåret, jf. valgloven § 8-1 første ledd. Velgere som ikke kan forhåndsstemme i den ordinære forhåndsstemmeperioden kan avgi stemme innenriks fra 1. juli, såkalt tidligstemme. Valgstyret plikter å tilrettelegge for at velgere som henvender seg til kommunen i perioden 1. juli til 9. august får avgitt stemme, jf. § 40 fjerde ledd. Valgloven og valgforskriftens regler for forhåndsstemmer gjelder tilsvarende for sametingsvalget, jf. § 40 sjette ledd.

Stemmegivningen skal foregå i de lokaler der det foregår forhåndsstemmegivning til stortingsvalget, jf. forskrift om valg til sametinget § 42. Valgloven § 8-3 og valgforskriften § 25 og § 26 gjelder tilsvarende. Lokalene skal være både egnet for stemmemottak og være tilgjengelig for velgerne. At lokalene skal være tilgjengelig, innebærer at velgere skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp. Det er valgstyret som bestemmer hvor det skal mottas forhåndsstemmer.

Forhåndsstemming skal også avholdes på helse- og omsorgsinstitusjoner, som for eksempel sykehus og sykehjem, jf. valgloven § 8-3 annet ledd bokstav a.

Velgere som har søkt om å få avgi forhåndsstemme til stortingsvalget etter § 8-3 (6) i valgloven, trenger ikke sende særskilt søknad for å kunne forhåndsstemme til sametingsvalget. Valgstyrets leder sørger for at samevalgstyrets leder får kopi av de innkomne søknader.

Fremgangsmåten ved forhåndsstemmegivningen er regulert i forskrift om valg til Sametinget § 43. Ifølge bestemmelsens første ledd gjelder valgloven § 8-1 femte ledd, § 8-4 første, sjette, åttende og niende ledd og valgforskriften § 27 femte ledd tilsvarende.

I valgloven framgår det at stemmemottakere oppnevnt av valgstyret kan motta forhåndsstemmer, jf. § 8-2 første ledd bokstav a.

Dersom det er nødvendig å tømme urner under forhåndsstemmegivningen, skal samevalgstyret sørge for at det etableres betryggende rutiner for oppbevaring av innholdet, jf. forskrift om valg til Sametinget § 46 første ledd. Avgitte stemmer skal oppbevares atskilt fra øvrig valgmateriell. Kravet til betryggende rutiner for oppbevaring og transport av valgmateriell gjelder i alle faser av valggjennomføringen, jf. forskriften § 54 første ledd.

Stemmegivning på valgdagen

Stemmegivningen til sametingsvalget holdes på samme sted og til samme tid som stemmegivningen til stortingsvalget i kommuner som har 30 eller flere personer i Sametingets valgmanntall. De to valgene skal holdes klart atskilt, jf. forskrift om valg til Sametinget § 47 første ledd. Det framgår i tredje ledd at kravene til universell utforming av valglokaler og valgutstyr gjelder, jf. valgforskriften § 30 om universell utforming av valglokaler og valgutstyr. Ved tilrettelegging for stemmegivning i valglokalene, skal det legges vekt på god tilgjengelighet for alle velgere. Blinde og svaksynte velgere skal kunne avgi stemme uten å måtte be om hjelp, jf. valgforskriften § 26.

Samevalgstyret kunngjør tid og sted for stemmegivningen, jf. forskrift om valg til Sametinget § 48.

Forskrift om valg til Sametinget § 53 regulerer tømning av urner i løpet av valgdagen. Dersom det er nødvendig å tømme valgurner i løpet av valgdagen, skal samevalgstyret sørge for at stemmestyrene benytter følgende prosedyre:

1. Forsegling av valgurnen skal brytes av minst to av stemmestyrets medlemmer i fellesskap.
2. Innholdet tømmes umiddelbart over i egnet emballasje som forsegles og merkes med serienumre.

Stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget, jf. forskrift om valg til Sametinget § 67 første ledd. Samevalgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg, jf. § 67 andre ledd.

Gjennomføring av valgoppgjøret

Samevalgstyret skal etablere betryggende rutiner for oppbevaring og transport av valgmateriell i alle faser av valg gjennomføringen, jf. forskrift om valg til Sametinget § 54. Samevalgstyret er ansvarlig for foreløpig opptelling av forhåndsstemmer og valgtingsstemmer for velgere som er manntallsført i Karasjok kommune, jf. forskrift om valg til Sametinget § 62 første ledd.

Opptellingsvalgstyret er ansvarlig for foreløpig og endelig opptelling av forhåndsstemmer mottatt i kommuner i valgkretsen med færre enn 30 i valgmanntallet, og endelig opptelling av forhåndsstemmer og valgtingsstemmer i kommuner i valgkretsen med 30 eller flere manntallsførte. Karasjok kommune er opptellingskommune for Ávjovári valgkrets, og samevalgstyret fungerer også som opptellingsvalgstyret, jf. forskrift om valg til Sametinget § 62 tredje ledd.

I forskrift om valg til Sametinget § 63 tredje ledd står det at samevalgstyret skal så snart foreløpig opptelling av forhåndsstemmer og valgtingsstemmer er avsluttet, sende opptellingsvalgstyret:

- a. alle stemmegivninger og stemmesedler som er avgitt på valgtinget og de som er avgitt på forhånd hver for seg
- b. alle omslagskonvolutter fra forhåndsstemmegivningen utenriks og på Svalbard og Jan Mayen
- c. bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll og
- d. kopi av innkomne klager

Materiellet skal pakkes i god orden i forsvarlig emballasje og sendes på hurtigst betryggende måte senest innen onsdag etter valget kl. 15, jf. § 63 fjerde ledd.

Prinsippene for opptellingen er at stemmesedlene skal telles i to omganger, ved en foreløpig og en endelig opptelling, og forhåndsstemmer og stemmer avgitt på valgtinget skal holdes atskilt, jf. § 64. All opptelling skal skje under tilsyn av enten samevalgstyret eller opptellingsstyret.

Endelig opptelling skjer hos opptellingsvalgstyret, jf. forskriften § 66 første ledd. Opptellingen og valgoppgjøret skjer samlet for hele kretsen. Opptellingsvalgstyret skal føre protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør, jf. forskrift om valg til Sametinget § 67 tredje ledd. Departementet fastsetter formularer, der administrative forhold, mottak og behandling av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling, valgoppgjør og kontroll skal protokolleres, jf. § 67 fjerde ledd. Valgmyndighetene er forpliktet til å bruke fastsatte formularer.

Når opptellingen av stemmene og valgoppgjøret er avsluttet, skal lederen av opptellingsvalgstyret sørge for at bekreftet avskrift av det som er bokført i anledning valget, og innkomne klager og anmerkninger til gjennomføringen av valget, omgående blir sendt til Sametingets valgnemnd, jf. forskriften § 70 første ledd. Medlemmene av opptellingsvalgstyret underskriver boken.

Ut fra denne gjennomgangen har vi utledet følgende revisjonskriterier:

Sametingsvalget i 2021

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- legge Sametingets valgmanntall ut til offentlig ettersyn og kunngjøre tid og sted for utleggingen
- tilrettelegge for tidligstemmegivning
- kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmegivningen
- avholde forhåndsstemmegivning på helse- og omsorgsinstitusjoner

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- kunngjøre tid og sted for stemmegivningen på valgtinget
- ha rutiner for oppbevaring av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen
- ha rutiner for kontroll av stemmelokalet og stemmeavlukket både ved forhåndsstemming og på valgdagen
- sende opptellingsvalgstyret alle stemmegivninger og stemmesedler som er avgitt på valgtinget og de som er avgitt på forhånd hver for seg
- forestå valgoppgjør for Ávjovári valgkrets

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for at:

- stemmestyret fører protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget
- samevalgstyret fører protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg
- samevalgstyret fører protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør
- samevalgstyret sender bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll og kopi av klager til opptellingsvalgstyret
- opptellingsvalgstyret fører protokoll i forbindelse med opptelling av valgoppgjør for Ávjovári valgkrets

Kommunevalget 2023

Valgstyret har ansvar for å legge ut manntallet til offentlig ettersyn så snart det lar seg gjøre, jf. valgloven § 2-6 første ledd. Manntallet skal ligge ute til og med valgdagen. Valgstyret kunngjør tid og sted for utleggingen og skal opplyse om adgangen og fremgangsmåten for å kreve feil rettet, jf. § 2-6 andre ledd.

Valgstyret har ansvar for å kunngjøre tid og sted for stemmegivningen og for forhåndsstemmegivningen, jf. § 9-3 tredje ledd og valgforskriften § 24.

Forhåndsstemmegivning

Den ordinære forhåndsstemmegivningen foregår fra og med 10. august i valgåret, jf. valgloven § 8-1 første ledd. Faller 10. august på en lørdag eller en helligdag, starter forhåndsstemmegivningen første påfølgende hverdag, jf. valgloven § 15-5. Forhåndsstemmegivningen kan ikke foregå senere enn siste fredag før valgdagen, jf. § 8-1 andre

ledd. Valgstyret plikter å tilrettelegge for at velgere som henvender seg til kommunen i perioden 1. juli til 9. august får avgitt stemme, såkalt tidligstemming.

Fremgangsmåten ved forhåndsstemmegivningen er regulert i valgloven kapittel 8 og valgforskriften § 27. Stemmemottakere oppnevnt av valgstyret kan motta forhåndsstemmer, jf. valgloven § 8-2 første ledd bokstav a.

Valgstyret har ansvar for å sørge for at det blir trykt stemmesedler for alle godkjente valglister i kommunen før forhåndsstemmegivningen starter 10. august innenriks, jf. valgloven § 7-1 andre ledd. Valgstyret også har plikt til å produsere blanke hvite stemmesedler, jf. valgforskriften § 20 tredje ledd.

Forhåndsstemmer også mottas hjemme hos personer som oppholder seg ved helse- og omsorgsinstitusjoner og i omsorgsboliger med umiddelbar tilknytning til institusjonen, jf. valgforskriften § 25.

Stemmegivning på valgdagen

Valgstyret bestemmer hvor stemmegivningen skal foregå og fastsetter tiden for stemmegivning. Stemmegivningen skal foregå i egnet og tilgjengelig lokale og velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp, jf. valgloven § 9-3 andre ledd.

Foregår stemmegivningen på flere steder i kommunen, skal et **stemmestyre** med minst tre medlemmer administrere stemmegivningen på hvert sted, jf. valgloven § 4-2. Kommunestyret kan delegere oppnevningen av stemmestyre til valgstyret. Et stemmestyre er i likhet med valgstyret et kommunalt organ hjemlet i særlov. Dette innebærer at kommunelovens regler for slike organer kommer til anvendelse.

Stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med *gjennomføringen av valgtinget*, jf. valgloven § 10-7 første ledd. Valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med *forberedelser og gjennomføring av valg*, jf. valgloven § 10-7 andre ledd. Ved protokollering skal formularer fastsatt av departementet benyttes, jf. valgforskriften § 41.

Gjennomføring av valgoppgjøret

I valgforskriften § 34 framgår det at valgstyret skal sørge for at det fastsettes betryggende rutiner for oppbevaring og transport av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen. Valgmateriellet skal forsegles dersom det i perioder ikke er under direkte oppsyn av valgmyndighetene. I samme forskriften § 35 framgår det at ved alle valg skal det ved overlevering av valgmateriell fra stemmestyret til valgstyret utferdiges en kvittering for hva som er overlevert, hvem som har overlevert og hvem som mottok materiellet. Tid og sted for når overleveringen fant sted skal framgå.

Kapittel 8 i valgforskriften fastsetter prinsipper for opptelling av stemmesedler. Bestemmelsene gjelder både for stemmer avgitt på forhånd og for stemmer avgitt på valgtinget. Det er valgstyret som har ansvaret for opptellingen.

Ut fra denne gjennomgangen har vi utledet følgende revisjonskriterier:

Kommunestyrevalget i 2023

Karášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- legge ut manntallet til offentlig ettersyn og kunngjøre tid og sted for utleggingen

- tilrettelegge for tidligstemmegivning
- kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmegivning
- avholde forhåndsstemmegivning på helse- og omsorgsinstitusjoner

Karášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- kunngjøre tid og sted for stemmegivningen
- ha rutiner for oppbevaring av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen
- ha rutiner for kontroll av stemmelokalet og stemmeavlukket både ved forhåndsstemming og på valgdagen
- bestemme hvem som skal foreta optellingen av stemmesedlene

Karášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for at:

- stemmestyret fører protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget
- valgstyret fører protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg
- utferdige en kvittering i tråd med kravene i valgforskriften ved overlevering av valgmateriell fra stemmestyret til valgstyret
- valgstyret fører protokoll i forbindelse med optelling og valgoppgjør

2.3.4 Underproblemstilling 4

Behandlet kommunen klager, feil og avvik knyttet til valgene i 2021 og 2023 i tråd med gjeldende regelverk og krav til dokumentasjon og oppfølging?

Sametingsvalget 2021

Alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valget i den valgkretsen der vedkommende er innført i Sametingets valgmanntall, jf. forskriften § 76 første ledd. Klage må fremsettes innen sju dager etter valgdagen. Klage over opptellingsvalgstyrets valgoppgjør må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret foreligger, jf. forskriften § 76 andre ledd. Klagen må være skriftlig og skal fremsettes for samevalgstyret i kommunen, opptellingsvalgstyret i kretsen eller Sametingets administrasjon, jf. forskriften § 76 fjerde ledd. Sametinget er klageinstans.

Kommunestyrevalget 2023

Alle som har stemmerett ved valget har klagerett, jf. valgloven § 13-2 første ledd. Stemmeberettigede kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen ved kommunestyrevalget i den kommunen vedkommende er manntallsført. Klagen må fremsettes innen sju dager etter valgdagen, jf. andre ledd. Klagen skal være skriftlig og skal fremsettes for valgstyret i kommunen, jf. tredje ledd. Departementet er klageinstans. Vedtak som departementet treffer i klagesaker, er endelige og kan ikke bringes inn for domstolene til overprøving.

Felles for begge valgene

Felles for klagebehandlingen ved sametingsvalget og kommunestyrevalget er at alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper gjelder. I valghåndboken (2023) punkt 23.8 står det at valgstyret skal prøve saken og vurdere om klager skal gis medhold. Hvis klager ikke gis medhold, oversendes saken til departementet til behandling. Det må fremgå av valgstyrets behandling om klageren har klagerett og om klagen er fremsatt i tide. Videre må anførselene i klagen kommenteres, slik at saken er best mulig opplyst før klagen oversendes departementet.

Valgmyndighetene kan omgjøre sine avgjørelser/vedtak på vanlig måte, innenfor de rammer forvaltningsloven setter. Vedtaksorganet kan oppheve eller endre enkeltvedtak hvis klagen anses begrunnet, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd.

Mange forhold knyttet til forberedelsen og gjennomføringen av valget, vil det ikke være mulig å rette på det tidspunktet klagen fremsettes⁶. Valgstyret kan da ikke ta klagen til følge. Dette fordi en feil i så fall må rettes ved å kjenne valget ugyldig, noe valgstyret ikke har kompetanse til.

Valgstyret skal forberede saken. Behandling av slike klagesaker haster og derfor må det umiddelbart etter at klagen er mottatt, sendes kopi av klagen til departementet. Samtidig bør kommunestyret orienteres.

Ut fra denne gjennomgangen har vi utledet følgende revisjonskriterier for henholdsvis sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023:

Karášjoga gielda/Karasjok kommune:

- skal behandle innkomne klager så raskt som mulig etter at de er mottatt
- bør sende kopi av innkomne klager til Sametinget eller departementet umiddelbart etter at de er mottatt
- skal prøve saken/behandle innkomne klager og vurdere om klager skal gis medhold
- skal oversende klager som ikke gis medhold til departementet til behandling

2.3.5 Underproblemstilling 5

Har kommunen etablert tilstrekkelig internkontroll og kvalitetssikringsrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit og mangfold i valgorganenes sammensetning og funksjon?

Kommuneloven § 25 stiller krav til kommunens internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen. I henhold til bestemmelsens andre ledd skal internkontrollen være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktivitet og risikoforhold. Internkontrollbestemmelsen stiller blant annet krav til at kommunedirektøren skal sørge for å utarbeide oversikt over oppgaver og organisering, ha nødvendige rutiner og prosedyrer, avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik, evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll. Internkontrollen skal dokumenteres i den formen og omfanget som er nødvendig. Internkontrollveilederen⁷ peker på dokumentasjon som et virkemiddel som skal bidra til å sikre at internkontrollen fungerer som forutsatt. Ifølge veilederen er det virksomheten selv – ved den øverste lederen og medarbeiderne – som må avgjøre hvilke ordninger, arbeidsprosesser eller resultater som skal foreligge i skriftlig form, samt etablere rutiner som sikrer skriftlighet på disse områdene. Hva som skal dokumenteres, må avgjøres ut ifra virksomhetens egne interne behov.

Ut fra denne gjennomgangen har vi utledet følgende revisjonskriterium som gjelder både ved gjennomføringen av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023:

⁶ Valghåndboken 2023, punkt 23.9

⁷ Orden i eget hus, kommunedirektørens internkontroll, veileder Kommunesektorens organisasjon

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet ved gjennomføring av valg når det gjelder å:

- beskrive hovedoppgaver, mål og organisering
- utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer som sikrer etterlevelse av regelverk og veiledere
- rutiner for å evaluere og eventuelt forbedre rutiner og prosedyrer
- system for å fange opp avvik og bruke kunnskapen i forbedringsarbeidet

Revisjonskriteriene vi har utledet, oppgis i tekstboks innledningsvis i kapitlene de brukes i. I rapporten fremstiller vi funn, vurderinger og konklusjoner knyttet til sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 hver for seg.

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENŚING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon⁸.

Revisor fikk oppnevnt leder for kommunedirektørens stab som kontaktperson for forvaltningsrevisjonen. Oppstartsmøte ble gjennomført 26.08.2025. På oppstartsmøtet deltok kontaktpersonen samt to ansatte i administrasjonen som er valgansvarlige. Valgansvarlige er personell som har fått opplæring i å utføre de administrative valgoppgavene. Dette gjelder eksempelvis alt forarbeid som gjelder valgplanlegging, tilrettelegging for valget, innlegging av informasjon i valgsystemet og innlegging av valgopptellingen i valgsystemet. Møtedeltakerne opplyste at de ikke hadde vært ansatt så lenge i sine stillinger, og derfor hadde begrenset kunnskap om gjennomføringen av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023.

For å belyse valggjennomfringene i 2021 og 2023 har vi i stor grad basert oss på informasjon fra møteinnkallinger, saksutredninger og protokoller fra møter i kommunestyret og i valgstyret. Disse dokumentene er tilgjengelige på Karasjok kommunes politiske møtekalender på nett.

Vi har i tillegg mottatt følgende dokumenter fra kommunen:

- Aktuelle beskrivelser valgarbeid 2021 kortversjon
- Protokoll valg 23.08.2021
- Rutine for klargjøring av stemmegivning 2021
- Rutine for mottak av forhåndsstemmer 2021
- Rutine for mottak av forhåndsstemmer på institusjon, omsorgsboliger og hjemme hos velger 2021
- Rutine for mottak av tidligstemmer 2021
- Rutine for prøving av tidlig- og forhåndsstemmer 2021
- Rutine for telling av valgtingsstemmer 2021
- Rutine for tilgang til valgmateriell 2021
- Rutiner for kontroll av stemmeavlukket 2021
- Veien i stemmelokalet

Vi har fått opplyst at kommunens rutiner har blitt revidert i henhold til gjeldende regelverk for gjennomføring av valget i 2025. Det er usikkert om de lokale rutinene som gjaldt for tidligere valg har blitt arkivert, og vi har ikke fått tilgang til disse. Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget både i 2021 og i 2023 ble rutinene i valghåndbok fra Valgdirektoratet benyttet.

Valgdirektoratet har utarbeidet veiledere, rutiner, maler og hjelpemidler til kommunene, fylkeskommunene og Sametinget til bruk under valggjennomføringen. Veiledningsmateriellet omfatter blant annet:

- Veiledere om sikkerhet, tilgjengelighet, stemming og opptelling
- Rutiner for videresending av forhåndsstemmer, manuell opptelling, stikkprøvekontroll, administrering av valglokaler, beredskapsrutine for valg uten valgsystemet EVA
- Rutiner for kommunenes gjennomføring av sametingsvalget for henholdsvis kommuner med færre eller fler enn 30 manntallsførte og for opptellingskommuner

⁸ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020

- Maler og hjelpemidler for blanke protokoller, kvittering for overlevering av materiell, adresselister for videresending av forhåndsstemmer og informasjon om roller og ansvar

Valgsystemet EVA (Elektronisk Valgadministrative System) er det sentrale IT- systemet som kommuner, fylkeskommuner og Sametinget benytter i forberedelser, gjennomføring og etterarbeid knyttet til valg, og systemet administreres av Valgdirektoratet. I kommunedirektørens framlegg til valgstyret i sak 21/21 framgår det at opptellingspunching, protokoller m.v. gjøres i EVA. Valgdirektoratet bruker EVA som grunnlag for rapportering og som informasjonsgrunnlag for å kunne bistå til en mest mulig korrekt og sikker valggjennomføring.

I valgsystemet blir all informasjon om den praktiske gjennomføringen av valget registrert, for eksempel om det skal gjennomføres et- eller todagersvalg, hvilke valglokaler som skal brukes, åpningstider for valglokaler m.m. Det skal også registreres hvilke parti som stiller til valg og hvilke kandidater som stiller for de ulike partiene. Alle manntallsførte skal også registreres i EVA. Maskinelt opptalte stemmesedler blir automatisk lagt inn i EVA, mens manuelt opptalte stemmesedler må legges inn manuelt. Valgoppgjøret for valgkretsen skal også registreres i EVA.

Valgdirektoratet har utarbeidet en samsvarserklæring på at oppbyggingen og funksjonaliteten i EVA er i samsvar med gjeldende regelverk for gjennomføringen av valg i Norge. I erklæringen framgår det at saksbehandlingssystemet ikke kan erstatte valgstyrene sitt ansvar for å påse at valghendelsene blir gjennomført etter gjeldende regelverk, men fungerer som et støtteverktøy i de ulike fasene av valggjennomføring. Valgene for 2021 og 2023 er lukket i valgsystemet EVA, og revisor har ikke tilgang til dokumentasjonen som ligger i saksbehandlingssystemet knyttet til disse valgene.

Vi har gjennomgått møteinnkallinger og møteprotokoller i valgstyret og aktuelle saker i kommunestyret for periodene som gjelder valgene i 2021 og 2023. I politiske saker inngår kommunedirektørens saksutredninger, og disse gir derfor informasjon om hva kommuneadministrasjonen har vært involvert i og hvilken informasjon og vurderinger som er forelagt valgstyret og kommunestyret. Videre gir disse dokumentene informasjon om kommunedirektørens oppfølging av vedtak.

Vi har også forsøkt å få tak i informanter for å innhente muntlige opplysninger. To sentrale valgorganer, er valgstyret og stemmestyret. Lederne for disse organene er vurdert som relevante informanter i denne undersøkelsen. Det har ikke lyktes å få respons fra leder for valgstyrene på våre forespørsler om intervju. Leder av valgstyrene, som var samme person for begge de aktuelle valgene, har ikke lengre tilknytning til kommunen, og er derfor ikke forpliktet til å stille til intervju i anledning forvaltningsrevisjonen. Vi har gjennomført intervju med leder for stemmestyret for sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023, det var samme person som hadde dette vervet ved begge valgene.

I verifisert referat fra oppstartsmøtet med kommunen, der blant annet de to valgansvarlige deltok, framgår det at møtedeltakerne ikke hadde vært ansatt så lenge i stillingene sine, og derfor hadde begrenset kjennskap til gjennomføring av de to aktuelle valgene. På bakgrunn av dette vurderte vi at det ikke var hensiktsmessig å intervju de valgansvarlige. I forbindelse med verifisering av faktagrunnlaget i rapporten, fikk vi opplyst at den ene av de valgansvarlige hadde vært ansatt i forbindelse med gjennomføring av begge valgene, og at den andre hadde vært ansatt i forbindelse med gjennomføringen av kommunestyrevalget. Vi er usikre på hvordan denne misforståelsen har oppstått, men vurderer at opplysningene vi har mottatt fra kommunens

administrasjon er tilstrekkelige, og at det ikke er nødvendig å supplere disse med muntlige opplysninger.

3.2 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og konkludere på problemstillingene. Revisor vurderer at det datamaterialet som er presentert som «revisors funn» i rapporten, oppfyller dette gyldighetskravet. Mange av de spørsmålene som vi skal belyse, skal det ha vært saker om i kommunestyret og valgstyret, og saksdokumenter er derfor relevante data. Vi har ikke tilgang til informasjon lagt inn i EVA, jf. redegjørelser ovenfor, som kunne vært relevante data. Vi anser likevel å ha tilstrekkelige data til å svare ut problemstillingene. Vi viser til redegjørelser ovenfor om at bruk av EVA skal bidra til riktig gjennomføring, og at Valgdirektoratet bruker EVA for å oppnå en korrekt og sikker valggjennomføring. Vi legger til grunn at eventuelle hendelser omkring valggjennomføring som ikke gikk som forutsatt ville ha blitt oppdaget og gjort kjent av direktoratet. Vi tar også forbehold om at det kan foreligge dokumentasjon i valgsystemet som vi ikke har fått oversendt, og som vi ikke har tilgang til.

Innhenting av muntlige opplysninger kan være en kilde til relevant informasjon. Svakheten med muntlig informasjon om forhold langt tilbake i tid, er risikoen for at informasjonens pålitelighet kan være svekket, da den er basert på informantenes subjektive hukommelse. Leder for stemmestyrene spesifiserte at valgene ligger år tilbake i tid, noe som medfører at det kan være vanskelig å huske alt som kan være relevant. Vi anser ikke muntlig informasjon om valgene i 2021 og 2023 som sentral for å kunne svare på problemstillingene og gjøre vurderinger.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige, og vi legger til grunn at opplysninger fremlagt for folkevalgte organer ikke inneholder feil og at protokollene viser hva som har vært kommunestyrets og valgstyrets vedtak. Møteprotokoller har blitt godkjent i påfølgende møter i det aktuelle organet. Revisor har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet, og sammenlignet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem. Vi har ikke funnet feil eller motsetninger. I tillegg har vi fremlagt datamaterialet for kommunen, korrigeringer og supplerende opplysninger fra kommunen er innarbeidet i rapporten.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også på et overordnet nivå sikret gjennom KomRev NORDs interne kvalitetssikringssystem.

3.3 Avgrensninger

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til å gjelde undersøkelser av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023. Når det gjelder undersøkelsene rundt sametingsvalget i 2021, er disse avgrenset til kommunens ansvar for selve avviklingen av sametingsvalget. Vi har ikke gjort undersøkelse knyttet til Sametingets gjennomføring av valget.

Regelverket stiller krav til vedtak, rutiner og protokollføring på ulike stadier av forberedelser, gjennomføring og oppgjør av valg. Vi har i vår undersøkelse tatt utgangspunkt i dokumentasjonen som foreligger. Vi har ikke anledning til å undersøke hvordan valggjennomføringen foregikk ved de to aktuelle valgene, utover det som er dokumentert. Forhold som ikke er dokumentert vil vanskelig la seg undersøke i ettertid, spesielt når det er henholdsvis tre og fem år siden valgene ble gjennomført.

4 SAMETINGSVALGET 2021

4.1 Samevalgstyre og stemmestyre

Underproblemstilling 1: *Var sammensetningen av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver, i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføringen av Sametingsvalget i 2021?*

Revisjonskriterier

- Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal ha et samevalgstyre som er valgt av kommunestyret
- Valg av stemmestyre må gjøres i henhold til valgloven § 4-2, herunder må samevalgstyret
 - o ha myndighet delegert fra kommunestyret
 - o påse at det velges minst tre medlemmer
- Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal følge bestemmelsene i kommuneloven om valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved valg av samevalgstyre og stemmestyre
- Samevalgstyrets og stemmestyrets oppgaver må være innenfor gjeldende regelverk

Kommunestyret i Karasjok valgte følgende valgstyre for perioden 2019-2023 i møte 12.12.2019 under sak 19/76 med en sammensetning av to kvinner og tre menn som faste medlemmer:

Navn	Funksjon
Mette Anti Gaup	Leder
John Nystad	Nestleder
Håkon Bysheim	Medlem
Per John A. Anti	Medlem
Sissel Gaup	Medlem
Svein Atle Somby	Varamedlem
Jan Terje Nedrejord	Varamedlem
Karen Utsi Sara	Varamedlem
Anna Ravna Gaup	Varamedlem
Klemet Amund Eira	Varamedlem
Anne Toril Eriksen Balto	Varamedlem
Jovnna Ailu Anti	Varamedlem

I saksframlegget framgår det at skal velges medlemmer til ulike styrer, råd og nemnder for perioden 2019-2023, herunder fem medlemmer til valgstyret for kommunestyre-/fylkestingsvalg og for sametings-/stortingsvalg. Rådmannen viser til at kommunestyret oppnevnte i møte 22.10.19 en valgkomité, og at valgkomitéen legger frem sin innstilling på kommunestyrets møte. I protokoll for behandling av sak 19/76 framgår det at det ble levert felles forslag fra posisjon og opposisjon, og fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret vedtok i møte 22.04.2021 i sak 21/28 at valgstyret i Kárásjoga gielda/Karasjok kommune også skal være samevalgstyre. I saksframlegget framgår det at det er naturlig at kommunens valgstyre også fungerer som samevalgstyre, siden begge valg foregår samtidig og

i samme lokaler. Videre står det at er formålstjenlig å ha kun ett organ som organiserer og fatter beslutninger knyttet til valggjennomføringen. I henhold til forskrift om valg til Sametinget § 62 fungerte samevalgstyret i Karasjok kommune også som opptellingsvalgstyre for Ávjovári valgkrets. Det framgår ikke av saksframlegget eller vedtaket om medlemmenes valgbarhet er vurdert.

Kommunestyret delegerte til valgstyret å velge medlemmer til stemmestyret, dette framgår i sak 19/76 fra møtet den 12.12.2019.

Valgstyret behandlet sak 21/8 *Valg av stemmestyre* i møte 12.03.2021. I saksframlegget framgår det at ved valget i 2019 fungerte kommunedirektørens ledergruppe som stemmestyre. Dette fungerte bra, men kommunalt ansatte med personell med lederansvar og lederoppgaver kan ikke inneha politiske verv/ oppgaver. I og med at funksjon i stemmestyret sidestilles med politisk verv, og kommunedirektøren og ledere ikke kan ha politiske verv, må det velges andre personer til stemmestyret. Valgstyret valgte følgende personer til stemmestyret for stortings- og sametingsvalget i 2021 og for kommune- og fylkestingsvalget i 2023:

Navn	Funksjon
Liss Veronica Utsi	Leder
Brita Marit Kåven	Nestleder
Nils Aslak Boine	Medlem
Alf Inge Anti	Varamedlem
Margrethe Sakshaug	Varamedlem
Henry Somby	Varamedlem
Randi Johansen Paltto	Mentor og veileder
Silvia Annette Siri	Sekretær

Valget av medlemmene og varamedlemmene til stemmestyret begrunnes med at de representerer mangfoldet, og at de ikke er oppført på noen politiske lister. Videre fremgår det at stemmestyret bistår valgstyret før, under og etter valget.

I samme sak framgår det at stemmestyrets oppgaver er å:

- sørge for at valgavviklingen gjennomføres i samsvar med reglene i valgloven og valgforskriften
- gi nødvendig opplæring i forkant til valgmedarbeiderne
- lage vaktliste i samråd med valgmedarbeiderne før valget og under valgdagene
- før og under valget i samarbeid med valgmedarbeiderne:
 - o krysse av i manntall
 - o stemple stemmesedler
 - o påse at velgerne legger stemmesedlene i stemmeurne (politikere til gjeldende valg, kan ikke ta imot stemmer)
 - o påse at det nok og at alle politiske lister er tilgjengelige i valgavlukkene
 - o veilede velgerne i valglokalet
 - o sørge for ro og orden
 - o sørge for at det ikke drives valgpåvirkning
- bistå med opptelling av stemmesedler
- evaluere valgets roller og arbeid kontinuerlig, og skriftliggjøre avvik og det som lyktes. Dette for å forbedre arbeidet til neste valg.

I møte 6. mai, i sak 21/21, la kommunedirektøren fram sak om presisering av valgstyrets vedtak 21/8 fattet 12.03.21. I saksframlegget framgår det at vedtaket om valg av stemmestyre inneholdt en utvidelse av mandatet sentrale myndigheter har tillagt et stemmestyre, vedtaket sa at stemmestyret skal bistå valgstyret før – under – etter valget. Videre framgår det i saksframlegget at valgstyret i vedtaket har fjernet valgssystemets funksjon *valgansvarlig*.

Valgstyret endret vedtaket fra 12. mars og presiserte at stemmestyret er organet som administrerer stemmegivningen i en stemmekrets og har ansvaret for et valglokale. Fra protokollen i sak 21/8 ble det strøket at stemmestyret bistår valgstyret før – under – etter valget. Valgstyret presiserte også hvem som skulle være medlemmer i stemmestyret, og Randi Johansen Paltto (mentor og veileder) og Silvia Annette Siri (sekretær) ble strøket fra stemmestyret.

Leder for stemmestyret opplyser i intervju at bakgrunnen for at hun ble valgt som leder for stemmestyret i 2021, var at det visstnok hadde vært store uenigheter etter det forrige valget, og at hun ble valgt fordi hun var politisk nøytral. Hun hadde ikke meldt seg til denne oppgaven.

4.2 Opplæring

Underproblemstilling 2: *Sørget kommunen for tilstrekkelig opplæring av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere ved Sametingsvalget i 2021?*

Revisjonskriterier

I forbindelse med sametingsvalget i 2021 skal Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ha utarbeidet retningslinjer og rutiner for opplæring av:

- Medlemmer i samevalgstyret
- Medlemmer i stemmestyret
- Valgmedarbeidere

Retningslinjene og rutinene må dekke ansvar og oppgaver som legges til valgorganene/medlemmene/medarbeiderne.

Valgstyret vedtok i møtet 12.3.2021, i sak 21/8 som gjaldt valg av stemmestyre at stemmestyret skal få nødvendig opplæring i god tid før valget (valgloven og valgforskriften).

I samme møte i valgstyret, i sak 21/20, la kommunedirektøren fram sak om valghåndbok for 2021. Valghåndboken fra Regjeringen var vedlagt saken. I saksutredningen vises til hva den inneholder, at den må leses sammen med valgloven og valgforskriften. Det fremkommer i saksutredningen at leder i valgstyret ønsker å lage en egen valghåndbok med begrunnelse i at det ikke finnes en oppdatert valghåndbok tilgjengelig. I saksutredningen fra kommunedirektøren er det lenke til regjeringens valghåndbok oppdatert pr april 2021. Saksutredningen har åpen innstilling fra kommunedirektøren. Det ble fremmet forslag til vedtak i møtet, og valgstyret vedtok at det skulle opprettes et politisk arbeidsutvalg som skulle utarbeide lokale håndbøker for valgoppgaver for:

- stemmestyret
- valgstyret
- valgtinget

Arbeidsutvalget bestod av leder for samevalgstyret, medlem av samevalgstyret og representant fra administrasjonen. I oppstartsmøtet for forvaltningsrevisjonen fikk vi opplyst at det ikke ble utarbeidet lokale valghåndbøker i henhold til valgstyrets vedtak. Arbeidet ble påbegynt av politikerne, men ble ikke fullført. Vi fikk opplyst at i forbindelse med valget i 2021 ble rutiner for opplæring av valgmedarbeidere og medlemmer i valgorganene som ligger i Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal benyttet, sammen med valghåndboken fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Valgstyret tok sak om valghåndbok for stemmestyret i Karasjok til orientering i møte 23. august. Det er ikke opplysninger utover dette i innkalling eller protokoll, og vi kan derfor ikke se om referatsaken gjaldt Regjeringens valghåndbok, eller om det omhandlet valgstyrets vedtak om utarbeidelse av egen valghåndbok.

Valgstyret hadde i møte 12.3.2021, i sak 21/8, gjort vedtak om at kommunedirektøren skulle rekruttere flere valgmedarbeidere til valget. I utredningen til valgstyrets sak 21/25 er det informasjon om at utlysning ble gjort den 28.6.21, og at det ikke var kommet søkere. Kommunedirektøren viste til at med den korte tiden som var frem til valgdagene, var det ikke tilstrekkelig tid til å lyse ut valgfunksjonær oppgaven på nytt. Kommunedirektøren la fram tre alternative måter å sikre tilstrekkelig bemanning på valgdagene. Valgstyret fattet vedtak om rekruttering og navnga i vedtaket hvem som skulle stå for det. Valgstyrets vedtak omhandlet også opplæring av valgmedarbeidere (utklipp fra møteprotokoll):

Mette Anti Gaup, Jovna Ailo Anti og Anni Østby jobber for å rekruttere valgmedarbeidere slik det ble vedtatt i valgstyremøtet den 12.03.21 i sak PS 21/8, og vedtaket følges opp. Det skal informeres tydelig om godtgjørelser i antall kroner for dette arbeidet, og at de får nødvendig opplæring. Frist for å melde valgmedarbeidere til kommunedirektøren fredag 27/8-21 klokken 12, da det i valgloven § 8-2 første ledd bokstav a står at stemmemottakere oppnevnes av valgstyret.

Valgstyret vedtok i sak 21/27 at det skulle gis to alternative opplæringsdager til valgmedarbeidere og stemmestyret fra uke 35 og uke 36 (31. aug. - 10. sept.). Videre at kursopplæringen skulle omhandle gjennomføringen av valg og bruk av valgsystemet EVA i valgperioden.

I intervju har leder for stemmestyret opplyst at hun deltok på den aktuelle opplæringen i regi av kommuneadministrasjonen, og at hun oppfattet opplæringen som intensiv og grundig.

For valget i 2021 utarbeidet kommunen et søknadsskjema for å bli valgmedarbeider. Første side av søknadsskjemaet gjengis her:

Har du lyst til å bli valgmedarbeider?

Oppgaver

Valgmedarbeiderne skal blant annet:

- gi veiledning til velgerne.
- ta imot stemmer, krysse av i manntallet, stemple stemmesedler og påse at velgerne legger stemmesedlene i valgurnene.
- kunne foreta opptelling av stemmesedler.

Det vil bli gitt nødvendig opplæringskurs i valgrutiner og smittevern. Alternative kursdager blir holdt mellom 30. august - 10. september.

Kvalifikasjoner

Valgloven har strenge krav til korrekt valgresultat. Du må som valgmedarbeider være nøyaktig. Valgmedarbeidere må være over 18 år eller fylle 18 år i valgåret. Listekandidater ved stortings- og sametingsvalget kan ikke være valgmedarbeidere under gjeldende valg.

Honorar

Honorar er 180,- pr.time, eventuelt avspasering.

Søknadsfrist

Fredag 27.august 2021 innen kl. 12:00

Skjemaet kan lastes ned på kommunens hjemmeside, eller det kan hentes på rådhusets servicekontor (åpningstid 08:00- 15:30).

Skjemaet kan leveres elektronisk til valgstyrets leder mette.anti.gaup@karasjok.kommune.no eller leveres på rådhusets servicekontor.

Kontaktinformasjon

For spørsmål -kontakt leder for valgstyret Mette Anti Gaup på tlf 95 28 03 69 eller e-post: mette.anti.gaup@karasjok.kommune.no

4.3 Gjennomføring av valget

Underproblemstilling 3: *Ble forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og etablerte rutiner?*

Revisjonskriterier

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- legge Sametingets valgmanntall ut til offentlig ettersyn og kunngjøre tid og sted for utleggingen
- tilrettelegge for tidligstemmegivning
- kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmegivningen
- avholde forhåndsstemmegivning på helse- og omsorgsinstitusjoner

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- kunngjøre tid og sted for stemmegivningen på valgtinget
- ha rutiner for oppbevaring av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen
- ha rutiner for kontroll av stemmelokalet og stemmeavlukket både ved forhåndsstemming og på valgdagen
- sende opptellingsvalgstyret alle stemmegivninger og stemmesedler som er avgitt på valgtinget og de som er avgitt på forhånd hver for seg
- forestå valgoppgjør for Ávjovári valgkrets

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for at:

- stemmestyret fører protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget
- samevalgstyret fører protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg
- samevalgstyret fører protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør
- samevalgstyret sender bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll og kopi av klager til opptellingsvalgstyret
- opptellingsvalgstyret fører protokoll i forbindelse med opptelling av valgoppgjør for Ávjovári valgkrets

4.3.1 Valgmanntall

Valgstyret fattet i sak 21/9, i møte 12.3.2021, vedtak om at manntallet skulle legges ut til offentlig ettersyn i perioden 10. juni til og med valgdagen på følgende steder:

- Coop Prix
- Rema 1000
- Biblioteket
- Rådhuset

Vi har ikke funnet dokumenterte kunngjøringer om tid og sted for utleggingen av manntallet, kunngjøringer av tid og sted for forhåndsstemmegivningen eller kunngjøring av tid og sted for stemmegivningen på valgdagen på kommunens hjemmesider. Kommunen har opplyst at kunngjøringer på kommunens hjemmeside så langt tilbake i tid er avpublisert, for å unngå at disse skaper forvirring ved nye valg.

4.3.2 Tidlig stemmegivning

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune har en skriftlig rutinebeskrivelse med tittelen *Rutiner for mottak av tidligstemmer*. Rutinen inneholder følgende punkter: formål, utgangspunkt, lover og reglement, annonsering, tidligstemmeperiode, fremgangsmåte og taushetsplikt. Som vedlegg til rutinen er uttrekk fra aktuelle avsnitt i valgloven, valgforskriften og valghåndboken.

Revisor har mottatt dokumentet *Aktuelle beskrivelser valgarbeid 2021 kortversjon*. I dette dokumentet står det om tidligstemmeperioden. I tidligstemmeperioden skal det ikke gjøres noen registreringer i EVA. EVA brukes kun til å hente ut valgkort. Det står at i år har de fleste fått tilsendt valgkortet elektronisk (unntatt de som har reservert seg mot dette). Det står videre at sametingslistene forventes levert 29.06.21. Stemmesedler til sametingsvalget er pakket i bunker. Det fremgår av dokumentet at rutiner for tidligstemmegivning og forhåndsstemmegivning er tilgjengelig i Compilo under ledelsesprosesser, politiske organer.

4.3.3 Forhåndsstemming

Valgstyret fastsatte i sak 21/10 at forhåndsstemmegivningen skulle foregå på rådhuset, ved servicekontoret, til og med 27.08.21. De to siste ukene før valget, i perioden 30.08.21-10.09.21, skulle forhåndsstemmegivningen foregå i eksterne lokaler. Valgstyret oppnevnte ansatte ved servicekontoret og personell i kommunedirektørens stab som stemmemottakere. Det ble også vedtatt at til forhåndsstemmegivning på helsesenteret skulle to valgmedarbeidere være til stede, og at kommunen har praktisert at en av disse stemmemottakere er valgmedarbeider ansatt ved servicekontoret. Den andre stemmemottakeren er en annen oppnevnt valgmedarbeider. Frist for søknad om ambulerende stemmegivning ble fastsatt til tirsdag siste uke før valget. Følgende ble vedtatt om offentliggjøring av ambulerende stemmegivning:

Forhåndsstemmegivning på helsesenteret og ambulerende stemmegivning skal offentliggjøres i god tid (1-2 uker) på kommunens hjemmeside, kommunens facebookside, lokalavisene Sagat og Avvir (FD). Ved god og synlig annonsering vil pårørende bli informert om stemmegivning for syke og eldre

Valgstyret vedtok i et senere møte, i sak 21/26, at det skulle være kveldsåpen forhåndsstemmegivning på Coop onsdagene 1. og 8. september kl. 16.00-20.00.

Revisor har mottatt to skriftlige rutinebeskrivelser som omhandler forhåndsstemmegivningen ved valget i 2021; *Rutiner for mottak av forhåndsstemmer* og *Rutiner for mottak av forhåndsstemmer på institusjon, omsorgsboliger og hjemme hos velger*. Formålet med den førstnevnte rutinebeskrivelsen er å ivareta kvalitetssikring for mottak av stemmer i forhåndsstemmeperioden. Rutinen skal også sikre at mottak av stemmer i forhåndsstemmeperioden skjer ut fra sentrale lover, forskrifter og håndbøker. Som vedlegg til begge rutinene er uttrekk fra aktuelle avsnitt i valgloven, valgforskriften og valghåndboken.

I *Rutiner for mottak av forhåndsstemmer på institusjon, omsorgsboliger og hjemme hos velger* er det beskrevet fremgangsmåte for forhåndsstemmegivning på institusjon, omsorgsboliger og hjemme hos velger. Rutinebeskrivelsen angir også hva som er nødvendig utstyr/hjelpemidler.

4.3.4 Stemmegivning på valgdagene

Valgstyret vedtok i sak 21/11, i møtet 12.3.2021, at stemmestedet for stortings- og sametingsvalget skulle være Karasjok samfunnshus. Åpningstiden/stemmetiden på søndag ble fastsatt fra kl. 15.00 til kl. 21.00 og på mandag fra kl. 10.00 til kl. 21.00.

Valgstyret vedtok i sak 21/12 følgende ordensregler når det gjelder forbud mot valgagitasjon i valglokalet:

- Velgere skal uforstyrret kunne ferdes til og fra stemmelokalet
- Det er ikke tillatt å drive valgagitasjon på trappeplattingen utenfor stemmelokalet og frem til hjørnet av tidligere herredshus
- Inne i valglokalet skal det være mest mulig ro og verdighet og at velgerne ikke blir forstyrret at andre aktiviteter

Rutinebeskrivelsen *Rutiner for kontroll av stemmeavlukket* skal sikre at alle stemmesedler er på riktig plass og i ryddige, like store bunker når forhåndsstemme-/stemmelokalet er åpent. Stemmeavlukke er definert som avlukket hvor stemmesedlene er plassert og hvor velgeren uforstyrret og usett velger den stemmeseddelen vedkommende ønsker å benytte. Stemmeavlukket skal i åpningstiden være under konstant oppsyn. Valgfunksjonærer skal ikke forlate lokalet ubemannet.

Før stemmelokalet åpnes, skal det ifølge rutinen foretas en grundig gjennomgang av alle stemmesedler/stemmesedlebunkene og selve stemmeavlukket. Stemmeavlukket skal fortløpende etter hvert besøk/etter hver velger kontrolleres og ryddes. Stemmeavlukkets bordflater, penn og annet skal rengjøres/tørkes med desinfiserende middel etter hver bruk.

Vi har fått tilsendt rutinebeskrivelsen *Veien i stemmelokalet* som beskriver «veien» i stemmelokalet og hvilken veiledning velger skal gis når det gjelder hvor vedkommende skal gå for å komme til stemmeavlukket, levere stemme i stemmeurnen, og hvor velger skal forlate valglokalet. Rutinen inneholder også beskrivelse av hvilken informasjon velger skal få om hvordan stemmeseddel skal brettes, og at velger skal registreres i både stortings- og sametingsmannallet.

4.3.5 Oppbevaring av valgmateriell

Valgstyret fattet i sak 21/13 følgende vedtak om sikring og oppbevaring av valgmateriell i forhåndsstemmeperioden og mellom valgene:

Fra valgmateriell ankommer kommunen og frem til valgoppgjøret er foretatt, skal en safe i rådhusets 2. etasje avsettes til valgmateriell.

Det er kun valgansvarlige som skal ha safenøkkelen i denne perioden.

Alle valglister skal ikke oppbevares på samme plass. Dette gjelder både i forhåndsstemmeperioden og på valgdagene.

Mengden valglister skal deles og oppbevares på ulike steder slik at man er sikret å ha tilstrekkelig antall valglister til enhver tid i valglokalet. Valglister som ikke er lagt ut, skal oppbevares i safe i 2. etasje på rådhuset.

Valgmateriell skal i forhåndsstemmeperioden ha konstant tilsyn i åpningstiden.

Etter åpningstid skal alt valgmateriell oppbevares i safe i rådhusets 2. etasje.

Valgmateriell skal oppbevares på følgende måte mellom de to valgdagene:

Både de antall urner med stemmer avgitt første dag, og det øvrige materiellet skal bringes og oppbevares i safe i 2. etasje på rådhuset. Brukte urner forblir i safen. Det øvrige materiellet fraktes tilbake for stemmegivningen begynner neste dag.

Umene med stemmesedler fraktes til valgstyret for opptellingen begynner.

Et medlem av stemmestyret med en valgansvarlig skal frakte det forseglede materiellet til det stedet som valgstyret har fastsatt.

Valgte personer skal ikke ha segl eller lignende til forvaring.

Karášjoga gielda/Karasjok kommune har en skriftlig rutinebeskrivelse med tittelen *Rutiner for tilgang til valgmateriell*. Formålet med rutinen er å sikre at det kun er personell med tjenstlige behov som skal ha tilgang til valgmateriell. Med tjenstlige behov for tilgang til valgmateriell menes valgansvarlig og it-ansvarlig. Med valgmateriell menes stempler, plombeutstyr, konvolutter, stemmesedler, urner og pc.

Ifølge rutinen skal valgmateriellet i åpningstiden være under konstant oppsyn. Valgfunksjonærer skal ikke forlate lokalet ubemannet. Valgmateriellet skal i tider uten tilsyn (når forhåndsstemme-/valglokaler stenges) oppbevares i låsbart rom/safe. Alt valgmateriell skal ikke hentes samtidig til forhåndsstemme- og valglokale. Dette for å sikre nødvendig valgmateriell i tilfelle brann eller andre forhold.

Etter valget kan ubrukt valgmateriell kastes, jf. valghåndboken kapittel 24.2. Brukt valgmateriell kan kastes når valgresultatet er endelig, jf. valghåndboken punkt 24.3.

Det er kun personale med tjenstlige behov i perioden for tidlig/forhåndsstemmegivning, valgdagene og opptellingsdagene som skal ha tilgang til valgmateriell.

4.3.6 Gjennomføring av valgoppgjøret

Valgstyret delegerte i vedtak 21/14 den 12. mars prøvingen av forhåndsstemmene til et arbeidsutvalg bestående av tre personer. Prøvingen av forhåndsstemmer finner sted på rådhuset siste lørdag før valgdagen. Følgende personer ble valgt til arbeidsutvalget:

Medlemmer	Funksjon
Jovna Ailo Sara Anti	Medlem
Håkon Bysheim	Medlem
Brita Kåven	Medlem
John Nystad	Medlem
Nils Aslak Boine	Medlem
Liss Veronica Utsi	Medlem
Randi Johansen Paltto	Mentor og veileder

I møte 6. mai sak 21/14 presiserte valgstyret at de tre øverste er faste medlemmer, mens nummer fire, fem og seks er varamedlemmer, og nummer sju strykes. Videre ble Håkon Bysheim erstattet med Hans Nystad i utvalget. I vedtaket framgår det en generell presisering om at delegeringsadgangen gjelder i «saker som ikke har prinsipiell betydning», at det ikke er adgang til å delegerer generell avgjørelsesmyndighet i saker som må anses for å være av prinsipiell betydning.

Valgstyret vedtok at grovtelling av forhåndsstemmer kunne starte mandag 13. september kl. 16.00 på Karasjok samfunnshus, jf. valgstyrets vedtak 21/15. Valgstyret vedtok videre at foreløpig opptelling av valgtingsstemmene i stemmelokalet på samfunnshuset skulle gjøres av valgtinget og stemmestyret straks etter at stemmegivningen var avsluttet mandag 13. september, jf. valgstyrets vedtak 21/16.

Karášjoga gielda/Karasjok kommune har en skriftlig rutinebeskrivelse med tittelen *Rutiner for prøving av tidlig- og forhåndsstemmer*. Utklippet nedenfor viser innholdsfortegnelsen:

Karášjoga gielda
Karasjok kommune

RUTINER FOR PRØVING AV TIDLIG- OG FORHÅNDSSTEMMER

Innhold

1. Formål.....	2
2. Utgangspunkt.....	2
3. Lover og reglement.....	2
4. Prøvingstidspunkt.....	2
5. Arbeidsutvalg for prøving av forhåndsstemmene.....	2
6. Innledning.....	2
7. Fremgangsmåte.....	3
8. Taushetsplikt.....	5
9. Vedlegg.....	5

Under punkt 4 om prøvingstidspunkt fremgår det at valgstyret har vedtatt at prøving av forhåndsstemmene skal skje lørdag 11.09.21. Det vises til valghåndboken der det står at flest mulig av de innkomne forhåndsstemmene må prøves før valgdagen, slik at flest mulig forhåndsstemmer skal bli godkjent. Forhåndsstemmegivninger som avlegges rett i urne godkjennes i det velgeren krysses av i manntallet.

Under punkt 5 om arbeidsutvalg for prøving av forhåndsstemmene framgår informasjon om hvem som utgjør arbeidsutvalget som skal foreta prøvingen av forhåndsstemmene. I punkt 6 står det at det skilles mellom prøving av stemmegivninger og prøving av stemmesedler.

Som vedlegg til rutinen er utdrag fra valghåndboka kapittel 14, fra versjonen oppdatert 07.07.21.

I *Rutiner for telling av forhånds- og valgtingsstemmer* står det at formålet med rutinen er å sikre at telling av både forhånds- og valgtingsstemmer skjer på en forsvarlig, ryddig og sikker måte. Dette skal bidra til å unngå feil i opptelling og unødig ekstraarbeid til feilsøking. Under punkt 2 *Definisjon* står det at telling av stemmer betyr å jobbe frem et valgresultat i kommunen/valgkretsen. Punkt 4 i rutinen beskriver fremgangsmåte for telling av forhåndsstemmer og telling av valgtingsstemmer. Samme prosedyre gjelder for opptelling av alle stemmene, men et visst antall forhåndsstemmer legges til side for å blandes med for sent innkomne forhåndsstemmer.

Fra kommunens administrasjon har vi fått opplyst at valgoppgjøret ble foretatt på denne måten og registrert i EVA:

- **13. september:** Valgstyret starter opptelling av forhåndsstemmer kl. 19.00. Valgstyret må ferdigstille opptellingen av forhåndsstemmer før valgtingsstemmene kan telles.
- **14. september:** Valgstyret åpner sent innkomne stemmegivninger (levert innen tirsdag kl. 17.00) og tilsidesatte stemmegivninger (30 stykker). Når disse er talt og registrert, foretas valgoppgjøret og valgprotokollen signeres.

- **15. september:** Opptellingsvalgstyret mottar valgmateriellet fra Porsanger kommune og Kautokeino kommune, gjennomgår valgmateriellet og sjekker om det stemmer med de registreringene som valgstyrene har gjort. Det foretas et valgoppgjør og protokollen signeres.

Opptellingsvalgstyret for Ávjovári valgkrets førte valgprotokoll for sametingsvalget i 2021. Protokollen gjelder hele valgkretsen, og er datert 15.09.21 og signert av samevalgstyrets leder og fem av styrets medlemmer.

4.4 Behandling av klager

Underproblemstilling 4: Behandlet kommunen klager, feil og avvik knyttet til valget i 2021 i tråd med gjeldende regelverk og krav til dokumentasjon og oppfølging?

Revisjonskriterier

Kárásjoga gielda/Karasjok kommune:

- skal behandle innkomne klager så raskt som mulig etter at de er mottatt
- bør sende kopi av innkomne klager til Sametinget eller departementet umiddelbart etter at de er mottatt
- skal prøve saken/behandle innkomne klager og vurdere om klager skal gis medhold
- skal oversende klager som ikke gis medhold til departementet til behandling

Vi har bedt om å få tilsendt en oversikt over klager som gjaldt sametingsvalget i 2021. Ut fra dokumentasjonen vi har mottatt, ble det mottatt én klage 05.08.21 vedrørende tidlig stemmegivning. Valgstyret ble gitt informasjon om hendelsen i møtet 23.8.2021. I saken er det saksutredning fra kommunedirektøren og e-postkorrespondanse mellom den som klaget og kommuneadministrasjonen inngår også i saken.

Valgstyret behandlet saken som orienteringssak RS 21/2 i møte 23.08.2021. I saksutredningen utarbeidet av kommunedirektøren fremgår det at en innbygger henvendte seg til servicetorget 4. august for å avgi tidlig stemme til valget. Medarbeider ved servicekontoret hadde ikke kjennskap til hva som skulle gjøres og henvendte seg til assisterende kommunedirektør som ga feilinformasjon. Assisterende kommunedirektør trodde det var snakk om forhåndsstemming som ikke startet før 10. august. Dagen etter kom stemmeberettiget tilbake for å avgi tidlig stemme. Vedkommende ble da henvist til fungerende kommunedirektør/prosjektleder for Fremtidens Karasjok. Stemmeberettiget sendte klage til kommunen angående det inntrufne, og viste til at på kommunens nettside står det at publikum kan få avgi tidligstemme ved å henvende seg til kommunen for å avtale tid. Kommunen tok klagen til følge, og tok til etterretning at det ble gitt feil informasjon til stemmeberettiget, og at oppfølging av prosedyrer for gjennomføring av valg ikke var kjent hos de som var til stede i administrasjonen i deler av valgperioden. Stemmeberettiget fikk tilbud om å gjennomføre tidlig stemmegivning fredag 6. august. Tidspunktet passet imidlertid ikke fordi vedkommende ikke var i Karasjok den dagen.

I saksframlegget framgår det at kommunedirektøren vurderer saken som svært alvorlig og at det er et brudd/avvik på intern opplæring og sikring av gjennomføring av valg for stemmeberettigede i Kárásjoga gielda/Karasjok kommune. Videre står det at kommunedirektør har gjennomgått interne prosedyrer for intern opplæring og tilgjengelig informasjon til medarbeidere. Det er funnet at avviket skyldes uheldige omstendigheter ved fravær av

nøkkelpersonell og manglende rutine for håndtering av valg ved slikt fravær. Avviket er rettet opp og lukket.

I innstilling står det at kommunedirektøren ser alvorlig på det inntrufne og beklager på det sterkeste at dette kunne skje. Det står videre at det er tatt grep i organisasjonen for å sikre at rett informasjon formidles til innbyggerne ved henvendelser, og at alle stemmeberettiget gis mulighet til å stemme i henhold til reglement.

Valgstyret tok saken til orientering. Vi har ikke mottatt dokumentasjon som tilsier at klagen ble oversendt i kopi til departementet.

4.5 Internkontroll og kvalitetssikring

Underproblemstilling 5: *Har kommunen etablert tilstrekkelig internkontroll og kvalitetssikringsrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit og mangfold i valgorganenes sammensetning og funksjon?*

Revisjonskriterier

Káraşjoga gielda/Karasjok kommune skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet ved gjennomføring av valg når det gjelder å:

- beskrive hovedoppgaver, mål og organisering
- utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer som sikrer etterlevelse av regelverk og veiledere
- rutiner for å evaluere og eventuelt forbedre rutiner og prosedyrer
- system for å fange opp avvik og bruke kunnskapen i forbedringsarbeidet

Det overordnede ansvaret for internkontroll med administrasjonens virksomhet ligger hos kommunedirektøren. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktivitet og risikoforhold, og dokumenteres i det omfang som er nødvendig, også når det gjelder gjennomføring av valg. Valgdirektoratet gir støtte til kommunen i den praktiske gjennomføringen av valg.

4.5.1 Oversikt over oppgaver og organisering

Kommunestyrets oppgaver

Etter valgloven er det kommunestyret som skal utnevne de lokale valgorganene. For at kommunestyret skal kunne ivareta sine forpliktelser, forutsettes det at kommunedirektøren legger fram forslag til kommunestyret om blant annet delegering av myndighet til de ulike valgorganene, jf. kommuneloven § 13-1.

I saksframlegg for kommunestyret sak 19/54 fra møte 22.10.19 framgår det at på konstituerende kommunestyremøte skal det oppnevnes en valgkomité som har som mandat å legge fram forslag til personsammensetning i de gjenstående utvalgene som ikke blir valgt i det aktuelle møtet. Kommunestyret oppnevnte i samme møte en valgkomité som skulle legge fram sin innstilling for kommunestyret. Valgkomiteens innstilling ble lagt fram for kommunestyret 12.12.19, og valgstyret ble valgt for perioden 2019-2023. I sak 21/28 vedtok kommunestyret at valgstyret også skal være samevalgstyre, etter kommunedirektørens innstilling som er begrunnet med at dersom samelovens forskriftskrav skal etterleves, er det nødvendig at kommunestyret vedtar at

valgstyret også er samevalgstyre. Kommunestyret delegerte til valgstyret å velge medlemmer til stemmestyret i sak 19/76.

Valgansvarlige

Valgansvarlige er personell som har fått opplæring i å utføre de administrative valgoppgavene. Dette gjelder eksempelvis alt forarbeid som gjelder valgplanlegging, tilrettelegging for valget, innlegging av informasjon i valgsystemet og innlegging av valgopptellingen i valgsystemet. I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune er to ansatte i administrasjonen valgansvarlige.

Valgstyrets oppgaver

Valgstyrets ansvar og oppgaver er beskrevet i valgloven, valgforskriften, forskrift om valg til Sametinget og i valghåndbok fra Kommunal- og distriktsdepartementet, se nærmere beskrivelse i kapittel 2.2.

Stemmestyrets oppgaver

Stemmestyrets oppgaver framgår i vedtak fattet i valgstyret i sak 21/8, for nærmere beskrivelse se kapittel 4.2.

Valgmedarbeideres oppgaver

I søknadsskjema for å bli valgmedarbeider, framgår det hvilke oppgaver valgmedarbeiderne har, og hvilke kvalifikasjoner som gjelder, se skjema gjengitt under kapittel 4.2.

4.5.2 Rutiner

Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har ikke i anledning Sametingsvalget 2021 utarbeidet særskilte internkontrolldokumenter som angir ansvars- og rollefordelingen. Vi oppfatter at det gjennom ovennevnte dokumenter, herunder saksutredninger til og vedtak i valgorganer, er redegjort for de oppgavene som involverte fra politisk og administrativt nivå har. Vi viser særskilt til kommunedirektørens utredning til valgstyret i sak 21/21. Her redegjør kommunedirektøren for oppgavene som ligger til stemmestyret, valgstyret og for begrepet valgfunksjonær samt valgmedarbeidere.

Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget i 2021 ble rutiner for opplæring av valgmedarbeidere og medlemmer i valgorganene som ligger i Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal benyttet, sammen med valghåndboken fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kommunal- og distriktsdepartementet har utviklet det elektroniske valgsystemet EVA til bruk ved valg. Systemet håndterer hele prosessen i gjennomføring av valg, fra manntall og registrering av kandidater, til skanning av stemmesedler og rapportering av valgresultater.

EVA består av to ulike delsystemer: administrasjonssystemet og system for maskinell opptelling. Alle kommuner skal benytte administrasjonssystemet, mens det er valgfritt å benytte opptellingssystemet. Vi har fått opplyst fra kommunens administrasjon at Karasjok kommune benytter opptellingssystemet.

Vi har mottatt følgende lokalt utarbeidede rutiner fra kommunen som gjaldt for sametingsvalget i 2021, i tillegg til rutinene beskrevet i valghåndboken fra Kommunal- og distriktsdepartementet:

- Aktuelle beskrivelser valgarbeid 2021, kortversjon
- Rutine for klargjøring av stemmegivning 2021

- Rutine for mottak av forhåndsstemmer 2021
- Rutine for mottak av forhåndsstemmer på institusjon, omsorgsboliger og hjemme hos velger 2021
- Rutine for mottak av tidligstemmer 2021
- Rutine for prøving av tidlig- og forhåndsstemmer 2021
- Rutine for telling av valgtingsstemmer 2021
- Rutine for tilgang til valgmateriell 2021
- Rutiner for kontroll av stemmeavlukket 2021
- Veien i stemmelokalet

4.5.3 Avvik

Vi har fått opplyst at det kom inn en klage i forbindelse med sametingsvalget i 2021. Klagen omhandlet at en person ikke hadde fått avgi tidligstemme, selv om vedkommende hadde henvendt seg til kommunens servicekontor innenfor riktig tidsrom. Assisterende kommunedirektør beklaget det inntrufne, tok klagen til følge og tilbød vedkommende ny mulighet til å avgi tidligstemme. Ut fra beskrivelsen framgår det at assisterende kommunedirektør vurderte at avviket hadde oppstått på grunn av manglende opplæring av ansatte som var til stede i administrasjonen på tidspunktet. Valgstyret ble orientert om klagen og håndteringen. Kommunedirektøren skriver i saksframlegget i orienteringssaken at det er tatt grep i organisasjonen for å sikre at rett informasjon formidles til innbyggere ved henvendelser om tidlig stemmegivning.

Utover dette har vi ikke fått opplysninger om meldte avvik knytte til sametingsvalget i 2021.

4.5.4 Evaluering

I oppstartsmøtet fikk vi opplyst at kommunens rutiner for oppbevaring og utlevering av valgmateriell hadde blitt revidert og oppdatert i henhold til gjeldende regelverk før gjennomføring av sametingsvalget i 2025. Informantene oppga at de ikke kjente til at det var foretatt evaluering av rutiner eller prosedyrer i etterkant av valggjennomføringen. Som det fremkommer, var det ikke skriftliggjorte rutiner og retningslinjer for alle involverte og oppgaver knyttet til valget i 2021. Det har derfor ikke vært relevant å undersøke eventuelle evalueringer utover rutinene beskrevet i kap. 4.5.2. Mange av rutinene og prosedyrene for valget ligger i EVA og Valgmedarbeiderportalen, ansvaret for eventuelle evalueringer og endringer av disse ligger til departementet, og ikke kommunen.

4.6 Revisors vurderinger og konklusjoner

4.6.1 Valgorganer

Vi vurderer at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal ha et samevalgstyre som er valgt av kommunestyret er oppfylt, da dette framkommer i kommunestyrets vedtak i sak 19/76. Videre vurderer vi at valg av stemmestyre er gjort i henhold til valgloven § 4-2, ved at samevalgstyret har fått myndighet delegert fra kommunestyret etter vedtak i kommunestyresak 19/76 til å velge stemmestyret, og samevalgstyret har påsett at det velges minst tre medlemmer til stemmestyret, jf. samevalgstyrets vedtak i sak 21/8.

Ifølge kommuneloven § 7-5 er det krav til at hvert kjønn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på listen dersom det skal velges fire medlemmer eller flere til folkevalgte organer. Hvis det skal velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Ut fra opplysningene vi har funnet, ble valgkomitéens innstilling til samevalgstyre vedtatt. Vi vurderer at kravet til kjønnsmessig representasjon ved valg av både samevalgstyre og stemmestyre var oppfylt, da det ble valgt to kvinner og tre menn til samevalgstyret, og to kvinner og en mann til stemmestyret. Verken i saksframlegg eller vedtak framkommer det at valgarhet eller kjønnsmessig representasjon er vurdert, men lovens krav er blitt ivarettatt.

Samevalgstyrets oppgaver er i stor grad beskrevet og regulert i regelverket. Oppgaver som ikke er av prinsipiell karakter kan delegeres til kommunedirektøren, dette gjelder blant annet praktisk saksbehandling av listeforslag, rekruttering av valgmedarbeidere, bestemme avlønning, rigge opptellingslokaler, lager rutiner for oppbevaring av valgmateriell, legge opptellinger i EVA og føre protokoll av valggjennomføringen. Vi har ikke funnet vedtak på at oppgaver er delegert fra valgstyret til kommunedirektøren, men ut fra vedtak som er forberedt for valgstyret og rutiner utarbeidet av administrasjonen, framstår det som slik delegering har funnet sted i praksis.

Kommunedirektøren følger med på at samevalgstyret utfører sine oppgaver innenfor gjeldende regelverk. Et eksempel på dette er at samevalgstyret vedtok stemmestyrets oppgaver i sak 21/8, kommunedirektøren påpekte i sak 21/21 at valgstyrets vedtak inneholdt en utvidelse av mandatet sentrale myndigheter har tillagt et stemmestyre, på bakgrunn av dette endret valgstyret vedtaket slik at oppgavene ble i tråd med regelverket. Vi vurderer at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal følge med på at samevalgstyrets og stemmestyrets oppgaver er være innenfor gjeldende regelverk som oppfylt.

Konklusjon på underproblemstilling 1

Vår konklusjon på underproblemstilling 1 er at sammensetning av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver var i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføring av Sametingsvalget i 2021. Konklusjonen er basert på at kommunen hadde et samevalgsstyre, og at kravene til kjønnsrepresentasjon var ivarettatt for både samevalgstyret og stemmestyret. Samevalgsstyret og stemmestyrets oppgaver var ved valget i henhold til gjeldende regelverk. Kommunedirektøren fulgte med på at oppgavefordelingen var riktig.

4.6.2 Opplæring

Vi vurderer at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har oppfylt revisjonskriteriene om å ha retningslinjer og rutiner for opplæring av medlemmer i samevalgstyret, medlemmer i stemmestyret og valgmedarbeidere, og at disse dekker ansvar og oppgaver som legges til valgorganene/medlemmene/medarbeiderne.

Vi har ikke funnet at det er utarbeidet egne, lokale rutiner for opplæring i forbindelse med gjennomføring av valg. Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget i 2021 ble rutiner for opplæring av valgmedarbeidere og medlemmer i valgorganene som ligger i Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal benyttet, sammen med valghåndboken fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Det framkommer i sak 21/20 at kommunedirektøren la fram valghåndbok utarbeidet av Kommunal- og distriktsdepartementet for valgstyret. Det er utarbeidet lokale rutiner i tilknytning til konkrete oppgaver for gjennomføring av valget i 2021, som vi antar har blitt brukt i opplæringen av medlemmer av samevalgstyret, stemmestyret og valgmedarbeidere.

Det framgår i valgstyrets vedtak 21/8 at stemmestyret skal få nødvendig opplæring i valgloven og valgforskriften i god tid før valget, det samme framgår i søknadsskjema for å bli valgmedarbeider. Valgstyret vedtok i sak 21/27 kursdager for opplæring av valgmedarbeidere og stemmestyret, opplæringen skulle omhandle gjennomføring av valg og bruk av valgsystemet EVA. Vi har ikke blitt forelagt dokumentasjon på at opplæringen ble gjennomført, men det fremkommer ikke opplysninger som tilsier at kommunen ikke sørget for tilstrekkelig opplæring av de aktuelle gruppene.

Problemstillingen omfatter ikke de valgansvarlige, men opplæring av disse er også sentral for en tilfredsstillende gjennomføring av valg. I forbindelse med tidligstemming ved valget i 2021 kom det inn en klage, og i svaret på klagen opplyste kommunedirektøren at det hadde skjedd en feil på grunn av manglende opplæring av stedfortreder for valgansvarlig i administrasjonen. I orientering til samevalgstyret opplyste kommunedirektøren at hendelsen var et avvik på intern opplæring, og at avviket var rettet opp og lukket.

Konklusjon underproblemstilling 2

Vi konkluderer med at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune sørget for at medlemmer i valgorganene og valgmedarbeidere fikk opplæring ved gjennomføring av Sametingsvalget i 2021. Innholdet i opplæringen var basert på departementets valghåndbok og Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal, som skal sikre valggjennomføring i tråd med regelverket. Vi har ikke grunnlag for å konkludere på om medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne opplevde opplæringen som tilstrekkelig.

4.6.3 Gjennomføring av valget

Ut fra opplysningene som foreligger i valgstyrets vedtak 21/9, vurderer vi at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å legge Sametingets valgmannstall ut til offentlig ettersyn, og kunngjøre tid og sted for utleggingen, som oppfylt.

På bakgrunn av rutinene *Rutiner for mottak av tidligstemmer* og *Aktuelle beskrivelser av valgarbeid* utarbeidet for valget i 2021, vurderer vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har sørget for å tilrettelegge for tidligstemmegivning. Kommunen mottok en klage i forbindelse med tidligstemming, kommunedirektøren opplyste at det hadde skjedd en feil på grunn av manglende opplæring av stedfortreder for valgansvarlig i administrasjonen. Denne enkeltstående hendelsen kan ikke anses som representativ for mottak av tidlig stemmegivning.

Tid og sted for forhåndsstemmegivning ble fastsatt i vedtak fattet av valgstyret i sak 21/10. I vedtaket framgår det at forhåndsstemmegivning på helsesenteret og ambulerende stemmegivning skal offentliggjøres i god tid på kommunens hjemmeside, kommunens facebookside og i lokalavisene. Valgstyret vedtok i sak 21/26 tid og sted for kveldsåpen forhåndsstemmegivning. Kommunen har opplyst at kunngjøringene for valg tilbake i tid er

avpubliserte, for å unngå at de skaper forvirring ved nye valg. I valgprotokoll for opptellingsvalgstyret i Ávjovári valgkrets framgår det at det valget ble mottatt forhåndsstemmer, noe som indikerer at tid og sted var kunngjort. Ut fra opplysningene som foreligger anser vi revisjonskriteriene om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmeavgivningen som oppfylt når det gjelder helsesenteret og ambulerende stemmeavgivning, mens for kunngjøring av tid og sted for ordinær forhåndsstemmeavgivning foreligger det ikke dokumentasjon for å gjøre en entydig vurdering.

Når det gjelder forhåndsstemmeavgivning på helse- og omsorgsinstitusjoner, har leder for stemmestyret opplyst at hun deltok sammen med representanter fra kommunens administrasjon. Kommunen utarbeidet rutinen *Rutine for mottak av forhåndsstemmer på institusjon, omsorgsboliger og hjemme hos velger* for valget i 2021. Vi har ikke mottatt konkret dokumentasjon på at den ambulerende forhåndsstemmeavgivningen ble gjennomført, men ut fra opplysningene som foreligger vurderer vi det som sannsynliggjort at revisjonskriteriet om å avholde forhåndsstemmeavgivning på helse- og omsorgsinstitusjonen er oppfylt.

Tid og sted for stemmeavgivning på valgtinget (valgdagen) ble vedtatt av valgstyret i sak 21/11. Det framgår ikke opplysninger i vedtaket om eventuelt planlagt kunngjøring av disse opplysningene. Ut fra valgprotokoll for opptellingsvalgstyret i Ávjovári valgkrets framgår godkjente valgtingstemmer, noe som indikerer at innbyggerne var gjort kjent med tid og sted for stemmeavgivningen. Når det gjelder kunngjøring, har kommunen opplyst at kunngjøringene for valg tilbake i tid er avpubliserte, for å unngå at de skaper forvirring ved nye valg. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på at tid og sted for stemmeavgivningen på valgtinget ble kunngjort, men ut fra opplysningene som foreligger vurderer vi det som sannsynliggjort at revisjonskriteriet er oppfylt.

På bakgrunn av vedtak i valgstyret sak 21/13 og kommunens rutiner utarbeidet for gjennomføring av valget i 2021, vurderer vi at revisjonskriteriet om å ha rutiner for oppbevaring av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen og rutiner for kontroll av stemmelokalet og stemmeavlukket både ved forhåndsstemming og på valgdagen, som oppfylt.

I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ble det ved valget i 2021 bestemt at samevalgstyret også skulle ha oppgaven som opptellingsvalgstyre for Ávjovári valgkrets. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på at samevalgstyret har oversendt opptellingsvalgstyret alle stemmeavgivninger og stemmesedler som er avgitt ved forhåndsstemmeavgivning og på valgtinget. Det foreligger rutiner for prøving av tidlig- og forhåndsstemmer og rutiner for telling av forhånds- og valgtingsstemmer for valget i 2021. Valgoppgjøret for Ávjovári valgkrets er dokumentert i protokoll, der den samlede valggjennomføringen for valgkretsen framgår, noe som tilsier at opptellingsvalgstyret har mottatt stemmeavgivninger og stemmesedler fra Kárásjoga gielda/Karasjok kommune. Ut fra dette, vurderer vi at vi ikke har dokumentasjon for å vurdere revisjonskriteriet om å sende opptellingsvalgstyret alle stemmeavgivninger og stemmesedler som er avgitt på valgtinget og de som er avgitt på forhånd hver for. Vi vurderer revisjonskriteriet om å forestå valgoppgjøret for Ávjovári valgkrets som oppfylt.

Vi har etterspurt, men ikke mottatt:

- protokoll fra stemmestyret i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget,
- protokoll fra samevalgstyret for forberedelser og gjennomføring av valg
- protokoll for opptelling og valgoppgjør for Kárásjoga gielda/Karasjok kommune
- bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll og kopi av klager til opptellingsvalgstyret

Ut fra dette vurderer vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke kan dokumentere å ha oppfylt revisjonskriteriene om å føre ovennevnte protokoller og avskrift. Vi vurderer revisjonskriteriet om at opptellingsvalgstyret fører protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør for Ávjovári valgkrets som oppfylt for Sametingsvalget i 2021.

Konklusjon underproblemstilling 3

Det er ikke alle undersøkte forhold ved valggjennomføringen i 2021 som er dokumentert, herunder er det protokoller som ikke er fremskaffet. Protokoller skal dokumentere at valggjennomføring er i henhold til regelverket og dokumentere valgresultatet.

Vi har ikke opplysninger som indikerer at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner.

4.6.4 Behandling av klager

Ut fra opplysningene vi har blitt forelagt, ble det mottatt én klage i forbindelse med valget i 2021. Klagen omhandlet tidlig stemmegivning, behandlingen av klagen er omtalt i kapittel 4.4 og 4.6.2.

Kommunen *bør* sende kopi av innkomne klager til Sametinget eller departementet umiddelbart etter at de er mottatt. Det er imidlertid kun klager som ikke gis medhold som *skal* oversendes til departementet til behandling. Den aktuelle klagen ble behandlet samme dag som den ble mottatt, og klager fikk medhold. På bakgrunn av dette vurderer vi at revisjonskriteriene om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal behandle innkomne klager, vurdere om klager skal gis medhold og behandle klagen så raskt som mulig, som oppfylt. Siden klager ble gitt medhold, var det ikke krav om at klagen skulle oversendes til departementet.

Avviket som er omtalt i forbindelse med valget i 2021, er avviket som klagen omhandler. I orientering til valgstyret redegjorde kommunedirektøren for at hendelsen var et avvik på intern opplæring, og at avviket var rettet opp og lukket.

Konklusjon underproblemstilling 4

Vi konkluderer med at Kárásjoga gielda/Karasjok behandlet den innkomne klagen knyttet til Sametingsvalget 2021, og avvik som ble avdekket i tilknytning til denne, i henhold til krav i regelverket.

4.6.5 Internkontroll og kvalitetssikring

På bakgrunn av opplysningene som foreligger i saksframlegg og vedtak i både kommunestyre og valgstyre, og rutiner utarbeidet i forbindelse med Sametingsvalget i 2021, vurderer vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har oppfylt revisjonskriteriet om å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet ved gjennomføring av valg når det gjelder å beskrive hovedoppgaver, mål og organisering og utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer som sikrer etterlevelse av regelverk og veiledere.

Vi vurderer at revisjonskriteriene ikke er oppfylt når det gjelder å ha rutiner for å evaluere og eventuelt forbedre rutiner og prosedyrer, da vi ikke har mottatt dokumentasjon på at dette er gjennomført. Etter vårt syn er evaluering sentralt for å fange opp avvik i denne sammenhengen, da det ikke kan legges til grunn at medlemmer i samevalgstyret, stemmestyret og valgmedarbeidere har tilgang til kommunens eventuelle avvikssystem. Vi vurderer derfor at

revisjonskriteriet om å ha system for å fange opp avvik og bruke kunnskapen i forbedringsarbeidet, ikke er oppfylt.

Konklusjon på underproblemstilling 5

Karasjok kommune har utarbeidet rutiner knyttet til valggjennomføringen i 2021 når det gjelder etterlevelse av regelverk ved gjennomføring av valg. Rutinene omfatter ikke forebygging av habilitetsproblemer, eller tillit og mangfold i valgorganene, men etter vårt syn kan rutiner som er utarbeidet i tråd med regelverket bidra til å fremme tillit til valggjennomføring og arbeidet i valgorganene. Det er opp til kommunen selv å vurdere omfang og innretning på internkontrollen. Vår undersøkelse synliggjør at kommunedirektøren i saksutredninger viser til relevant regelverk og det er vurdert at departementets valgmateriell med tilhørende opplæring er tilfredsstillende for å sikre etterlevelse av regelverk i forbindelse med valg. Vi har ikke avdekket mangler i valggjennomføringen som tilsier at systemer og rutiner, herunder kvalitetssikring, ikke har vært tilstrekkelige. Vi vurderer det som en svakhet at det ikke er dokumentert evaluering av valggjennomføringen.

5 KOMMUNESTYREVALGET 2023

5.1 Valgstyre og stemmestyre

Underproblemstilling 1: *Var sammensetningen av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver, i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføringen av kommunestyrevalget i 2023?*

Revisjonskriterier

- Káraşjoga gielda/Karasjok kommune skal ha et valgstyre som er valgt av kommunestyret
- Valg av stemmestyre må gjøres i henhold til valgloven § 4-2, herunder må valgstyret
 - o ha myndighet delegert fra kommunestyret
 - o påse at det velges minst tre medlemmer
- Káraşjoga gielda/Karasjok kommune skal følge bestemmelsene i kommuneloven om valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved valg av valgstyre og stemmestyre
- Valgstyrets og stemmestyrets oppgaver må være innenfor gjeldende regelverk

Kommunestyret hadde i 2019, som redegjort for i kapittel 4.1, gjort valg av valgstyre for perioden 2019-2023. For valget 2023 la kommunedirektøren fram forslag til hvem kommunestyret skulle oppnevne som medlemmer til valgstyret. I saksutredningen er det vist til at det i kommunens overordnede delegeringsreglement er bestemt følgende om valgstyrets sammensetning og myndighet:

Valgstyret består av ordfører og partienes gruppeledere i det sittende kommunestyret. Ordfører er leder for valgstyret.

Kommunestyret delegerer til valgstyret den myndighet som i henhold til valgloven tilligger kommunestyret, og som der er anledning til å videre delegere.

I formannskapets behandling 30.11.22 var det diskusjon om sammensetningen av valgstyret (utklipp fra saksprotokoll):

Meannudeapmi - Behandling:

Kommunedirektørens innstilling med forslag fra AP v/Berit Astrid Utsi og forslag fra Senterpartiet v/Per John Anti ble satt opp mot hverandre.

Votering: Kommunedirektørens innstilling med forslag fra AP v/Berit Astrid Utsi ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer.

Protokolltilførsel fra Senterpartiet:

Kommunestyret er opptatt av at utvalg som er valgt for hele perioden beholdes ut hele perioden. Dette med tanke på forutsigbarhet og kontinuitet. Videre er det viktig at de erfaringer som utvalget har gjort seg ved forrige valg kan komme godt til nytte også ved neste valggjennomføring med tanke på forbedring og økt tillitt til valgordningen.

Kommunestyret forstår ikke hvorfor posisjonen ønsker å endre sammensetning av valgstyre som er valgt for perioden 2019 -2023. Spørsmål er hva er galt med det valgstyre som er valgt til å ha sitt virke ut året 2023?

Kommunestyret er av den oppfatning at slik

Delegasjonsreglementet legger opp til valg av medlemmer ikke er i

tråd med de generelle reglene om offentlige organer. Det vil si at følgende regler og prinsipper om valg av medlemmer til offentlige utvalgt ikke er fulgt:

1. Antall medlemmer. Det er tidligere fastsatt at det skal være 5 medlemmer i utvalget. I innstillingen er det foreslått 7 medlemmer.
2. Prinsipp om forholdstallsvalg. I innstillingen er det foreslått 5 medlemmer til posisjonen og 2 medlemmer til opposisjonen, der 2 av medlemmene tilhører Arbeiderpartiet (Ordfører og gruppeleder). Dette er en skjev sammensetning om prinsipp om forholdstallsvalg ved 7 medlemmer, da det da skal velges 4 medlemmer til posisjon og 3 til opposisjon.
3. Kjønnssammensetning. Begge kjønn er ikke representert med minst 40 prosent. I innstillingen er det foreslått 6 menn og 1 kvinne. Dette er skjev sammensetning av kjønn.

Formannskapet vedtok med 3 mot 2 stemmer kommunedirektørens innstilling med forslag til varamedlemmer fra AP v/ Berit Astrid Utsi.

Kommunestyret ble forelagt sak om valg av valgstyre for kommunestyrevalget i 2023 i møte 15.12.2022. Saken ble vedtatt utsatt til neste møte.

Kommunedirektøren la i saksframlegg for kommunestyret sak 23/8 fram forslag til personlige medlemmer og varamedlemmer til valgstyret. I saksframlegget framgår det at det ikke er nevnt noe om varamedlemmer til valgstyret i delegeringsreglementet. Kommunedirektøren foreslo derfor å velge personlige varamedlemmer for å sikre at valgstyret til enhver tid er beslutningsdyktig. I kommunestyret ble det fremmet to andre forslag til sammensetning av valgstyret. Kommunestyret vedtok ett av de fremlagte forslagene, og følgende valgstyre ble vedtatt i møtet:

Faste medlemmer	Varamedlemmer
Mette Anti Gaup	Svein Atle Somby
John Nystad	Jan Terje Nedrejord
Torggrim Kemi	Karen Utsi Sara
	Anna Ravna Gaup
	Klemet Amund Eira
Anni Østby	Per John Anti
Jovna Ailo S. Anti	Linda Krokmo
	Kenneth Eliassen
	Kristen Inger Anti

Kommunedirektørens innstilling til oppnevning av medlemmer og varamedlemmer ble ikke fulgt. I kommunedirektørens forslag var gruppelederne for de politiske partiene foreslått som medlemmer til valgstyret, noe som innebar en sammensetning en kvinne og seks menn. I det vedtatte valgstyret utgjorde sammensetningen to kvinner og tre menn.

I valgprotokoll datert 12.09.23 framkommer det at Mette Anti Gaup er leder for valgstyret, mens John Nystad er nestleder.

I møte 06.03.23 i sak 23/9 vedtok valgstyret følgende om stemmestyrets oppgaver i forbindelse med foreløpig opptelling av valgtingsstemmer (utklipp fra saksprotokoll):

Stemmestyret foretar foreløpig opptelling av valgtingsstemmer i stemmelokalet på samfunnshuset straks etter at stemmegivningen er avsluttet mandag den 11. september 2023

Stemmestyret og valgmedarbeidere foretar grovtellingen av valgtingsstemmer etter stengning av valglokalet mandag 11 september på samfunnshuset.

Valgstyret valgte følgende stemmestyre i møte 31.05.23:

Navn	Funksjon
Liss Veronica Utsi	Leder
Brita Marit Kåven	Nestleder
Nils Aslak Boine	Medlem
Alf Inge Anti	Varamedlem
Margrethe Sakshaug	Varamedlem
Astrid Haugli	Varamedlem

I intervju opplyste leder for stemmestyret at hun var ansatt i skoleledelsen ved gjennomføring av valget i 2023, og hun søkte om å få fratrukket rollen som leder for stemmestyret på grunn av stor arbeidsmengde, men dette ble ikke etterkommet.

I saksutredning til kommunestyrets sak 22/81 framgår det at det er kommunedirektøren som oppnevner valgansvarlige og valgmedarbeidere.

5.2 Opplæring

Underproblemstilling 2: Sørget kommunen for tilstrekkelig opplæring av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere ved kommunestyrevalget i 2023?

Revisjonskriterier

I forbindelse med kommunestyrevalget i 2023 skal Káraşjoga gi/da/Karasjok kommune ha utarbeidet retningslinjer og rutiner for opplæring av:

- Medlemmer i valgstyret
- Medlemmer i stemmestyret
- Valgmedarbeidere

Retningslinjene og rutinene må dekke ansvar og oppgaver som legges til valgorganene/medlemmene/medarbeiderne.

Vi har fått opplyst at rutiner for opplæring av valgmedarbeidere og medlemmer i valgorganene ligger i Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal.

I sak 22/81 behandlet av kommunestyret i møte 15.12.22 framgår det at det vil bli gitt opplæring for valgmedarbeidere og medlemmer av stemmestyret, og at opplæringen er obligatorisk. I kommunestyrets vedtak står det at de vil få møtgodtgjørelse på kr 500,- for deltakelse på opplæringen.

I intervju har leder for stemmestyret opplyst at den aktuelle opplæringen i regi av kommuneadministrasjonen ble gjennomført, men at hun ikke deltok selv, siden hun allerede hadde mottatt opplæring i 2021, og fordi hun hadde en lederstilling det var vanskelig å komme fra for å delta på opplæringen.

I sak 23/6 framgår det at kommunedirektøren sørger for opplæring og kursing av valgfunksjonærer, og at kursdager blir i perioden 21.-25. august.

I møte 16.05.23 behandlet valgstyret sak 23/19 om utarbeidelse av søknadsskjema for valgmedarbeider. I saksframlegget er tidligere søknadsskjema, benyttet ved sametingsvalget i 2021, vedlagt, se kapittel 4.2 der skjemaet er gjengitt. I vedtaket til saken godkjenner valgstyret søknadsskjemaet som er vedlagt i innkallingen, med følgende endringer (utklipp fra saksprotokoll):

Alternative kursdager: 21 - 25 august

Stortings og sametingsvalg endres til fylkes- og kommunestyrevalg 2023

Honorar: Beløp endres fra 180,- til 250 pr. time.

Søknadsfrist 14. august

Endringer under gjøremål: dato for valgdag endres til 10 og 11 september, forhåndsstemmemperiode i eksterne lokaler endres til 29 august - 8 september, Legg til kommentarfelt nederst

Endre dato for telling av stemmer fra 13.09 til 11.09

Endre dato når valgmedarbeidere blir kontaktet til 16. august

5.3 Gjennomføring av valget

Underproblemstilling 3: *Ble forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og gjennomføring av valgoppgjøret gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og etablerte rutiner?*

Revisjonskriterier

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- legge ut manntallet til offentlig ettersyn og kunngjøre tid og sted for utleggingen
- føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- tilrettelegge for tidligstemmegivning
- kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmegivning
- avholde forhåndsstemmegivning på helse- og omsorgsinstitusjoner

Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å:

- kunngjøre tid og sted for stemmegivningen
- ha rutiner for oppbevaring av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen
- bestemme hvem som skal foreta opptellingen av stemmesedlene
- utferdige en kvittering i tråd med kravene i valgforskriften ved overlevering av valgmateriell fra stemmestyret til valgstyret
- føre protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget
- føre protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør

Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget i 2023 ble rutinene i valghåndbok fra Valgdirektoratet benyttet, og det ble ikke utarbeidet lokale rutiner.

5.3.1 Valgmanntall

Valgstyret fattet i sak 23/4 vedtak om at manntallet skulle legges ut til offentlig ettersyn i perioden 10. juli til og med valgdagen på følgende steder:

- Rema 1000
- Biblioteket
- Rådhuset
- Venterom helsesenter

Vi har ikke funnet dokumenterte kunngjøringer om tid og sted for utleggingen av manntallet, kunngjøringer av tid og sted for forhåndsstemmegivningen eller kunngjøring av tid og sted for stemmegivningen på valgdagen på kommunens hjemmesider. Kommunen har opplyst at kunngjøringer på kommunens hjemmeside så langt tilbake i tid er avpublisert, for å unngå at disse skaper forvirring ved nye valg.

5.3.2 Tidlig stemmegivning

Vi har ikke mottatt informasjon om periode for tidlig stemmegivning for valget i 2023, eller rutiner knyttet til dette.

5.3.3 Forhåndsstemming

Valgstyret vedtok i sak 23/5 den 06.03.23 at forhåndsstemmegivningen skulle foregå på rådhuset, på servicekontoret, fram til og med 25.08.23. De to siste ukene før valget, i perioden 28. august- 8. september, ble det vedtatt at forhåndsstemmegivningen skulle foregå i eksterne lokaler kl. 10.00-19.00. I tillegg skulle forhåndsstemmelokalet holdes åpent lørdag 2. september kl. 09.00-16.00. Ansatte ved servicekontoret ble oppnevnt som stemmemottakere. Ved forhåndsstemmegivning på helsesenteret skulle to valgmedarbeidere være til stede. Kommunen har praktisert at en av disse stemmemottakerne er valgmedarbeider ansatt ved servicekontoret. Den andre stemmemottakeren er en annen oppnevnt valgmedarbeider. Frist for søknad om ambulerende stemmegivning ble fastsatt til tirsdag siste uke før valget.

I sak 23/6 i samme møte delegerte valgstyret myndighet i forbindelse med prøving av forhåndsstemmene til et arbeidsutvalg på tre personer, og fastsatte at prøving av forhåndsstemmer skulle finne sted på rådhuset siste lørdag før valgdagen. Følgende ble valgt til arbeidsutvalget:

Jovna Ailo Anti

John Nystad

Silvia Annette Siri eller Ann-Mari Somby, administrative valgansvarlig

Reserve: Brita Kåven, stemmestyret

I saksframlegget framkommer det at kommunedirektøren skulle sørge for å rekruttere flere valgmedarbeidere som kan bistå valgstyret i gjennomføringen av valget. Kommunedirektøren skulle presentere søkerne for valgstyret den 16.08.23, slik at valgstyret kunne utnevne valgmedarbeidere.

I saksframlegg for fastsetting av sted for mottak av forhåndsstemmer 2023, sak 23/16 behandlet i valgstyret den 16.05.23, opplyser kommunedirektøren at det er opp til valgstyret å fastsette egnet sted for mottak av forhåndsstemmer, men det forutsettes at det ikke skal tas imot stemmer i lokale med kommersielt preg. Videre at erfaringer tilsier at det er uheldig å ta imot forhåndsstemmer på rådhuset i den siste fasen av forhåndsstemmeperioden, da det er mange som ønsker å forhåndsstemme, noe som medfører at det kan bli uoversiktlige køer og vanskelig å ivareta kravet til hemmelig valg. Valgstyret vedtok at forhåndsstemmegivningen i perioden 28.08.23-08.09.23 skulle foregå på ett av følgende steder:

1. Korona vogn
2. Taxi sentral
3. Čálliidlágádus
4. Samfunnshus

I samme møte under sak 23/18 ble det vedtatt at forhåndsstemmegivning på institusjoner skulle skje så nært valgdagen som mulig, i tidsrommet 4.-8. september 2023. Videre at administrasjonen avtaler med institusjonene hvilken dag og tidspunkt som passer best for dem.

I sak 23/26 i møte 26.05.23 behandles fastsetting av sted for mottak av forhåndsstemmer på nytt, uten at det er beskrevet årsak til at vedtak 23/16 ikke skal gjelde. I saksframlegget beskriver kommunedirektøren undersøkelse av aktuelle lokalene for forhåndsstemmegivning de to siste ukene før valget, og vurderer at alternativ 3 og er godt egnet som valglokale, mens de øvrige lokalene ikke er anbefalt eller ikke tilgjengelige. Valgstyret vedtok i saken at

forhåndsstemmegivningen skulle foregå i eventlokaler til Samisk litteratursenter de to siste ukene før valget.

5.3.4 *Stemmegivning på valgdagene*

Valgstyret vedtok i sak 23/11 at stemmested for fylkestings- og kommunestyrevalget skal være Karasjok samfunnshus. Åpningstid/stemmetid på søndag ble fastsatt til kl. 15.00-21.00 på søndag og kl. 10.00-21.00 på mandag.

Valgstyret vedtok i sak 23/10 ordensregler når det gjelder forbud mot valgagitasjon i valglokalet (utklipp fra saksprotokoll):

- Velgere skal uforstyrret kunne ferdes til og fra stemmelokalet.
- Det er ikke tillatt å drive valgagitasjon på trappeplatingen utenfor stemmelokalet og frem til hjørnet av tidligere herredshus.
- Inne i valglokalet skal det være mest mulig ro og verdighet og at velgerne ikke blir forstyrret av andre aktiviteter.

5.3.5 *Oppbevaring av valgmateriell*

Valgstyret fattet i sak 23/7 den 06.03.23 følgende vedtak om sikring og oppbevaring av valgmateriell i forhåndsstemmeperioden og mellom valgdagene:

Fra valgmateriell ankommer kommunen og frem til valgoppgjøret er foretatt, skal to safer i rådhusets 2. etasje avsettes til valgmateriell. I safe og i forseglet urne.

Det er kun administrative valgansvarlige som skal ha safe nøkkelen i denne perioden.

Alle valglister skal ikke oppbevares på samme plass. Dette gjelder både i forhåndsstemmeperioden og på valgdagene.

Mengden valglister skal deles og oppbevares på ulike steder slik at man er sikret å ha tilstrekkelig antall valglister til enhver tid i valglokalet. Valglister som ikke er lagt ut, skal oppbevares i safe i 2. etasje på rådhuset.

Valgmateriell skal i forhåndsstemmeperioden ha konstant tilsyn i åpningstiden.

Etter åpningstid skal alt valgmateriell oppbevares i safe i rådhusets 2. etasje.

Valgmateriell skal oppbevares på følgende måte mellom de to valgdagene:

Både de antall urner med stemmer avgitt første dag, og det øvrige materiellet skal bringes og oppbevares i safe i 2. etasje på rådhuset. Brukte urner forblir i safe. Det øvrige materiellet fraktes tilbake før stemmegivningen begynner neste dag.

Urnene med stemmesedler fraktes til valgstyret før opptellingen begynner. Et medlem av stemmestyret med en valgansvarlig skal frakte det forseglede materiellet til det stedet som valgstyret har fastsatt. Valgte personer skal ikke ha segl eller lignende til forvaring.

Valgmateriell oppbevares to forskjellige steder i andre etasje. I safe og i forseglet urne. I tillegg oppbevares en inventarliste i urnen.

Kilde: Møteprotokoll 06.03.23, valgstyret

5.3.6 *Gjennomføring av valgoppgjøret*

Valgstyret vedtok i sak 23/12 den 06.03.23 at valgstyret begynner grovtelling av forhåndsstemmene mandag 11.09.25 kl. 16.00 på Karasjok samfunnshus. I saksutredningen framgår det at foreløpig opptelling av mottatte forhåndsstemmer som er godkjent og krysset av i manntallet før valgdagen, skal begynne senest fire timer før valglokalet stenger i kommunen

på mandag. Videre framgår det i saksframlegget at en forutsetning for å begynne foreløpig opptelling av forhåndsstemmer, er at prinsippet om hemmelig valg kan overholdes.

I samme møte i sak 23/9 vedtok valgstyret at stemmestyret foretar foreløpig opptelling av valgtingsstemmer i stemmelokalet på samfunnshuset straks etter at stemmegivningen er avsluttet mandag den 11. september. Stemmestyret og valgmedarbeidere foretar grovtellingen av valgtingsstemmer etter stengning av valglokalet.

Fra kommunens administrasjon har vi fått opplyst at valgoppgjøret ble foretatt på denne måten og registrert i EVA:

- **11. september:** Valgstyret starter opptellingen av forhåndsstemmer kl. 19.00. Valgstyret må ferdigstille opptellingen av forhåndsstemmer før valgtingsstemmene kan telles.
- **12. september:** Valgstyret åpner sent innkomne stemmegivninger (levert innen tirsdag kl. 17.00) og tilsidesatte stemmegivninger (30 stykker). Når disse er talt og registrert, foretas valgoppgjøret og valgprotokollen signeres.

Valgstyret i Kárásjoga gielda/Karasjok kommune førte valgprotokoll for kommunestyrevalget i 2023. Protokollen er datert 12.09.23 og signert av valgstyrets leder og fire av de øvrige medlemmene i valgstyret. I protokollen framgår nøkkeltall for valggjennomføringen, representantfordelingen, medlemmer i valgstyret, stemmekretser og tid, oversikt over mottatte og godkjente forhåndsstemmer, behandling av forhåndsstemmer og partifordeling av forhåndsstemmene, stemmemottak på valgdagen og partifordeling av stemmene, oversikt over endelig opptelling både av forhåndsstemmer og stemmer mottatt på valgdagen, valgoppgjør – herunder mandatfordeling per parti og kandidatkåring.

I protokoll fra møte i valgstyret 12.09.23 sak 23/41 framgår det at valgstyret godkjenner valgoppgjøret 2023 i Karasjok for fylkestingsvalget og kommunestyrevalget 2023. Kommunestyret vedtok 19.10.23 under behandling av sak 23/46 å godkjenne kommunestyrevalget 2023. I saksframlegget framgår følgende vurdering:

Valget er blitt gjennomført slik regelverket forutsetter. Valgstyret har hatt det overordnede ansvar for føring av manntall og utlegging av manntallet til offentlig ettersyn. Manntallet lå ute fra 3. juli 2023 og frem til valgdagene. Valgstyret har kunngjort tid og sted for utlegging av manntall og opplyst om adgangen til og fremgangsmåten for å kreve feil rettet. Dersom en person/ velger oppdager feil i manntallet, må vedkommende selv kontakte folkeregisteret for retting av feil. Dette kan eksempelvis dreie seg om at person ikke er oppført i manntallet.

Valgstyret har behandlet listeforslagene slik kapittel 6 i valgloven forutsetter. Listeforslagene er blitt lagt ut til ettersyn etter hvert som de har kommet inn. Listeforslagene ble behandlet og godkjent i møte den 26.05.23. Samtidig som de offisielle valglistene ble lagt ut til offentlig gjennomsyn ble overskriftene på valglistene kunngjort.

Tidligstemmegivningen startet den 03.07.23 og ble avsluttet den 09.08.23. Tilbudet om tidligstemmegivning ble gjennomført på rådhuset. Forhåndsstemmegivningen startet mandag 12.08.23 og ble avsluttet fredag før valgdagen, den 08.09.23.

Første periode av mottak av forhåndsstemmer foregikk på rådhuset. Møterom på samisk litteratursenter ble fastsatt som forhåndsstemmested de to siste ukene av forhåndsstemmeperioden- 28.08.23- 08.09.23. Valgstyret hadde ansatt valgmedarbeidere som tok imot forhåndsstemmer de 2 siste ukene før valgdagen. Det ble kunngjort hvor og når forhåndsstemmegivningen foregår. Opplysningene fremkom også på valgkortet.

Stemmegivning i omsorgsboliger og på sykeavdelingen skjedde etter samme rutine som rutine for hjemme stemming. Tidspunkt for tilbud om forhåndsstemming ble avtalt med aktuell avdeling. Fire valgfunksjonærer deltok i denne forhåndsstemmingen.

Ambulerende stemmegivning er kunngjort med frist for søknad. Valgansvarlig har ikke krevd skriftlig søknad. Det har vært tilstrekkelig med muntlig anmodning/ søknad. Alle som har søkt om hjemme stemming har fått dette innvilget.

Tid og sted for stemmegivningen er også kunngjort.

Arbeidsgruppen for prøving av forhåndsstemmer foretok prøvingen søndag 10.09.23 fra klokken 13:00.

Telling av forhåndsstemmer ble foretatt av valgstyret den 11.09.23 fra klokken 16:00

Videre framkommer det følgende vurdering:

Stemmestyret med valgmedarbeidere startet foreløpig optelling av valgtingsstemmene straks etter at stemmegivningen ble avsluttet mandag den 11.09.23. Her ble stemmesedlene sortert partivis i bunker.

Valgstyret sorterte stemmesedlene i rettede og urettede bunker og foretok en ny telling.

Endelig optelling ble gjennomført på rådhuset av valgstyret. Rettinger som velgerne hadde gjort på stemmesedlene ble registrert i valgsystemet.

I valgloven § 13-2 står det at alle som har stemmerett kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av kommunestyrevalget. Skriftlig klage må fremmes innen sju (7) dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju (7) dager etter at valgoppgjøret er godkjent i kommunestyret. Det vises for øvrig til valgstyrets godkjennings vedtak i samme sak som ligger vedlagt.

Det er ikke kommet skriftlige klager på kommunestyrevalget.

5.4 Behandling av klager

Underproblemstilling 4: Behandlet kommunen klager, feil og avvik knyttet til valget 2023 i tråd med gjeldende regelverk og krav til dokumentasjon og oppfølging?

Revisjonskriterier

Karášjoga gielda/Karasjok kommune:

- skal behandle innkomne klager så raskt som mulig etter at de er mottatt
- bør sende kopi av innkomne klager til Sametinget eller departementet umiddelbart etter at de er mottatt
- skal prøve saken/behandle innkomne klager og vurdere om klager skal gis medhold
- skal oversende klager som ikke gis medhold til departementet til behandling

Kommunen mottok 16.05.23 klage på listenavn i forbindelse med kommunestyrevalget. I møte 26.05.23 behandlet valgstyret klagen i sak 23/25, og klager fikk medhold. Valgstyret fattet følgende vedtak:

«Valgstyret tar klagen til Samefolkets parti - Sámeálbmot bellodat til følge. Listeforslag skal ha en overskrift som viser hvilket parti eller hvilken gruppe forslaget utgår fra, og som ikke kan lede til forveksling. Navnet Karášjoga sámelistu/Samelista i Karasjok kan også forveksles med Sámeálbmot bellodat/Samefolkets parti, Karášjohtlista/Karasjoklista og Johttisámiid listtu/Flyttsamelista, som er etablerte politiske lister i kommunen.»

Tillitsvalgte fra Samelista fremmet 01.06.23 klage på valgstyrets vedtak (utklipp fra saksframlegget):

Vedtaket ble fremmet av Mette Anti Gaup. Representanten John Nystad ble ansett inhabil i saken. Utskriften av vedtaket tilkjenner ikke navn på de andre medlemmene i valgstyret, hvilket er en formell feil og mangel ved vedtaket.

Det skrives at vedtaket kan påklages til Valgstyret i Karasjok med klagefrist på 3 uker.

Vi vil klage på vedtaket med følgende begrunnelse:

Klageren (Sámeálbmot bellodat/Samefolkets parti) har ikke monopol på navnet "sámeliste" som er synonymt med «liste» i norsk språk. Liste brukes ofte som navn på valgliste av forslagsstillere som ikke er utgått fra et parti, for eksempel «By og land lista» i Troms i 2019. Det er dessuten forskjell på "sámelistu/samelista" og "sámeálbmot listu/samefolkets liste". Klageren kan ikke påberope seg navnet "sámeliste" da klageren har forlatt dette navnet for mange tiår siden til fordel for navnet "Sámeálbmot Bellodat/Samefolkets parti". I 2019 stilte Tanas 2 sameforeninger "Deanu Sámelistu – Samelista i Tana" til kommunevalget i Tana, og det kom aldri noen klage om bruken av dette navnet.

Klagen fra Sámeálbmot bellodat/Samefolkets parti kan ikke taes til følge.

Karášjoga Sámelistu/Samelista i Karasjok skiller seg også fra "Karášjohtlista/Karasjoklista" i tilstrekkelig grad til at velgerne ser forskjellen.

Karasjoklista er en bygdliste mens vi er en sameliste.

Vi merker oss at **Jovna Ailo Sara Anti** var med på det enstemmige vedtaket. Han er dermed med på klagen på vegne av Karášjohtlista/Karasjoklista siden også denne lista er nevnt i selve vedtaket. Han er ordførerkandidat for Karášjohtlista/Karasjoklista. Han burde også vært kjent inhabil i saken.

Karášjoga Sámelistu/Samelista i Karasjok skiller seg også vesentlig fra Johttisámiid listu/Flyttsamelista til at velgerne ser forskjell. Mette Anti Gaup, forslagsstilleren, sitter i dag i kommunestyret for Johttisámiid listu/Flyttsamelista. Det bemerkes imidlertid at Johttisámiid listu/Flyttsamelista ikke stiller liste ved årets kommunevalg.

Vi ber valgstyret snarest ta stilling til vår påklaging. Dersom den ikke taes til følge må saken sendes til departementet for avgjørelse. Det er en alvorlig sak å nekte enkelte grupper til å delta i demokratiske valg.

Det haster med saken fordi valgarbeidet allerede er i gang.

Det nevnes forøvrig at "sámelista-bevegelsen" i år stiller med lister, foruten i Karasjok, også i Tana (Deanu Sámelistu – Samelista i Tana) og i Kautokeino (Guovdageainnu Sámelistu) samt ved fylkestingsvalget i Finnmark (Samelista- Sámelistu).

Valgstyret behandlet klagen på sitt eget vedtak i sak 23/34 den 07.06.23. Klagen ble tatt til følge. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på at svar på klagen ble oversendt klager, eller at kopi ble sendt til departementet.

Vi har ikke mottatt dokumentasjon som tilsier at kopi av klagen ble oversendt til departementet. I saksframlegg for sak 23/46 om godkjenning av kommunevalget 2023 som ble behandlet i kommunestyret 19.10.23 framgår det at det er ikke kommet skriftlige klager på kommunestyrevalget.

5.5 Internkontroll og kvalitetssikring

Underproblemstilling 5: *Har kommunen etablert tilstrekkelig internkontroll og kvalitetssikringsrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit og mangfold i valgorganenes sammensetning og funksjon?*

Revisjonskriterier

Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet ved gjennomføring av valg når det gjelder å:

- beskrive hovedoppgaver, mål og organisering
- utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer som sikrer etterlevelse av regelverk og veiledere
- rutiner for å evaluere og eventuelt forbedre rutiner og prosedyrer
- system for å fange opp avvik og bruke kunnskapen i forbedringsarbeidet

Det overordnede ansvaret for internkontroll med administrasjonens virksomhet ligger hos kommunedirektøren. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktivitet og risikoforhold, og dokumenteres i det omfang som er nødvendig, også når det gjelder gjennomføring av valg.

Valgdirektoratet gir støtte til kommunen i den praktiske gjennomføringen av valg.

5.5.1 Oversikt over oppgaver og organisering

Valgansvarlige er personell som har fått opplæring i å utføre de administrative valgoppgavene. Dette gjelder eksempelvis alt forarbeid som gjelder valgplanlegging, tilrettelegging for valget, innlegging av informasjon i valgsystemet og innlegging av valgopptellingen i valgsystemet. I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune er to ansatte i administrasjonen valgansvarlige.

Kommunestyrets oppgaver

Etter valgloven er det kommunestyret som skal utnevne de lokale valgorganene. For at kommunestyret skal kunne ivareta sine forpliktelser, forutsettes det at kommunedirektøren legger fram forslag til kommunestyret om blant annet delegering av myndighet til de ulike valgorganene, jf. kommuneloven § 13-1.

I saksframlegg for kommunestyret i sak 19/54 fra møte 22.10.19 framgår det at på konstituerende kommunestyremøte skal det oppnevnes en valgkomité som har som mandat å legge fram forslag til personsammensetning i de gjenstående utvalgene som ikke blir valgt i det aktuelle møtet. Kommunestyret oppnevnte i samme møte en valgkomité som skulle legge fram sin innstilling for kommunestyret. Valgkomiteens innstilling ble lagt fram for kommunestyret

12.12.19, og valgstyret ble valgt for perioden 2019-2023. Det ble imidlertid valgt et nytt valgstyre for kommunestyrevalget, kommunedirektørens innstilling ble ikke fulgt i den forbindelse.

Valgansvarlige

Valgansvarlige er personell som har fått opplæring i å utføre de administrative valgoppgavene. Dette gjelder eksempelvis alt forarbeid som gjelder valgplanlegging, tilrettelegging for valget, innlegging av informasjon i valgsystemet og innlegging av valgopptellingen i valgsystemet. I Kárásjoga gielda/Karasjok kommune er to ansatte i administrasjonen valgansvarlige.

Valgstyrets oppgaver

Valgstyrets ansvar og oppgaver er beskrevet i valgloven, valgforskriften, forskrift om valg til Sametinget og i valghåndbok fra Kommunal- og distriktsdepartementet, se nærmere beskrivelse i kapittel 2.2.

Stemmestyrets oppgaver

Stemmestyrets oppgaver framgår i vedtak fattet i valgstyret i sak 21/8, for nærmere beskrivelse se kapittel 4.2. Valgstyret fattet vedtak om stemmestyrets oppgaver i forbindelse med opptelling av valgtingsstemmer, se kapittel 5.1. Utover dette har vi ikke funnet vedtak eller rutiner som beskriver stemmestyrets oppgaver spesifikt for kommunestyrevalget i 2023.

Valgmedarbeideres oppgaver

I søknadsskjema for å bli valgmedarbeider, framgår det hvilke oppgaver valgmedarbeiderne har, og hvilke kvalifikasjoner som gjelder, se skjema gjengitt under kapittel 4.2. I sak 23/19 vedtok valgstyret å godkjenne søknadsskjemaet for å valgmedarbeider som ble benyttet ved valget i 2021 med oppdateringer når det gjaldt tittel på valg, datoer og størrelse på honorar.

5.5.2 Rutiner

Karasjok kommune har ikke utarbeidet særskilte internkontrolldokumenter som angir ansvars- og rollefordelingen i anledning kommunestyrevalget i 2023. Vi oppfatter at det gjennom saksutredninger til og vedtak i valgorganer, er redegjort for de oppgavene som involverte fra politisk og administrativt nivå har.

Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget i 2023 ble rutinene i valghåndbok fra Valgdirektoratet benyttet, og det ble ikke utarbeidet særskilte lokale rutiner. Når det gjelder opplæring av valgmedarbeidere og medlemmer i valgorganene ligger, har vi fått opplyst at rutinene som ligger i Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal ble benyttet.

Kommunal- og distriktsdepartementet har utviklet det elektroniske valgsystemet EVA til bruk ved valg. Systemet håndterer hele prosessen i gjennomføring av valg, fra manntall og registrering av kandidater, til skanning av stemmesedler og rapportering av valgresultater.

EVA består av to ulike delsystemer: administrasjonssystemet og system for maskinell opptelling. Alle kommuner skal benytte administrasjonssystemet, mens det er valgfritt å benytte opptellingssystemet. Vi har fått opplyst fra kommunens administrasjon at Karasjok kommune benytter opptellingssystemet.

Vi har fått opplyst at kommunens rutiner har blitt revidert i henhold til gjeldende regelverk for gjennomføring av valget i 2025. Det er usikkert om de lokale rutinene som gjaldt for tidligere

valg har blitt arkivert, og vi har ikke fått tilgang til disse. Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget i 2023 ble rutinene i valghåndbok fra Valgdirektoratet benyttet.

5.5.3 Avvik

Kommunen mottok en klage på listenavn i forbindelse med kommunestyrevalget i 2023. Valgstyret behandlet klagen, og klager fikk medhold. Valgstyrets avgjørelse ble påklaget. Utover dette har vi ikke fått opplysninger om meldte avvik knytte til kommunestyrevalget i 2023.

5.5.4 Evaluering

Som det fremkommer, var det ikke skriftliggjorte rutiner og retningslinjer for alle involverte og oppgaver knyttet til valget i 2023. Det har derfor ikke vært relevant å undersøke eventuelle evalueringer av rutiner og prosedyrer. Mange av rutinene og prosedyrene for valget, ligger i EVA og Valgmedarbeiderportalen, ansvaret for eventuelle evalueringer og endringer av disse ligger til departementet, og ikke kommunen.

I oppstartsmøtet fikk vi opplyst at kommunens rutiner for oppbevaring og utlevering av valgmateriell hadde blitt revidert og oppdatert i henhold til gjeldende regelverk før gjennomføring av sametingsvalget i 2025. Informantene oppga at de ikke kjente til at det var foretatt evaluering av rutiner eller prosedyrer i etterkant av valggjennomføringen.

I valgstyrets møte 06.03.23 var referatsak 3 med tittelen *Evaluering forrige valg*. Dette tilsier at det er gjort evaluering av sametingsvalget 2021. Det kan indikere at det er gjort evalueringer med henblikk på eventuelle endringer for valggjennomføringen som skulle skje i 2023. Det ligger ikke noe dokumentasjon i saken, og revisor kan derfor ikke belyse hva evalueringen gikk ut på, herunder om det kan ha vært tema om det var utarbeidet tilstrekkelig internkontroll for å sikre etterlevelse av regler for valggjennomføring. Valgstyret tok referatsaken til orientering.

5.6 Revisors vurderinger og konklusjoner

5.6.1 Valgorganer

Vi vurderer at revisjonskriteriet om at Kárášjoga gielda/Karasjok kommune skal ha et valgstyre som er valgt av kommunestyret som oppfylt, da dette framkommer i kommunestyrets vedtak i sak 23/8. Videre vurderer vi at valg av stemmestyre er gjort i henhold til valgloven § 4-2, ved at valgstyret i henhold til kommunens delegeringsreglement har fått myndighet fra kommunestyret til å velge stemmestyre, og har påsett at det velges minst tre medlemmer til stemmestyret.

Ifølge kommuneloven § 7-5 er det krav til at hvert kjønn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på listen dersom det skal velges fire medlemmer eller flere til folkevalgte organer. Hvis det skal velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Kommunedirektørens forslag var basert på kommunens delegeringsreglement, der det framgikk at valgstyret skulle settes sammen av ordfører og partienes gruppeledere i det sittende kommunestyret. I delegeringsreglementet ser det ikke ut til å være tatt hensyn til kravet om kjønnsmessig representasjon, og kommunedirektørens forslag innebar en sammensetning på en kvinne og seks menn. Vi vurderer at kravet til kjønnsmessig representasjon ved valg av både valgstyre og stemmestyre var oppfylt, da det ble valgt to kvinner og tre menn som faste medlemmer til valgstyret, og to kvinner og en mann som faste medlemmer til stemmestyret. Det framkommer verken i saksframlegg eller vedtak at valgbarhet eller kjønnsmessig representasjon er vurdert, men lovens krav er blitt ivaretatt.

Samevalgstyrets oppgaver er i stor grad beskrevet og regulert i regelverket. Oppgaver som ikke er av prinsipiell karakter kan delegeres til kommunedirektøren, dette gjelder blant annet praktisk saksbehandling av listeforslag, rekruttering av valgmedarbeidere, bestemme avlønning, rigge opptellingslokaler, lager rutiner for oppbevaring av valgmateriell, legge opptellinger i EVA og føre protokoll av valggjennomføringen. Vi har ikke funnet vedtak på at oppgaver er delegert fra valgstyret til kommunedirektøren, men ut fra vedtak som er forberedt for valgstyret og arbeid utført av administrasjonen, framstår det som slik delegering har funnet sted i praksis.

Kommunedirektøren følger med på at samevalgstyret utfører sine oppgaver innenfor gjeldende regelverk. Dette framkommer blant annet i saksframlegg for sak i valgstyret 23/8, der kommunedirektøren foreslår å velge personlige varamedlemmer for å sikre at valgstyret er beslutningsdyktig. Vi vurderer at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal følge med på at samevalgstyrets og stemmestyrets oppgaver er være innenfor gjeldende regelverk som oppfylt.

Konklusjon på underproblemstilling 1

Vår konklusjon på underproblemstilling 1 er at sammensetning av valgorganene, samt fordeling av ansvar og oppgaver var i samsvar med gjeldende regelverk ved gjennomføring av kommunestyrevalget i 2023. Konklusjonen er basert på at kommunen hadde et valgsstyre, og at kravene til kjønnsrepresentasjon var ivarettatt for både valgstyret og stemmestyret. Valgsstyret og stemmestyrets oppgaver var ved valget i henhold til gjeldende regelverk. Kommunedirektøren fulgte med på at oppgavefordelingen var riktig.

5.6.2 Opplæring

Vi vurderer at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har retningslinjer og rutiner for opplæring av medlemmer i samevalgstyret, medlemmer i stemmestyret og valgmedarbeidere, og at disse dekker ansvar og oppgaver som legges til valgorganene/medlemmene/medarbeiderne.

Vi har ikke funnet at kommunen har utarbeidet egne, lokale rutiner for opplæring i forbindelse med gjennomføring av valg. Vi har fått opplyst at i forbindelse med valget i 2023 ble rutiner for opplæring av valgmedarbeidere og medlemmer i valgorganene som ligger i Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal benyttet, sammen med valghåndboken fra Kommunal- og distriktsdepartementet. I sak 22/81 i kommunestyret framgår det at det vil bli gitt opplæring for valgmedarbeidere og medlemmer av stemmestyret, og at opplæringen er obligatorisk. I sak 23/6 framgår det at kommunedirektøren sørger for opplæring og kursing av valgfunksjonærer, det samme framgår i søknadsskjema for å bli valgmedarbeider. Vi har ikke blitt forelagt dokumentasjon på at opplæringen ble gjennomført, men det fremkommer ikke opplysninger som tilsier at kommunen ikke sørget for tilstrekkelig opplæring av de aktuelle gruppene.

Konklusjon på underproblemstilling 2

Vi konkluderer med at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune sørget for av medlemmer i valgorganene og av valgmedarbeidere fikk opplæring ved gjennomføring av kommunestyrevalget i 2023. Innholdet i opplæringen var basert på departementets valghåndbok og Valgdirektoratets valgmedarbeiderportal, og var således i tråd med regelverket. Tilstrekkelig er et skjønnsmessig begrep, vi har ikke grunnlag for å konkludere på om medlemmene i valgorganene og valgmedarbeiderne opplevde opplæringen som tilstrekkelig.

5.6.3 Gjennomføring av valget

Ut fra opplysningene som foreligger i valgstyrets vedtak 23/4, vurderer vi at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å legge valgmanntallet ut til offentlig ettersyn, og kunngjøre tid og sted for utleggingen, som oppfylt.

Vi har ikke mottatt informasjon om periode for tidlig stemmegivning for valget i 2023, eller rutiner knyttet til dette. Samtidig foreligger det ikke opplysninger eller indikasjoner som tilsier at kommunen ikke tilrettela for tidlig stemmegivning. Det foreligger ikke tilstrekkelig dokumentasjon for å gjøre en entydig vurdering av revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å tilrettelegge for tidlig stemmegivning.

Tid og sted for forhåndsstemmegivning ble fastsatt i vedtak fattet av valgstyret i sak 23/5, og ble videre behandlet i sak 23/16. I sak 23/18 ble det fattet vedtak om forhåndsstemmegivning på institusjoner. Tid og sted for stemmegivning på valgdagen ble fastsatt i valgstyrets vedtak 23/11. Vedtakene inneholder ikke opplysninger om planlagte kunngjøringer. Vi har ikke funnet dokumenterte kunngjøringer om tid og sted for utleggingen av manntallet, kunngjøringer av tid og sted for forhåndsstemmegivningen eller kunngjøring av tid og sted for stemmegivningen på valgdagen på kommunens hjemmesider. Kommunen har opplyst at kunngjøringer på kommunens hjemmeside så langt tilbake i tid er avpublisert, for å unngå at disse skaper forvirring ved nye valg. Dokumentasjon av gjennomføring av valget, indikerer at ovenstående ble kunngjort. Vi vurderer at dokumentasjonen av opptelling og valgoppgjør sannsynliggjør at revisjonskriteriene om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å kunngjøre tid og sted for forhåndsstemmegivningen og tid og sted for stemmegivning på valgdagen som oppfylt, men det foreligger ikke dokumentasjon for å gjøre en entydig vurdering.

Vi har ikke mottatt konkret dokumentasjon på at den ambulerende forhåndsstemmegivningen ble gjennomført, men ut fra opplysningene som foreligger vurderer vi det som sannsynliggjort at revisjonskriteriet om å avholde forhåndsstemmegivning på helse- og omsorgsinstitusjonen er oppfylt.

Vi vurderer revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å ha rutiner for oppbevaring av valgmateriell i alle faser av valggjennomføringen som oppfylt på bakgrunn av valgstyrets vedtak i sak 23/7.

Vi vurderer at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å ha rutiner for kontroll av stemmelokalet og stemmeavlukket for valget i 2023 ikke er oppfylt.

På bakgrunn av vedtak i valgstyret sak 23/9 og 23/12 vurderer vi at revisjonskriteriet om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal sørge for å bestemme hvem som skal foreta opptellingen av stemmesedlene som oppfylt.

Vi har etterspurt, men ikke mottatt:

- Protokoll fra stemmestyret i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget
- Protokoll fra valgstyret i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av valg
- Kvittering for overlevering av valgmateriell fra stemmestyret til valgstyret

Ut fra dette vurderer vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har oppfylt revisjonskriteriene om å føre ovennevnte protokoller og kvittering.

Vi vurderer revisjonskriteriet om at valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør som oppfylt for kommunestyrevalget i 2023.

Konklusjon på underproblemstilling 3

Det er ikke alle forhold ved valggjennomføringen som kan dokumenteres. Det har ikke framkommet opplysninger i denne undersøkelsen som gir indikasjoner på at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har gjennomført forhåndsstemmegivning, stemmegivning på valgdagen og valgoppgjør i strid med gjeldende regelverk og etablerte rutiner.

Kravene til protokollering er konkrete, og pålegger kommunen å utarbeide dokumenter med opplysninger som gjør at gjennomføring av valget kan etterprøves. Manglende protokoller tilsier at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune ikke har oppfylt alle kravene i gjeldende regelverk når det gjelder protokollering. Vi vurderer likevel at det mest sentrale kravet om å utarbeide valgprotokoll der opptelling og valgoppgjør framkommer, som oppfylt.

5.6.4 Behandling av klager

Ut fra opplysningene vi har mottatt ble det mottatt én klage i forbindelse med valget i 2023. Klagen omhandlet listenavn i forbindelse med kommunestyrevalget, behandlingen av klagen er nærmere omtalt i kapittel 5.4.

Kommunen *bør* sende kopi av innkomne klager til Sametinget eller departementet umiddelbart etter at de er mottatt. Det er imidlertid kun klager som ikke gis medhold som *skal* oversendes til departementet til behandling. Den aktuelle klagen ble mottatt 16.05.23 og behandlet 26.05.23, og klager fikk medhold. På bakgrunn av dette vurderer vi at revisjonskriteriene om at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune skal behandle innkomne klager, vurdere om klager skal gis medhold og behandle klagen så raskt som mulig, som oppfylt. Siden klager ble gitt medhold, var det ikke krav om at klagen skulle oversendes til departementet.

Vi har ikke fått opplysninger om at det ble rapportert om øvrige feil eller avvik i tilknytning til kommunestyrevalget i 2023.

Konklusjon underproblemstilling 4

Vi konkluderer med at Kárásjoga gielda/Karasjok behandlet den innkomne klagen knyttet til kommunestyrevalget i 2023 i henhold til krav i regelverket.

5.6.5 Internkontroll og kvalitetssikring

På bakgrunn av opplysningene som foreligger i saksframlegg og vedtak i både kommunestyre og valgstyre i forbindelse med kommunestyrevalget i 2023, vurderer vi at Kárásjoga gielda/Karasjok kommune har oppfylt revisjonskriteriet om å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet ved gjennomføring av valg når det gjelder å beskrive hovedoppgaver, mål og organisering.

Ut fra opplysningene om at rutiner utarbeidet av departementet og Valgdirektoratet ble benyttet ved gjennomføring av valget, vurderer vi at revisjonskriteriet om å ha internkontroll med administrasjonens virksomhet ved gjennomføring av valg når det gjelder å utarbeide nødvendige rutiner og prosedyrer som sikrer etterlevelse av regelverk og veiledere som i stor grad oppfylt. Vi bemerker at det kan være en fordel å utarbeide lokale rutiner på enkelte områder, som for eksempel gjelder oppsett og tilgjengelighet av valglokale og kontroll av stemmelokale.

Vi vurderer at revisjonskriteriene ikke er oppfylt når det gjelder å ha rutiner for å evaluere og eventuelt forbedre rutiner og prosedyrer, da vi ikke har mottatt dokumentasjon på at dette er gjennomført. En forutsetning er også at det foreligger rutiner og prosedyrer å evaluere, noe det ikke gjorde i dette tilfellet. Etter vårt syn er evaluering sentralt for å fange opp avvik i denne sammenhengen, da det ikke kan legges til grunn at medlemmer i samevalgstyret, stemmestyret og valgmedarbeidere har tilgang til kommunens eventuelle avvikssystem. Vi vurderer derfor at vi ikke har oppfylt revisjonskriteriet om å ha system for å fange opp avvik og bruke kunnskapen i forbedringsarbeidet.

Konklusjon underproblemstilling 5

Karasjok kommune har ikke utarbeidet et særskilt system eller lokale rutiner knyttet til gjennomføringen av kommunestyrevalget i 2023. Vi har fått opplyst at rutinene utarbeidet for valggjennomføringen i 2021 ikke ble benyttet. Det er opp til kommunen selv å vurdere omfang og innretning av internkontrollen. Etter vårt syn, er det vanskelig å fastsette konkrete rutiner for å forebygge habilitetsproblemer og fremme tillit til valgorganene. Vi mener likevel at rutiner utarbeidet i tråd med regelverket kan bidra til å fremme tillit til gjennomføringen av valg. Vår undersøkelse synliggjør at kommunedirektøren i saksutredninger viser til relevant regelverk og det er vurdert at departementets og direktoratets valgmateriell med tilhørende opplæring er tilfredsstillende for å sikre etterlevelse av regelverk i forbindelse med valg. Vi har ikke avdekket mangler i valggjennomføringen som tilsier at systemer og rutiner, herunder kvalitetssikring, ikke har vært tilstrekkelige. Vi vurderer det som en svakhet at det ikke er dokumentert evaluering av valggjennomføringen.

6 EVALUERING AV GJENNOMFØRINGEN

Underproblemstilling 6: *I hvilken grad evaluerte kommunen gjennomføringen av valgene, og benyttet erfaringene til læring og forbedring av fremtidige valgprosesser?*

6.1 Kommunal- og distriktsdepartementets evaluering

Etter valgene i 2021 og 2023 fikk Kommunal- og distriktsdepartementet gjennomført spørreundersøkelser om valggjennomføringen i kommuner og fylkeskommuner i forbindelse med henholdsvis stortings- og sametingsvalget og kommunestyre- og fylkestingsvalget. Rådgivningsfirmaet Oslo Economics gjennomførte undersøkelsene.

Valggjennomføringsundersøkelsen gir informasjon og statistikk om hvordan kommunene gjennomførte valget og evaluerer Valgdirektoratets tjenester, herunder samarbeidet mellom kommunene, fylkeskommunene og Sametinget har fungert på en tilfredsstillende måte. Det er valgansvarlige i kommunen og fylkeskommunen som mottar spørreundersøkelsene.

Departementet gjennomførte også en større evaluering av den praktiske gjennomføringen av sametingsvalget i 2021. Denne evalueringen ble også gjennomført av Oslo Economics, og resulterte i rapporten *Kommunenes erfaringer fra gjennomføringen av sametingsvalget i 2021*. Karasjok kommune ble forespurt om å delta i evalueringen ved intervju, men takket nok ikke ja, og er ikke med i utvalget av kommuner i rapporten.

Departementet skriver i pressemelding at rapporten 2021 viser at kommunene opplevde gjennomføringen av sametingsvalget som utfordrende. I undersøkelsen har kommunen blant annet gitt tilbakemelding om at det var uheldig at stemmesedler ble forsinket, at det var feil i valgmanntallet og at det ikke ble gitt mer informasjon og opplæring til kommunene. Departementet uttaler at selv om gjennomføringen var utfordrende, ble sametingsvalget gjennomført i tråd med regelverket, og det er ikke avdekket forhold som tilsier at valgresultatet ikke er korrekt. I rapporten gis det forslag til forbedringspunkter for gjennomføring av framtidige sametingsvalg.

6.2 Sametingets prøving og godkjenning av valg

Sametinget godkjenner valgresultatet og fordeler representanter til Sametingets plenumsledelse, fagkomiteer og andre komiteer. Når valgresultatet foreligger og fullmaktene er utstedt av Sametingets valgnevnd, skal forberedende fullmaktskomite gjennomgå valget i sin helhet. I siste plenum i en sametingsperiode velger Sametinget, etter innstilling fra valgkomiteen, en forberedende fullmaktskomité. Fullmaktskomiteen foretar en midlertidig prøving av fullmaktene for representantene og vararepresentantene i det nye Sametinget, og kontrollerer at valget har gått riktig for seg⁹.

6.3 Kommunens evaluering av sametingsvalget i 2021

Vi har ikke fått tilgang til eller funnet dokumentasjon som tilsier at kommunen har foretatt en evaluering av valggjennomføringen i 2021.

Leder for stemmestyret opplyser at hun etter valget i 2021 leverte en skriftlig evaluering, hun mener denne ble levert til administrasjonen. Evalueringen omhandlet forslag til forbedring av tilgjengelighet og å sikre valget bedre, blant annet når det gjaldt oppbevaring av stemmeurner,

⁹ Sametingets hjemmeside

tilgang til valgsystemet EVA, stempler, forbud mot bruk av telefon i stemmelokalet, adgang for rullestolbrukere og bruk av sperrebånd. I forbindelse med gjennomføring av valget i 2021 fikk leder for stemmestyret aldri tilgang til EVA. De valgansvarlige i administrasjonen hadde denne tilgangen, men ingen i stemmestyret, noe hun vurderer som en mangel. Hun kan ikke huske at det kom beskyldninger om valgfusk i forbindelse med valget i 2021, og mener valget ble godt gjennomført.

Hun opplyser at Sametinget ikke ønsket å gjennomføre valget i 2021 på samme måte som det ble gjort i 2017, da det oppstod uenigheter i etterkant. Hun kjenner ikke til hva som hadde vært rotete i 2017. En representant fra Sametinget observerte deler av valget i 2021, og uttrykte at han var fornøyd med gjennomføringen. Hun antar at det foreligger en rapport fra Sametinget som dokumenterer dette.

6.4 Kommunens evaluering av kommunestyrevalget i 2023

I protokoll fra møtet i valgstyret den 06.03.23 har sak RS 23/3 tittelen *Evaluering forrige valg*. Under behandlingen framgår det at saken ble tatt til orientering. Vi finner imidlertid ikke saksframlegg i møteinnkallingen til denne saken.

I 2023 godkjente kommunestyret kommunevalget i sak PS 23/46. I opptak¹⁰ fra møtet framkommer det at kommunestyret enstemmig vedtok at det skulle gjennomføres et evalueringsmøte med valgstyret og stemmestyret for å vurdere valgprosessen. I saksprotokollen framkommer ikke tilleggsforslaget om å innkalle til evalueringsmøte. Kontrollutvalgets sekretariat har forespurt kommunen om status for evalueringen, men har ikke fått svar på henvendelsen.

I saksframlegget framgår det at kommunedirektøren ut fra valgstyrets gjennomgang av sentrale hendelser i valget, har vurdert at valget er gjennomført slik regelverket forutsetter, for nærmere detaljer om vurderingen se kapittel 5.3.6. Vurderingen som er gjort kan sammenlignes med en evaluering, da det fremgår at valgorganenes oppgaver og ansvar er vurdert når det gjelder blant annet:

- Valgstyret:
 - o Føring av manntall
 - o Utlegging av manntall til offentlig ettersyn
 - o Kunngjøring av tid og sted for utlegging av manntall
 - o Opplysning om fremgangsmåte for å kreve feil i manntallet rettet
 - o Behandling av listeforslag
 - o Utlegging av listeforslag og offisielle valglister
 - o Opptelling av forhåndsstemmer
 - o Opptelling av valgtingsstemmer og registrering i valgsystemet
- Stemmestyret:
 - o Foreløpig opptelling av valgtingsstemmer
- Tilrettelegging for tidligstemmegivning og forhåndsstemmegivning
- Kunngjøring av hvor og når forhåndsstemme kunne avgis
- Mottak av stemmer i omsorgsboliger og på sykeavdelingen
- Kunngjøring av ambulerende stemmegivning med frist for søknad
- Kunngjøring av tid og sted for stemmegivning på valgdagen
- Arbeidsgruppe for prøving av forhåndsstemmer

¹⁰ Káraşjoga gielda/Karasjok kommune TV [Gjelddastivra - Kommunestyret](#)

I vurderingen framgår det at det ikke er kommet skriftlige klager på kommunestyrevalget.

Leder for stemmestyret for kommunestyrevalget i 2023 var også leder for stemmestyret for sametingsvalget i 2021. I intervju har hun opplyst at ved forberedelsene til valget i 2023 oppdaget hun at evalueringen hun hadde levert i 2021 ikke var fulgt opp. Hun hjalp til med å tilrettelegge slik at de praktiske forholdene hun kunne regulere i stemmelokalet ble forbedret ved valget i 2023.

Leder for stemmestyret for kommunestyrevalget i 2023 kjenner til kommunestyresaken der det ble vedtatt evaluering av valget i 2023. Hun har ikke blitt invitert til en slik evaluering, og stemmestyret hadde ingen egen evaluering i etterkant av valget. Hun mener det burde være en evaluering i valgorganene først, og etterpå med kommuneledelsen, da ujevn maktbalanse kan gjøre det vanskelig for medlemmene i valgorganene å tale fritt med kommuneledelsen til stede. Hun vurderer at opptelling av stemmer på valgtinget har vært gjennomført på en betryggende måte, ved at det har vært flere til stede underveis i tellingen hele tiden. Hun tenker at håndteringen av tidligstemming og forhåndsstemming kunne vært forbedret, ved at medlemmer fra stemmestyret eller valgmedarbeidere bistod, i tillegg til ansatte i administrasjonen. Hun tenker det er relevant hvem som har roller ved valggjennomføringen, og at det har betydning at det ikke bare er kommuneadministrasjonen som styrer tidligstemming og forhåndsstemming, med tanke på å få et mest mulig rettferdig valg. Ved forhåndsstemming og hjemmebesøk for stemming var det ved begge valgene kun representanter fra administrasjonen til stede. Ved forhåndsstemming på helseinstitusjonene i 2021 var leder for stemmestyret med.

Leder for stemmestyrene opplyser at hun ikke har noen grunn til å tro at det har forekommet valgfusk ved valgene i 2021 og 2023. Men hun påpeker at det var svakheter som kunne utgjøre en risiko, blant annet at ved å hente ut informasjon fra valgsystemet EVA kunne man finne ut hvem som ikke har stemt på lenge. Oppbevaring av valgurnene på rådhuset gjorde at ansatte kunne ha tilgang til disse. Hun tenker at valgurnene heller burde vært låst inne for eksempel i kirka eller på politistasjonen, eller en annen trygg plass. Hun har også påpekt at man ikke har oversikt over hvor mange stempler for stempling av stemmesedler som er i omløp, da disse er gamle. Hun tenker at å anskaffe nye stempler og ha oversikt over antallet kunne gi bedre kontroll. Revisor har ikke mulighet til å undersøke opplysningene oppgitt av leder for stemmestyrene nærmere.

7 HOVEDKONKLUSJON

På bakgrunn av våre vurderinger av revisjonskriteriene og konklusjonene på underproblemstillingene 1-5 konkluderer vi med at Kárášjoga gielda/Karasjok kommune i stor grad sikret en betryggende og regelmessig gjennomføring av sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023 når det gjelder etterlevelse av regelverk, rutiner, vedtak, håndtering av klager og sammensetning av valgorganer.

Tillit er et grunnleggende sosialt fenomen både i personlige interaksjoner og i samfunnsmessige strukturer¹¹, som kan bygge på erfaringer, delte verdier eller anerkjennelse av andres kompetanse eller integritet. Hovedproblemstillingen sikter til institusjonell tillit, altså om man stoler på kommunestyret og kommunens administrasjon. Vår vurdering er at kommunens administrasjon i stor grad har oppfylt de formelle kravene til gjennomføringen av de aktuelle valgene, noe som kan bidra til å opprettholde tillit. Opplevelsen av tillit er imidlertid kompleks, og vi har ikke grunnlag for å vurdere befolkningens tillit til kommunens administrasjon og valggjennomføringen i denne sammenheng.

8 ANBEFALINGER

Med bakgrunn i våre funn, vurderinger og konklusjoner som gjelder sametingsvalget i 2021 og kommunestyrevalget i 2023, har vi anbefalinger til Kárášjoga gielda/Karasjok kommune. Vi vurderer det som hensiktsmessig å gi anbefalingene samlet, da begge de undersøkte valgene ligger tilbake i tid, og anbefalingene vil være mest relevante for gjennomføring av fremtidige valg.

Vi anbefaler Kárášjoga gielda/Karasjok kommune å:

- Foreta og dokumentere vurdering av valgbarhet og kjønnsmessig representasjon ved fremleggelse av forslag til representanter til valgorganer
- Sikre at alle krav til å utarbeide alle typer protokoller, kvitteringer og avskrifter oppfylles i henhold til regelverket
- Vurdere hvilke lokale rutiner det er nødvendig å utarbeide for å sikre etterlevelse av regelverk ved gjennomføring av valg
- Etablere rutiner for evaluering av valggjennomføring, og dokumentere evalueringen, slik at kunnskap fra tidligere valg kan benyttes i forbedringsarbeidet

¹¹ Definisjon fra Store norske leksikon

9 UTTALELSE

KomRev NORD sendte rapporten til kommunedirektøren i Kárásjoga gielda/Karasjok kommune den 15.04.26. Vi mottok følgende uttalelse den 24.04.26:

Kommunedirektørens uttalelse til Forvaltningsrevisjon “Gjennomføring av valg i Kárásjoga gielda / Karasjok kommune”.

Forvaltningsrevisjon er positivt. Det gir en undersøkelse av hvordan kommune driver sin virksomhet, og kommer med forslag til forbedringer. Revisjonens funn og anbefalinger er allerede tatt opp internt. Gjennomføring av valg som var i 2021 og 2023 er vanskelig å revidere, siden det omfatter prosesser gjennomført flere år tilbake i tid. Revisjonen ble startet opp midt i et Sametings- og stortingsvalg, og vi takker for forståelsen med at dokumentasjon ble sendt inn etter valgdagen.

Kárásjoga gielda / Karasjok kommune har gjennomgått revisjonsrapporten. Vi har en kommentar til innholdet i faktadelen som gjelder protokoll, ellers har kommunen ingen kommentar, innspill til innholdet eller den påfølgende konklusjonen.

Forvaltningsrevisjonen har sett på valg gjennomført i 2021 og 2023. Ved valget i 2025 er noen av anbefalingene fra forvaltningsrevisjonen allerede iverksatt b.la. er det gjennomført en evaluering som ble lagt frem for valgstyret. Evalueringsrapporten vil være et viktig dokument når vi i neste år skal gjennomføre kommune- og fylkesvalg.

Kommentar som gjelder protokoller i forbindelse med gjennomføring av valg

I rapporten vises det til at Forvaltningsrevisjon ikke har mottatt alle relevante protokoller, årsaken til dette er at det ikke er skrevet protokoll fra de dagene under selve valget. Årsaken til at det er møte i kalenderen er for at medlemmer i valgstyret skal kunne søke om permisjon fra sine arbeidsgivere de dagene de jobber med valget.

- Valgoppgjøret og valgstyrets møtebok er protokoll fra disse dagene.
 - o Prosessen har gått over flere dager på grunn av fristene som er i forbindelse med valget.
- Lørdagen før valgdagen (Forhåndsstemmegivninger prøves)
- Mandagen (Forhåndsstemmer og valgtingsstemmer)
- Tirsdagen sent innkomne forhåndsstemmer

Dearvuodáiguin - Med hilsen

Rune Fjellheim

Gielddadirektevra Kommunedirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Når det gjelder manglende protokoller, sikter revisor til protokollering som framgår av tidligere valglov § 10-7 (tilsvarende i gjeldende valglov § 10-15), og ikke til møteprotokoller fra møter i valgorganene. Vi har i rapportens sammendrag gjort det tydeligere hvilke protokoller som menes. Ut fra innholdet i uttalelsen har vi ikke ansett det som nødvendig å gjøre endringer i rapporten for øvrig.

10 REFERANSER

- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (**kommuneloven**)
- Lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (**sameloven**)
- Lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (**valgloven**)¹²
- Forskrift 2. januar 2003 nr. 5 om valg til Stortinget, fylkestinget og kommunestyre (**valgforskriften**)¹³
- Forskrift 19. desember 2008 nr. 1480 om valg til Sametinget
- Valghåndbok, kommunal- og distriktsdepartementet, sist oppdatert 19.01.2023
- Valgmedarbeiderportalen
- Kommunens rutiner
- Kommunestyrets vedtak
- Samevalgstyrets vedtak
- Valgstyrets vedtak
- Valgprotokoll for opptellingsvalgstyret, sametingsvalget 2021
- Valgprotokoll for valgstyret, kommunestyrevalget 2023

¹² Loven er opphevet og ny lov trådte i kraft 1.5.2024. Tidligere lov benyttes da den gjaldt for valgene som inngår i forvaltningsrevisjonen.

¹³ Forskriften er opphevet og ny trådte i kraft 11.5.2024. Tidligere forskrift benyttes da den gjaldt for valgene som inngår i forvaltningsrevisjonen.

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Nordland fylkeskommune, samt 51 kommuner fordelt på Nordland, Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Alta, Bodø, Finnsnes, Hammerfest, Leknes, Narvik, Sortland, Svolvær og Tromsø.

Vi har 55 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 16 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner i Kárašjoga gielda/Karasjok kommune:

Eierskapskontroll FIMIL AS	2024
----------------------------	------

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdegoddi	Karášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02482

Sak 22/26

TILPASSING AV RESSURSRAMME TIL FORVALTNINGSREVISJON AV BYGGEPROSJEKT NYTT SKOLEBYGG OG HELSESENTER

Saksdokumenter:

- Vedlegg 1 -Saksprotokoll fra kommunestyrets behandling av sak 28- 2026
- Vedlegg 2 - Særutskrift fra kontrollutvalgets behandling av sak 9/26
- Vedlegg 3 - Vedtatt projektskisse forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Kontrollutvalget legger til grunn at forvaltningsrevisjonen av byggeprosjektet nytt skolebygg og helsesenter må gjennomføres innenfor tilgjengelig ressursramme på 160 timer, jf. kommunestyrets vedtak i sak PS 28/2026.

Kontrollutvalget ber revisjonen legge frem forslag til hvordan prosjektet kan tilpasses denne rammen, herunder:

- mulige avgrensninger i omfang og problemstillinger,
- konsekvenser for kvalitet og konklusjonsgrunnlag, og
- vurdering av om en avgrenset undersøkelse kan være et hensiktsmessig alternativ til full forvaltningsrevisjon.

Endelig beslutning om oppstart og innretning av prosjektet tas når revisjonens vurdering foreligger.

Saksopplysninger:

Det vises til kontrollutvalgets vedtak i sak 9/26, der kontrollutvalget søkte kommunestyret om tilleggsbevilgning til gjennomføring av forvaltningsrevisjon av byggeprosjektet nytt skolebygg og helsesenter.

Kommunestyret behandlet saken i PS 28/2026 og fattet følgende vedtak:

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finansieringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

Det er tildelt totalt 760 timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune i perioden 2024–2027. Følgende prosjekter er planlagt gjennomført innenfor denne rammen:

- Gjennomføring av valg: 300 timer (rapport levert)
- Kompetansekrav i rekruttering og ansettelse: 300 timer (prosjektskisse godkjent)

Dette innebærer at det gjenstår 160 timer av den tildelte ressursrammen til eventuelle nye prosjekter.

Kontrollutvalget har fått fremlagt og godkjent projektskisse for forvaltningsrevisjon av byggeprosjektet, med et estimert omfang på 250 timer.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet vurderer det som nødvendig å tilpasse prosjektet til tilgjengelige ressurser. For å kunne igangsette arbeidet innenfor gjeldende rammer, må prosjektet nedskaleres til 160 timer. For å avklare den videre håndteringen av saken bes revisjonen vurdere følgende:

1. Hvilke alternativer vurderer revisjonen som mest realistiske dersom kontrollutvalget ønsker oppstart av prosjektet innenfor en ressursramme på 160 timer?
2. Hvordan kan en forvaltningsrevisjon nedskaleres for å kunne gjennomføres innenfor 160 timer, og hvilke konsekvenser vil dette ha for prosjektets omfang, problemstillinger, kvalitet og konklusjoner?
3. Vil det være hensiktsmessig å gjennomføre en avgrenset undersøkelse (forenklet revisjon) i stedet for en full forvaltningsrevisjon? Hvordan vil dette eventuelt påvirke ressursbruk, metodisk tilnærming og grunnlaget for konklusjonene?

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget avventer tilbakemelding fra revisjonen, og at saken behandles i neste møte. Endelig beslutning om oppstart og innretning av prosjektet tas når revisjonens vurdering foreligger.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Klemet Amund Eira

Evttohus / Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

Anne Toril Eriksen
Balto

Evttohus / Forslag fra Senterpartiet

1. Kommunestyret tar søknaden på til orientering.
2. Kommunestyret tar sikte på å innarbeide søknadens beløp i revidert budsjett 2026.

Meannudeapmi - Behandling:

Forslag fra SP settes opp mot forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU:

Jienasteapmi / Votering:

Forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU: 10 stemmer for

Kjell Olav Guttorm (AP), Jan Idar Somby (AP), Jo Espen Thomassen (AP), Klemet Amund Eira (AP) Berit Astrid Utsi (AP), Torgrim Fredeng Kemi (H), Mathis Nilsen Eira (PU), Nils Mikkel Somby (PU), Anders Kleppe (PU)

Forslag fra SP: 7 stemmer for

Jovna Ailo Sara Anti (KL), Ann Silje Anti (KL), Signe Susanne Nedrejord (KL), Anni Østby (SP), Anne Toril Eriksen Balto (SP), John Nystad (SÁB), Laila Sara Hegge (SÁB)

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

Til Komrev Nord

SÆRUTSKRIFT

Dárkkistanlávdegoddi:	Kárášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	18. Mars 2026	J.nr:	KUSEK02482

Kárášjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi /Kontrollutvalget i Karasjok kommune behandlet sak om overordnet projektskisse forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter på møte 18. Mars 2026.

Kontrollutvalget vedtok å søke kommunestyret om en ekstra bevilgning på inntil kr 185 000 for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter». Oppstart av prosjektet utsettes til kommunestyret har behandlet søknaden om ekstraordinær finansiering.

Nedenfor framgår kontrollutvalgets behandling og vedtak i saken:

SAK 9/26

OVERORDNET PROSJEKTSKISSE FORVALTNINGSREVISJON AV BYGGEPROSJEKT NYTT SKOLEBYGG OG HELSESENTER

Kontrollutvalgets vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til revisjonens projektskisse i forvaltningsrevisjon «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 46/25).

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 46/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstilling(er) for forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter», slik disse er beskrevet av revisor:

1. Hvilke rutiner har Kárášjoga gielda/Karasjok kommune for planleggingsfasen av

utbyggingsprosjekter?

2. Har Kárášjoga gielda/Karasjok kommunes planlegging av byggeprosjekt skolebygg og helsesenter vært i tråd med krav og anbefalinger på området, herunder eventuelt kommunens egne reglementer og rutiner?

3. Hvordan kan Kárášjoga gielda/Karasjok kommune forbedre planleggingsprosessen i fremtidige investeringsprosjekter?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 250 timer, og at prosjektet finansieres med ekstraordinære midler til prosjektet.

2. Kontrollutvalget søker kommunestyret om en ekstraordinær bevilgning på inntil kr 185 000 for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» i henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028, vedtatt av kommunestyret i sak 82/24, den 18.desember 2024.

Kontrollutvalget begrunner søknaden med at denne forvaltningsrevisjonen er særlig viktig og tidssensitiv — jo lenger tid som går etter at planleggingsfasen ble avsluttet, desto vanskeligere vil det bli å innhente relevant dokumentasjon og informasjon fra involverte parter.

Oppstart utsettes til kommunestyret har behandlet søknaden om ekstraordinær finansiering. Frist for levering av rapport fastsettes når finansieringen er avklart.

Behandling:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget drøftet saken og stilte spørsmål.

Leder foreslo følgende forslag til tillegg til sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget søke kommunestyret om en ekstraordinær bevilgning på inntil kr 185 000 for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» i henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028, sak82/24, den 18.desember 2024.

Kontrollutvalget begrunner søknaden med at denne forvaltningsrevisjonen er særlig viktig og tidssensitiv — jo lenger tid som går etter at planleggingsfasen ble avsluttet, desto vanskeligere vil det bli å innhente relevant dokumentasjon og informasjon fra involverte parter.

*Oppstart utsettes til kommunestyret har behandlet søknaden om ekstraordinær finansiering.
Frist for levering av rapport fastsettes når finansieringen er avklart.*

Sekretariatets forslag til vedtak med leders tillegg ble enstemmig vedtatt.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til revisjonens projektskisse i forvaltningsrevisjon «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter».

Kontrollutvalget vurderer det slik at revisors beskrivelse av undersøkelsen er i samsvar med utvalgets forutsetninger i vedtak som ble gjort i sak vedrørende oppstart av forvaltningsrevisjonen (sak 46/25).

Kontrollutvalget vedtar på denne bakgrunn oppstart av forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» i tråd med kontrollutvalgets vedtak i sak 46/25, og kommunestyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon 2025-2028.

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstilling(er) for forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter», slik disse er beskrevet av revisor:

- 1. Hvilke rutiner har Kárášjoga gielda/Karasjok kommune for planleggingsfasen av utbyggingsprosjekter?*
- 2. Har Kárášjoga gielda/Karasjok kommunes planlegging av byggeprosjekt skolebygg og helsesenter vært i tråd med krav og anbefalinger på området, herunder eventuelt kommunens egne reglementer og rutiner?*
- 3. Hvordan kan Kárášjoga gielda/Karasjok kommune forbedre planleggingsprosessen i fremtidige investeringsprosjekter?*

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger, i den grad det er nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen gjennomføres innenfor en timeramme på maksimalt 250 timer, og at prosjektet finansieres med ekstraordinære midler til prosjektet.

Oppstart av prosjektet utsettes til kontrollutvalget har fått avklart finansiering av prosjektet.

Vedlegg:

- Sekretariatets saksfremlegg til kontrollutvalget i sak 9/ 26

Prosjekttittel: Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter

Kommune: Káraşjoga/Karasjok

Bakgrunn:

I kommunestyrets sak 82/24 ble plan for forvaltningsrevisjon for 2025-2028 vedtatt. Seks forvaltningsrevisjoner ble vedtatt i prioritert rekkefølge, hvorav revisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter var én av dem.

I kontrollutvalgets sak 46/25 den 10. november 2025, vedtok kontrollutvalget å bestille forvaltningsrevisjon av byggeprosjektene ny skole og nytt helsesenter. Bestillingsforslaget fra Kusek IKS ble behandlet og vedtatt med noen små justeringer. Følgende problemstilling og underproblemstillinger ble vedtatt av kontrollutvalget:

Har kommunen hatt tilstrekkelig behovsvurdering, medvirkningsprosess, styring, oppfølging og politisk forankring i planleggingsfasen av investeringsprosjektene ny skole og nytt helsesenter?

Underproblemstillinger:

1. I hvilken grad har kommunen i planleggingsprosessen sikret nødvendig brukermedvirkning, politisk forankring og et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag før prosjektet ble igangsatt og de ulike fasene i tidlig planlegging, herunder hvordan spørsmål om rolleforståelse og habilitet er ivaretatt?

2. Hvilke rutiner har kommunen for brukermedvirkning, styring og oppfølging i planleggingsfasen, inkludert håndtering av risiko, kostnader og fremdrift?

3. Har politiske beslutninger og prioriteringer i planleggingsfasen vært basert på et tilstrekkelig og relevant faktagrunnlag?

4. Hvilke erfaringer og læringspunkter kan bidra til forbedring av planleggingsprosess og gjennomføring av fremtidige investeringsprosjekter?

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til tidlig planleggingsfase, fra bestilling av prosjektene til vedtaket om investeringene som ble gjort i februar 2025 av kommunestyret.

Prosjektleder: Silje Rognlien Brekke

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor: Margrete Mjølhus Kleiven

Formål:

Kontrollutvalgets formål med forvaltningsrevisjonen er kartlegge erfaringer fra prosjektets planleggingsfase, med mål om å trekke lærdom som kan styrke fremtidige beslutningsprosesser.

Arbeidsbeskrivelse:

Etter at kontrollutvalget har behandlet prosjektskissen og vedtatt å igangsette forvaltningsrevisjonen, vil vi etter mottak av vedtaket sende brev om oppstart til Kárásjoga gielda/Karasjok kommune v/kommunedirektør. Vi ber her om å få oppnevnt kontaktperson(er) i administrasjonen som vi kan forholde oss til i gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen. Vi vil deretter avtale et oppstartsmøte med kontaktperson, hvor vi redegjør nærmere for innholdet i forvaltningsrevisjonen og starter innhenting av relevant informasjon.

Datainnsamling vil skje i form av innhenting av dokumentasjon og gjennomføring av intervjuer.

Etter innsamling av datamaterialet vi anser som relevant, og når vi har beskrevet dette i rapporten, sender vi et rapportutkast til kontaktperson for gjennomgang. Dette for å få bekreftet at datagrunnlaget er relevant og pålitelig, samt eventuelt å korrigere feil og innhente supplerende opplysninger. Deretter innarbeider vi våre vurderinger av revisjonskriteriene, konkluderer på problemstillingene og skriver eventuelle anbefalinger i et rapportutkast som vi sender til kommunedirektør for uttalelse.

Problemstillinger (arbeidstittel):

Revisor foreslår at det gjennomføres en forvaltningsrevisjon med følgende hovedproblemstillinger:

1. *Hvilke rutiner har Kárásjoga gielda/Karasjok kommune for planleggingsfasen av utbyggingsprosjekter?*

Det vil bli gjort en gjennomgang av hvilke rutiner kommunen har for blant annet brukermedvirkning, styring og oppfølging, samt håndtering av risiko, kostnader og fremdrift i utbyggingsprosjekter.

Bestillingsforslagets underproblemstilling nr. 2 vil besvares under dette punktet. Kartleggingen under hovedproblemstilling 1, vil ha relevans for besvarelsen av hovedproblemstilling nr. 2, som beskrives nærmere under.

2. *Har Kárásjoga gielda/Karasjok kommunes planlegging av byggeprosjekt skolebygg og helsesenter vært i tråd med krav og anbefalinger på området, herunder eventuelt kommunens egne reglementer og rutiner?*

Vi vil blant annet se nærmere på hvordan kommunen har ivaretatt styring og oppfølging av prosjektet, herunder rolleforståelse og habilitet. Vi vil se på hvordan man i prosjektet har ivaretatt brukermedvirkning, behovsvurderinger og politisk forankring. Vi vil videre se på hvorvidt de politiske beslutningene og prioriteringene har vært basert på et tilstrekkelig relevant faktagrunnlag. Vi vil vurdere våre funn opp mot de krav og anbefalinger som gjelder på området.

Vurderingene avgrenses til tidlig planleggingsfase, fra bestilling av prosjektene til vedtaket om investeringene som ble gjort i februar 2025 av kommunestyret.

Bestillingsforslagets hovedproblemstilling, samt underproblemstilling nr. 1 og 3, vil besvares under dette punktet.

3. *Hvordan kan Kárášjoga gielda/Karasjok kommune forbedre planleggingsprosessen i fremtidige investeringsprosjekter?*

Bestillingsforslagets underproblemstilling nr. 4 vil besvares under dette punktet.

Revisjonskriterier (foreløpige):

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som praksisen på det reviderte området skal vurderes opp mot.

For problemstillingen i dette prosjektet utleder vi revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 10. oktober 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Forskrift 15.12.2000 nr. 1423 om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner) (budsjettforskriften)
- Kommunal- og regionaldepartementet (2011): Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet (veileder H-2270)
- Kommunens økonomireglement, internkontroll og rutiner
- Vedtak i kommunestyret, budsjettvedtak, vedtak om investeringsprosjektet
- Orden i eget hus – Kommunedirektørens internkontroll. Veileder fra KS, 2020
- Statens prosjektmodell
- <https://www.anskaffelser.no/anskaffelsesprosessen/byggeprosessen-steg-steg>

Hovedproblemstilling 1 i denne forvaltningsrevisjonen er av deskriptiv karakter, som vil si at den besvares ved en ren beskrivelse av fakta. For deskriptive problemstillinger er det ikke relevant å utlede revisjonskriterier. Denne delen av prosjektet vil dermed bli gjennomført som en kartlegging, analyse og oppsummering av innsamlede data uten at revisor gjør normative vurderinger av datamaterialet opp mot utledede revisjonskriterier.

Revisjonskriterier konkretiseres og bearbeides og kan derfor bli endret etter hvert som revisor framskaffer informasjon i prosjektet.

Metode:

Dokumentanalyse og intervju

Prosjektstart: Ved mottak av kontrollutvalgets vedtak om behandlingen av projektskisse

Forventet ressursbruk:	Forventet ferdigstillelse¹:
250 timer	November 2026

Kritiske faktorer:

Kritiske faktorer vil være knyttet til innsamling av data, dvs. samarbeidet med kommuneadministrasjonen i fremskaffing av skriftlig dokumentasjon og muntlig informasjon.

Dato: 4.3.2026

Sign: Silje Rognlien Brekke
forvaltningsrevisor

¹ Under forutsetning av at prosjektets aktiviteter kan gjennomføres som planlagt, jf. kritiske faktorer

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdedoddi :	Karášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. Mai 2026	J.nr:	KUSEK02581

Sak 23/26

ORIENTERING OM STATUS PÅ FORVALTNINGSREVISJON KOMPETANSEKRAV I REKRUTTERING OG TILSETNING I KÁRÁŠJOGA GIELDA/ KARASJOK KOMMUNE

Saksdokumenter:

- Notat til kontrollutvalget datert 8.5. 2026

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisorens rapport om status på forvaltningsrevisjon "Kompetansekrav i rekruttering og tilsetninger i Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune "til orientering.

Saksopplysninger:

Revisors har sendt en statusoppdatering for igangsatt forvaltningsrevisjon « Kompetansekrav i rekruttering og tilsetninger i Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune, datert 8.5.2026

Viser til kontrollutvalgets vedtak i sak 47/25 og 8/26 som gjelder forvaltningsrevisjon om kompetansekrav i rekruttering og ansettelser. I undersøkelsen skal fire problemstillinger besvares:

- 1. Følger Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune i rekrutteringsarbeidet overordnet språkstrategi definert i kommuneplanens samfunnsdel?*
- 2. Har Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune etablert rutiner, retningslinjer og tiltak som sikrer at fagkompetanse, samisk språkkompetanse og kulturkompetanse hensyntas i rekrutterings- og tilsettingsprosesser?*
- 3. Etterlever Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune ved utlysning og ansettelser i lederstillinger og brukerrettede stillinger, i tillegg til øvrige kvalifikasjonskrav, eventuelle etablert rutiner/retningslinjer for vurdering, vektning og dokumentasjon av søkeres fag-, samisk språk- og kulturkompetanse?*
- 4. Tilrettelegger Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune som arbeidsgiver for at ansatte gis mulighet for å utvikle samisk språkkompetanse gjennom utdanning?*

Vi har avholdt oppstartsmøte med kommunen 23.04.2026, og startet datainnsamlingen. Parallelt med datainnsamlingen skriver vi på rapportutkastet.

Fremdriften i vårt arbeid tilsier at vi ferdigstiller rapporten innen oktober 2026.

Revisor inviteres til møte i kontrollutvalget for å orientere om saken.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar revisors statusrapporteringen til orientering.

KomRev NORD

Interkommunalt selskap

Vi skaper trygghet

NOTAT

Til: Kontrollutvalget Kárášjoga gieldda/Karsjok kommune
Fra: KomRev NORD
Dato: 08.05.2026

STATUS I PÅGÅENDE FORVALTNINGSREVISJON

Viser til kontrollutvalgets vedtak i sak 47/25 og 8/26 som gjelder forvaltningsrevisjon om kompetansekrav i rekruttering og ansettelser. I undersøkelsen skal fire problemstillinger besvares:

- 1. Følger Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune i rekrutteringsarbeidet overordnet språkstrategi definert i kommuneplanens samfunnsdel?*
- 2. Har Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune etablert rutiner, retningslinjer og tiltak som sikrer at fagkompetanse, samisk språkkompetanse og kulturkompetanse hensyntas i rekrutterings- og tilsettingsprosesser?*
- 3. Etterlever Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune ved utlysning og ansettelser i lederstillinger og brukerrettede stillinger, i tillegg til øvrige kvalifikasjonskrav, eventuelle etablert rutiner/retningslinjer for vurdering, vektning og dokumentasjon av søkerens fag-, samisk språk- og kulturkompetanse?*
- 4. Tilrettelegger Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune som arbeidsgiver for at ansatte gis mulighet for å utvikle samisk språkkompetanse gjennom utdanning?*

Vi har avholdt oppstartsmøte med kommunen 23.04.2026, og startet datainnsamlingen. Parallelt med datainnsamlingen skriver vi på rapportutkastet.

Fremdriften i vårt arbeid tilsier at vi ferdigstiller rapporten innen oktober 2026.

Mvh

Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdegoddi:	Kárásjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02580

Sak 24/26

BUDSJETTJUSTERING 2026 FOR KONTROLLARBEID I KÁRÁŠJOGA GIELDA / KARASJOK KOMMUNE

Vedlegg:

- Saksprotokoll fra kommunestyret i sak RS 2 / 2026 – Sak fra kontrollutvalget
- Saksprotokoll fra kommunestyret i sak 28/2026 – Søknad om ekstra penger til forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter
- Regnskapsoversikt fra Kárásjoga gielda/ Karasjok kommune pr. 8. Mai 2026
- Særutskrift sak Kontrollutvalgets forslag til Budsjett for kontrollarbeid i Kárásjoga gielda/ Karasjok kommune 2026 (ikke vedlagt)
- Særutskrift sak 4/26 Orientering om kommunestyrets budsjettvedtak for kontrollarbeid i 2026- Kárásjoga gielda / Karasjok kommune (ikke vedlagt)
- Særutskrift sak 9/26 Overordnet prosjektskisse forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter (ikke vedlagt)

Sekretariatets forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar regnskapsoversikten per 8. mai til orientering.

Kontrollutvalget understreker at kommunestyrets vedtak om å redusere budsjetttramme for kontrollarbeid, samt å ikke bevilge ekstra midler til forvaltningsrevisjon, kan medføre at det lovpålagte kontrollarbeidet etter kommuneloven § 23-2 ikke lar seg gjennomføre i tilstrekkelig omfang.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Kontrollutvalget vedtar følgende omprioriteringer i budsjettet for kontrollarbeid for å sikre samlet budsjettbalanse:

- Gjennomføring av forvaltningsrevisjon av byggeprosjektet nytt skolebygg og helsesenter tilpasses til tilgjengelige timeressurser innenfor avtalen med revisjon.
- Midler omprioriteres fra posten *kjøp av tjenester fra andre og tappt arbeidsfortjeneste* til andre poster der det er behov.
- Lovpålagte og faste kostnader, herunder eierhonorar til revisjons- og sekretariatstjenester, prioriteres.
- Utgifter til kurs, opplæring, reise og opphold skal holdes innenfor vedtatt ramme.
- Deltakelse på eksterne konferanser og arrangementer begrenses til det som anses nødvendig.
- Utgifter til tolketjenester dekkes gjennom omdisponering innenfor eksisterende budsjett.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget gjorde følgende vedtak i sak 4/26 Orientering om kommunestyrets budsjettvedtak for kontrollarbeid i 2026 – Kárašjoga gielda/Karasjok kommune

Kontrollutvalget tar kommunestyrets vedtak om budsjett for kontrollarbeidet i Kárašjoga gielda / Karasjok kommune for 2026 til orientering.

Kommunestyrets vedtatte reduksjon på kr 210 489 innebærer at kontrollutvalget ikke vil ha tilstrekkelig budsjettdekning til å gjennomføre alle planlagte aktiviteter i 2026, blant annet forvaltningsrevisjoner, innenfor vedtatt ramme.

For å redusere kostnader innenfor tilgjengelig budsjett gjør kontrollutvalget om følgende tiltak:

- 1. Kontrollutvalget ber sekretariatet si opp abonnementet på fagtidsskriftet Kontroll & revisjon.*
- 2. Kontrollutvalget ber sekretariatet begrense bruk av samisk-norsk tolk til kun tolking via Teams, og sørge for at slik tolking tilbys innenfor rammen av vedtatt budsjett.*

Kontrollutvalget ber om at kommunestyret ved behandlingen av revidert budsjett 2026 vurderer å øke rammen for kontrollarbeidet til det nivå kontrollutvalget foreslo, jf. kontrollutvalgets vedtak i sak 33/25.

Kontrollutvalget presiserer at kommunedirektøren ikke har adgang til å endre kontrollutvalgets budsjettforslag før det behandles av kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-6 og departementets tolkningsuttalelse 20/2919-5. Kontrollutvalget ber om at rutinene for oversendelse av budsjettforslaget fremover sikrer at kontrollutvalgets forslag fremlegges uendret for formannskapet.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Kommunestyret vedtatte ramme for kontrollarbeid 2026 i Kárásjoga gielda/ Karasjok kommune er på kr.1 484 511,-. Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeid i Kárásjoga gielda/ Karasjok kommune var på kr. 1 695 000,-. Budsjettkuttet medfører at kontrollutvalget ikke har tilstrekkelig økonomisk handlingsrom til å gjennomføre alle planlagte aktiviteter i 2026. Dette innebærer blant annet at:

- vedtatt og planlagt forvaltningsrevisjon av byggeprosjektet nytt skolebygg og helsesenter må nedskaleres eller utgå
- øvrige planlagte aktiviteter, herunder kurs, kompetansetiltak og deltakelse på konferanser, må reduseres eller avlyses

Kontrollutvalget godkjente prosjektskisse og søkte om ekstra midler til gjennomføring av forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter i sak 9/26.

Kommunestyret har i sak PS 28/2026 – Søknad om ekstra penger til forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter gjort følgende vedtak

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering

Regnskapsoversikt pr. 8. mai 2026, viser at kr. 515 468 er disponert:

Konto	Konto (T)	Regnskap	KS vedtak	Rest budsjett
105050	Overskudd på godtgjørelse	1 677,72	0,00	-1 677,72
108000	Godtgjørelse folkevalgte	19 238,32	57 711,00	38 472,68
108010	Møtegodtgjørelse	0,00	17 800,00	17 800,00
108020	Tapt arbeidsgodtgjørelse	3 011,70	10 000,00	6 988,30
		23 927,74	85 511,00	61 583,26
110020	Abonnement aviser og fagtidsskrifter	2 875,00	0,00	-2 875,00
111510	Beverting og representasjon	0,00	3 000,00	3 000,00
115000	Opplæring og kurs	19 405,00	10 000,00	-9 405,00
115010	Oppholdsutgifter kurs	5 513,75	0,00	-5 513,75
116000	Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er opplysningspliktige	1 610,70	3 000,00	1 389,30
116010	Diettgodtgjørelse, oppgavepliktige	3 326,40	0,00	-3 326,40
117000	Transport og reise	4 426,04	10 000,00	5 573,96
117030	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig	752,68	0,00	-752,68
119500	Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	4 200,00	4 000,00	-200,00
127201	Kjøp tolketjenester	17 431,00	15 000,00	-2 431,00
137000	Kjøp fra andre	0,00	185 000,00	185 000,00
138000	Kjøp fra andre regnskapsenheter som inngår i KOSTRA konsern	432 000,00	1 169 000,00	737 000,00
142900	Merverdiavgift som gir rett til merverdiavgiftskompensasjon	5 243,20	1 000,00	-4 243,20
		496 783,77	1 400 000,00	903 216,23
172900	Kompensasjon for merverdiavgift	-5 243,20	-1 000,00	4 243,20
		-5 243,20	-1 000,00	4 243,20
		515 468,31	1 484 511,00	1 034 869,15
		515 468,31	1 484 511,00	1 034 869,15

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet legger til grunn regnskapsoversikt per 8. mai, som viser at kontrollutvalget har et overforbruk på enkelte budsjettposter, særlig knyttet til kurs/opplæring samt reise- og

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

oppholdsutgifter. Dette må sees i sammenheng med at kommunestyret har vedtatt en lavere budsjettamme enn det kontrollutvalget opprinnelig foreslo. Samtidig har kontrollutvalget gjort vedtak som medfører økte utgifter, blant annet knyttet til bruk av tolketjenester i møter. På denne bakgrunn finner sekretariatet det nødvendig å vurdere tiltak for å tilpasse aktivitetene til gjeldende budsjettamme. Kontrollutvalget har i sak 4/ 26 og 9/26 synliggjøre behovet for tilleggsbevilgninger fra kommunestyret, og kommunestyret har vedtatt å ikke bevilge ekstra midler til kontrollarbeid i 2026.

Kontrollutvalget har i sak 4/26 vedtatt å benytte tolketjenester fra samisk til norsk på Teams. Sekretariatet foreslår at bruk av tolk avgrenses til 3 timer per møte for de resterende møtene i året.

Kontrollutvalget har vedtatt å avslutte abonnementet på fagtidsskriftet *Kontroll og revisjon*, utgitt av NKRF. Abonnementet for 2026 ble imidlertid fakturert før vedtaket ble fattet. Innsparingen vil derfor først få virkning fra og med neste budsjettår.

Sekretariatet foreslår følgende omprioriteringer innenfor eksisterende budsjettamme for å sikre samlet budsjettbalanse:

- Omprioritere midler fra posten «kjøp av tjenester fra andre» og «tapt arbeidsfortjeneste» til andre poster. Det er per i dag ikke inngått avtaler som belaster kontoen «kjøp av tjenester fra andre». Kontrollutvalget budsjetterte opprinnelig denne posten for å kunne igangsette undersøkelser og forvaltningsrevisjoner utover den ressursrammen som er avtalt med revisjonen.
- Kontrollutvalget har godkjent prosjektskisse for forvaltningsrevisjon av byggeprosjektet nytt skolebygg og helsesenter. Kommunestyret har ikke bevilget ekstra midler til denne forvaltningsrevisjonen. Oppstart av forvaltningsrevisjonen behandles som egen sak.
- Reduksjonen i posten «tapt arbeidsfortjeneste» er basert på erfaringsgrunnlag fra ett avholdt møte i kontrollutvalget i 2026
- Opprettholde dekning av lovpålagte og faste kostnader, herunder eierhonorar til revisjons- og sekretariatstjenester. Konto 138000 skal dekke kommunens eierhonorar til KomRev NORD IKS og KUSEK IKS. De samlede kostnadene er beregnet til kr 1 303 700 i 2026. Selskapene fakturerer 2 ganger i året.
- Tilpasse deltakelse på kurs, opplæring, reise og opphold slik at disse holdes innenfor vedtatt ramme.
- Begrense deltakelse på eksterne konferanser og arrangementer til det som anses nødvendig.
- Dekke utgifter til tolketjenester gjennom omdisponering av midler innenfor rammen

Sekretariatets forslag til justert budsjett.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
 Oarje-Finnmárkkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

Konto	Konto (T)	KU Vedtak	KS vedtak	Justert KU
105050	Overskudd på godtgjørelse	0,00	0,00	
108000	Godtgjørelse folkevalgte	57 700,00	57 711,00	57 711,00
108010	Møtegodtgjørelse	15 000,00	17 800,00	17 800,00
108020	Tapt arbeidsgodtgjørelse	31 200,00	10 000,00	12 000,00
		103 900,00	85 511,00	87 511,00
110020	Abonnement aviser og fagtidsskrifter	2 800,00	0,00	2 875,00
111510	Beverning og representasjon	4 200,00	3 000,00	3 000,00
115000	Opplæring og kurs	40 000,00	10 000,00	30 000,00
115010	Oppholdsutgifter kurs	0,00	0,00	10 000,00
116000	Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er opplysn	6 000,00	3 000,00	3 000,00
116010	Diettgodtgjørelse, oppgavepliktige	0,00	0,00	3 326,00
117000	Transport og reise	31 200,00	10 000,00	10 000,00
117030	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig	4 000,00	0,00	900,00
119500	Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	4 200,00	4 000,00	4 200,00
127201	Kjøp tolketjenester	20 000,00	15 000,00	26 000,00
137000	Kjøp fra andre	175 000,00	185 000,00	0,00
138000	Kjøp fra andre regnskapsenheter som inngår i KOSTRA konsern	1 303 700,00	1 169 000,00	1 303 700,00
142900	Merverdiavgift som gir rett til merverdiavgiftskompensasjon	2 000,00	1 000,00	7 000,00
		1 593 100,00	1 400 000,00	1 404 001,00
172900	Kompensasjon for merverdiavgift	-2 000,00	-1 000,00	-7 000,00
		-2 000,00	-1 000,00	-7 000,00
		1 695 000,00	1 484 511,00	1 484 512,00
		1 695 800,00	1 484 511,00	1 484 512,00

Sekretariatets forslag til omprioriteringer innebærer at det kr. 20 000 disponibelt til kurs/opplæring og reiseutgifter.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Meannudeapmi - Behandling:

Mearrádus - Vedtak:

Valdojuvvon vuhtii.

Tatt til orientering.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Klemet Amund Eira

Evttohus / Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

Anne Toril Eriksen
Balto

Evttohus / Forslag fra Senterpartiet

1. Kommunestyret tar søknaden på til orientering.
2. Kommunestyret tar sikte på å innarbeide søknadens beløp i revidert budsjett 2026.

Meannudeapmi - Behandling:

Forslag fra SP settes opp mot forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU:

Jienasteapmi / Votering:

Forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU: 10 stemmer for

Kjell Olav Guttorm (AP), Jan Idar Somby (AP), Jo Espen Thomassen (AP), Klemet Amund Eira (AP) Berit Astrid Utsi (AP), Torgrim Fredeng Kemi (H), Mathis Nilsen Eira (PU), Nils Mikkel Somby (PU), Anders Kleppe (PU)

Forslag fra SP: 7 stemmer for

Jovna Ailo Sara Anti (KL), Ann Silje Anti (KL), Signe Susanne Nedrejord (KL), Anni Østby (SP), Anne Toril Eriksen Balto (SP), John Nystad (SÁB), Laila Sara Hegge (SÁB)

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

REGNSI

Ansvar t_2__d	Sum R_1_MAr1_22__d	Konto
10120 Kontrollutvalget	0	Lønn og lønnsutgifter 105050
10120 Kontrollutvalget	0	Lønn og lønnsutgifter 108000
10120 Kontrollutvalget	0	Lønn og lønnsutgifter 108010
10120 Kontrollutvalget	0	Lønn og lønnsutgifter 108020
10120 Kontrollutvalget	0	Lønn og lønnsutgifter
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 110020
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 111510
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 115000
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 115010
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 116000
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 116010
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 117000
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 117030
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 119500
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 127201
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 137000
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 138000
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter 142900
10120 Kontrollutvalget	1	Øvrige utgifter
10120 Kontrollutvalget	2	Inntekter og refusjon 172900
10120 Kontrollutvalget	2	Inntekter og refusjon
10120 Kontrollutvalget		

KAP PR. MAI 2026 FOR KONTROLLUTVALGET - BUDSJETT GJELDER F

Konto (T)	Regnskap	Oppr.bud
Overskudd på godtgjørelse	1 677,72	0,00
Godtgjørelse folkevalgte	19 238,32	57 711,00
Møtegodtgjørelse	0,00	17 800,00
Tapt arbeidsgodtgjørelse	3 011,70	10 000,00
	23 927,74	85 511,00
Abonnement aviser og fagtidsskrifter	2 875,00	0,00
Beverting og representasjon	0,00	3 000,00
Opplæring og kurs	19 405,00	10 000,00
Oppholdsutgifter kurs	5 513,75	0,00
Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er opplysningspliktige	1 610,70	3 000,00
Diettgodtgjørelse, oppgavepliktige	3 326,40	0,00
Transport og reise	4 426,04	10 000,00
Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig	752,68	0,00
Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	4 200,00	4 000,00
Kjøp tolketjenester	17 431,00	15 000,00
Kjøp fra andre	0,00	185 000,00
Kjøp fra andre regnskapsenheter som inngår i KOSTRA konsern	432 000,00	1 169 000,00
Merverdiavgift som gir rett til merverdiavgiftskompensasjon	5 243,20	1 000,00
	496 783,77	1 400 000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 243,20	-1 000,00
	-5 243,20	-1 000,00
	515 468,31	1 484 511,00
	515 468,31	1 484 511,00

FOR HELE ÅRET

Budsjettjusteringer	Rev.bud	Kosthpost	Forbruk %	Rest budsjett
0,00	0,00	0		-1 677,72
0,00	57 711,00	0	33,34	38 472,68
0,00	17 800,00	0	0,00	17 800,00
0,00	10 000,00	0	30,12	6 988,30
0,00	85 511,00		27,98	61 583,26
0,00	0,00	1-2		-2 875,00
0,00	3 000,00	1-2	0,00	3 000,00
0,00	10 000,00	1-2	194,05	-9 405,00
0,00	0,00	1-2		-5 513,75
0,00	3 000,00	1-2	53,69	1 389,30
0,00	0,00	1-2		-3 326,40
0,00	10 000,00	1-2	44,26	5 573,96
0,00	0,00	1-2		-752,68
0,00	4 000,00	1-2	105,00	-200,00
0,00	15 000,00	1-2	116,21	-2 431,00
0,00	185 000,00	3	0,00	185 000,00
0,00	1 169 000,00	3	36,95	737 000,00
0,00	1 000,00	4	524,32	-4 243,20
0,00	1 400 000,00		35,48	903 216,23
0,00	-1 000,00	7	524,32	4 243,20
0,00	-1 000,00		524,32	4 243,20
0,00	1 484 511,00		34,72	969 042,69
0,00	1 484 511,00		34,72	969 042,69

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

SAKSFRAMLEGG

Dárkkistanlávdegoddi:	Karášjoga gielda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. Mai 2026	J.nr:	KUSEK02595

Sak 25/26

ORIENTERING OM STATUS PÅ OVERSENDTE SAKER FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET

Vedlegg:

- Oversikt over saker oversendt fra kontrollutvalget til kommunestyret i 2025
- Oversikt over saker oversendt fra kontrollutvalget til kommunestyret i 2026
- Saksprotokoll sak PS 25/ 2026 kommunestyret
- Saksprotokoll sak PS 27/ 2026 kommunestyret
- Saksprotokoll RS 2/2026 kommunestyret
- Saksprotokoll Ps 26/2026 kommunestyret
- Saksprotokoll PS 28/2026 kommunestyret
- Saksprotokoll PS 24/2026 kommunestyret

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar sekretariatets redegjørelse om saken til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget gjorde følgende vedtak i referatsak 2/ 26 og 3 / 26

Kontrollutvalget viser til referatsak 02/ 26 og 03/26 og uttrykker bekymring for at oversendelser fra kontrollutvalget ikke er blitt behandlet, eller ikke er blitt korrekt behandlet,

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegoddi čállingoddi SGO

i kommunestyret. Kontrollutvalget er et sentralt organ for demokratisk kontroll av kommunens virksomhet. Dersom utvalgets saker systematisk ikke følges opp i kommunestyret, svekkes den folkevalgte kontrollen med kommunens forvaltning og økonomi.

Kontrollutvalget ber sekretariatet lage en sak om dette til neste møte og og invitere ordføreren og kommunedirektøren til møtet for orientering.

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet følger av kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. I henhold til kommunelovens § 23- 2 er en sentral del av kontrollutvalgets arbeid er påseansvaret for blant annet oppfølging av kommunestyrets vedtak skjer i tråd med regelverket.

Det er også lovfestet i kommuneloven § 23-5 at kontrollutvalget skal rapportere resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. Dette gjelder både påpekninger fra revisor, forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroll og andre forhold som kontrollutvalget mener kommunestyret må informeres om.

Kontrollutvalget har i 2025 og 2026 sendt over flere saker til kommunestyret, både til orientering og til behandling med kontrollutvalgets innstilling.

Saker oversendt fra kontrollutvalget til kommunestyret i 2025:

Saksnr	Sakstittel	KU møte-dato	Behandlet i kommunestyret
06/25	Årsmelding 2024 for Kárášjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi /Kontrollutvalget i Karasjok kommune	05.03.25	PS 24/2025, 10. april 25
07/25	Forslag til reglement for Kárášjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi /kontrollutvalget i Karasjok kommune	05.03.25	PS 23/2025, 10.april 25
13/25	Nummerert revisorbrev 4 - Årsregnskap 2024 for Kárášjoga gieldda/Karasjok kommune	21.05.25	
14/25	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2024 - Kárášjoga gieldda / Karasjok kommune	21.05.25	PS 44/2025, 19. juni 25
03/21	Rapport fra forvaltningsrevisjon av rutiner for avvikshåndtering	03.02.21	PS 25/ 2026 30.4.26
26/25	Oppfølging av nummerert revisorbrev nr. 4 Årsregnskap 2024, Kárášjoga gieldda/ Karasjok kommune	01.10.25	
28/25	Nummerert revisorbrev 5 - forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Kárášjoga gieldda/ Karasjok kommune	01.10.25	PS 27/ 2026 , 30.4.2026

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
 Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegoddi čállingoddi SGO

29/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av rutiner for avvikshåndtering, delrapport 1	01.12.25	PS 25/ 2026 30.4.26
30/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av rutiner for varsling, delrapport 2	01.10.25	PS 17/26, den 19. februar 2026
31/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av sykefravær og IA bedrif	1.10.25	PS 16/26, den 19.februar 2026
32/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av pleie -og omsorgstjenester til brukere på sykehjem og omsorgsboliger	1.10.25	
33/25	Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2026 – Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune	1.10.25	PS 25/82, den 11. desember 2025
41/25	Orientering fra kommunedirektøren om status på kommunestyrets behandling av lønnspolitikk og permisjonsreglement	1.10.25	
43/25	Bruk av samisk språk i kontrollutvalget	1.10.25	PS 15/26, den 19. februar 2026

Saker sendt i 2026 fra kontrollutvalget til kommunestyret

Saksnr	Sakstittel	KU møte	Behandlet i kommunestyret
04/26	Orientering om kommunestyrets budsjettvedtak for kontrollarbeid i 2026 Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune	18.03.26	RS 2/2026 30.april.2026
05/26	Oppfølging av nummerert revisorbrev – revisjonsbrev nr. 5 – Forenklet etterlevelseskontroll	18.03.26	PS 27/2026 30.4. 2026
06/26	Rapport om forhold i nummerert revisorbrev nr. 2 som ikke er rettet opp eller tilstrekkelig fulgt opp	18.03.26	PS 26/2026 30.april 2026
09/26	Overordnet prosjektskisse forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter	18.03.26	PS 28/2026, 30. april 2026
11/26	Årsmelding 2025 Kárášjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi / kontrollutvalget i Karasjok kommune	18.03.26	PS 24/2026, 30. april 2026

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet påpeker at kontrollutvalget har et lovpålagt ansvar for å påse at revisjonsarbeidet, den økonomiske forvaltningen og kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, jf. kommuneloven § 23- 2 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 3 og 5. Vanlig prosedyre for oversending av saker fra kontrollutvalget er at sekretariatet, etter at kontrollutvalget har godkjent protokollen, sender særutskrift av kontrollutvalgets behandling, inkludert saksframlegg og tilhørende saksdokumenter.

Sekretariatets gjennomgang viser imidlertid at ikke alle saker som kontrollutvalget har oversendt til kommunestyret i 2025 er behandlet i kommunestyret.

Kommunelovens § 23- 2, bokstav e, pålegger kontrollutvalget å påse at *vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp*. Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets vedtak er blitt fulgt opp.

Manglende fremleggelse av saker fra kommunestyrets egen kontrollorgan, kan medføre at kommunestyret ikke mottar den informasjonen det er pålagt etter kommuneloven. Det kan svekke kommunestyrets mulighet til å følge opp sine egne vedtak og til å ivareta sitt ansvar for styring og kontroll.

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget tar forholdet til orientering. Kontrollutvalget bør imidlertid også vurdere om utvalget gjennom vedtak skal gjøre kommunestyret oppmerksom på de påpekte forhold som framgår av saksopplysningene.

Oversikt over saker sendt kontrollutvalget til kommunestyret i 2025

Saksnr	Sakstittel	KU møte- dato	Sendt	Behandlet i kommunestyret
06/25	Årsmelding 2024 for Kárásjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi /Kontrollutvalget i Karasjok kommune	05.03.25	14.3.25	PS 24/2025, den 10. april 25
07/25	Forslag til reglement for Kárásjoga gieldda dárkkistanlávdegoddi /kontrollutvalget i Karasjok kommune	05.03.25	14.3.25	PS 23/2025, den 10.april 25
13/25	Nummerert revisorbrev 4 - Årsregnskap 2024 for Kárásjoga gielda/Karasjok kommune	21.05.25	26.5.25	
14/25	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2024 - Kárásjoga gielda / Karasjok kommune	21.05.25	26.5.25	PS 44/2025, den 19. juni 25
03/21	Rapport fra forvaltningsrevisjon av rutiner for avvikshåndtering	03.02.21	21.9.25	PS 65/2025, den 9. oktober 25 (utsettelse) PS 80/2025, den 11. desember 2025 , PS – sammenblanding av to forskjellige forvaltningsrevisjoner Ps 25 / 2026 30 april
26/25	Oppfølging av nummerert revisorbrev nr. 4 Årsregnskap 2024, Kárásjoga gielda/ Karasjok kommune	01.10.25	16.10.25 4.12.25	
28/25	Nummerert revisorbrev 5 - forenklet etterlevelseskontroll 2024 - Kárásjoga gielda/ Karasjok kommune	01.10.25	21.10.25	PS 27/ 2026 , den 30.4.2026
29/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av rutiner for avvikshåndtering, delrapport 1	01.12.25	4.12.25	PS 25/ 2026 den 30.4.26
30/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av rutiner for varsling, delrapport 2	01.10.25	21.10.25	PS 17/26, den 19. februar 2026 .

Sak 25: KUSEK02595 - Oversikt over status saker sendt fra kontrollutvalg...
 Vedlegg 1 i sak 25: vedlegg 1 Oversikt saker sendt til kommunestyret i ...

31/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av sykefravær og IA bedrift	01.10.25	22.10.25	PS 16/26, den 19.februar 2026
32/25	Oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av pleie -og omsorgstjenester til brukere på sykehjem og omsorgsboliger	01.10.25	21.10.25	
33/25	Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet i 2026 – Kárášjoga gielda/ Karasjok kommune	01.10.25	21.10.25	PS 25/82, den 11. desember 2025
41/25	Orientering fra kommunedirektøren om status på kommunestyrets behandling av lønnspolitikk og permisjonsreglement	10.11.25	3.12.25	
43/25	Bruk av samisk språk i kontrollutvalget	10.11.25	2.12.25	PS 15/26, den 19. februar 2026

Oversikt over saker sendt kontrollutvalget til kommunestyret i 2026

Saksnr	Sakstittel	KU møte- dato	Sendt	Behandlet i kommunestyret
04/26	Orientering om kommunestyrets budsjettvedtak for kontrollarbeid i 2026 Kárásjoga gjelda/ Karasjok kommune	18.03.26	23.3.26	RS 2/2026 30.april.2026
05/26	Oppfølging av nummerert revisorbrev – revisjonsbrev nr. 5 – Forenklet etterlevelseskontroll	18.03.26	23.3.26	PS 27/2026, den 30.4. 2026
06/26	Rapport om forhold i nummerert revisorbrev nr. 2 som ikke er rettet opp eller tilstrekkelig fulgt opp	18.03.26	23.3.26	PS 26/2026 den 30.april 2026
09/26	Overordnet prosjektskisse forvaltningsrevisjon av byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter	18.03.26	24.3.26	PS 28/26, den 30. april 2026
11/26	Årsmelding 2025 Kárásjoga gjeldda dárkkistanlávdegoddi / kontrollutvalget i Karasjok kommune	18.03.26	24.3.26	PS 24/2026, den 30. april 2026

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Klemet Amund Eira

Evttohus/Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU

1. Kommunestyret viser til kontrollutvalgets oversendte forvaltningsrevisjonsrapport «Rutiner for avvikshåndtering».
2. Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten «Rutiner for avvikshåndtering» til orientering, og slutter seg til rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger, herunder:
 - å styrke muligheten for alle ansatte å registrere avvik, herunder implementere avvikssystemet i kommunen på en måte som inkluderer alle ansatte i kommunen
 - å fremme en større grad av felles forståelse på ulike avdelings-/fag- og funksjonsnivå for hva som skal meldes inn i avvikssystemet
 - å utnytte kvalitetssystemets potensiale til å fremme læring og kvalitetsforbedring i kommunens tjenester
 - å vurdere om avvikssystemet kan være en kilde til god og relevant informasjon til politisk nivå om kvalitet og standard på kommunens tjenester
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å rapportere til kommunestyret om kommunes arbeid med og bruk av avvik, innen utgangen av 2026.

Anne Toril Eriksen
Balto

Evttohus / Forslag fra SP, KL og SáB

Kommunestyret tar kontrollutvalgets innstilling og anbefaling til orientering.

Meannudeapmi - Behandling:

Forslaget fra SP, KL og SáB

Jienasteapmi/Votering: Ovttajienalaččat/Enstemmig

Forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU

Jienasteapmi/Votering: Ovttajienalaččat/Enstemmig

Kommunestyrets vedtatte forslag settes opp mot forslaget fra kontrollutvalget

Jienasteapmi/Voteringer:

Enstemmig kommunestyre følger sine vedtatte forslag

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets innstilling og anbefaling til orientering.

1. Kommunestyret viser til kontrollutvalgets oversendte forvaltningsrevisjonsrapport «Rutiner for avvikshåndtering».

2. Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten «Rutiner for avvikshåndtering» til orientering, og slutter seg til rapportens anbefalinger.

3. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger, herunder:

- å styrke muligheten for alle ansatte å registrere avvik, herunder implementere avvikssystemet i kommunen på en måte som inkluderer alle ansatte i kommunen
- å fremme en større grad av felles forståelse på ulike avdelings-/fag- og funksjonsnivå for hva som skal meldes inn i avvikssystemet
- å utnytte kvalitetssystemets potensiale til å fremme læring og kvalitetsforbedring i kommunens tjenester
- å vurdere om avvikssystemet kan være en kilde til god og relevant informasjon til politisk nivå om kvalitet og standard på kommunens tjenester

4. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å rapportere til kommunestyret om kommunes arbeid med og bruk av avvik, innen utgangen av september 2026.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Klemet Amund Eira

Evttohus / Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU

Kommunestyret tar kommunedirektørens redegjørelse, datert 5. januar 2026, til orientering.

Kommunestyret tar revisorens vurdering, datert 19. Januar 2026, til orientering.

Kommunestyret konstaterer at revisor vurderer forholdet omtalt i revisjonsbrev nr. 5– om forenklet etterlevelsesk kontroll – som utbedret og rettet opp i henhold til revisorens anmerkninger.

Meannudeapmi - Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling settes opp mot forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU:

Jienasteapmi / Votering:

Enstemmig kommunestyre følger forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret tar kommunedirektørens redegjørelse, datert 5. januar 2026, til orientering.

Kommunestyret tar revisorens vurdering, datert 19. Januar 2026, til orientering.

Kommunestyret konstaterer at revisor vurderer forholdet omtalt i revisjonsbrev nr. 5– om forenklet etterlevelsesk kontroll – som utbedret og rettet opp i henhold til revisorens anmerkninger.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Meannudeapmi - Behandling:

Mearrádus - Vedtak:

Valdojuvvon vuhtii.

Tatt til orientering.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Jovna Ailo Anti

Forslag fra Jovna Ailo Anti, KL:

Legg til:

og kontrollutvalget

i setningen om rapportering fra kommunedirektør i flertallets forslag.

Klemet Amund Eira

Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU:

Kommunestyret viser til kontrollutvalgets rapportering om at revisors påpekninger i nummerert brev – revisjonsbrev nr. 2, datert 26. juni 2024 – ikke er rettet opp eller fulgt opp av administrasjonen.

Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette nødvendige tiltak for å sikre at:

- kravene i kommunens eget finansreglement etterleves, herunder pkt. 5 om finansrapportering og pkt. 6 om rapportering av lån
- finansreglementet kvalitetssikres av uavhengig instans i tråd med finansforskriftens § 7
- det etableres administrative rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen i samsvar med finansforskriftens § 7

Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere om fremdriften til kommunestyret.

Meannudeapmi - Behandling:

Forslag fra AP, H, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU:

Jienasteapmi/Votering: Ovttajienalaččat/Enstemmig

Forslag fra Jovna Ailo Anti, KL

Jienasteapmi/Votering: Ovttajienalaččat/Enstemmig

Kommunestyrets vedtatte forslag settes opp mot forslaget fra kontrollutvalget

Jienasteapmi/Voteringer:

Enstemmig kommunestyre følger sine vedtatte forslag

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret viser til kontrollutvalgets rapportering om at revisors påpekninger i nummerert brev – revisjonsbrev nr. 2, datert 26. juni 2024 – ikke er rettet opp eller fulgt opp av administrasjonen.

Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette nødvendige tiltak for å sikre at:

- kravene i kommunens eget finansreglement etterleves, herunder pkt. 5 om finansrapportering og pkt. 6 om rapportering av lån
- finansreglementet kvalitetssikres av uavhengig instans i tråd med finansforskriftens § 7
- det etableres administrative rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen i samsvar med finansforskriftens § 7

Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere om fremdriften til kommunestyret og kontrollutvalget

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Klemet Amund Eira

Evttohus/Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2025 til orientering

Meannudeapmi - Behandling:

Forslaget fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU settes opp mot forslaget fra kontrollutvalget

Jienasteapmi/Voteringer:

Forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU: 10 stemmer for

Kjell Olav Guttorm (AP), Jan Idar Somby (AP), Jo Espen Thomassen (AP), Klemet Amund Eira (AP) Berit Astrid Utsi (AP), Torgrim Fredeng Kemi (H), Mathis Nilsen Eira (PU), Nils Mikkel Somby (PU), Anders Kleppe (PU)

Kontrollutvalgets innstilling 7 stemmer for

Jovna Ailo Sara Anti (KL), Ann Silje Anti (KL), Signe Susanne Nedrejord (KL), Anni Østby (SP), Anne Toril Eriksen Balto (SP), John Nystad (SÁB), Laila Sara Hegge (SÁB)

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2025 til orientering.

Saksprotokoll i Gielddastivra - Kommunestyret - 30.04.2026

Klemet Amund Eira **Evttohus / Forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU**
Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

Anne Toril Eriksen Balto **Evttohus / Forslag fra Senterpartiet**
1. Kommunestyret tar søknaden på til orientering.
2. Kommunestyret tar sikte på å innarbeide søknadens beløp i revidert budsjett 2026.

Meannudeapmi - Behandling:

Forslag fra SP settes opp mot forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira-PU, Nils Mikkel Somby-PU, Anders Kleppe-PU:

Jienasteapmi / Votering:

Forslag fra Ap, H, Mathis Nilsen Eira, PU og Nils Mikkel Somby, PU: 10 stemmer for

Kjell Olav Guttorm (AP), Jan Idar Somby (AP), Jo Espen Thomassen (AP), Klemet Amund Eira (AP) Berit Astrid Utsi (AP), Torgrim Fredeng Kemi (H), Mathis Nilsen Eira (PU), Nils Mikkel Somby (PU), Anders Kleppe (PU)

Forslag fra SP: 7 stemmer for

Jovna Ailo Sara Anti (KL), Ann Silje Anti (KL), Signe Susanne Nedrejord (KL), Anni Østby (SP), Anne Toril Eriksen Balto (SP), John Nystad (SÁB), Laila Sara Hegge (SÁB)

Mearrádus - Vedtak:

Kommunestyret ber kontrollutvalget finne finanseringen til forvaltningsrevisjonen «Byggeprosjekt nytt skolebygg og helsesenter» innenfor egne rammer, eventuelt ved ekstern finansiering.

Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotti čállingoddi SGO

S A K S F R A M L E G G

Dárkkistanlávdegoddi	Karášjoga giekda	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Kontrollutvalg:	Karasjok kommune		
Møtedato:	20. mai 2026	J.nr:	KUSEK02582

Sak 26/26

REFERATSAKER

Saksopplysninger og forslag til vedtak

Følgende referatsaker foreligger til møtet:

1. **Referatsak 9/26**

Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen
- Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Linker til høringsdokumentene:

FKT:

<https://www.fkt.no/fagtema/horing-veileder-for-kontrollutvalgets-paseansvar-for-kontroll-med-okonomiforvaltningen/>

NKRF:

<https://www.nkrf.no/nyheter/2026/02/02/ekstern-horing-veileder-for-kontrollutvalgets-paseansvar-for-kontroll-med-okonomiforvaltningen>

Forslag til vedtak:

Referatsak 9/26 tas til orientering.

2. **Referatsak 10/26**

Brev fra KomRev NORD , datert 24.3.26 – Presering angående forhold som ikke er rettet opp

Forslag til vedtak:

Referatsak 10/26 tas til orientering.

3. Referatsak 11/26

Brev fra Kuse kiks, datert 24, 03 2026 , angående kontrollutvalgets oppfølging av statlige tilsyn

Forslag til vedtak:

Referatsak 11/26 tas til orientering.

Kommuners økonomiforvaltning

Definisjon av økonomiforvaltning

Det er vanskelig å gi en uttømmende definisjon av begrepet «økonomiforvaltning». I RSK 301 er det gitt følgende definisjon:

*Forvaltning - aktivitet som bevarer, forbedrer og øker kommunens verdier.
Økonomiforvaltningen – i hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14 Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.*

Antakelig er denne for snever, da forvaltning også vil dreie seg om bruken av kommunenes økonomiske midler, noe som tilsynelatende går utover «bevare, forbedre og øke».

En avgrensning til de relevante delene av kommuneloven, dvs. femte del bestående av kapittel 14, 15 og 16, er en aktuell tilnærming. Men det inkluderer ikke nødvendigvis andre lover og regler med betydning for kommunens økonomiforvaltning. Andre lover og regler som kan være å anse som en del av økonomiforvaltningen omfatter bl.a.

- Offentlige anskaffelser
 - Lov om offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
 - EØS-avtalen
- Innfordring av krav
 - Tvangsfullbyrdelsesloven
 - Innkrevingsloven
- Særlovene med selvkosthjemler
 - Forurensingsloven
 - Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg
 - Plan- og bygningsloven
 - Matrikkellova
 - Brann- og eksplosjonsvernloven
 - Havne- og farvannsloven

Kort om innholdet i bestemmelsene om kommunenes økonomiforvaltning

Kapittel 14 Økonomiforvaltning

Overordnede bestemmelser § 14-1 til § 14-3

Grunnleggende krav § 14-1. En såkalt fanebestemmelse som i forarbeidene er uttalt at ikke er egnet som grunnlag for lovlighetskontroll:

- Forvalte økonomien slik at økonomisk handleevne blir ivaretatt over tid
- Ha samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling
- Krav om å forvalte finansielle midler og gjeld uten å ta vesentlig finansiell risiko og med fokus på god likviditet.

§ 14-2 angir hva som kommunestyret selv skal vedta. Dvs. at det ikke kan delegeres til andre å fatte disse vedtakene.

- Økonomiplan og årsbudsjett
- Årsregnskapene og årsberetningene
- Finansielle måltall
- Økonomireglement
- Finansreglement

§ 14-3 regulerer behandlingsmåten for økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

- Økonomiplan og årsbudsjett fastsettes før årsskiftet
- Årsregnskapene og årsberetningene skal fastsettes senest 30. juni.
- Formannskapet innstiller
- KU uttaler seg om årsregnskapene og årsberetningene
- Regler om offentliggjøring av budsjettforslag
- Regler om innsending av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskaper, årsberetninger og revisjonsberetninger og kontrollutvalgets uttalelser til departementet (kommunene sender til statsforvalter).

Nærmere bestemmelser om økonomiplan og årsbudsjett § 14-4 og § 14-5

Skal vise

- kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger
- målene og premisene som økonomiplan/årsbudsjett bygger på
- vise utvikling i økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Krav til **budsjettbalanse**. Dvs. at det ikke er anledning til å budsjettere med underskudd. De utgiftene som føres opp i budsjettet skal ha dekning i de inntektene som føres opp og midler kommunen har avsatt tidligere.

Budsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer, herunder administrasjonen. Det er kun kommunestyret selv som kan endre budsjettet.

Det er likevel ikke til hinder for at et underordnet organ kan foreta en ytterligere fordeling av en bevilgning, innenfor den rammen kommunestyret har gitt, eller omfordele en driftsbevilgning til investeringsformål.

Nærmere bestemmelser om årsregnskap og årsberetning § 14-6 til § 14-8

Det skal avlegges egne årsregnskap for

- a) kommunekassen
- b) hvert kommunalt foretak (KF)
- c) annen virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget årsregnskap
 - i. kommunale oppgavefelleskap (KO) og interkommunale politiske råd (IPR) – unntak for KO/IPR med forventede inntekter under 5 millioner.
 - ii. lånefond
- d) samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet – konsolidert årsregnskap

Kommuner skal utarbeide årsberetning for kommunens samlede virksomhet. I tillegg skal det utarbeides egen årsberetning for hvert kommunalt foretak.

Videre skal alle KO/IPR som er egne rettssubjekt avlegge eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Disse vedtas av samarbeidets representantskap.

Handlingsregler i kommuneøkonomien § 14-9 til § 14-12

Disse bestemmelsene, sammen med bestemmelsene om lånefinansiering og avdrag, regulerer det som ofte omtales som kommuneøkonomiens handlingsregler.

- *Skille mellom drift og investering*
 - Utgifter til drift skal føres i økonomiplanens driftsdel, driftsbudsjettet og driftsregnskapet og kan bare finansieres av løpende inntekter.
- *Balansekrav*
 - All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler. Dvs. at det ikke kan budsjetteres med underskudd. Med årets tilgang på midler menes årets inntekter samt avsatte midler fra tidligere år. Det skal også budsjetteres med inndekning av tidligere års merforbruk.
- *Krav til inndekning av merforbruk*
 - Et merforbruk (underskudd i driftsregnskapet) skal som hovedregel dekkes inn året etter det oppsto, eller det andre året dersom det ikke lar seg gjøre. Kan i særlige tilfeller vedta inndekning over maksimalt fire år. Departementet kan godkjenne enda lengre inndekningsperiode.
 - Et udekket beløp i investeringsregnskapet skal dekkes inn året etter at det oppsto.
 - Egne krav til inndekning av merforbruk i KF/KO/IPR. Enheten skal dekke inn selv første året. Det enheten ikke klarer å dekke inn selv, må kommunen overføre til enheten.

Finans- og gjeldsforvaltning § 14-13

Krav om eget reglement for finans- og gjeldsforvaltningen, som fastsettes av kommunestyret. Skal ha bestemmelser:

- Som hindrer kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko
- Som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall
- Om avkastningskrav for finansforvaltningen

Krav om rapportering til kommunestyret minst to ganger i året i tillegg til en årsrapport.

Krav om dokumentasjon av at avtaler ikke innebærer vesentlig finansiell risiko.

Låne- og avdragsbestemmelser § 14-14 til § 14-18

Utgjør sammen med balansekravet, krav om underskuddsdekning og skillet mellom drift og investering det som omtales som handlingsreglene i kommuneøkonomien.

Kommuner kan ikke ta opp lån utover de formål som er angitt i loven eller i annen lov. Videre skal tiltaket som skal finansieres komme frem av budsjettet og lånet skal være innenfor de rammer kommunestyret har fastsatt, f.eks. i finansreglementet.

Kommuner kan låne til

- Egne investeringer
- Kjøp av alle aksjer i eiendomsselskap
- Tilskudd til annen kommunes eller kommunalt eid selskaps investeringer innenfor et lovpålagt område
- Innfrielse av kausjoner
- Videre utlån dersom mottaker skal benytte lånet til investeringer og ikke driver næringsvirksomhet. Vanligst er startlån gjennom Husbanken. For andre videreutlån gjelder også at det ikke skal medføre vesentlig økonomisk risiko for kommunen.
- Investeringer i kirkebygg (hjemlet i trossamfunnsloven) og gravplasser (hjemlet i gravplassloven)
- Likviditetsslån/driftskreditt

Lån til egne investeringer mv. (utenom likviditetsslån og videreutlån) skal avdras årlig med et beløp som minst tilsvare størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Litt forenklet tilsvare dette avskrivninger på lånefinansierte investeringer. Omtales som **minimumsavdrag**.

Garantier § 14-19

Regulerer når kommuner kan gi økonomiske garantier overfor andre. Forbud mot garantier som

- Innebærer vesentlig økonomisk risiko
- Gjelder næringsvirksomhet

Garantier over et visst beløp (nærmere regulert i forskrift) må godkjennes av departementet/statsforvalter.

Regler om pantsetting, overdragelse av skattekrav og motregning § 14-20 til § 14-22

Kommuner kan ikke pantsette sine eiendeler eller overdra krav på skatter og avgifter. Den som skylder skatt, avgift eller gebyr til en kommune kan ikke gjøre opp det med motregning, uten samtykke fra kommunen. Banker kan ikke motregne mot innestående på bankkonto uten samtykke fra kommunen.

Kapittel 15 Selvkost

For en rekke kommunale betalingstjenester utgjør kostnadene ved å produsere tjenesten – kommunens selvkost – en øvre grense for hva kommunen kan ta i gebyr for å utføre tjenesten. For noen tjenester er det også krav om at gebyrene skal dekke selvkost. Hjemmelsgrunlaget for de ulike tjenestene hvor brukerbetalingen er begrenset til selvkost (selvkostområder) finnes i ulike særlover og -forskrifter.

Kommuneloven regulerer på sin side hvordan kommunens samlede selvkost for et tjenesteområde skal beregnes. Samlet selvkost er definert som *merkostnaden ved å produsere tjenesten*.

Loven fastsetter videre noen generelle prinsipper, mens nærmere regulering i gitt i egen forskrift.

Kapittel 16 Kommunenes og fylkeskommunenes rapportering til staten

Kapittelet gir bestemmelser om kommuners rapporteringsplikter til staten. Det er først og fremst KOSTRA-rapporteringen som er av interesse når det gjelder økonomiforvaltning.

KOSTRA-rapportering § 16-1

Kommuner skal rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til bruk i nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA). Nærmere detaljer om rapporteringen er gitt i egen forskrift og tilhørende veiledere fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) og Statistikk Sentralbyrå (SSB).

Kommunalt rapporteringsregister § 16-2

Rapporteringsregisteret skal gi en oversikt over rapporteringsplikter som staten ved lov eller vedtak har pålagt kommuner og fylkeskommuner.

Definisjoner

Økonomisk handleevne – Grunnlaget for at kommunene kan yte et godt tjenestetilbud, og for at kommunestyret kan utøve lokal politikk. Begrepet løfter fram idealet om langsiktig økonomiforvaltning. I alminnelighet handler økonomiforvaltningen om at kommunen selv legger til rette for å kunne utøve sine oppgaver på beste måte samtidig som man ivaretar eget handlingsrom, både i dag og i fremtiden. Nøye prioriteringer, jevnlig oppfølging av budsjettet, egenfinansiering av investeringer, planmessig vedlikehold av eiendom og håndtering av risiko er noen stikkord

Vesentlig finansiell risiko – Dekker alle former for finansiell risiko, så som kredittrisiko, kursrisiko, renterisiko, likviditetsrisiko osv. Vurderingen av om det foreligger vesentlig finansiell risiko, må baseres på den enkelte kommunes økonomiske stilling. Vurderingen må gjøres i lys av at finans- og gjeldsforvaltningen skal sikre det økonomiske grunnlaget for å ivareta kommunenes oppgaver, og i lys av at kommuner til enhver tid må være i stand til å kunne dekke sine betalingsforpliktelser.

Finansielle måltall – Politiske målsettinger for kommunens økonomiske utvikling. Skal være et hjelpemiddel i den langsiktige styringen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi.

Økonomireglement – Nærmere regler for kommunens økonomiforvaltning. Sentrale temaer i et økonomireglement vil eksempelvis være interne regler som bidrar til god økonomistyring og måloppnåelse, forsvarlig og effektiv økonomiforvaltning, regeletterlevelse og et godt beslutningsgrunnlag for politikerne.

Finansreglement – Regler for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Dvs. om hvordan kommunens midler skal plasseres i finansmarkedet, hvordan gjeldsporteføljen skal settes sammen, bruk av finansielle instrumenter til styring av renterisiko, og så videre. Nærmere krav til innholdet i finansreglementet er gitt i § 14-13

Balansekrav – Forbud mot å budsjettere med underskudd. De utgiftene som føres opp i budsjettet skal ha dekning i de inntektene som føres opp og midler kommunen har avsatt tidligere.

Kommunekassen – De delene av kommunens virksomhet som ligger under kommunedirektørens ansvar

Kommunalt foretak (KF) – Del av kommunens virksomhet organisert med eget styre og egen daglig leder etter bestemmelsene i kommuneloven kapittel 9.

Kommunalt oppgavefelleskap (KO) – Interkommunalt samarbeid organisert etter reglene i kommuneloven kapittel 19. Kan enten være eget rettssubjekt eller inngå i kontorkommunen som rettssubjekt.

Interkommunalt politisk råd (IPR) – Interkommunalt samarbeid organisert etter reglene i kommuneloven kapittel 18. Kan enten være eget rettssubjekt eller inngå i kontorkommunen som rettssubjekt.

Lånefond – Egen regnskapsenhet i kommunen for å håndtere eksterne låneopptak og interne utlån til de regnskapsenheter som foretar investeringene. Kun en håndfull kommuner har lånefond i dag.

Konsolidert årsregnskap – Samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Består av årsregnskapene for kommunekassen, kommunale foretak, kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd som ikke er egne rettssubjekt og lånefond.

Handlingsregler – Kommunelovens bestemmelser som økonomiforvaltning som skal støtte opp under målet om at kommunene skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Handlingsreglene omfatter kravet til økonomisk balanse i drift og investering, skillet mellom drift og investering, begrensningene i bruk av lånemidler og kravet til årlige avdrag.

Merforbruk – Underskudd i driftsregnskapet. Oppstår når utgiftene i et regnskapsår er høyere enn inntektene og kommunen heller ikke har tilstrekkelig med avsatte midler (disposisjonsfond) til å dekke inn utgiftene.

Udekket – Underskudd i investeringsregnskapet. Oppstår når kommunen ikke har tilstrekkelig med lånemidler, inntekter i investeringsregnskapet eller andre finansieringskilder til å finansiere årets investeringsutgifter.

Minimumsavdrag – Minstekrav til hvor mye kommunen skal betale i avdrag på sine innlån. Tilsvarende størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

Garantier – Omfatter kausjoner og annen økonomisk garanti. Kausjoner er tredjemannsgarantier for andres gjeld i form av simpel kausjon eller selvskyldnerkausjon. Med annen økonomisk garanti siktes det til selvstendige garantier. Egengarantier, dvs. kommunens garanti for egen ytelse, omfattes ikke.

Selvkost – Kommunens merkostnad ved å produsere en tjeneste. Omfatter direkte og indirekte driftskostnader og direkte og indirekte kapitalkostnader.

KOSTRA – Kommune-Stat-Rapportering. Nasjonalt informasjonssystem med opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester i kommunene.

Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. ...

Innhold

Forord	3
1. Innledning.....	3
2. Hva er økonomiforvaltning?	3
3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.....	4
4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar.....	5
5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll	5
6. Hvordan kan påseansvaret utøves?	6
6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget.....	6
6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget	6
7. Hovedområder i økonomiforvaltningen	7
7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.	7
7.1.1. Økonomisk bærekraft	7
7.1.2. Planlegging og budsjettering.....	8
7.1.3. Regnskap og rapportering.....	8
7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning.....	8
7.1.5. Låneopptak og avdrag	8
7.1.6. Garantier og pantsetting.....	8
7.1.7. Selvkostområder	8
7.1.8. Offentlige anskaffelser	9
7.1.9. Innkreving	9
8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget.....	9
8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.....	9
9. Risiko og vesentlighetsvurdering.....	10
9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering.....	10

Forord

Denne veilederen for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen er utarbeidet i et samarbeid mellom NKRF og FKT. Det ble våren 2025 etablert en felles arbeidsgruppe med følgende mandat:

- Utarbeide en veileder som beskriver og konkretiserer innholdet i kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen, jf. koml. § 23-2 første ledd bokstav b.

Arbeidsgruppa har hatt følgende sammensetning:

- Torbjørn Brandt, Konsek Trøndelag IKS (leder)
- Unn Helen Aarvold, Oslo kommune, Kommunerevisjonen
- Tor Arne Stubbe, Revisjon Midt-Norge SA
- Arnar Helgheim, Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM KO
- Anne-Karin Femanger Pettersen, FKT
- Bjørn Bråthen, NKRF (sekretær)

Knut Erik Lie, NKRF, har også bidratt med faglig bistand til arbeidsgruppa.

1. Innledning

Det følger av kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b.

Denne veilederen skal støtte kontrollutvalget i arbeidet med å oppfylle kravene i kommuneloven. Kontrollutvalget bør kunne vise til hvordan det lovpålagte påseansvaret har vært og blir utøvd.

For å ivareta påseansvaret med at kommunens økonomiforvaltning er systematisk og målrettet, skal kontrollutvalget gjøre seg kjent med økonomiforvaltningen og støtte seg til regnskaps- og forvaltningsrevisjonens arbeid. Innhenting av opplysninger fra dette arbeidet følger av kontrollutvalgets øvrige påseansvar, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a, c, d og e.

Kontrollutvalget kan også be kommunedirektøren redegjøre for områder innenfor økonomiforvaltningen og den økonomiske internkontrollen. Påseansvaret med økonomiforvaltningen må også derfor ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

2. Hva er økonomiforvaltning?

Det er vanskelig å gi en uttømmende definisjon av begrepet «økonomiforvaltning». I RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen er det gitt følgende definisjon:

*Forvaltning - aktivitet som bevarer, forbedrer og øker kommunens verdier.
Økonomiforvaltningen – i hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14
Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.*

Antakelig er denne definisjonen for snever, da forvaltning også vil dreie seg om bruken av kommunenes økonomiske midler, noe som tilsynelatende går utover det å bevare, forbedre og øke kommunens verdier.

I tillegg er kapittel 16 i kommuneloven som gjelder rapportering til staten, vurdert å tilhøre økonomiforvaltningen. Kommunen har en plikt til å rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA).

Økonomiforvaltningen vil da være de aktiviteter som innebærer planlegging, styring, kontroll og rapportering av kommunens økonomiske midler som tar sikte på å bevare, forbedre og øke disse.

Kommunen har ansvar for å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning og effektiv bruk av ressursene, slik at innbyggerne får et best mulig tjenestetilbud over tid. Kommunen skal ha et realistisk budsjett, og kommunestyret har det overordnede ansvaret for å planlegge og styre økonomien innenfor kommunens inntektsrammer og i tråd med statlige føringer og regelverk.

Økonomiforvaltningen skal bidra til økonomisk balanse, langsiktig handleevne og etterlevelse av lover og forskrifter. Dette ivaretas blant annet gjennom kommunens internkontroll.

Økonomiforvaltningen kan deles inn i ni hovedområder.

- Økonomisk bærekraft
- Planlegging og budsjettering
- Regnskap og rapportering
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Låneopptak og avdrag
- Økonomiske garantier, begrensninger
- Selvkostområder
- Offentlige anskaffelser
- Innkreving

Det vises til avsnitt 7 for mer om hva som ligger til økonomiforvaltningen. For en mer utfyllende beskrivelse av innholdet vises det til notatet «Kommuners økonomiforvaltning».

3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv. Det er viktig å merke seg at kontrollutvalget ikke skal gjennomføre revisjon eller kontroll selv.

Påseansvaret utøves i kontrollutvalgets møter og gjennom behandling av saker som legges frem for utvalget. Dersom kontrollutvalget får opplysninger som tyder på at økonomiforvaltningen ikke skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, bør utvalget vurdere å påpeke dette.

Om nødvendig kan kontrollutvalget be om mer informasjon fra kommunedirektøren eller revisor. Slik kan kontrollutvalget bidra til at kommunen blir gjort kjent med eventuelle mangler og får mulighet til å rette dem opp. Ved å utøve påseansvaret kan kontrollutvalget bidra til både læring og forbedring.

Figur 1 Sammenhengen mellom påseansvaret for de ulike lovpålagte oppgavene kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2, og kommunedirektørens internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar

Påseansvaret med økonomiforvaltningen er et selvstendig påseansvar som skal utøves på lik linje med det øvrige påseansvaret kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2.

Påseansvaret med økonomiforvaltningen, utøves ikke på noen annen måte enn det påseansvaret kontrollutvalget har f.eks. med at kommunen har betryggende regnskapsrevisjon.

Bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a handler om å påse at revisjonen av regnskapene er faglig forsvarlig, mens kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b handler om å påse at det føres kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen er i tråd med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har også et påseansvar for at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og at kommunestyrets vedtak etter dette blir fulgt opp, jf. bokstavene c, d og e. Denne veilederen handler om hvordan kontrollutvalget kan ivareta det påseansvaret som følger av 23-2 første ledd bokstav b.

5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll

Påseansvaret med kontroll av økonomiforvaltningen må ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunen har en forsvarlig internkontroll som bidrar til måloppnåelse, effektiv ressursbruk og etterlevelse av lover og regler. Internkontrollen er kommunedirektørens ansvar. Kontrollutvalget skal påse at kommunedirektøren har iverksatt forsvarlig kontroll med økonomiforvaltningen.

For å sikre at lover og forskrifter følges skal internkontrollen være systematisk, tilpasset virksomhetens størrelse og risiko, omfatte rutiner, avvikshåndtering og dokumentasjon på dette.

Kvaliteten på internkontrollen er et svært viktig grunnlag for omfanget av kontrollutvalgets arbeid. En velfungerende internkontroll gir kontrollutvalget trygghet for at økonomiforvaltningen er underlagt systematisk oppfølging og styring. Samtidig kan svakheter i internkontrollen indikere behov for ytterligere oppfølging fra kontrollutvalget.

Når kontrollutvalget vurderer økonomiforvaltningen, må det også vurdere om kommunedirektørens internkontroll er tilstrekkelig – både i omfang og innretning – til å sikre etterlevelse av økonomiske regler og vedtak.

6. Hvordan kan påseansvaret utøves?

Både kommunens arbeid med enkelte lovpålagte oppgaver og andre saker som belyser økonomisk internkontroll, danner grunnlag for kontrollutvalgets påseansvar med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget har et påseansvar med at lovpålagte oppgaver er gjennomført, se avsnitt 6.1. I tillegg kan kontrollutvalget be om ytterligere undersøkelser, se avsnitt 6.2.

6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget

Informasjon som gjelder økonomiforvaltningen og som utvalget får uten at kontrollutvalget har vedtatt at denne informasjonen skal innhentes er:

- Kommunens årsberetning, årsregnskap og i noter til årsregnskapet
- Lovpålagte oppgaver som oversendes fra revisor
 - Revisjonsberetning
 - Forenklet etterlevelseskontroll
 - Risiko og vesentlighetsvurderinger til forenklet etterlevelseskontroll,
 - Rapportering om misligheter og andre nummererte brev
 - Resultater av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, jf. avsnitt 6.2
- Andre saker fra revisor kan være
 - Årsoppgjørsmemoratet/revisjonsnotatet/tilbakemeldingsbrev eller lignende
 - Strategi for gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Flere av disse dokumentene inneholder informasjon som angår kontrollutvalgets påseansvar. Kontrollutvalget må ha kunnskap og kjennskap til hvilke opplysninger i disse dokumentene som angår økonomiforvaltningen spesielt. Det vises til avsnitt 7 i denne veilederen for hvilke konkrete opplysninger kontrollutvalget bør og skal ha kunnskap og kjennskap til.

6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget

Utover den informasjonen som kontrollutvalget får fra de dokumentene nevnt under avsnitt 6.1, må kontrollutvalget selv vedta hvordan denne informasjonen skal innhentes. Denne informasjonen kan innhentes ved at kontrollutvalget ber om eller bestiller:

- Orienteringer om spesifikke områder innenfor økonomiforvaltningen. For hvilke områder som spesifikt gjelder økonomiforvaltningen, se avsnitt 7.
- Orienteringen om internkontroll som gjelder kommunens risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til økonomiforvaltningen, blant annet kommunens delegeringsreglement, som legger føringer for de områder som nevnt i avsnitt 7.
- Forenklet etterlevelseskontroll – Kontrollutvalget kan bestille forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen utover den årlige kontrollen som oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er pålagt å gjennomføre.

- Undersøkelser - Kontrollutvalget kan bestille undersøkelser fra forvaltningsrevisor, regnskapsrevisor eller andre relevante aktører, for å få belyst konkrete problemstillinger eller risikoområder knyttet til økonomiforvaltningen.
- Forvaltningsrevisjoner - Det kan gjennomføres forvaltningsrevisjoner av spesifikke områder innen økonomiforvaltningen, herunder den delen av internkontrollen som gjelder økonomiforvaltningen.
- Eierskapskontroller - Gjennom eierskapskontroll kan kontrollutvalget identifisere svakheter i styringen av kommunale selskaper, som kan ha direkte konsekvenser for kommunens økonomi – for eksempel garantier, lån, eller manglende rapportering.
- Gjennomgang av eierskapsmeldingen – Ved å skaffe seg oversikt over kommunens eierskap får kontrollutvalget bedre oversikt over kommunens samlede økonomiske eksponering. Kommunens økonomi påvirkes ikke bare av egen drift, men også av selskaper den eier.

7. Hovedområder i økonomiforvaltningen

I denne veilederen har vi systematisert økonomiforvaltningen i ni områder:

1. Økonomisk bærekraft	Økonomisk handleevne, langsiktig styring
2. Planlegging og budsjettering	Økonomiplan, budsjett, revidering og måltall
3. Regnskap og rapportering	Årsregnskap, årsberetning, tertialrapportering
4. Finans- og gjeldsforvaltning	Finansreglement, likviditet, gjeldsgrad
5. Låneopptak og avdrag	Låneformål, minimumsavdrag og utlån
6. Garantier og pantsetting	Økonomiske garantier, begrensninger
7. Selvkostområder	Gebyrfinansierte tjenester, beregning selvkost
8. Offentlige anskaffelser	Statsstøttereglene og anskaffelsesregelverk
9. Innkreving	Tvangsfullbyrdelse, innkrevsloven

Kontrollutvalg kan be om orienteringer knyttet til ett eller flere av områdene. På denne måten dokumenteres utøvelsen gjennom saksfremlegg, rapporter og andre vedlegg knyttet til det eller de områdene som kontrollutvalget får informasjon om. Det er utarbeidet forslag til spørsmål for hvert av de ni områdene som kontrollutvalget kan vurdere å stille kommunedirektøren, eventuelt til revisor, se avsnitt 7.1. For orienteringer fra kommunedirektøren vises det til egen anbefaling.

7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør kunne dokumentere at det har utøvd påseansvaret med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget må da vise til at det har fått kjennskap til eller kunnskap om de ulike områder innenfor økonomiforvaltningen.

I avsnittene under er det utarbeidet forslag til ulike spørsmål som kontrollutvalget kan velge å stille om det har bedt om en redegjørelse fra kommunedirektøren. Noen av disse spørsmålene besvares gjennom regnskapsrevisors lovpålagte arbeid, men for de spørsmål som regnskapsrevisor eller kommunens regnskapsdokumenter ikke besvarer direkte, må kontrollutvalget kunne etterspørre disse eller få svar for eksempel ved å be om redegjørelser fra kommunedirektøren eller ved å bestille forenklet etterlevelseskontroll, undersøkelser eller forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor.

7.1.1. Økonomisk bærekraft

- Er det redegjort for kommunen kommunens økonomiske bærekraft i årsberetningen?

- Er det gjennomført risikovurderinger knyttet til økonomisk bærekraft?
- Er det etablert lokale handlingsregler for langsiktig økonomisk styring?
- Er vedlikeholdsplaner realistiske og innarbeidet i økonomiplanen?
- Har revisor rapportert om svakheter i internkontrollen?
- Hvordan har netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond utviklet seg over tid?

7.1.2. Planlegging og budsjettering

- Er økonomiplanen og årsbudsjettet vedtatt i henhold til lovens frister?
- Er det samsvar mellom økonomiplanens mål og kommunens faktiske prioriteringer?
- Er budsjettet realistisk og i balanse?
- Har kommunedirektøren fremlagt forslag til budsjettjusteringer?
- Er finansielle måltall vedtatt og fulgt opp?
- Har kommunestyret vedtatt økonomi- og finansreglementet?
- Har revisor bemerkninger eller tidligere hatt bemerkninger til manglende redegjørelse for vesentlige budsjettavvik?

7.1.3. Regnskap og rapportering

- Er årsregnskap og årsberetning avlagt innen fristen?
- Er det redegjort i årsberetningen for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid?
- Har revisor rapportert vesentlige feil eller svakheter i regnskapet?
- Er det avdekket vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett?
- Gir økonomirapporteringen et forsvarlig beslutningsgrunnlag for budsjettjusteringer, jf. kommunedirektørens plikt til å foreslå endringer etter kommuneloven § 14-5-tredje ledd?
- Er konsolidert regnskap korrekt og fullstendig?
- Er KOSTRA-rapporteringen levert og i samsvar med forskrift?

7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning

- Er finansreglementet oppdatert og vedtatt av kommunestyret?
- Har kommunen tilstrekkelig likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser?
- Er det dokumentert at kommunen ikke tar vesentlig finansiell risiko?
- Er avkastningskrav definert og fulgt opp?
- Rapporterer administrasjonen tilstrekkelig om finansforvaltningen?

7.1.5. Låneopptak og avdrag

- Er låneopptak i tråd med lovens formål og kommunestyrets vedtak?
- Er lånefinansierte investeringer dokumentert i budsjettet?
- Er minimumsavdrag beregnet og innbetalt i henhold til reglene?
- Er lån vurdert med hensyn til økonomisk risiko?
- Er det avdekket brudd på lånebestemmelsene?

7.1.6. Garantier og pantsetting

- Har kommunen gitt garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko?
- Er garantier til næringsvirksomhet gitt i strid med loven?
- Er garantier over beløpsgrensen godkjent av statsforvalter?
- Har kommunen pantsatt eiendeler eller overdratt skattekrav?
- Er det etablert rutiner for vurdering og oppfølging av garantier?

7.1.7. Selvkostområder

- Er gebyrer fastsatt i tråd med selvkostregelverket?

- Er beregningene dokumentert og i samsvar med forskrift?
- Er det avdekket avvik mellom gebyr og faktisk kostnad?
- Er selvkostfond korrekt håndtert og rapportert?
- Er særlover og forskrifter fulgt for aktuelle tjenester?

7.1.8. Offentlige anskaffelser

- Er anskaffelser gjennomført i tråd med lov om offentlige anskaffelser?
- Har kommunen rutiner for kontroll og dokumentasjon av anskaffelser?
- Er det avdekket brudd på EØS-regelverket om offentlig støtte?
- Er det gjennomført revisjon eller kontroll av anskaffelsespraksis?
- Har kommunen fått pålegg fra KOFA eller andre tilsyn?

7.1.9. Innkreving

- Har kommunen rutiner for innkreving?
- Er det avdekket mangler i innkrevingsprosessen?
- Er kommunens innkreving i tråd med innkrevingsloven?
- Er det etablert systemer for tvangsfullbyrdelse og motregning?
- Har revisor vurdert innkrevingsrutinene?

8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget

Kontrollutvalget bør organisere utøvelsen av påseansvaret ved å utarbeide en systematisk oversikt over oppgaver som bør og skal gjennomføres i valgperioden. Kontrollutvalget kan f.eks. utarbeide en oversikt som viser hvilke oppgaver som kan gjennomføres. årlig, annet hvert år eller en gang i valgperioden.

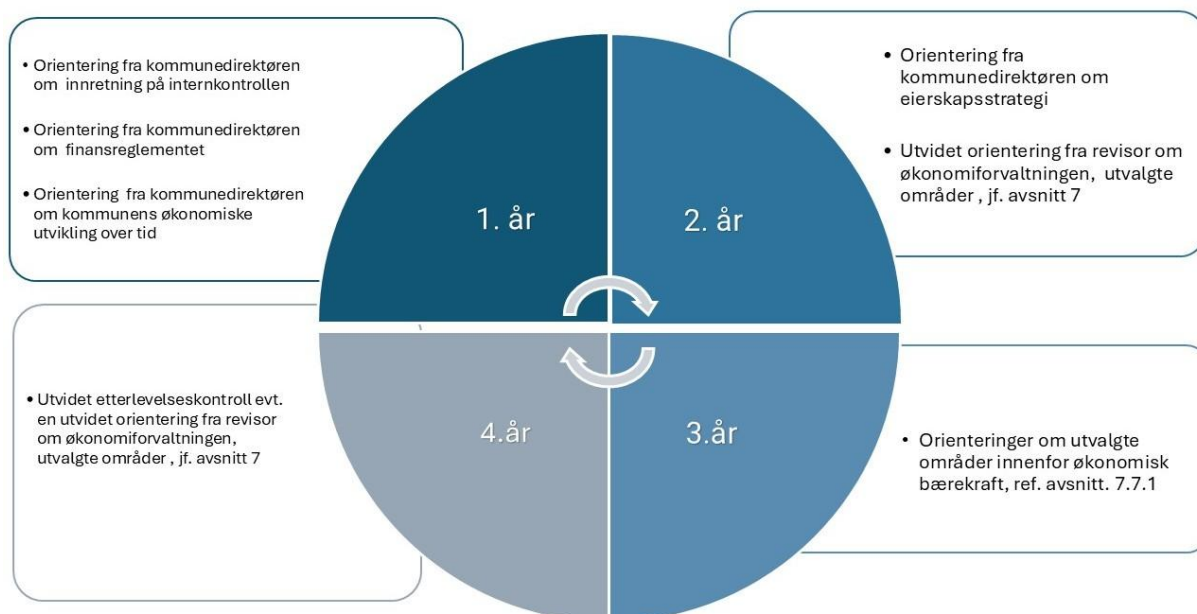
Hvor hyppig enkelte oppgaver bør opp til behandling kan være erfaringsbasert eller følge av risiko- og vesentlighetsvurderinger, se avsnitt 9.

I avsnitt 8.1 er det lagt med forslag til en oversikt i form av et 4-årshjul som viser ulike oppgaver og hyppigheten av disse gjennom valgperioden.

8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.

Kontrollutvalget bør vurdere å be kommunedirektøren om å orientere om hvordan kommunens internkontroll er bygd opp på overordnet nivå og hvordan denne bidrar og ivaretar en forsvarlig økonomiforvaltning. Videre bør kontrollutvalget vurdere å be om generelle orienteringer knyttet til internkontrollen og hvordan denne ivaretar og bidrar til de ulike områdene innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør vurdere å omtale hvordan påseansvaret med økonomiforvaltningen *har vært* utøvd for året som har vært i *årsmeldingen* og hvordan det *vil bli* utøvd i *årsplanen* for året som kommer.

Figur 2 viser et eksempel på ulike tema i et **4-årshjul** for kontrollutvalgets påseansvar for økonomiforvaltningen. Eksempelen er ikke uttømmende. Kontrollutvalget vil også få seg forelagt faste årlige orienteringer og saker som revisjonsberetning, rapport om etterlevelseskontroll og kommunedirektørens årsberetning.

9. Risiko og vesentlighetsvurdering

Gode risiko- og vesentlighetsvurderinger gir kontrollutvalget et bedre grunnlag for å stille spørsmål og bidrar til en mer målrettet og systematisk tilnærming til påseansvaret.

Slike vurderinger kan finnes i arbeidet med planen for forvaltningsrevisjon. I tillegg leverer regnskapsrevisor en risiko- og vesentlighetsvurdering knyttet til forenklet etterlevelseskontroll og det området revisor velger å kontrollere.

Dersom kontrollutvalget mener at disse vurderingene ikke dekker utvalgets behov, kan det vurdere å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering for økonomiforvaltningen, eller bestille slike vurderinger som en del av arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Formålet med vurderingene er å prioritere hvilke deler av økonomiforvaltningen som bør følges opp nærmere.

9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering

Hvis kontrollutvalget ønsker å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering utover de som allerede finnes, kan følgende metode benyttes:

1. Kartlegg de 9 hovedområdene i økonomiforvaltningen.
2. Identifiser risikofaktorer innen hvert område.
3. Vurder vesentlighet ut fra økonomisk omfang, konsekvenser og politisk betydning.
4. Prioriter områder for videre oppfølging eller bestilling av revisjon.

Her bør kontrollutvalget nyttiggjøre seg både sekretariatets og forvaltningsrevisors kunnskap om de konkrete områdene i kommunen. Den risiko- og vesentlighetsvurderingen som regnskapsrevisor utarbeider i forbindelse med valg av område for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og vurderingen bak denne vil også gi nyttige innspill til kontrollutvalget. Dersom regnskapsrevisor har skrevet brev om svakheter i

kommunens økonomiforvaltning vil dette også kunne gi innspill til en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Eksempel på kartlegging, risikofaktorer og vesentligheter satt inn i en tabell under.

Område	Risiko	Konsekvens	Vesentlighet
Økonomisk bærekraft	Svak økonomisk styring Manglende vedlikehold Uheldig demografisk utvikling	Svak utvikling i nøkkeltall, Lite økonomisk handlingsrom	Langsiktig handleevne
Regnskap og rapportering	Manglende rutiner og systemer for rapportering Manglende kompetanse Komplekse transaksjoner mv.	Feil i regnskap, tertial- og årsberetning/ rapportering, sen rapportering	Grunnlag for politiske beslutninger
Finans- og gjeldsforvaltning	Høyt investeringsnivå, kombinert med få andre finansieringskilder. Kompetansen i organisasjonen ikke tilpasset faktisk finans- og gjeldsforvaltning	Høy gjeldsgrad, svak likviditet Avtaler kan bli kjent ugyldige	Langsiktige konsekvenser
Låneopptak og avdrag	Feil budsjettering/ regnskapsføring mht. drift/ investering Låneopptak i strid med lov Manglende kompetanse på avdragsbestemmelsene Svak økonomi som gir press på å finne «løsninger»	Brudd på låneformål, manglende avdrag Ugyldige låneavtaler	Økonomisk risiko
Garantier og pantsetting	Uklare garantier, manglende dokumentasjon	Innfrielse av garantier	Potensiell risiko for kommunen
Selvkostområder	Feil gebyrberegning Mangler i oppfølging av over-/ under-skudd via fond	Innbyggerne betaler feil gebyrer Manglende finansiering av selvkosttjenester – kan gå utover andre kommunale tjenester («krysssubsidiering»)	Brukerbetaling og tillit
Offentlige anskaffelser	Manglende rutiner og kompetanse Ønske om å «handle lokalt»	KOFA-saker Erstatningsansvar	Risiko for omdømme og økonomisk tap

Innkreving	Manglende rutiner Manglende kompetanse om regelverk	Lav innkrevingsgrad	Tapte inntekter
------------	--	---------------------	-----------------

Til høringsinstansene

(ifølge liste)

Oslo, 2. februar mars 2026

Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Det vises til vedlagte høringsutkast om veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF) har samarbeidet om å utarbeide anbefalingene. Styrene i FKT og NKRF har sluttet seg til å sende anbefalingene på høring.

Det er ei arbeidsgruppe som står for forslaget. Arbeidsgruppa har bestått av representanter for de to organisasjonene.

Det vil senere bli sendt ut en invitasjon til et «høringswebinar».

Høringsfristen er satt til ~~22. april~~ **28. mai 2026**.

Høringssvar sendes til post@nkrf.no eller fkt@fkt.no

Høringssvarene vil bli publisert på nettsidene til både FKT og NKRF.

Vennlig hilsen

Rune Tokle
Daglig leder, NKRF

Nina Herland
Generalsekretær, FKT

Høringsinstanser:

- FKTs medlemmer
- NKRFs bedriftsmedlemmer og komiteer
- Kommunal- og distriktsdepartementet
- KS – Kommunesektorens organisasjon
- Revisorforeningen
- Norsk Kommunedirektørforum

Kontrollutvalgets oppfølging av statlige tilsyn

Fra Annebb@kusek.no <Annebb@kusek.no>

Dato ti. 24.03.2026 12:11

Til silvia.annette.siri@karasjok.kommune.no <silvia.annette.siri@karasjok.kommune.no>;
postmottak@karasjok.kommune.no <postmottak@karasjok.kommune.no>;
rune.fjellheim@karasjok.kommune.no <rune.fjellheim@karasjok.kommune.no>

Kopi anni.ostby@sami.vgs.no <anni.ostby@sami.vgs.no>

 2 vedlegg (357 kB)

Særutskrift- statlige tilsyn .pdf; Saksfremlegg-KU-Oppfølging av statlige tilsyn .pdf;

Vedrørende etablering av rutine/ordning for oversendelse og publisering av statlige tilsyn

Kontrollutvalget har i møte behandlet sak 10/26 om kontrollutvalgets oppfølging av statlige tilsyn. I denne sammenheng ønsker utvalget å tydeliggjøre behovet for en fast og forutsigbar ordning i kommunen for håndtering av dokumenter knyttet til statlige tilsyn.

Statlige tilsyn utgjør en sentral del av den eksterne kontrollen med kommunen. Kontrollutvalget har et særskilt ansvar for å orientere seg om Statsforvalterens tilsyn og vedtak, vurdere om tilsynsresultater har betydning for planlagt eller pågående kontrollarbeid, følge opp at kommunen lukker eventuelle avvik og merknader, samt sikre godt samspill mellom statlig tilsyn og kommunens egenkontroll.

I sitt vedtak har kontrollutvalget understreket viktigheten av at statlige tilsyn inngår som en integrert del av utvalgets løpende informasjonsgrunnlag. Videre legger utvalget vekt på at tilsyn fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsmyndigheter systematisk gjøres tilgjengelig både for kontrollutvalget og for offentligheten gjennom kommunens nettsider.

Ut fra kontrollutvalgets vedtak anbefaler kontrollutvalgets sekretariat at det etableres en fast og forutsigbar ordning for håndtering av statlige tilsyn. For å sikre at kontrollutvalget får nødvendig og løpende tilgang til informasjon, samt at tilsynsdokumenter gjøres tilgjengelige for offentligheten, foreslår sekretariatet følgende:

1. At det etableres en fast rutine/ordning som sikrer at alle tilsynsvarsler, tilsynsrapporter og tilsynsvedtak fra statlige tilsynsmyndigheter oversendes kontrollutvalgets sekretariat fortløpende.
2. At kommunen sørger for at slike dokumenter publiseres på kommunens hjemmeside på en måte som gjør dem lett tilgjengelige for innbyggere og andre interessenter.
3. At ordningen iverksettes snarest mulig, og at kontrollutvalget informeres når rutinene er etablert.

Sekretariatet ber om tilbakemelding på om dette lar seg gjennomføre, samt eventuelt tidspunkt for når kommunen kan ha en slik ordning på plass.

Vi står gjerne til disposisjon dersom det er behov for ytterligere informasjon eller dialog om utforming av rutinen.

Med vennlig hilsen

Anne Berit Bæhr
Rådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO
Altaveien 97, pb. 80, 9501 Alta
Annebb@kusek.no
Tlf: 48308377

Til
Kontrollutvalget i Karasjok kommune

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	34	Björg-Karin Steinhaug bkks@komrevnord.no	98 47 62 69	24.3.2026

Vedrørende rapportering etter kommuneloven § 24-7

I brev med vår ref. nr. 33 datert 23.2.2026 viste vi til de funn som ble omtalt i revisjonsbrev nr. 2 som omfattet følgende punkter:

1. Delvis etterlevd krav i eget finansreglement iht. del 2 pkt. 5 finansrapportering og pkt. 6 rapportering av lån
2. Manglende kvalitetssikring av finansreglementet av uavhengig instans iht. forskriftens § 7, og
3. Manglende etablering av administrative rutiner for at finans- og gjeldsforvaltningen iht. forskriftens § 7

I brevet har vi konkludert som følger: *«Etter vår vurdering er ikke de forhold som er omtalt i revisjonsbrev nr. 2, datert 26.6.2024 verken rettet opp i, eller fulgt tilstrekkelig opp av kommunens administrasjon».*

I etterkant ser vi at denne konklusjonen er upresis da Karasjok kommune har etterlevd krav i eget finansreglementet når det gjelder rapporteringer som beskrevet i punkt 1, og vi ser av kontrollutvalgets vedtak at de ber kommunedirektøren om en konkret tidsplan om pkt 1. Vi beklager at vårt brev var uklart på dette punktet.

De forhold som **ikke** er utbedret knyttes til de mangler som er omtalt i punkt 2 og 3.

Harstad 24. mars 2026

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig/statsautorisert revisor

Kopi:
Kommunedirektør i Karasjok kommune